



AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS “Latvijas valsts meži”

Gala pārskats

KPMG Baltics SIA

2026. gada februāris

Šajā ziņojumā ir 226 lapas

Terminu un saīsinājumu skaidrojums

Saīsinājumi	Skaidrojumi
AS	Akciju sabiedrība
CO ₂	Oglekļa dioksīds
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CSRD	ES Korporatīvās ilgtspējas ziņošanas direktīva
ES	Eiropas Savienība
EUR	Eiro
FSC	<i>Forest Stewardship Council</i> jeb Mežu uzraudzības padome
ha	Hektārs
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IT	Informācijas tehnoloģijas
IUCN	<i>International Union for Conservation of Nature</i> jeb Starptautiskā dabas un dabas resursu aizsardzības savienība
ĪAI	Īpaši aizsargājamie meža iecirkņi
ĪADT	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
KPMG	KPMG Baltics SIA, Izpildītājs, mēs
LU	Latvijas Universitāte
LVM	AS "Latvijas valsts meži", Pasūtītājs
LVMI	Latvijas Valsts mežzinātnes institūts
m ³	Kubikmetrs
MVU	Mazie un vidējie uzņēmumi
NACE	Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā
NEKP	Nacionālais enerģētikas un klimata plāns
NĪLM	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija
NĪN	Nekustamā īpašuma nodoklis
NMM	Nacionālais meža monitorings
NMP	Nekoksnes meža produkti
PEFC	<i>Programme for the Endorsement of Forest Certification</i> jeb Meža sertifikācijas sistēmu novērtēšanas programma
PVN	Bruto pievienotās vērtības nodoklis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SKDS	Pētījumu centrs SKDS
UIN	Uzņēmumu ienākuma nodoklis
VID	Valsts ieņēmumu dienests

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

Saīsinājumi	Skaidrojumi
VMD	Valsts meža dienests
ZIZIMM	Zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība

Termini	Skaidrojumi
Aizņemtā darbvieta	Algota darbvieta, kurā darbinieks ir pieņemts darbā. Aizņemto darbvieta skaitā tiek ietverti gan pilna un nepilna darba laika darbinieki, par kuriem saskaņā ar Darba likumu ir jāveic darba laika uzskaitē, gan tie darbinieki, kuriem darba laika uzskaitē netiek veikta. ¹
Ārvalstu nozares	Termins ārvalstu nozares attiecas uz ārvalstu nozaru uzņēmumiem (un tādējādi nozarēm) no kuriem Latvijas meža nozare importē ražošanai nepieciešamās preces un pakalpojumus.
Klasteris	Komersantu, pētniecības, izglītības un citu saistīto institūciju sadarbības tīkls, kas darbojas noteiktā tautsaimniecības nozarē vai savstarpēji saistītās nozarēs, izmanto radniecīgas tehnoloģijas un līdzīga profila darbaspēka resursus, sastāv no juridiski neatkarīgiem komersantiem, kas ir savstarpēji konkurējoši un vienlaicīgi realizē savstarpēju sadarbību. ²
Koksnes ķīmiskās apstrādes sektors	NACE C17 "Papīra un papīra izstrādājumu ražošana", kas ietver celulozes, papīra un kartona ražošanu un papīra un kartona izstrādājumu ražošanu.
Koksnes mehāniskās apstrādes sektors	NACE C16 "Koksnes un koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; izstrādājumu ražošana no salmiem un pinamiem materiāliem", kas ietver koku zāģēšanu un koksnes ēvelēšanu, koksnes apstrādi un apdari un koka, korķa, salmu un pīto izstrādājumu ražošanu.
Koksnes krāja	Stumbru koksnes daudzums kubikmetros.
Mežainums	Meža platības īpatsvars attiecīgās teritorijas sauszemes platībā.
Meža apsaimniekošanas sektors	NACE A02 "Mežsaimniecība un mežizstrāde", kas ietver mežkopību un citas mežsaimniecības darbības, mežizstrādi, meža nekoksnes produktu vākšanu un mežsaimniecības atbalsta darbības.
Meža nozare	Latvijas meža nozare, kas šī ziņojuma ietvaros iekļauj meža apsaimniekošanas (NACE A02), koksnes mehāniskās apstrādes (NACE C16), koksnes ķīmiskās apstrādes (NACE C17) un mēbeļu ražošanas (NACE C31) sektorus.
Meža nozares sektori	Meža nozares sektori attiecas uz meža apsaimniekošanas (NACE A02), koksnes mehāniskās apstrādes (NACE C16), koksnes ķīmiskās apstrādes (NACE C17) un mēbeļu ražošanas (NACE C31) sektoriem.
Mežaudze	Mežs ar viendabīgiem meža augšanas apstākļiem, koku sugu sastāvu un vecumu. ³
Meža zeme	Zeme, uz kuras ir mežs, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie pārplūstošie klajumi, purvi, lauces un tam pieguļošie purvi ³ .
Mežs	Ekosistēma visās tās attīstības stadijās, kur galvenais organiskās masas ražotājs ir koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz piecus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainaga projekcija ir vismaz 20 procentu no mežaudzes aizņemtās platības. ³
Mēbeļu ražošanas sektors	NACE C31 "Mēbeļu ražošana".

¹ Oficiālās statistikas portāls – Aizņemtās un brīvās darbvieta: [Saite](#)

² Ekonomikas ministrija – Klasteris – efektīvs instruments uzņēmēju konkurētspējas celšanai: [Saite](#)

³ Meža likums (01.07.2023.-... Spēkā esošā redakcija): [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

Termini	Skaidrojumi
Netiešā bruto pievienotā vērtība	Netiešā bruto pievienotā vērtība ietver bruto pievienoto vērtību, ko rada citas nozares uzņēmumi, ražojot meža nozares ⁴ darbībai nepieciešamos produktus un sniedzot nepieciešamos pakalpojumus.
Netiešās darbvietas	Netiešās darbvietas ietver citu nozaru uzņēmumu darbvietas, kuras nepieciešamas, lai nodrošinātu meža nozari ⁴ ar tās darbībai nepieciešamajām precēm un pakalpojumiem.
Netiešie nodokļi	Netiešie nodokļi ietver citu nozaru uzņēmumu valsts budžetā iemaksātos nodokļus, kas radīti šo nozaru uzņēmumiem izstrādājot meža nozarei ⁴ nepieciešamos produktus un sniedzot nepieciešamos pakalpojumus.
Nodokļu plaisas	Nedeklarētās un deklarētās, bet nesamaksātās nodokļu summas attiecība pret potenciālo nodokļu masu. ⁵
Bruto pievienotā vērtība	Bruto pievienotā vērtība ir produkta tirgus vērtības pieaugums, kas ir radies jebkuras saimnieciskās darbības rezultātā. To aprēķina, no produkcijas izlaides (bāzes cenās) atņemot starppatēriņu.
Saistītā bruto pievienotā vērtība	Saistītā bruto pievienotā vērtība ietver bruto pievienoto vērtību, ko rada citas nozares uzņēmumi, ražojot produktus un sniedzot pakalpojumus, kurus patērē mājsaimniecības par meža nozares ⁴ radītajās darbvietās saņemto atalgojumu.
Saistītās darbvietas	Saistītās darbvietas ietver citu nozaru uzņēmumu darbvietas, kuras nepieciešamas, lai ražotu produktus un sniegtu pakalpojumus, kurus iegādājas mājsaimniecības par meža nozares ⁴ radītajās darbvietās saņemto atalgojumu.
Saistītie nodokļi	Saistītie nodokļi ietver citu nozaru uzņēmumu valsts budžetā iemaksātos nodokļus, kas radīti šo nozaru uzņēmumiem izstrādājot produktus un sniedzot pakalpojumus, kurus iegādājas mājsaimniecības par meža nozarei ⁴ radītajās darbvietās saņemto atalgojumu.
Saistītās nozares	Ar Latvijas meža nozari saistītās nozares, kas noteiktas balstoties uz meža nozares 2022. gadā izmantoto citu nozaru produktu un pakalpojumu apjomu (starppatēriņu). Saistītās nozares ietver ķīmiskās vielas un produktus (NACE C20), enerģētiku (NACE D35), sauszemes transportu (NACE H49) un uzglabāšanas un transporta palīgdarbības (NACE H52).
Tiešā bruto pievienotā vērtība	Tiešā bruto pievienotā vērtība ietver bruto pievienoto vērtību, ko rada meža nozares ⁴ sektori saimnieciskās darbības rezultātā.
Tiešās darbvietas	Tiešās darbvietas ietver algotas darbvietas, kurās darbinieks ir pieņemts darbā meža nozares ⁴ sektoros.
Tiešie nodokļi	Tiešie nodokļi ietver meža nozares ⁴ sektoru valsts budžetā iemaksātos nodokļus.

⁴ Attiecībā uz LVM sociālekonomiskās ietekmes rādītājiem un aprēķiniem – LVM

⁵ Finanšu ministrija – Zemākais algas nodokļu plaisas īpatsvars kopš 2020. gada: [Saite](#)

Saturs

Ievads	
Darba uzdevums	14
Ierobežojumi	15
Metodoloģija	17
1. un 2. nodaļas kopsavilkums – Latvijas meža nozares vispārīgs apraksts (1. nodaļa) un Latvijas meža nozarē strādājošo uzņēmumu raksturojums (2. nodaļa)	20
Summary of parts 1 and 2 – Description of Latvia's forest industry (part 1) and description of the companies operating in Latvia's forest industry (part 2)	22
1. Latvijas meža nozares vispārīgs apraksts	24
1.1. Radītā tiešā bruto pievienotā vērtība	29
1.1.1. Meža nozares tiešā radītā bruto pievienotā vērtība valsts līmenī	30
1.1.2. Meža nozares sektoru radītā tiešā bruto pievienotā vērtība un tās loma statistiskajos reģionos	38
1.2. Nodarbinātība un darbvietu īpatsvars	41
1.3. Samaksātie nodokļi dalījumā pa to veidiem un to īpatsvars kopējos valsts nodokļu ieņēmumos	43
2. Latvijas meža nozarē strādājošo uzņēmumu raksturojums	47
2.1. Rīgas statistiskais reģions	55
2.2. Vidzemes statistiskais reģions	57
2.3. Kurzemes statistiskais reģions	60
2.4. Zemgales statistiskais reģions	63
2.5. Latgales statistiskais reģions	66
3. un 4. nodaļas kopsavilkums – Latvijas meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes vērtējums (3. nodaļa) un AS "Latvijas valsts meži" sociālekonomiskās ietekmes vērtējums (4. nodaļa)	70
Summary of parts 3 and 4 – Evaluation of the socioeconomic impact of Latvia's forest and related industries (part 3)	

and evaluation of the socioeconomic impact of JSC "Latvijas valsts meži" (part 4)	72
3. Latvijas meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes vērtējums	74
3.1. Ekonomiskie rādītāji	74
3.1.1. Meža nozares radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība	74
3.1.2. Saistīto nozaru netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība	81
3.1.3. Meža nozares loma saistīto nozaru darbībā	82
3.1.4. Meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi	83
3.1.5. Saistīto nozaru valsts budžetā iemaksātie netiešie un saistītie nodokļi	85
3.2. Sociālie rādītāji	85
3.2.1. Meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas	85
3.2.2. Saistīto nozaru netiešās un saistītās darbvietas	88
3.2.3. Meža nozares nodarbināto atalgojums	89
3.2.4. Meža nozares veiktās iniciatīvas un projekti	92
3.3. Pārvaldības rādītāji	96
3.3.1. Meža nozarē veiktās ārvalstu investīcijas	96
3.3.2. Meža nozares uzņēmumu nodokļu parādi un plaisas	98
3.3.3. Meža nozares uzņēmumu veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas	99
3.3.4. Meža nozarē veiktie bruto kapitālieguldījumi	100
3.4. Vides rādītāji	102
3.4.1. Meža resursi: mežainums, īpašumforma un koka sugu sadalījums	102
3.4.2. Meža atjaunošana un ieaudzēšana	104
3.4.3. Aizsargājamās teritorijas	107
3.4.4. Meža nozīme ekosistēmas pakalpojumu nodrošināšanā	110
3.4.5. Latvijas un ES tiesību aktu ietekme uz meža nozari	118
3.4.6. Meža sertifikācijas sistēmas	121
3.4.7. Kvalitatīvie rādītāji: sabiedrības attieksme pret vidi un mežu nozari	122
4. AS "Latvijas valsts meži" sociālekonomiskās ietekmes vērtējums	124
4.1. Ekonomiskie rādītāji	124
4.1.1. AS "Latvijas valsts meži" radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība	124
4.1.2. AS "Latvijas valsts meži" valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi	126

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

4.2.	Sociālie rādītāji	126
4.2.1.	AS "Latvijas valsts meži" nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas	127
4.2.2.	AS "Latvijas valsts meži" nodarbināto atalgojums	128
4.2.3.	AS "Latvijas valsts meži" veiktās iniciatīvas un projekti	129
4.3.	Pārvaldības rādītāji	132
4.3.1.	AS "Latvijas valsts meži" veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas	132
4.3.2.	AS "Latvijas valsts meži" pētījumi un publikācijas	132
4.3.3.	AS "Latvijas valsts meži" kapitālieguldījumi	133
4.4.	Vides rādītāji	134
4.4.1.	AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekošanā esošās mežu teritorijas	134
4.4.2.	AS "Latvijas valsts meži" atjaunotās un ieaudzētās meža platības	134
4.4.3.	AS "Latvijas valsts meži" pārvaldībā esošās aizsargājamās teritorijas	135
4.4.4.	Ar AS "Latvijas valsts meži" saistītie meža ekosistēmu pakalpojumi un oglekļa aprīte LVM darbībā	138
4.4.5.	AS "Latvijas valsts meži" izmantotā meža sertifikācijas sistēma	142
5. un 6.	nodaļas kopsavilkums – Meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos (5. nodaļa) un secinājumi un rekomendācijas (6. nodaļa)	143
	Summary of parts 5 and 6 – Changes in the socioeconomic impact of the forest and related industries under different felling volume change scenarios (part 5) and conclusions and recommendations (part 6)	147
5.	Meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos	151
5.1.	Mežizstrādes apjomu izmaiņu scenāriji	151
5.2.	Meža un saistīto nozaru ekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos	156
5.3.	Meža un saistīto nozaru sociālā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos	161
5.4.	AS "Latvijas valsts meži" sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos	165
5.5.	Jutīguma analīze	168

6.	Sociālekonomiskās analīzes secinājumi un rekomendācijas	172
6.1.	Secinājumi	172
6.1.1.	Meža nozares radītā bruto pievienotā vērtība	172
6.1.2.	Meža nozares valsts budžetā iemaksātie nodokļi	173
6.1.3.	Meža nozares nodrošinātās darbvietas	173
6.1.4.	Saistīto nozaru devums	174
6.1.5.	LVM sociālekonomiskais devums	175
6.1.6.	Meža nozares sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos	177
6.1.7.	Vides rādītāji	181
6.2.	Rekomendācijas	183
6.2.1.	Mežsaimniecības normatīvā regulējuma pilnveidošana	183
6.2.2.	Darbības mežizstrādes apjomu samazinājumu gadījumā	186
6.2.3.	Tālākas pārstrādes produktu izstrādes veicināšana	187
6.2.4.	Saistīto nozaru attīstības iespējas	191
6.2.5.	Atbalsts meža nozares mazajiem uzņēmumiem	193
6.2.6.	Meža nozares investīciju programmu izstrāde	195
A.	Pielikums – Tiešās bruto pievienotās vērtības aplēses metodoloģija	197
B.	Pielikums – Koksnes produktu eksporta apjomi un vērtības	199
C.	Pielikums – Meža nozares un tās sektoru tiešā bruto pievienotā vērtība un uzņēmumu un darbvietu skaits Latvijas statistiskajos reģionos	201
D.	Pielikums – Netiešās un saistītās ietekmes aprēķina metodoloģija	203
E.	Pielikums – Meža nozares sektoru radītā bruto pievienotā vērtība	209
F.	Pielikums – Meža nozares sektoru iemaksātie nodokļi	215
G.	Pielikums – Meža nozares sektoru nodrošinātās darbvietas	217

H.	Pielikums – Sociālekonomiskā devuma izmaiņu dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos aprēķina metodoloģija	223
----	--	-----

Attēlu un tabulu saraksts

1. Tabula: Meža nozares un tās sektoru uzņēmumu un darbvietu skaits 2024. gadā Latvijā;
1. Attēls: Meža zemes īpatsvars no kopējās platības statistiskajos reģionos 2024. gada sākumā, %;
2. Attēls: Koksnes un koka izstrādājumu, kokogļu lielākie eksportētāji pēc 2020.-2024. gada kopējās eksporta vērtības, milj. EUR;
3. Attēls: Latvijas koksnes un koka izstrādājumu importētāju īpatsvars no Latvijas koksnes un koka izstrādājumu eksporta kopējās vērtības 2020.-2024. gadā, %;
4. Attēls: Eiropas Savienības valstu meža nozaru* radītās tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no valsts bruto pievienotās vērtības 2022. gadā, %;
2. Tabula: Meža un saistīto nozaru tiešā bruto pievienotā vērtība un uzņēmumu un darbvietu skaits salīdzinājumā ar citām nozarēm 2024. gadā Latvijā;
3. Tabula: Meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars dažādās nozaru grupās 2024. gadā Latvijā;
5. Attēls: Meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no Latvijas bruto pievienotās vērtības 2000.-2024. gadā, %;
6. Attēls: Lietkoku apaļkoku veidā (izņemot kurināmo koksni) eksporta apjoms (tūkst. m³) un vērtības (milj. EUR) Latvijā 2017.-2023. gadā;
7. Attēls: Aplēstā meža nozares radītā tiešā bruto pievienotā vērtība uz 1 milj. m³ nocirstās koksnes apjoma Latvijā 2016.-2024. gadā (milj. EUR / milj. m³);
8. Attēls: Meža nozares sektoru tiešā bruto pievienotā vērtība Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā (milj. EUR);
4. Tabula: Meža nozares tiešo aizņemto darbvietu skaits un īpatsvars Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā;
9. Attēls: Meža nozares sektoru tiešo aizņemto darbvietu savstarpējais sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, %;
10. Attēls: Meža nozares tiešo valsts budžetā samaksāto nodokļu īpatsvars no kopējā valsts kopbudžeta ieņēmumu apjoma dalījumā pa to veidiem 2024. gadā, %;
11. Attēls: Meža nozares un tās sektoru tiešie valsts budžetā samaksātie nodokļi dalījumā pa to veidiem 2024. gadā, milj. EUR;
12. Attēls: Meža nozares tiešo valsts budžetā samaksāto nodokļu dalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, %;
13. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā valsts mērogā;
5. Tabula: Meža nozares 20 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā valsts mērogā;
6. Tabula: Mēbeļu ražošanas sektora 3 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā valsts mērogā;
7. Tabula: Koksnes ķīmiskās apstrādes sektora 3 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā valsts mērogā;
14. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Rīgas statistiskajā reģionā;
8. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Rīgas statistiskajā reģionā;
15. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Vidzemes statistiskajā reģionā;
9. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Vidzemes statistiskajā reģionā;

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

16. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Kurzemes statistiskajā reģionā;
10. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Kurzemes statistiskajā reģionā;
17. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Zemgales statistiskajā reģionā;
11. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Zemgales statistiskajā reģionā;
18. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Latgales statistiskajā reģionā;
12. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Latgales statistiskajā reģionā;
19. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā un ārzemēs radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā;
20. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā;
21. Attēls: Meža nozares 2024. gadā radītās tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotā vērtības sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos, milj. EUR un % no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības;
22. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā un ārzemēs radītā tiešā un saistītajās nozarēs radītā netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā;
23. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā radītā tiešā un saistītajās nozarēs radītā netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā;
24. Attēls: Meža nozares iegādātie pakalpojumi un preces no citām nozarēm Latvijā un ārzemēs un valsts mērogā pēc 15 nozarēm ar augstāko kopējo pārdotās produkcijas vērtību 2024. gadā, milj. EUR;
25. Attēls: Meža nozares pārdotā produkcija citām nozarēm Latvijā un ārzemēs pēc 10 nozarēm ar augstāko pārdotās produkcijas vērtību 2024. gadā, milj. EUR;
26. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā;
27. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas valsts budžetā iemaksātie tiešie un saistītajās nozarēs valsts budžetā iemaksātie netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā Latvijā;
28. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā un ārzemēs radīto tiešo, netiešo un saistīto darbvietu skaits 2024. gadā;
29. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā radīto tiešo, netiešo un saistīto darbvietu skaits 2024. gadā;
30. Attēls: Latvijas meža nozares 2024. gadā radīto tiešo, netiešo un saistīto darbvietu skaita sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos, skaits un % no reģiona kopējā darbvietu skaita;
31. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā un ārzemēs radīto tiešo un saistītajās nozarēs radīto netiešo un saistīto darbvietu skaits 2024. gadā;
32. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā radīto tiešo un saistītajās nozarēs radīto netiešo un saistīto darbvietu skaits 2024. gadā Latvijā;
33. Attēls: Meža nozares sektoru un visu nozaru vidējā bruto darba samaksa Latvijas reģionos 2024. gadā, EUR;
13. Tabula: Meža nozares un valsts vidējais darbvietu sadalījums pēc bruto darba ienākumu apjoma 2024. gadā, EUR;
34. Attēls: Meža nozares Latvijā radītais tiešo, netiešo un saistīto darbvietu atalgojums statistiskajos reģionos 2024. gadā, milj. EUR;
14. Tabula: Ārvalstu ieguldījumi meža nozarē un tās sektoros no 1991. līdz 2025. gadam, tūkst. EUR un % no kopējiem ārvalstu ieguldījumiem;
35. Attēls: Latvijas nozarēs veikto bruto kapitālieguldījumu materiālajos pamatlīdzekļos attiecība pret bruto pievienoto vērtību 2022. gadā, %;

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

36. Attēls: Mežu platību sadalījums pēc īpašuma piederības Latvijā 2024. gadā, %;
37. Attēls: Mežaudžu platības un koksnes krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām Latvijā 2024. gadā, %;
15. Tabula: Aktualizētā NEKP ietvaros plānoto augsnes un meža ekosistēmu uzlabošanas pasākumu rezultāti un investīcijas;
38. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā Latvijā, milj. EUR;
39. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" radītie valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā Latvijā, milj. EUR;
40. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" radīto tiešo, netiešo un saistīto darbvieta skaita 2024. gadā Latvijā;
41. Attēls: LVM un visu nozaru vidējā bruto darba samaksa reģionos 2024. gadā, EUR;
16. Tabula: Aizsargājamo teritoriju AS "Latvijas valsts meži" meža zemēs sadalījums pēc to veida 2025. gada sākumā, tūkst. ha un %;
17. Tabula: AS "Latvijas valsts meži" radīto emisiju apjoms (CO₂, t un % no kopējā) un to avots 2024. gadā;
18. Tabula: 2018.-2022. gada mežizstrādes apjomi Latvijā pēc īpašuma formas, m³;
42. Attēls: Mežizstrādes apjomu izmaiņas pieauguma scenārijā salīdzinājuma ar bāzes scenāriju, m³ un % izmaiņas;
43. Attēls: Mežizstrādes apjomu izmaiņas samazinājuma scenārijā salīdzinājumā ar bāzes scenāriju, m³ un % izmaiņas;
44. Attēls: Mežizstrādes apjomu izmaiņas kritiskā samazinājuma scenārijā salīdzinājumā ar bāzes scenāriju, m³ un % izmaiņas;
45. Attēls: Latvijas meža nozares radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā un ārzemēs dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR;
46. Attēls: Latvijas meža nozares radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR;
47. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas statistiskajos reģionos radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos, milj. EUR, un % pieaugums vai samazinājums pret bāzes scenāriju;
48. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR;
49. Attēls: Latvijas meža nozares radītās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā un ārzemēs dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, tūkst.;
50. Attēls: Latvijas meža nozares radītās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, tūkst.;
51. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas statistiskajos reģionos radītās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos un % pieaugums vai samazinājums pret bāzes scenāriju, tūkst.;
52. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas statistiskajos reģionos radītais tiešo, netiešo un saistīto darbvieta atalgojums dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos un % pieaugums vai samazinājums pret bāzes scenāriju;
53. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR;
54. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR;
55. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" radītās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, tūkst.;

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

56. Attēls: 1 milj. m3 izmaiņu mežizstrādes apjomos ietekme uz meža nozares radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību, darbvietām un nodokļiem gan Latvijā, gan Latvijā un ārzemēs;

57. Attēls: 1. milj. m3 izmaiņu mežizstrādes apjomos ietekme uz meža nozares radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību Latvijas statistiskajos reģionos, milj. EUR;

58. Attēls: 1. milj. m3 izmaiņu mežizstrādes apjomos ietekme uz meža nozares radītajām tiešajām, netiešajām un saistītajām darbvietām Latvijas statistiskajos reģionos, tūkst.;

levads

Ziņojums sagatavots, balstoties uz 2025. gada 4. jūlijā noslēgto līgumu (turpmāk – Līgums) starp AS "Latvijas valsts meži" (turpmāk – LVM, Pasūtītājs) un KPMG Baltics SIA (turpmāk – KPMG, Izpildītājs, mēs), par AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējumu (turpmāk – Projekts).

Meža zemes Latvijā aizņem 3,4 miljonus hektāru jeb 53% no valsts teritorijas, tāpēc likumsakarīgi, ka mežs un koksnes produkti ir būtiska Latvijas ekonomikas sastāvdaļa. Meža nozare Latvijā sastāv no mežsaimniecības un kokrūpniecības. Mežsaimniecība sevī ietver meža zemes pilna cikla apsaimniekošanu sākot no atjaunošanas un beidzot ar produktu ieguvī, savukārt kokrūpniecība nodrošina koksnes produktu tālāku izmantošanu, radot gan pirmapstrādes produkciju, piemēram, koksnes plātnes un zāģmateriālus, gan tālākapstrādes produkciju, piemēram, galdniecības izstrādājumus, koka mēbeles, ēkas u.c.

Meža un saistīto nozaru kopējais devums Latvijas ekonomikā ne vienmēr tiek pienācīgi novērtēts, kā arī iztrūkst analītiskas un argumentētas informācijas par dažādu attīstības scenāriju ietekmi uz valsts ekonomiku, īpaši reģionu griezumā. Realizējot šo Projektu, izstrādāts analītiskais materiāls, kurā detalizēti vērtēta AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā ietekme.

Projekta mērķis ir veikt AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomisko analīzi par 2024. gadu un analizēt un novērtēt meža un saistīto nozaru dažādu attīstības scenāriju, tostarp dažādu mežizstrādes apjomu, iespējamo ietekmi uz Latvijas ekonomiku.

Īstenojot Projektu, sagatavots Sociālekonomiskās analīzes gala pārskats, kurā aptverta visa darba uzdevumiem atbilstošā informācija un tās analīze.

Darba uzdevums

Atbilstoši Līgumam, Projekts ietvēra šādus darba uzdevumus:

1. Sagatavot Latvijas meža un saistīto nozaru vispārīgu aprakstu, ietverot tajā galvenos ekonomiskos rādītājus par 2024. gadu, tostarp valsts, valsts statistisko reģionu un sektoru (meža apsaimniekošana, koksnes mehāniskā apstrāde, koksnes ķīmiskā apstrāde un mēbeļu ražošana) griezumā:
 - 1.1. radītā bruto pievienotā vērtība;
 - 1.2. nodarbinātība un darbvieta īpatsvars;
 - 1.3. samaksātie nodokļi dalījumā pa to veidiem un to īpatsvars kopējos valsts nodokļu ieņēmumos.

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

2. Sagatavot Latvijas meža un saistīto nozaru strādājošo uzņēmumu raksturojumu, tostarp valsts, valsts statistisko reģionu un sektoru griezumā:
 - 2.1. uzņēmumu skaits;
 - 2.2. apgrozījums;
 - 2.3. peļņa;
 - 2.4. darbaspēka izmaksas;
 - 2.5. nodarbināto skaits.
3. Sagatavot Latvijas meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes vērtējumu uz valsts ekonomiku, analizējot tiešo, netiešo un saistīto ietekmi gan valsts, gan valsts statistisko reģionu līmenī;
4. Sagatavot AS "Latvijas valsts meži" sociālekonomiskās ietekmes vērtējumu uz valsts ekonomiku, analizējot tiešo, netiešo un saistīto ietekmi, tajā skaitā arī valsts statistisko reģionu līmenī;
5. Analizēt un novērtēt meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos tostarp sagatavot jutīguma analīzi. Aprakstīt pielietoto metodiku;
6. Sagatavot secinājumus un rekomendācijas.

Ierobežojumi

Ziņojums sagatavots, balstoties uz mūsu darbu, kas veikts no 2025. gada 4. jūlija līdz 2026. gada 18. februārim. Mēs neesam veikuši izmaiņas Ziņojumā, lai ņemtu vērā notikumus vai apstākļus, kas radušies pēc minētā perioda beigām.

Ziņojums sagatavots, balstoties uz publiski pieejamiem informācijas avotiem, Lursoft IT sniegto informāciju par meža nozares uzņēmumu 2024. gada iesniegtajiem gada pārskatiem, LVM sniegto informāciju un Latvijas Kokrūpniecības federācijas sniegto informāciju. Ja kādas no pusēm sniegtā informācija ir neprecīza, maldinoša vai nepilnīga, ja tiks atklāta papildu informācija vai ja kāds no pušu sniegtajiem skaidrojumiem ir nepareizs vai maldinošs, visi Ziņojumā iekļautie konstatējumi, secinājumi un interpretācijas var būt nepilnīgi un varētu būt radījuši citādākus rezultātus. Šādā gadījumā KPMG patur tiesības, taču neuzņemas atbildību veikt izmaiņas Ziņojumā.

KPMG darbs ir balstīts uz pašlaik spēkā esošajiem, darba uzdevumam saistošajiem normatīvajiem aktiem un labās prakses vadlīnijām, tādēļ visi komentāri un ieteikumi, kas attiecināmi uz darbu, attiecas uz šo laika posmu un tos nevar uzskatīt par atbilstošiem pirms vai pēc Projekta izpildes perioda.

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

Šis Ziņojums ir sagatavots vienīgi LVM, un bez mūsu iepriekšējas rakstiskas atļaujas Ziņojumu vai atsevišķas tā daļas nedrīkst nodot citām pusēm, citēt vai izdarīt atsauces, izņemot tajos gadījumos, kas noteikti Līgumā. Šī Ziņojuma darba apjoms ir noteikts Līgumā, un mēs neuzņemamies atbildību pret trešajām pusēm, kurām varētu kļūt pieejams šis Ziņojums vai kuras varētu saņemt tā kopiju. Šī Ziņojuma nodošana trešajām pusēm jāveic saskaņā ar Līgumā paredzēto kārtību.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka mēs neizsakām atzinumu vai jebkāda cita veida apliecinājumu par šajā Ziņojumā ietverto informāciju, un mūsu veiktais darbs nav revīzija vai pārbaude, kas veikta atbilstoši starptautiskajiem revīzijas standartiem vai citiem apliecinājuma standartiem.

Metodoloģija

Tabula: Sociālekonomiskās analīzes darba uzdevumi un KPMG pieeja

Analizē ietvertie darba uzdevumi	Datu avoti un metodes
1. Sagatavot Latvijas meža un saistīto nozaru vispārīgu aprakstu, ietverot tajā galvenos ekonomiskos rādītājus par 2024. gadu, tostarp valsts, valsts statistisko reģionu un sektoru (meža apsaimniekošana, koksnes mehāniskā apstrāde, koksnes ķīmiskā apstrāde un mēbeļu ražošana) griezumā: - radītā bruto pievienotā vērtība; - nodarbinātība un darbvieta īpatsvars; - samaksātie nodokļi dalījumā pa to veidiem un to īpatsvars kopējos valsts nodokļu ieņēmumos.	Sekundāro datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopoti dati no Oficiālās statistikas portāla par radīto bruto pievienoto vērtību, nodarbinātību un darbvieta īpatsvaru, Valsts ieņēmumu dienesta par samaksājamiem nodokļiem dalījumā pa to veidiem un to īpatsvaru kopējos valsts ieņēmumos un citiem publiski pieejamiem informācijas avotiem, kā arī veikts datu pieprasījums par meža nozares uzņēmumiem Lursoft IT. Apkopotie dati tika apstrādāti un veikta to analīze (detalizētu tiešās bruto pievienotās vērtības aprēķinu metodoloģiju skatīt A. Pielikumā). Papildus tika apkopoti, apstrādāti un analizēti dati par meža nozares produktu plūsmu un Latvijas meža resursiem. Apraksta izstrāde – balstoties uz veikto analīzi, tika izstrādāts apraksts par meža nozares, tostarp tās sektoru, tendencēm un ietekmi valsts mērogā un Latvijas statistiskajos reģionos, ietverot radīto bruto pievienoto vērtību, nodarbinātību un darbvieta īpatsvaru un samaksātos nodokļus dalījumā pa to veidiem un to īpatsvaru kopējos valsts nodokļu ieņēmumos.
2. Sagatavot Latvijas meža un saistīto nozaru strādājošo uzņēmumu raksturojumu, tostarp valsts, valsts statistisko reģionu un sektoru griezumā: - uzņēmumu skaits; - apgrozījums; - peļņa; - darbaspēka izmaksas; - nodarbināto skaits.	Sekundāro datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika veikts datu pieprasījums par meža nozares uzņēmumiem Lursoft IT, apkopojot datus par uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītājiem – uzņēmumu skaitu, apgrozījumu, bruto peļņu, peļņu pēc nodokļiem, darbaspēka izmaksām un nodarbināto skaitu. Apkopotie dati tika apstrādāti un veikta to analīze. Apraksta izstrāde – balstoties uz veikto analīzi, tika izstrādāts apraksts par meža nozares, tostarp tās sektoru, uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītājiem un to nozīmi valsts mērogā un Latvijas statistiskajos reģionos.

Analīzē ietvertie darba uzdevumi	Datu avoti un metodes
3. Sagatavot Latvijas meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes vērtējumu uz valsts ekonomiku, analizējot tiešo, netiešo un saistīto ietekmi gan valsts, gan valsts statistisko reģionu līmenī	Sekundāro datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopoti sociālekonomiskās analīzes rādītājiem nepieciešamie dati no Oficiālās statistikas portāla, Valsts ieņēmumu dienesta un citiem publiski pieejamiem informācijas avotiem. Apkopotie dati tika apstrādāti un veikta to analīze. Netiešās un saistītās ietekmes aprēķins – tika pielietots KPMG izstrādāts sociālekonomiskās ietekmes novērtējuma modelis netiešās un saistītās ietekmes aprēķinam, izmantojot apkopotos un analizētos datus, lai noteiktu meža nozares netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību, nodokļus un darbvietas (detalizētu aprēķinu metodoloģiju skatīt D. Pielikumā). Apraksta izstrāde – balstoties uz veikto analīzi un ietekmes aprēķinu, tika izstrādāts sociālekonomiskās analīzes apraksts par četrām sociālekonomisko rādītāju kategorijām: ekonomiskie rādītāji, ietverot radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību, lomu citu nozaru darbībā un valsts budžetā iemaksātos tiešos, netiešos un saistītos nodokļus; sociālie rādītāji, ietverot radītās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas, nodarbināto atalgojumu un veiktās iniciatīvas un projektus; pārvaldības rādītāji, ietverot veiktās ārvalstu investīcijas, uzņēmumu nodokļu parādu un plašas, veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas un bruto kapitālieguldījumus; vides rādītāji, ietverot mežainumu un meža platības, atjaunotas un ieaudzētas meža platības, aizsargājamās teritorijas, sertifikātus un kvalitatīvos rādītājus.
4. Sagatavot AS "Latvijas valsts meži" sociālekonomiskās ietekmes vērtējumu uz valsts ekonomiku, analizējot tiešo, netiešo un saistīto ietekmi, tajā skaitā arī valsts statistisko reģionu līmenī	Sekundāro datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopoti sociālekonomiskās analīzes rādītājiem nepieciešamie dati no AS "Latvijas valsts meži" publikācijām un citiem publiski pieejamiem informācijas avotiem. Apkopotie dati tika apstrādāti un veikta to analīze. Netiešās un saistītās ietekmes aprēķins – tika pielietots KPMG izstrādāts sociālekonomiskās ietekmes novērtējuma modelis netiešās un saistītās ietekmes aprēķinam, izmantojot apkopotos un analizētos datus, lai noteiktu AS "Latvijas valsts meži" netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību, nodokļus un darbvietas (detalizētu aprēķinu metodoloģiju skatīt D. Pielikumā). Apraksta izstrāde – balstoties uz veikto analīzi un ietekmes aprēķinu, tika izstrādāts sociālekonomiskās analīzes apraksts par četrām sociālekonomisko rādītāju kategorijām: ekonomiskie rādītāji, ietverot radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību, un valsts budžetā iemaksātos tiešos, netiešos un saistītos nodokļus; sociālie rādītāji, ietverot radītās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas, nodarbināto atalgojumu un veiktās iniciatīvas un projektus; pārvaldības rādītāji, ietverot veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas, pētījumus un publikācijas un kapitālieguldījumus; vides rādītāji, ietverot mežainumu un meža platības, atjaunotas un ieaudzētas meža

Analīzē ietvertie darba uzdevumi	Datu avoti un metodes
5. Analizēt un novērtēt meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos tostarp sagatavot jutīguma analīzi. Aprakstīt pielietoto metodiku.	platības, aizsargājamās teritorijas, ar uzņēmuma darbību saistītās emisijas, sertifikātus un kvalitatīvos rādītājus. Sekundāro datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopoti sociālekonomiskā devuma izmaiņu analīzei nepieciešamie dati no Sociālekonomiskās analīzes 3. un 4. uzdevuma rezultātiem, Oficiālās statistikas portāla, Valsts meža dienesta un citiem publiski pieejamiem informācijas avotiem. Apkopotie dati tika apstrādāti un veikta to analīze. Sociālekonomiskā devuma izmaiņu aprēķins – balstoties uz Sociālekonomiskās analīzes 3. un 4. uzdevumā pielietoto netiešās un saistītās ietekmes aprēķina modeli, tika izstrādāts aprēķins sociālekonomiskā devuma izmaiņām un, izmantojot apkopotos un analizētos datus, noteiktas izmaiņas meža nozares tiešās, netiešās un saistīto bruto pievienotās vērtības, nodokļu, darbvieta un atalgojuma devumā, tostarp izstrādājot jutīguma analīzi (detalizētu aprēķinu metodoloģiju skatīt H. Pielikumā). Apraksta izstrāde – balstoties uz veikto analīzi un izmaiņu ietekmes aprēķinu, tika izstrādāts sociālekonomiskās devuma izmaiņu apraksts par ekonomiskajiem un sociālajiem rādītājiem, kā arī jutīguma analīzi.
6. Sagatavot secinājumus un rekomendācijas.	Informācijas apkopošana un sekundāro datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopota informācija no 1.-4. uzdevuma rezultātiem, lai identificētu galvenos novērojumus secinājumu un rekomendāciju izstrādei. Tika iegūti un apkopoti papildus dati secinājumu un rekomendāciju pamatošanai. Apkopotie dati tika apstrādāti un veikta to analīze. Apraksta izstrāde – balstoties uz apkopoto informāciju un datiem, tika izstrādāts apraksts par meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās analīzes rezultātā veiktajiem secinājumiem un rekomendācijām.

1. un 2. nodaļas kopsavilkums – Latvijas meža nozares vispārīgs apraksts (1. nodaļa) un Latvijas meža nozarē strādājošo uzņēmumu raksturojums (2. nodaļa)

€2 184,4 milj.

Meža nozares tiešā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā

4 977

Meža nozares uzņēmumu skaits 2024. gadā

39 885

Meža nozares tiešo darbvietu skaits 2024. gadā

€5 673,9 milj.

Meža nozares uzņēmumu apgrozījums 2024. gadā

Meža zeme Latvijā 2024. gada sākumā aizņēma 3,44 milj. ha, aizņemot 53,2% no valsts teritorijas, kas ļauj meža nozarei pozicionēt sevi kā vienu no Latvijas ekonomikas stūrakmeņiem.

Meža nozarē, kas ietver meža apsaimniekošanas, koksnes mehāniskās apstrādes, koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas (A02, C16, C17 un C31 pēc NACE klasifikācijas) sektorus, 2024. gadā aktīvi bija 4 977 uzņēmumi, tiem kopā radot 5 673,9 milj. EUR apgrozījumu un 374,0 milj. EUR peļņu pēc nodokļiem. Nozares uzņēmumi sastāda 4,5% no Latvijas kopējā uzņēmumu skaita, lielāko pienesumu dodot meža apsaimniekošanas un koksnes mehāniskās apstrādes sektoriem. Šajos sektoros tiek nodrošināta lielākā daļa darbaspēka izmaksu, bruto peļņas un kapitālieguldījumu, tādējādi nodrošinot gan reģionālo nodarbinātību, gan nozares ilgtermiņa izaugsmi.

Latvijas meža nozare ir starp vadošajiem koksnes un koka izstrādājumu eksportētājiem, veidojot 2,14% no globālās eksporta vērtības un 4,83% no Eiropas eksporta vērtības.

Balstoties KPMG uz aplēsēm, Latvijas meža nozare 2024. gadā radīja 2 184,4 milj. EUR tiešo bruto pievienoto vērtību – 6,2% no Latvijas kopējās bruto pievienotās vērtības un 5,4% no IKP. Nozares 54,8 tūkst. EUR bruto pievienotā vērtība uz darbvietu ievērojami pārsniedz valsts vidējos 39,9 tūkst. EUR un citas nozares, kas norāda uz augstu produktivitāti. Nozares 438,9 tūkst. EUR bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu ievērojami pārsniedz valsts vidējos 184,2 tūkst. EUR, kas norāda uz nozares uzņēmumu augstu konkurētspēju, ekonomisko ietekmi un iespējas piesaistīt investīcijas.

Starp nozares sektoriem lielākais bruto pievienotās vērtības pienesums ir koksnes mehāniskajai apstrādei, veidojot 46,6% no nozares tiešās bruto pievienotās vērtības, savukārt meža apsaimniekošanas sektors veido 43,7%, mēbeļu ražošanas sektors 7,6% un koksnes ķīmiskās apstrādes sektors 2,1%, 56,3% apstrādes un ražošanas sektoru īpatsvaram norādot uz nozares ražošanas kapacitāti un attīstības potenciālu, veicinot dziļākas pārstrādes produktu, it īpaši koksnes produktu, izstrādi un eksportu.

Radītās tiešās bruto pievienotās vērtības sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos, kur 35,3% īpatsvars ir Rīgas statistiskajam reģionam, 22,4% Vidzemes statistiskajam reģionam, 19,6% Kurzemes statistiskajam reģionam, 15,1% Zemgales statistiskajam reģionam un 7,1% Latgales statistiskajam reģionam, norāda uz nozares un tās sektoru

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

lomu reģionālās attīstības, tostarp iedzīvotāju labklājības un ekonomiskās attīstības, veicināšanā.

Meža nozare Latvijā 2024. gadā nodrošināja 39 885 tiešās darbvietas, kas veido 4,5% no valsts kopējā darbvieta skaita, liecinot par meža nozares spēju veicināt iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti (tādējādi sekmējot gan nodokļu ieņēmumus, gan citu nozaru attīstību), celt ienākumu līmeni reģionos (mazinot reģionālās depopulācijas riskus) un nodrošināt reģionu ekonomisko stabilitāti.

Meža nozare Latvijā 2024. gadā valsts budžetā kopā samaksāja 552,7 milj. EUR nodokļu, nozares valsts budžetā kopā samaksātajam apjomam sastādot 3,7% no valsts kopējiem kopbudžeta ieņēmumiem 2024. gadā.

Summary of parts 1 and 2 – Description of Latvia's forest industry (part 1) and description of the companies operating in Latvia's forest industry (part 2)

€2,184.4 million

Forest industry's direct gross value added created in 2024

4,977

Active forest industry companies in 2024

39,885

Forest industry direct jobs created in 2024

€5,673.9 million

Forest industry company revenue in 2024

Forest land in Latvia covered 3.44 million hectares or 53.2% of the country's territory at the beginning of 2024, which has allowed the forest industry to position itself as one of the cornerstones of Latvia's economy.

The forest industry, which includes forestry, mechanical wood processing, chemical wood processing, and furniture manufacturing (NACE codes A02, C16, C17, and C31) had 4,977 active companies in 2024, which collectively generated 5,673.9 million EUR in revenue and 374.0 million EUR in profit after tax. The industry's companies constitute 4.5% of the total number of companies in Latvia, with the greatest contribution coming from the forestry and mechanical wood processing sectors. These sectors provide the majority of labour costs, gross profit, and capital investments, thereby ensuring both regional employment and the long-term growth of the industry.

The Latvian forest industry is among the leading exporters of wood and wood products, accounting for 2.14% of the global export value and 4.83% of the European export value.

Based on estimates, the Latvian forest industry generated 2,184.4 million EUR in direct gross value added in 2024, which is 6.2% of Latvia's total gross value added and 5.4% of GDP. The industry's value added per employee of 54.8 thousand EUR significantly exceeds the national average of 39.9 thousand EUR and other sectors, indicating high productivity. Additionally, the industry's value added per company of 438.9 thousand EUR greatly surpasses the national average of 184.2 thousand EUR, highlighting the sector's high competitiveness, economic impact, and potential to attract investments.

Among the industry's sectors, the largest contribution to direct value added comes from mechanical wood processing, which accounts for 46.6% of the industry's direct value added. The forestry sector contributes 43.7%, the furniture manufacturing sector 7.6%, and the chemical wood processing sector 2.1%. The 56.3% share of processing and manufacturing sectors indicates the industry's production capacity and development potential, promoting the development and export of more deeply processed products, particularly wood products.

The distribution of direct gross value added across Latvia's statistical regions shows a 35.3% share for the Riga statistical region, 22.4% for the Vidzeme statistical region, 19.6% for the Kurzeme statistical region, 15.1% for the Zemgale statistical region, and 7.1% for the Latgale statistical region. This indicates the role of the industry and its

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

sectors in promoting regional development, including the well-being of residents and economic growth.

In 2024, the forest industry in Latvia created 39,885 direct jobs, accounting for 4.5% of the total number of jobs in the country. This demonstrates the industry's ability to enhance the economic activity of the population, thereby boosting tax revenues and the development of other sectors, raising income levels in regions, reducing the risks of regional depopulation, and ensuring economic stability in the regions.

In 2024, the forest industry in Latvia paid a total of 552.7 million EUR in taxes to the state budget. The total amount paid by the industry accounted for 3.7% of the state's overall consolidated budget revenues for 2024.

1. Latvijas meža nozares vispārīgs apraksts

Meža zeme Latvijā 2024. gada sākumā aizņēma 3,44 milj. ha,⁶ aizņemot 53,2% no valsts teritorijas,⁷ norādot ne tikai uz meža resursu, bet arī meža nozares būtisko lomu Latvijas ekonomikā. Meža nozare ietekmē Latvijas ekonomiku, kā arī sabiedrību un tās labklājību, radot bruto pievienoto vērtību, darbvietas un būtiskus nodokļu maksājumus valsts un pašvaldību budžetā. Tādēļ ir svarīgi noteikt nozares pienesumu šajos rādītājos ne tikai valsts mērogā, bet arī Latvijas statistiskajos reģionos, lai izprastu, kā meža nozare veicina reģionālo attīstību.

Latvijas meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējuma ietvaros Latvijas meža nozares tvērums definēts atbilstoši Zemkopības ministrijas publikācijās un ārvalstu pētījumos definētajam tvērumam, lai veicinātu rezultātu salīdzināmību. Meža nozarē iekļaujamie sektori noteikti pēc uzņēmumu galvenajiem darbības veidiem, atbilstoši NACE klasifikācijai. Šī ziņojuma ietvaros meža nozares tvērumā ir uzņēmumi, kuru galvenie darbības veidi ir reģistrēti kā:

- **Meža apsaimniekošana** (NACE A02 "Mežsaimniecība un mežizstrāde"), kas ietver mežkopību un citas mežsaimniecības darbības, mežizstrādi, meža nekoksnes produktu (NMP) vākšanu un mežsaimniecības atbalsta darbības;
- **Koksnes mehāniskā apstrāde** (NACE C16 "Koksnes un koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; izstrādājumu ražošana no salmiem un pinamiem materiāliem"), kas ietver koku zāģēšanu un koksnes ēvelēšanu, koksnes apstrādi un apdari un koka, korķa, salmu un pīto izstrādājumu ražošanu;
- **Koksnes ķīmiskā apstrāde** (NACE C17 "Papīra un papīra izstrādājumu ražošana"), kas ietver celulozes, papīra un kartona ražošanu un papīra un kartona izstrādājumu ražošanu;
- **Mēbeļu ražošana** (NACE C31 "Mēbeļu ražošana").

⁶ Valsts meža dienests – Meža statistika: [Saite](#)

⁷ Oficiālās statistikas portāls – Reģionu, novadu, pilsētu un pagastu kopējā sauszemes platība gada sākumā 2022 - 2025: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

Latvijas meža nozarē 2024. gadā bija 4 977 aktīvi uzņēmumi un nozare nodrošināja 39 885 tiešās darbviētas (skatīt 1. Tabulu).

1. Tabula: Meža nozares un tās sektoru uzņēmumu un darbviētu skaits 2024. gadā Latvijā

Meža nozares sektors	Uzņēmumu skaits	Tiešo darbviētu skaits
Meža apsaimniekošana (A02)	2 360	11 379
Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	1 592	21 240
Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)	110	1 465
Mēbeļu ražošana (C31)	915	5 801
Meža nozare	4 977	39 885

Avoti: Lursoft IT sniegtā informācija; Aizņemtās darbviētas reģionos pa darbības veidiem vidēji gadā 2021 – 2024: [Saite](#)

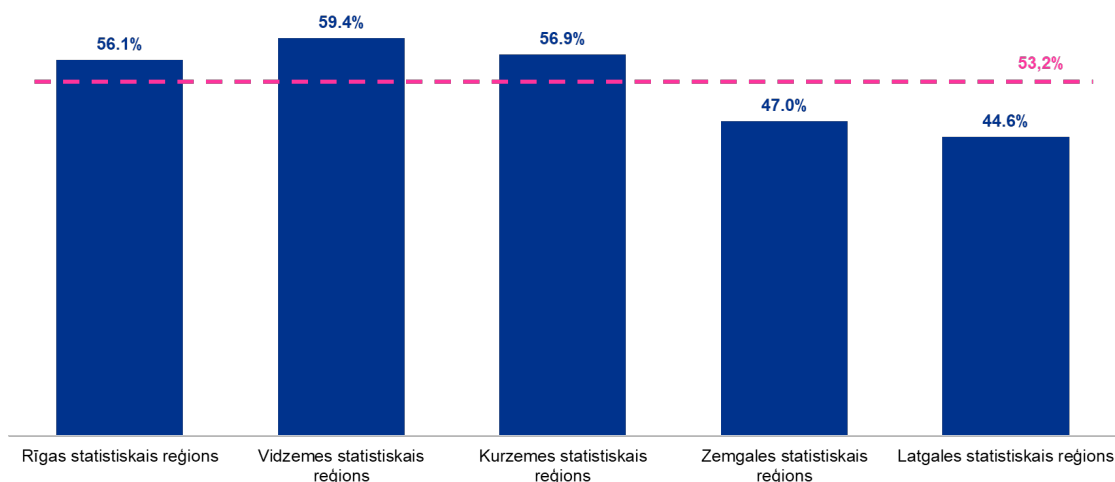
Meža nozares resursi

Meži un koksnes krāja ir meža nozares galvenais resurss, tā pieejamībai gan valsts, gan Latvijas statistisko reģionu līmenī ietekmējot meža nozares attīstības pakāpi un potenciālu. Augstais 53,2% meža zemes īpatsvars no valsts teritorijas un lielais koksnes krājas apjoms ir ļāvis meža nozarei pozicionēt sevi kā vienam no Latvijas ekonomikas stūrakmeņiem.

Statistiskais reģions ar lielāko meža zemes īpatsvaru no reģiona kopējās sauszemes platības ir Vidzemes statistiskais reģions, tā 59,4% īpatsvaram 2024. gada sākumā pārsniedzot valsts mēroga 53,2% īpatsvaru par 6,2%, savukārt Zemgales statistiskajā reģionā un Latgales statistiskajā reģionā meža zemes īpatsvars ir ievērojami zem valsts līmeņa – 47,0% un 44,6% (skatīt 1. Attēlu). Meža zemes īpatsvars norāda gan uz meža nozares pašreizējo kapacitāti reģionos, gan arī izaugsmes potenciālu, it īpaši attiecībā uz meža apsaimniekošanas sektoru (meža zemes īpatsvars reģionos turpmāk analizēts

reģionu bruto pievienotās vērtības sadalījuma kontekstā (skatīt 1.1.2. Meža nozares sektoru radītā tiešā bruto pievienotā vērtība un tās loma statistiskajos reģionos).

1. Attēls: Meža zemes īpatsvars no kopējās platības statistiskajos reģionos 2024. gada sākumā, %



Avots: KPMG izstrādāts attēls; Oficiālās statistikas portāls – Reģionu, novadu, pilsētu un pagastu kopējā un sauszemes platība gada sākumā 2022 - 2025: [Saite](#); Valsts meža dienests – Meža zemes platību sadalījums pa zemes kategorijām: [Saite](#)

Nozares darbību un resursu pārvaldību raksturo ievērojama publiskā sektora iesaiste, no kopējās 3 311 tūkst. ha meža platības valsts teritorijā 46% pēc īpašuma formas ir klasificēti kā valsts meži.⁸ Kopējā koksnes krāja Latvijā 2024. gadā bija 673,1 milj. m³, no kā 52,8% sastādīja skuju koki, savukārt mīksto lapu koku īpatsvars bija 44,8%, cieto lapu koku 0,9% un citu koku sugu 1,5%.⁹ Kopš 2015. gada, koksnes krāja ir pieaugusi par 1,5%, norādot uz meža nozares ilgspējīgo pieeju mežu apsaimniekošanai.

Latvijas meža nozares loma globālā līmenī

Latvijas meža nozare ir vērsta uz eksportu, nozarei strādājot ar pozitīvu eksporta bilanci un veidojot būtisku daļu no Latvijas kopeksporta (17% 2023. gadā).¹⁰ Pēc koksnes un koka izstrādājumu, kokogļu (HS 44 klasifikācija¹¹) eksporta kopējās vērtības 2020.-2024. gadā, Latvija ierindojas kā 14. lielākais eksportētājs pasaulē, veidojot 2,14% no pasaules kopējās koksnes un koka izstrādājumu, kokogļu eksporta vērtības (skatīt 2. Attēlu), un kā 7. lielākais eksportētājs Eiropas Savienībā, veidojot 4,83% no ES kopējās eksporta vērtības, savukārt vairākās koksnes un koka izstrādājumu, kokogļu produktu

⁸ Oficiālās statistikas portāls – Meža platība un koksnes krāja Latvijā mežos pēc meža īpašuma formas 1994 - 2025: [Saite](#)

⁹ Oficiālās statistikas portāls – Meža audzē platība un koksnes krāja pa valdošajām koku sugām 2004 - 2025: [Saite](#)

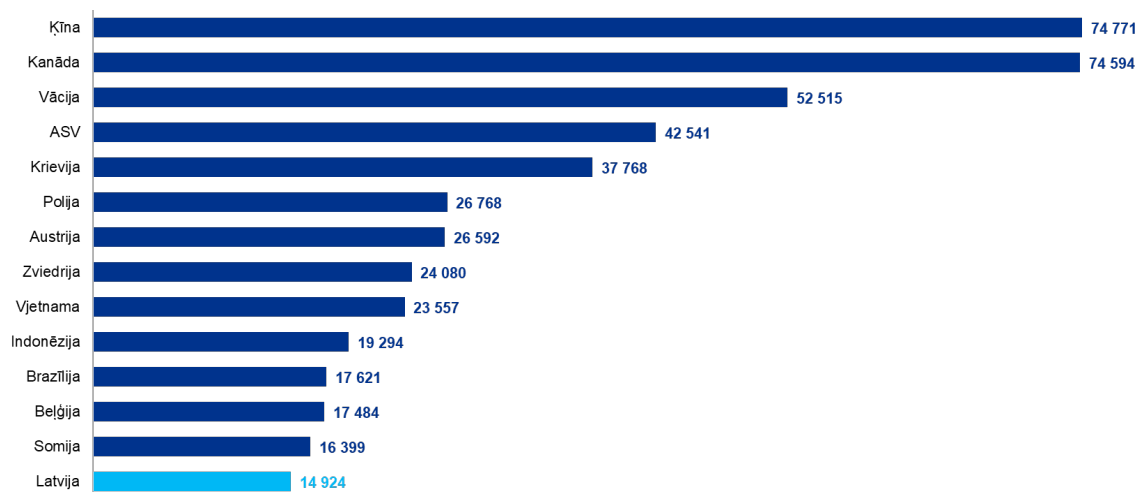
¹⁰ Zemkopības ministrija – Meža nozare skaitļos un faktos 2025: [Saite](#)

¹¹ HS 44 klasifikācija, citu starpā, ietver malku, koksnes šķeldu vai skaidas, zāģu skaidas un koksnes atlikumus un atgriezumus, kokogles, neapstrādātu koksni, gareniski sazāģētu vai šķeldotu koksni, finiera plāksnes, skaidu plāksnes, kokšķiedras plāksnes, laminētus koksnes materiālus, blīvinātu koksni, koka rāmjus, koka kastes un iepakojumu, mucinieku izstrādājumus un daļas no koka, koka instrumentus, galdniecības koka izstrādājumus, koka virtuves piederumus un citus koka izstrādājumus (HS 44 neietver koksnes ķīmiskās apstrādes produktus). Pilnu klasifikācijas tvērumu skatīt: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

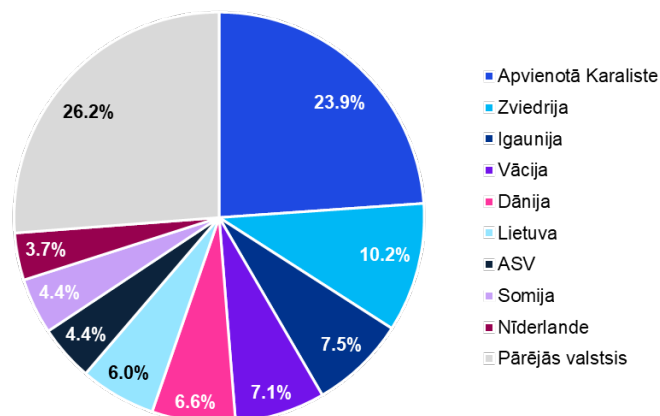
apakškategoriās Latvija ierindojas starp pasaules un/vai Eiropas lielākajiem eksportētājiem pēc vērtības (piemēram, lielākais malkas (HS 4401) eksportētājs Eiropā un 4. lielākais pasaulē 2024. gadā., 3. lielākais neapstrādātas koksnes (HS 4403) eksportētājs Eiropā 2024. gadā, 3. lielākais saplākšņu (HS 4412) eksportētājs Eiropā 2024. gadā).¹²

2. Attēls: Koksnes un koka izstrādājumu, kokogļu lielākie eksportētāji pēc 2020.-2024. gada kopējās eksporta vērtības, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze; International Trade Centre – Trade map: [Saite](#)

Latvijas meža nozares nozīme globālajā eksporta tirgū un nozares augstais īpatsvars valsts kopeksportā izceļ nozares lomu gan valsts ekonomikas attīstībā, gan nozīmīgu resursu un bruto pievienotās vērtības produktu nodrošināšanu ārvalstīm, tostarp Eiropas kaimiņvalstīm. Latvijas koksnes un koka izstrādājumu, kokogļu eksports ievērojami pārsniedz kaimiņvalstu – Igaunijas un Lietuvas eksportu (attiecīgi 1,38% un 0,98% no pasaules kopējās eksporta vērtības), norādot uz Latvijas meža nozares augstāku konkurētspēju un attīstību starp Baltijas valstīm.



3. Attēls: Latvijas koksnes un koka izstrādājumu importētāju īpatsvars no Latvijas koksnes un koka izstrādājumu eksporta kopējās vērtības 2020.-2024. gadā, %

Avoti: KPMG analīze; International Trade Centre – Trade map: [Saite](#)

Lielākais Latvijas koksnes un koka izstrādājumu importētājs pēc kopējās vērtības 2020.-

¹² International Trade Centre – Trade map: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

2024. gadā ir Apvienotā Karaliste, sastādot 23,9% no Latvijas koksnes un koka izstrādājumu eksporta (skatīt 3. Attēlu). Ņemot vērā Latvijas eksporta vērtību, tas norāda uz Latvijas meža nozares eksporta būtisko lomu Eiropas valstu celtniecības un ražošanas nozarēs.

Saistītās nozares

Meža nozares ietekmi uz valsts ekonomiku papildina tās loma citu saistītu nozaru stiprināšanā un izaugsmes veicināšanā, meža nozarei radot darbvietas un netiešo bruto pievienoto vērtību, pateicoties produktu un pakalpojumu apmaiņai ar nozarēm. Balstoties uz ārvalstu pētījumos definēto meža un saistīto nozaru tvērumu,¹³ kā arī Latvijas nozaru un produktu izlietojuma tabulu par 2022. gadu¹⁴ (izmantoti 2022. gada dati, pamatojoties uz nozaru starppatēriņa datiem par 2023. un 2024. gadu nepieejamību pārskata daļas izstrādes laikā), kas atspoguļo nozaru starppatēriņu un tādejādi ražošanā izmantoto citu nozaru produktu un/vai pakalpojumu apjomu, identificētas šādas ar meža nozari saistītās nozares (citas nozares nav iekļautas kā saistītās nozares zemāka starppatēriņa dēļ (piemēram, būvniecība)):

- Ķīmiskās vielas un produkti (NACE C20 "Ķīmiskās vielas un ķīmiskie produkti"), kas, citu starpā, ietver ķīmisko pamatvielu, minerālmēslu un slāpekļa savienojumu, plastmasas un sintētiskā kaučuka ražošanu pirmapstrādes formās, pesticīdu un citu agroķīmisko preparātu ražošanu, krāsu, laku un līdztīgu pārklājumu, tipogrāfijas krāsu un mastikas ražošanu, pārējo ķīmisko vielu ražošana un sintētisko šķiedru ražošana. Ķīmisko vielu un produktu saistību ar meža nozari pamato 123,7 milj. EUR pārdotās produkcijas apjoms koksnes mehāniskās apstrādes sektoram 2022. gadā, meža nozarei kopā patērējot 153,4 milj. EUR ķīmisko vielu un produktu produkcijas 2022. gadā, kas norāda uz šī sektora lomu meža nozares ražošanas procesiem nepieciešamo izejvielu – līmju, krāsu, laku, pārklājumu, koksnes konservantu, apstrādes līdzekļu un citu līdzekļu, nodrošināšanā;
- Enerģētika (NACE D35 "Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana"), kas ietver elektroenerģijas, dabasgāzes, tvaika, karstā ūdens un tamlīdzīgu apgādi. Enerģētikas nozares saistību ar meža nozari pamato tas, ka enerģētikas nozare 2022. gadā nodrošināja 231,3 milj. EUR produkcijas un pakalpojumu meža nozarei, savukārt meža nozare 2022. gadā nodrošināja 300,6 milj. EUR produkcijas enerģētikas nozarei, ietverot malku, koksnes atlikumus, kurināmo šķeldu un koksnes briketes un granulas. Koksnes mehāniskās apstrādes sektors (297,9 milj. EUR produkcijas) bija otrais lielākais starppatēriņa produkcijas nodrošinātājs enerģētikas nozarei 2022. gadā (neskaitot enerģētikas nozares iekšējo starppatēriņu) aiz derīgo izrakteņu ieguves nozares (632,9 milj. EUR). 2023. gadā kurināmā koksne sastādīja 76,2% no Latvijas atjaunīgo energoresursu patēriņa, savukārt koksnes mehāniskās apstrādes sektors bija

¹³ Econmove GmbH & Economica GmbH – The economic Impact of the Forestry and Wood Industry in Europe in terms of the Bioeconomy: [Saite](#)

¹⁴ Oficiālās statistikas portāls – Izlietojuma tabula pircēju cenās (faktiskajās cenās, milj. eiro) 2010 - 2022: [Saite](#)

lielākais energoresursu patērētājs starp ražošanas sektoriem, tādejādi norādot uz enerģētikas un meža nozaru būtisko lomu otras nozares darbībā;¹⁵

- Sauszemes transports (NACE H49 "Sauszemes transports un cauruļvadu transports"), kas, citu starpā, ietver kravu dzelzceļa transportu un kravu pārvadājumus pa autoceļiem. Sauszemes transporta saistību ar meža nozari pamato sektora loma meža nozares loģistikas nodrošināšanā, meža nozarei 2022. gadā iegādājoties 129,5 milj. EUR pakalpojumos – koksnes un tās produktu pārvadājumos, savukārt meža nozarei nodrošinot 29,7 milj. EUR produkcijas sauszemes un cauruļvadu transporta sektoram, tostarp paletes un iepakojumus;
- Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības (NACE H52 "Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības"), kas ietver uzglabāšanu un noliktavu saimniecību un transporta palīgdarbības (transporta infrastruktūras darbība, kravu apstrāde un citas palīgdarbības). Uzglabāšanas un transporta palīgdarbību saistību ar meža nozari pamato sektora būtiskā loma meža nozares loģistikas nodrošināšanā, meža nozarei 2022. gadā iegādājoties 106,9 milj. EUR pakalpojumos – koksnes un tās produktu uzglabāšanā, sagatavošanā pārvadājumiem un citās palīgdarbībās, savukārt meža nozarei nodrošinot 8,1 milj. EUR produkcijas uzglabāšanas un transporta palīgdarbību sektoram, tostarp paletes, iepakojumus un mēbeles noliktavām.

1.1. Radītā tiešā bruto pievienotā vērtība

Bruto pievienotā vērtība ir pamats valsts IKP aprēķinam un visu valsts nozaru (tostarp, privātā sektora, publiskā sektora un NVO) tiešo bruto pievienoto vērtību kopsumma veido valsts bruto pievienoto vērtību, no kā, pieskaitot produktu nodokļus un atņemot subsīdijas produktiem, tiek aprēķināts valsts IKP. Nozaru tiešā bruto pievienotā vērtība balstās uz nozarē iekļauto uzņēmumu bruto pievienotās vērtības, ko aprēķina pēc šādas formulas:

$$\text{Tiešā pievienotā vērtība} = \text{Izlaide} - \text{Starppatēriņš}$$

, kur uzņēmumu līmenī izlaidi un starppatēriņu veido:

$$\begin{aligned} \text{Izlaide} &= \text{Apgrozījums} \\ &+ \text{Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas} \\ &+ \text{Pārējie ieņēmumi} \end{aligned}$$

$$\text{Starppatēriņš} = \text{Ražošanas pašizmaksa} + \text{Pārējās izmaksas}$$

Nozares līmenī tiešo bruto pievienoto vērtību (atšķirību starp izlaidi un starppatēriņu) no ienākumu puses veido:

¹⁵ Oficiālās statistikas portāls – 2023. gadā saules un vēja elektrostacijās saražots par 92% vairāk elektroenerģijas nekā 2022. gadā: [Saite](#)

Tiešā pievienotā vērtība

$$\begin{aligned} &= \text{Darba ņēmēju atalgojums} \\ &+ \text{Citi ražošanas nodokļi mīnus citas ražošanas subsīdijas} \\ &+ \text{Bruto ienesa un bruto jauktais ienākums} \end{aligned}$$

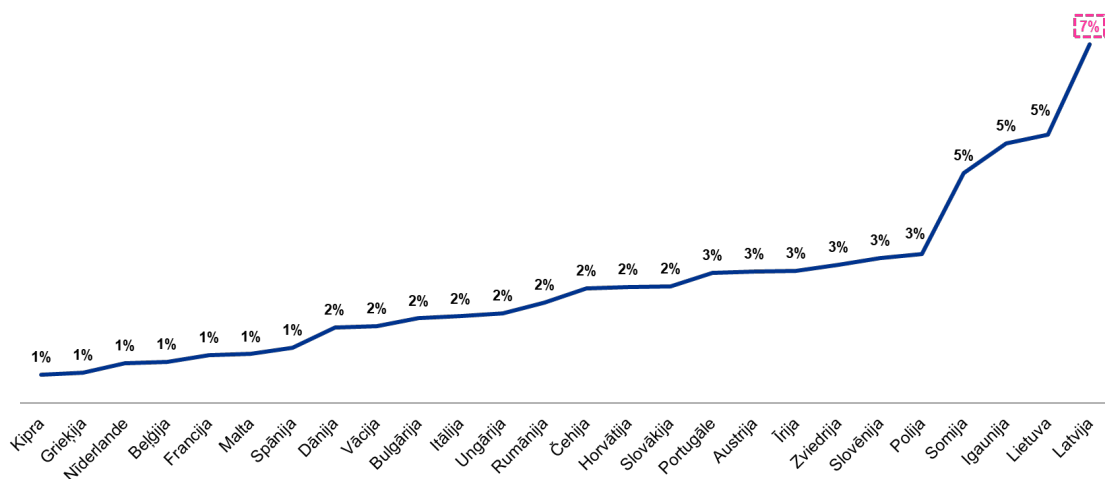
Lai Latvijas meža nozares radītajā tiešajā bruto pievienotajā vērtībā 2024. gadam atspoguļotu ne tikai nozares reģistrēto uzņēmumu tiešo bruto pievienoto vērtību, bet arī iekļautu augstāk minētās papildus komponentes, kuru apjoma par 2024. gadu datu pieejamība ir ierobežota, 2024. gada meža nozares un tās sektoru tiešā bruto pievienotā vērtība tika aplēsta, balstoties uz nozares sektoru tiešo bruto pievienoto vērtību 2022. gadā, ņemot vērā lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības un apstrādes rūpniecības nozaru bruto pievienotās vērtības tendences¹⁶ (skatīt A. Pielikumu).

1.1.1. Meža nozares tiešā radītā bruto pievienotā vērtība valsts līmenī

Balstoties uz aprēķiniem, meža nozares aplēstā tiešā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā bija 2 184,4 milj. EUR, veidojot 6,2% no Latvijas 2024. gada kopējās bruto pievienotās vērtības un 5,4% no iekšzemes kopprodukta (IKP).

Latvijas meža nozares 6,2% īpatsvars no valsts bruto pievienotās vērtības 2024. gadā ir vērtējams kā augsts, ņemot vērā, ka 2022. gadā Latvija ierindojās pirmajā vietā starp Eiropas Savienības valstīm pēc meža nozares radītās tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvara no valsts bruto pievienotās vērtības (valstu salīdzinājums balstīts uz 2022. gada datiem, lai nodrošinātu salīdzināmu datu pieejamību visām ietvertajām valstīm) (skatīt 4. Attēlu).

4. Attēls: Eiropas Savienības valstu meža nozaru* radītās tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no valsts bruto pievienotās vērtības 2022. gadā, %



* Ietver arī C32 sektoru (cita veida ražošana), taču sektora ietekme ir relatīvi zema;
Avoti: KPMG analīze; Eurostat – Gross value added and income by detailed industry (NACE Rev.2): [Saite](#)

¹⁶ Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

Meža nozares augstā tiešā bruto pievienotā vērtība raksturo nozares sociālekonomisko ietekmi vairākos aspektos:

- **Raksturo nozares lomu valsts ekonomikā** – 6,2% īpatsvars no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības un 5,4% no IKP 2024. gadā norāda uz meža nozares lomu, kā būtiskai daļai no valsts ekonomikas pamatiem (skatīt 4. Attēlu), tostarp nozares potenciālu veicināt valsts ekonomisko attīstību;
- **Raksturo nozares ietekmi uz nodarbinātību un reģionu attīstību** – norāda uz meža nozares būtisko atbalstu darbvietai radīšanai mazattīstītos reģionos, kā arī, ņemot vērā, ka bruto pievienotā vērtība ietver darbaspēka atalgojumu, peļņu un nodokļus, iedzīvotāju ienākumu un labklājības veicināšanā, kā rezultātā meža nozare palīdz mazināt depopulācijas riskus reģionos;
- **Raksturo nozares lomu citu nozaru attīstībā** – veicina saistītu nozaru bruto pievienotās vērtības attīstību (saistītām nozarēm izmantojot meža nozares produktus starppatēriņā), tādējādi attīstot gan valsts ekonomiku, gan iedzīvotāju labklājību;
- **Raksturo nozares lomu valsts budžeta veidošanā** – norāda uz būtiskām nozares nodokļu iemaksām valsts budžetā, ar kā palīdzību iespējams veicināt sociālu vienlīdzību un iedzīvotāju labklājību.

Nozares tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietai norāda uz nozares darbinieku produktivitāti un tās salīdzinājums ar citām nozarēm atspoguļo nozares produktivitātes konkurētspēju:

- Meža nozares 54,8 tūkst. EUR bruto pievienotā vērtība uz darbvietai ievērojami pārsniedz valsts vidējos 39,9 tūkst. EUR, kā arī pārsniedz lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības 17,0 tūkst. EUR, apstrādes rūpniecības 34,7 tūkst. EUR, rūpniecības pavisam 41,2 tūkst. EUR un būvniecības nozares 37,2 tūkst. EUR (skatīt 2. Tabulu), tādējādi norādot uz relatīvi augstu darbinieku produktivitāti meža nozarē.
- Eiropas Savienības mērogā 2022. gadā izcēlās 4 valstis ar augstu meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvaru no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības – Latvija, Lietuva, Igaunija un Somija (skatīt 4. Attēlu). Salīdzinot Latvijas meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības uz darbvietai aplēsi ar pārējo šo valstu meža nozares¹⁷ tiešās bruto pievienotās vērtības uz darbvietai aplēsēm 2022. gadā, Latvija izceļas ar augstāko rādītāju Baltijas valstu mērogā (Latvijai 47,8 tūkst. EUR, savukārt Lietuvai 44,1 tūkst. EUR un Igaunijai 45,4 tūkst. EUR), taču Somijas meža nozares tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietai ir ievērojami augstāka – 146,8 tūkst. EUR.^{18,19}

Nozares tiešā bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu raksturo nozares struktūru (dominē lieli uzņēmumi vai fragmentēta nozare) un norāda uz nozares rentabilitāti, kas ir būtisks

¹⁷ Ietver arī C32 sektoru, taču sektora ietekme ir relatīvi zema

¹⁸ Eurostat – Employment by detailed industry (NACE Rev.2) - national accounts: [Saite](#)

¹⁹ Eurostat – Gross value added and income by detailed industry (NACE Rev.2): [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

faktors nozares spējai piesaistīt investīcijas, kā arī tās salīdzinājums ar citām nozarēm atspoguļo nozares uzņēmumu konkurētspēju un ekonomisko ietekmi uzņēmumu līmenī:

- Meža nozares 438,9 tūkst EUR bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu ievērojami pārsniedz valsts vidējos 184,2 tūkst. EUR, kā arī pārsniedz lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības 131,3 tūkst. EUR, apstrādes rūpniecības 421,3 tūkst. EUR un būvniecības 227,2 tūkst. EUR (skatīt 2. Tabulu), kas liecina, ka meža nozarē dominē lieli uzņēmumi un nozares struktūra ir relatīvi koncentrēta, kā arī nozari raksturo augsta uzņēmumu konkurētspēja, ekonomiskā ietekme un spēja piesaistīt investīcijas.

2. Tabula: Meža un saistīto nozaru tiešās bruto pievienotās vērtības, uzņēmumu skaita un darbvietu skaita salīdzinājums ar citām nozarēm 2024. gadā Latvijā

Rādītājs	Meža nozare	Saistītās nozares*	Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība (neieskaitot A02)	Apstrādes rūpniecība (neieskaitot C16, C17 un C31)	Rūpniecība pavisam (neieskaitot C16, C17 un C31)	Būvniecība	Visas nozares
Tiešā bruto pievienotā vērtība (milj. EUR) (īpatsvars no visām nozarēm, %)	2 184,4 (6,2%)	2 852,6 (8,2%)	677,1 (1,9%)	2 780,8 (7,9%)	4 132,9 (11,8%)	2 099,9 (6,9%)	35 167,6
Uzņēmumu skaits (īpatsvars no visām nozarēm, %)	4 977 (2,6%)	8 056 (4,2%)	5 158 (2,7%)	6 601 (3,5%)	7 971 (4,2%)	9 242 (4,8%)	190 877
Tiešo darbvietu skaits (īpatsvars no visām nozarēm, %)	39 885 (4,5%)	71 006 (8,1%)	39 840 (4,5%)	80 106 (9,1%)	100 422 (11,4%)	56 483 (6,4%)	881 366
Bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu (tūkst. EUR)	438,9	354,1	131,3	421,3	518,5	227,2	184,2
Bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	54,8	40,2	17,0	34,7	41,2	37,2	39,9

* Saistīto nozaru, kas ietver NACE C18, C32, H49 un H52, tiešās bruto pievienotā vērtības, uzņēmumu skaita un tiešo darbvietu skaita vērtības ir attiecināmas uz pilnu nozaru tvērumu, neatdalot tikai meža nozares ietekmē radītās vērtības;
Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#); Meža nozares bruto pievienotās vērtības aprēķins 2023. un 2024. gadam veikts atbilstoši A. Pielikumā norādītajam, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju, Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#) un Oficiālās statistikas portāls – Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto un darbvietu skaits, radītā bruto pievienotā vērtība un izlaides vērtība pēc NACE reģionos, novados, pilsētās, pagastos (atbilstoši robežām 2025. gada sākumā), apkaimes un blīvi apdzīvotas teritorijas (eksperimentālā statistika) 2017 - 2022: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Aizņemtās darbvietas pa darbības veidiem vidēji gadā 2005 – 2024: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Nodarbinātie iedzīvotāji 15 un vairāk gadu vecumā pēc nozares, dzimuma un vecuma grupas gada sākumā 2021 - 2024: [Saite](#); Lursoft IT – Iesniegtie gada pārskati nozarē: [Saite](#)

Lai gan Latvijas meža nozares 2024. gada tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu ir ievērojami augstāka par visu valsts nozaru vidējo rādītāju un meža nozare darbojas ar augstāku bruto pievienoto vērtību uz darbvietu nekā citas ražošanas un industrijas nozares, tomēr 5 citas valsts saimnieciskās nozares izceļas ar būtiski augstāku tiešo bruto pievienoto vērtību uz darbvietu – operācijas ar nekustamo īpašumu ar 115,5 tūkst. EUR uz darbvietu, finanšu un apdrošināšanas darbības ar 95,5 tūkst. EUR uz darbvietu, enerģētika ar 80,0 tūkst. EUR uz darbvietu, informācijas un komunikācijas pakalpojumi ar 61,2 tūkst. EUR uz darbvietu un ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde ar 60,6 tūkst. EUR uz darbvietu, kas liecina, ka šīs nozares rada augstākas bruto

pievienotās vērtības produktus un/vai pakalpojumus. Salīdzinājumam, Latvijas meža nozares tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta 2024. gadā bija 54,8 tūkst. EUR. Bruto pievienotās vērtības, uzņēmumu skaita un darbvieta skaita salīdzinājumā iekļautas arī saistītās nozares (neizdalot tikai meža nozares ietekmē radītās vērtības), lai ilustrētu saistīto nozaru lomu valsts ekonomikā un salīdzinātu to ietekmi ar meža un citām nozarēm.

Meža nozares ietvaros, kā augstas bruto pievienotās vērtības uzņēmumi vērtējami uzņēmumi, kuru radītā tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta 2024. gadā pārsniedza 57,2 tūkst. EUR (augstākie 10% meža nozares uzņēmumu pēc radītās tiešās bruto pievienotās vērtības uz darbvieta), savukārt kā zemas bruto pievienotās vērtības uzņēmumi vērtējami uzņēmumi, kuru radītā tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta 2024. gadā bija zemāka par 4,1 tūkst. EUR (zemākie 25% meža nozares uzņēmumi pēc radītās tiešās bruto pievienotās vērtības uz darbvieta). Analizējot tikai nozares uzņēmumus, kuri 2024. gadā radīja pozitīvu bruto pievienoto vērtību, mediānas tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta ir 10,9 tūkst. EUR, norādot uz nelielu uzņēmumu skaitu (aptuveni 150 uzņēmumi) ar ļoti augstu bruto pievienoto vērtību (top 5% ar vismaz 93,6 tūkst. EUR bruto pievienoto vērtību uz darbvieta un top 1% ar vismaz 252,2 tūkst. EUR uz darbvieta 2024. gadā) nozīmīgo ietekmi visas nozares rādītāju veicināšanā.²⁰

Lielākās 5 Latvijas nozares pēc tiešās bruto pievienotās vērtības 2024. gadā bija vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts (4 860,5 milj. EUR jeb 13,8% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības), valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana (3 207,8 milj. EUR jeb 9,1%), operācijas ar nekustamo īpašumu (3 165,9 milj. EUR jeb 9,0%), apstrādes rūpniecība (2 780,8 milj. EUR jeb 7,9% (neieskaitot meža nozares sektorus)) un informācijas un komunikācijas pakalpojumi (2 437,5 milj. EUR jeb 6,9%), tām kopā veidojot 46,8% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības, meža nozarei, pēc aplēstās tiešās bruto pievienotās vērtības, ierindojoties kā Latvijas 6. lielākajai nozarei.

Vērtējot meža nozares sektoru nozīmi to attiecīgajās NACE klasifikācijas burtu līmeņa nozarēs, koksnes mehāniskās apstrādes, koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoru kopējā tiešā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā veidoja 30,7% no apstrādes rūpniecības (NACE C) 4 010,9 milj. EUR tiešās bruto pievienotās vērtības, savukārt meža apsaimniekošana veidoja 58,5% no lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības (NACE A) 1 631,4 milj. EUR tiešās bruto pievienotās vērtības. Meža nozares un tās sektoru radītās tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars ir ievērojams arī attiecībā pret dažādām nozaru grupām, tostarp meža nozarei sastādot 24,0% no NACE A, B, C, D, E un F nozaru kopējās radītās tiešās bruto pievienotās vērtības 2024. gadā (skatīt 3. Tabulu).

²⁰ KPMG analīze, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju. Lai noteiktu augstākos 10% un zemākos 25% meža nozares uzņēmumu pēc radītās tiešās bruto pievienotās vērtības uz darbvieta, aprēķinā ietverti tikai uzņēmumi, kuri 2024. gadā radīja pozitīvu bruto pievienoto vērtību

3. Tabula: Meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars dažādās nozaru grupās 2024. gadā Latvijā

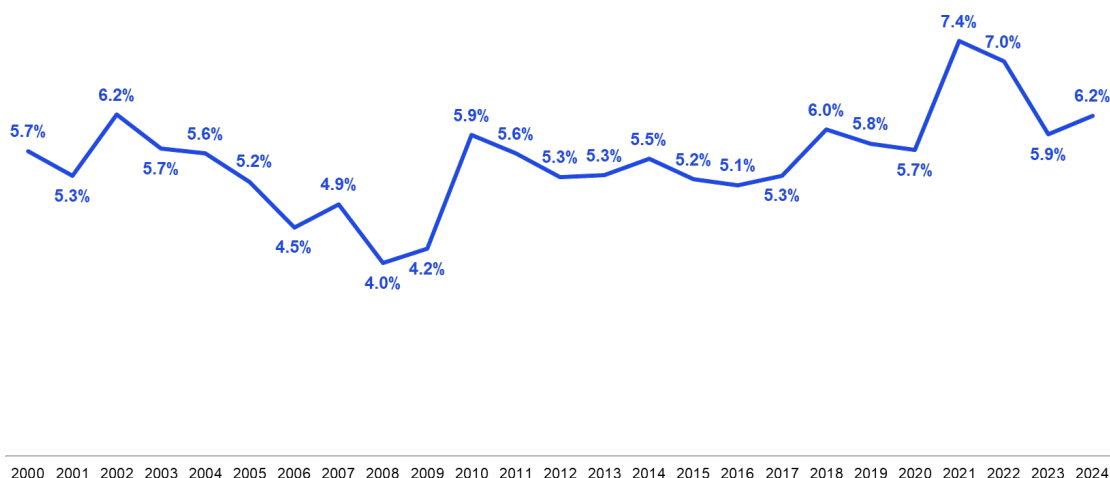
Nozare vai nozaru grupa pēc NACE klasifikācijas	Tiešā bruto pievienotā vērtība (2024, milj. EUR)	Meža nozares īpatsvars (%)
Visas nozares	35 167,6	6,2%
Visas nozares, izņemot valsts pārvaldi un aizsardzību, obligāto sociālo apdrošināšanu, izglītību un veselību un sociālo aprūpi (neietver O, P, Q)	27 931,0	7,8%
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība, ražošana, būvniecība, tirdzniecība, remonts, transports un uzglabāšana un izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumi (ietver A, B, C, D, E, F, G, H, I)	16 714,5	13,1%
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība, ražošana un būvniecība (ietver A, B, C, D, E, F)	9 094,3	24,0%
Apstrādes rūpniecība un lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība (ietver A un C)	5 642,3	38,7%

Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#); Meža nozares bruto pievienotās vērtības aprēķins 2023. un 2024. gadam veikts atbilstoši A. Pielikumā norādītajam, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju, Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#) un Oficiālās statistikas portāls – Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto un darbvietu skaits, radītā bruto pievienotā vērtība un izlaides vērtība pēc NACE reģionos, novados, pilsētās, pagastos (atbilstoši robežām 2025. gada sākumā), apkaimes un blīvi apdzīvotas teritorijas (eksperimentālā statistika) 2017 - 2022: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

Meža nozares vidējais tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no kopējās valsts bruto pievienotās vērtības 2000.-2020. gadā bija 5,3%,²¹ savukārt 2021. un 2022. gadā nozares bruto pievienotās vērtības īpatsvars piedzīvoja ievērojamu kāpumu, sasniedzot 7,4% un 7,0% attiecīgajos gados (skatīt 5. Attēlu).

5. Attēls: Meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no Latvijas bruto pievienotās vērtības 2000.-2024. gadā, %



Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#); Meža nozares bruto pievienotās vērtības aprēķins 2023. un 2024. gadam veikts atbilstoši A. Pielikumā norādītajam, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju un Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#)

Nozares tiešā bruto pievienotā vērtība no 2020. līdz 2022. gadam pieauga par 777,4 milj. EUR (jeb 53,9%), ko pamato kokmateriālu cenu pieaugums 2021. un 2022. gadā COVID-19 pandēmijas²² un sankciju pret Baltkrieviju un Krieviju rezultātā.²³ Kokmateriālu cenu pieaugums atspoguļojas arī koksnes produktu eksporta rādītājos, Latvijas dažādu koksnes produktu eksporta vērtībai pieaugot straujāk par eksportēto produktu apjomu (skatīt 6. Attēlu lietkoku apaļkoku veidā (izņemot kurināmo koksni) kā piemēru un B. Pielikumu vairākām koksnes produktu kategorijām).

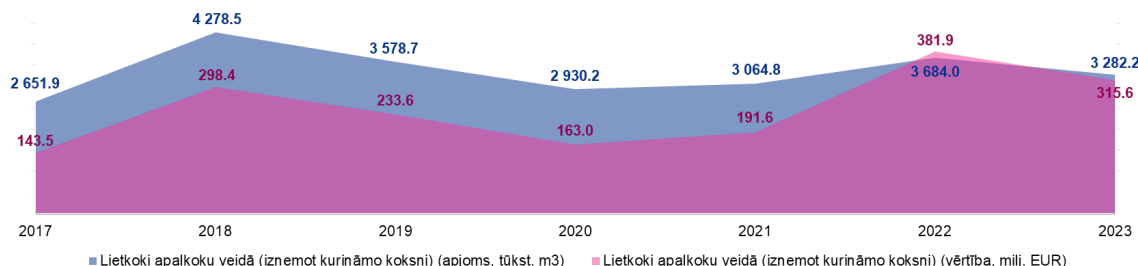
²¹ Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#)

²² Mežsaimnieks – Koksnes tirgus apskats 2021, vasara: [Saite](#)

²³ E-Silva – Apaļkoku cenas skujkokam sasniedz jaunus rekordus: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

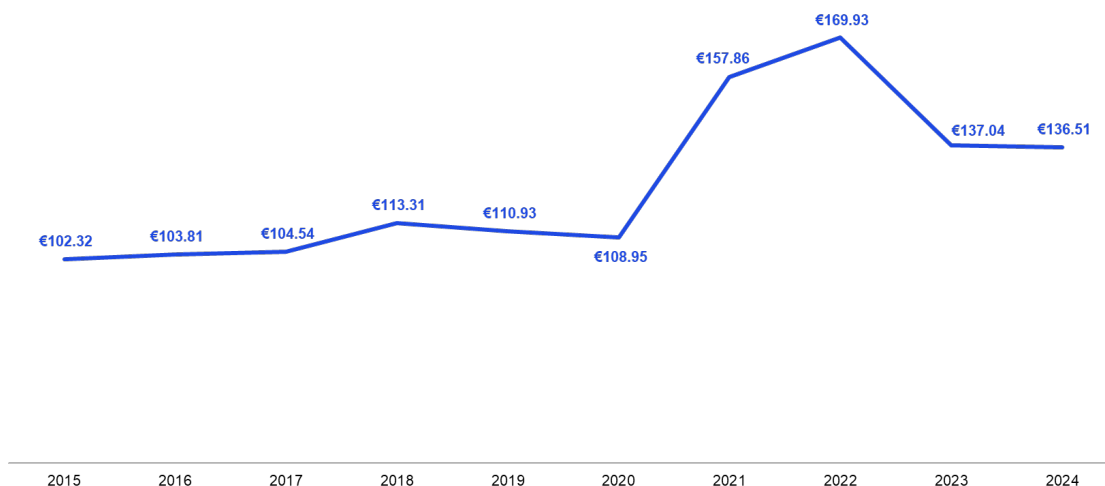
6. Attēls: Lietkoku apaļkoku veidā (izņemot kurināmo koksni) eksporta apjoms (tūkst. m³) un vērtības (milj. EUR) Latvijā 2017.-2023. gadā



Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu eksporta un importa vērtība (tūkst. eiro) 2017 - 2023: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu ražošanas, eksporta un importa apjomi 2017 - 2023: [Saite](#)

Latvijas meža nozares, tostarp ne tikai meža apsaimniekošanas sektora, bet arī koksnes mehāniskās apstrādes, koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoru, radītā tiešā bruto pievienotā vērtība ir saistīta ar nocirstās koksnes apjomiem, ņemot vērā, ka Latvija ir koksnes produktu neto eksportētāja.²⁴ Nozares radītā tiešā bruto pievienotā uz 1 milj. m³ nocirstās koksnes apjoma raksturo nozares spēju pārvērst neapstrādātus kokmateriālus tālākas pārstrādes produktos, tā procesā radot papildus darbvietas un ienākumus (skatīt 7. Attēlu).

7. Attēls: Aplēstā meža nozares radītā tiešā bruto pievienotā vērtība uz 1 milj. m³ nocirstās koksnes apjoma Latvijā 2016.-2024. gadā (milj. EUR / milj. m³)



Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#); Meža nozares bruto pievienotās vērtības aprēķins 2023. un 2024. gadam veikts atbilstoši A. Pielikumā norādītajam, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju un Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#); Valsts meža dienests – Meža statistika: [Saite](#); Valsts meža dienests – 2024. gada publiskais pārskats: [Saite](#)

136,5 milj. EUR aplēstā tiešā bruto pievienotā vērtība uz milj. m³ nocirstās koksnes apjoma norāda uz Latvijas meža nozares apstrādes un pārstrādes procesu efektivitāti un konkurētspēju, kā arī augstu produktivitāti un padziļinātu nozares sektoru savstarpēju integrāciju vērtību ķēdēs, nodrošinot nozares spēju radīt ekonomisko atdevi pie

²⁴ Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu ražošanas, eksporta un importa apjomi 2017 - 2023: [Saite](#)

dažādiem mežizstrādes apjomiem (skatīt 7. Attēlu). Pēc *Eurostat* publicētajiem datiem par A02, C16, C17 un C31/32 sektoru bruto pievienoto vērtību 2022. gadā,²⁵ Latvijas 174,6 milj. EUR uz 1 milj. m³ nocirstās koksnes²⁶ pārsniedz Igaunijas 139,6 milj. EUR,²⁷ Zviedrijas 144,3 milj. EUR²⁸ un Somijas 167,7 milj. EUR,²⁹ apliecinot Latvijas meža nozares konkurētspēju un produktivitāti, taču ņemot vērā augstās produktu cenas un ārējo ietekmi 2022. gadā, kā arī mežizstrādes apjomu pieaugumu 2024. gadā, paredzams, ka Latvijas meža nozares relatīvā konkurētspēja 2024. gadā būtu zemāka (izmantoti 2022. gada dati, lai nodrošinātu to salīdzināmību starp valstīm, tādējādi bruto pievienotajā vērtībā ietverot arī C32 cita veida ražošanas sektoru). Pozitīvi vērtējams, ka 2024. gada vērtība pārsniedz 2020. gada vērtību, ņemot vērā 2021. un 2022. gada meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības pieaugumu ārējo faktoru un koksnes cenu pieauguma ietekmē.

1.1.2. Meža nozares sektoru radītā tiešā bruto pievienotā vērtība un tās loma statistiskajos reģionos

Meža nozares sektoru radītā tiešā bruto pievienotā vērtība raksturo sektoru attīstības pakāpi un nozares struktūru, tostarp sektoru uzņēmumu lomu nozares vērtību ķēdē. Radītās tiešās bruto pievienotās vērtības sadalījums, atbilstoši vietējā darbības veida vienībām, Latvijas statistiskajos reģionos norāda uz nozares un tās sektoru lomu reģionālās attīstības, tostarp iedzīvotāju labklājības un ekonomiskās attīstības, veicināšanā.

Koksnes mehāniskās apstrādes sektors rada lielāko tiešo bruto pievienoto vērtību meža nozarē – 46,6% jeb 1 018,2 milj. EUR no meža nozares kopējiem 2 184,4 milj. EUR, savukārt otrs lielākais pienesums ir meža apsaimniekošanas sektoram – 43,7% jeb 954,3 milj. EUR. Koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektori pienes ievērojami mazāku daļu bruto pievienotās vērtības meža nozarē, koksnes ķīmiskās apstrādes sektoram sastādot 2,1% jeb 46,7 milj. EUR un mēbeļu ražošanas sektoram sastādot 7,6% jeb 165,2 milj. EUR (skatīt 8. Attēlu). C16, C17 un C31 sektori kopā sastāda 56,3% no meža nozares radītās bruto pievienotās vērtības, kas norāda uz nozares ražošanas kapacitāti un attīstības potenciālu, veicinot dziļākas pārstrādes produktu, it īpaši koksnes produktu, izstrādi un eksportu.

Meža nozares sektoru tiešajā pievienotajā vērtībā uz uzņēmumu un darbvietu (skatīt C. Pielikumu), kas raksturo sektoru produktivitāti un rentabilitāti, izceļas koka mehāniskās apstrādes sektors ar 639,6 tūkst. EUR bruto pievienoto vērtību uz uzņēmumu un meža apsaimniekošanas nozari ar 83,9 tūkst. EUR bruto pievienoto vērtību uz darbvietu. Ievērojamu 424,2 tūkst. EUR pienesumu uz uzņēmumu nodrošina arī koka ķīmiskās apstrādes sektors, kur sektora lielākie uzņēmumi (piemēram, AS "VG KVADRA PAK", AS "Liepājas Papīrs", SIA "V.L.T." un SIA "Talsu Tipogrāfija") ne tikai rada būtisku bruto pievienoto vērtību un sekmē reģionu attīstību, bet arī veic ieguldījumus ražošanas

²⁵ Eurostat – Gross value added and income by detailed industry (NACE Rev.2): [Saite](#)

²⁶ Valsts meža dienests – Meža statistika: [Saite](#)

²⁷ Statistics Estonia – Gross felling based on National Forest Inventory (NFI): [Saite](#)

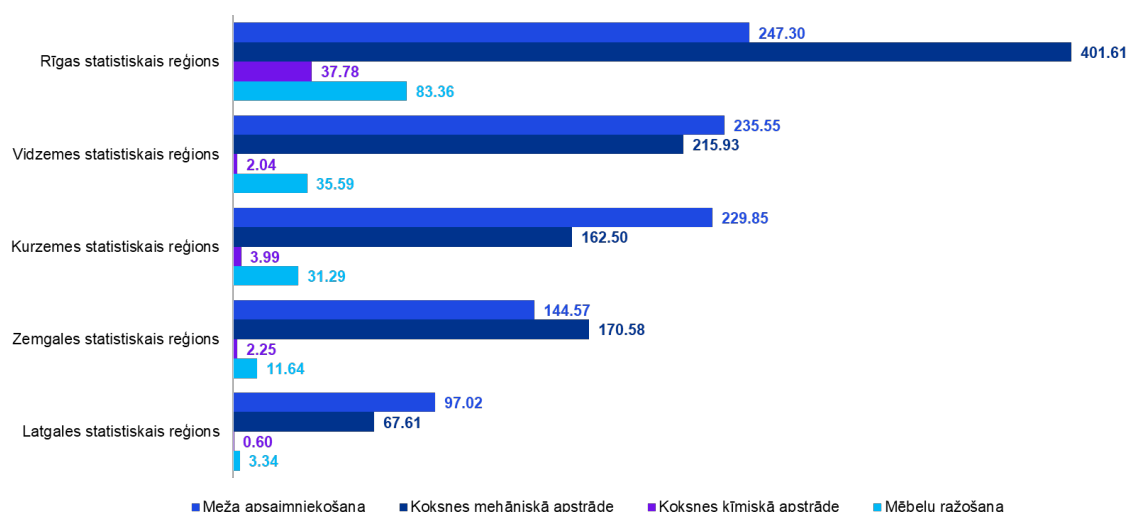
²⁸ Skogsstyrelsen – Gross and net felled volume (million m3) by assortment of stemwood. Year 1942-2024: [Saite](#)

²⁹ Luke – Commercial fellings 2022: [Saite](#)

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS “Latvijas valsts meži”
2026. gada februāris

procesu inovācijās, tostarp digitalizācijā un automatizācijā.^{30,31,32} Mēbeļu ražošanas sektoram ir meža nozares zemākā bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu – 180,6 tūkst. EUR, kā arī zemākā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta – 28,5 tūkst. EUR, norādot uz šī sektora relatīvi zemu produktivitāti un attīstību, par ko liecina arī būtiskais koksnes produktu eksports uz Vāciju, Zviedriju, Lielbritāniju un Nīderlandi, kur Latvijas kokmateriāli, citu tālākas pārstrādes produktu starpā, tiek izmantoti mēbeļu ražošanai.³³

8. Attēls: Meža nozares sektoru tiešā bruto pievienotā vērtība Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā (milj. EUR)



Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#); Meža nozares bruto pievienotās vērtības aprēķins 2023. un 2024. gadam veikts atbilstoši A. Pielikumā norādītajam, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju un Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#)

Rīgas statistiskais reģions

Latvijas statistisko reģionu dalījumā lielākais radītās tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars meža nozarē ir Rīgas statistiskajam reģionam, sastādot 35,3% jeb 770,1 milj. EUR (skatīt 8. Attēlu). Nepieciešams ņemt vērā, ka, lai gan bruto pievienotās vērtības sadalījums reģionos noteikts atbilstoši vietējā darbības veida vienībām, Rīgas statistiskā reģiona bruto pievienoto vērtību (kā arī citus rādītājus) potenciāli ietekmē atšķirības starp uzņēmumu juridiskajām adresēm un faktisko darbību reģionos. Lieli Rīgā reģistrēti nozares uzņēmumi (piemēram, AS “Latvijas valsts meži”) sniedz ievērojamu pienesumu meža nozarei arī citos reģionos, tādējādi vietējā darbības veida vienībām potenciāli neatspoguļojot pilnvērtīgi šo uzņēmumu ietekmi reģionos. Ņemot vērā iepriekš norādīto, Rīgas statistisko reģionu raksturo arī lielākā bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu – 543,4 tūkst. EUR, un uz darbvieta – 70,5 tūkst. EUR, ko veicina arī Rīgas statistiskā reģiona attīstītā loģistikas infrastruktūra, tostarp ostu infrastruktūra. Rīgas statistiskajā reģionā ir augstākā bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu un darbvieta arī nozares sektoros, izņemot mēbeļu ražošanu, kur abos rādītājos augstākā bruto pievienotā

³⁰ Latvijas iepakojumu asociācija – VG KVADRA PAK uzsāk 10 miljonus eiro vērtu paplašināšanos: [Saite](#)

³¹ SIA “V.L.T.” – Projekti: [Saite](#)

³² Talsu Tipogrāfija – Projekts “Digitalizācijas un automatizācijas investīcijas SIA “Talsu Tipogrāfija””: [Saite](#)

³³ Siguldas Kokmateriāli – Kokmateriāli eksportā: Kā Latvijas koksne tiek izmantota citās valstīs: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

vērtība ir Kurzemes statistiskajā reģionā – 336,4 tūkst. EUR uz uzņēmumu un 33,4 tūkst. EUR uz darbvietu un koksnes mehāniskās apstrādes sektora bruto pievienoto vērtību uz uzņēmumu, kur augstākā vērtība ir Zemgales statistiskajam reģionam (skatīt C. Pielikumu).

Vidzemes statistiskais reģions

Vidzemes statistiskā reģiona meža nozares tiešā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā bija 22,4% no meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības valsts līmenī jeb 489,1 milj. EUR (skatīt 8. Attēlu). Meža nozares lielākā ietekme uz reģionu ekonomiku, ņemot vērā tās īpatsvaru, ir tieši Vidzemes statistiskajā reģionā, nozarei veidojot 15,2% no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības. Meža nozares bruto pievienotās vērtības īpatsvars reģionā norāda uz nozares lomu darbvietu nodrošināšanā, tādējādi veicinot iedzīvotāju labklājību, kā arī potenciālu reģionālās attīstības veicināšanā. Būtiskākā ietekme pēc radītās bruto pievienotās vērtības reģionā ir meža apsaimniekošanas (235,6 milj. EUR) un koka mehāniskās apstrādes (215,9 milj. EUR) sektoriem, kas atbilst arī valsts līmenī novērotajai situācijai (skatīt 8. Attēlu).

Kurzemes statistiskais reģions

Kurzemes statistiskajā reģiona meža nozares tiešā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā bija 427,6 milj. EUR (19,6% no meža nozares valsts līmenī) (skatīt 8. Attēlu), reģiona meža nozarei veidojot 482,6 tūkst. EUR bruto pievienoto vērtību uz uzņēmumu un 55,7 tūkst. EUR uz darbvietu (skatīt C. Pielikumu). Lai gan Kurzemes lielākais meža nozares sektors pēc bruto pievienotās vērtības ir koksnes mehāniskā apstrāde, AS "Liepājas Papīrs", SIA "Karlsberg", SIA "Talsu Tipogrāfija" un SIA "Rauda" veicina Kurzemes koksnes ķīmiskās apstrādes sektora rentabilitāti un attīstību ar 3,8 milj. EUR kopējo bruto pievienoto vērtību minētajiem uzņēmumiem, sektoram reģionā sasniedzot 363,0 tūkst. EUR bruto pievienoto vērtību uz uzņēmumu. Gan koksnes ķīmiskās apstrādes, gan mēbeļu ražošanas sektoru attīstība Kurzemes statistiskajā reģionā liecina par meža nozares vērtību ķēdes diversifikāciju un kapacitāti nodrošināt darbvietas ražošanā, kā arī potenciālu piesaistīt investīcijas sektoru attīstībai. Nozares attīstību veicina arī reģiona piekļuve ostām, tādējādi veidojot attīstītu loģistikas infrastruktūru. Meža nozarei ir būtiska loma Kurzemes statistiskā reģiona ekonomikā, nozarei sastādot 11,6% no statistiskā reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības.

Zemgales statistiskais reģions

Zemgales statistiskā reģiona meža nozares tiešā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā bija 15,1% no meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības valsts līmenī jeb 329,0 milj. EUR, sastādot 11,4% no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības (skatīt 8. Attēlu). Zemgales statistiskais reģions izceļas ar augstāko koksnes mehāniskās apstrādes sektora bruto pievienoto vērtību uz uzņēmumu – 832,1 tūkst. EUR (skatīt C. Pielikumu), kur būtisku pienesumu reģiona ekonomikai nodrošina SIA "LATGRAN", "SIA Ošukalns", SIA "Pata Jēkabpils", SIA "Dižmežs" un citi uzņēmumi. Zemgales reģiona uzņēmumi ir spējuši attīstīt produktīvu un rentablu koka mehāniskās apstrādes sektoru

pateicoties attīstītajai loģistikas infrastruktūrai un nozīmīgajai lomai, savienojot Latvijas statistiskos reģionus ar citām Eiropas valstīm.³⁴

Latgales statistiskais reģions

Latgales statistiskā reģiona meža nozarei ir zemākā tiešā bruto pievienotā vērtība starp Latvijas statistiskajiem reģioniem 2024. gadā, veidojot 7,7% no nozares valsts līmenī jeb 168,6 milj. EUR, kas ir 7,1% no Latgales statistiskā reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības (skatīt 7. Attēlu). Latgales statistiskā reģiona meža nozari raksturo arī zemākā bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu (284,7 tūkst. EUR) un uz darbvieta (40,5 tūkst. EUR) (skatīt C. Pielikumu), taču meža nozarei ir būtiska loma reģiona ekonomiskās aktivitātes nodrošināšanā un potenciāls veicināt reģiona izaugsmi.

1.2. Nodarbinātība un darbvieta īpatsvars

Meža nozares nodarbinātība un tiešo darbvieta īpatsvars norāda uz nozares un tās sektoru ietekmi uz darbvieta nodrošināšanu un tādējādi iedzīvotāju ienākumu un labklājības līmeni gan valsts līmenī, gan Latvijas statistiskajos reģionos. Nodarbinātības rādītāji raksturo nozares spēju veicināt iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti, tādējādi sekmējot gan nodokļu ieņēmumus, gan citu nozaru attīstību, celt ienākumu līmeni reģionos, mazinot reģionālās depopulācijas riskus, un nodrošināt reģionu ekonomisko stabilitāti.

Meža nozare Latvijā 2024. gadā nodrošināja 39,9 tūkst. tiešās darbvieta, kas veido 4,5% no valsts kopējā darbvieta skaita (skatīt 4. Tabulu).

4. Tabula: Meža nozares tiešo aizņemto darbvieta skaits un īpatsvars Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā

Statistiskais reģions	Meža nozares tiešo aizņemto darbvieta skaits (tūkst.)	Īpatsvars no reģiona kopējā darbvieta skaita
Rīgas statistiskais reģions	10,9	1,9%
Vidzemes statistiskais reģions	10,7	13,4%
Kurzemes statistiskais reģions	7,7	8,8%
Zemgales statistiskais reģions	6,4	9,9%
Latgales statistiskais reģions	4,2	6,5%
Latvija	39,9	4,5%

Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls – Aizņemtās darbvieta reģionos pa darbības veidiem vidēji gadā 2021 – 2024: [Saite](#); Meža nozares tiešo aizņemto darbvieta skaits pārrēķināts atbilstoši Oficiālās statistikas portāls – Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto un darbvieta skaits, radītā bruto pievienotā vērtība un izlaides vērtība pēc NACE reģionos, novados, pilsētās, pagastos (atbilstoši robežām 2025. gada sākumā), apkaimes un blīvi apdzīvotas teritorijas (eksperimentālā statistika) 2017 - 2022: [Saite](#), lai atspoguļotu nozares faktisko darbību reģionos.

Lielākais darbvieta skaits nozarē novērojams Rīgas statistiskajā reģionā ar 10,9 darbvieta, taču meža nozares sastāda tikai 1,9% no reģiona kopējā darbvieta skaita (skatīt 4. Tabulu). Nozares zemo īpatsvaru reģionā pamato zemā mežaudžu platība

³⁴ Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra – Zemgale Planning Region: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

(186,0 tūkst. ha)³⁵ un citu nozaru, piemēram pakalpojumu, augstā koncentrācija Rīgas statistiskajā reģionā.³⁶

Vidzemes statistiskajā reģionā ir otrs lielākais meža nozares darbvietu skaits – 10,7 tūkst., kā arī meža nozare sastāda 13,4% (skatīt 4. Tabulu) no kopējā reģiona darbvietu skaita, ko pamato Vidzemes statistiskā reģiona līderpozīcija meža zemes īpatsvarā no reģiona kopējās platības (59,4%) (skatīt 1. Attēlu) un mežaudžu platībā (1 122,4 tūkst. ha) starp Latvijas statistiskajiem reģioniem. Meža nozares augstais īpatsvars reģionā liecina ne tikai par nozares būtisko tiešo ietekmi, bet arī netiešo ietekmi veicinot nodrošinātās darbvietas un ekonomisko aktivitāti saistītās nozarēs – loģistikas, būvniecības, rūpniecības, pakalpojumu un citās nozarēs, kas atbalsta meža nozares procesus vai patērē tās produktus.

Augsts meža nozares darbvietu īpatsvars novērojams arī Kurzemes statistiskajā reģionā (8,8%) un Zemgales statistiskajā reģionā (9,9%) (skatīt 4. Tabulu). Kurzemes augsto meža nozares darbvietu skaitu un īpatsvaru pamato statistiskā reģiona otra lielākā mežaudžu platība (853,8 tūkst. ha) starp statistiskajiem reģioniem un augstais meža zemes īpatsvars no kopējās platības (56,9%) (skatīt 1. Attēlu), savukārt, lai gan Zemgales mežaudžu platība ir relatīvi maza (468,3 tūkst. ha) un tai ir otrs zemākais meža zemes īpatsvars (47,0%) (skatīt 1. Attēlu), Zemgales statistiskais reģions nodrošina nozīmīgu loģistikas infrastruktūru un savienojumus gan ar citiem reģioniem, gan citām Eiropas valstīm,³⁷ kas veicina ražošanas attīstību. Lai gan Vidzemes, Kurzemes un Zemgales statistisko reģionu augstais īpatsvars norāda uz meža nozares pozitīvo ietekmi reģionos, tie ir pastiprināti pakļauti ar koksnes produktu pieprasījumu un cenu svārstībām, kā arī ar nozares eksportu saistītiem riskiem.

Lai gan Latgales statistiskajā reģionā ir vismazākais meža nozares darbvietu skaits (4,2 tūkst.) un otrais zemākais īpatsvars no reģiona kopējo darbvietu skaita (6,5%) (skatīt 4. Tabulu), meža nozarei ir būtiska loma stabilu darbvietu nodrošināšanā reģionā ar augstāko bezdarba līmeni (9,9%)³⁸ un zemāko mēneša vidējo darba samaksu,³⁹ tostarp sniedzot darba iespējas mazkvalificētam darbaspēkam, tādejādi sekmējot nabadzības risku mazināšanu.

Lielākais darba devējs starp meža nozares sektoriem valsts mērogā 2024. gadā bija koka mehāniskās apstrādes sektors, tā nodrošinātajām 21,2 tūkst. darbvietām sastādot 53,3% no meža nozares darbvietu skaita, savukārt meža apsaimniekošana sastādīja 28,5% jeb 11,4 tūkst. darbvietas. Mēbeļu ražošanas sektors nodrošināja 5,8 tūkst.

³⁵ Oficiālās statistikas portāls – Mežaudžu platība un mežainums statistiskajos reģionos gada sākumā 2025: [Saite](#)

³⁶ Oficiālās statistikas portāls – Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto un darbvietu skaits, radītā pievienotā un izlaides vērtība pēc NACE reģionos, novados, pilsētās, pagastos (atbilstoši robežām 2025. gada sākumā), apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās (eksperimentālā statistika) 2017 - 2022: [Saite](#)

³⁷ Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra – Zemgale Planning Region: [Saite](#)

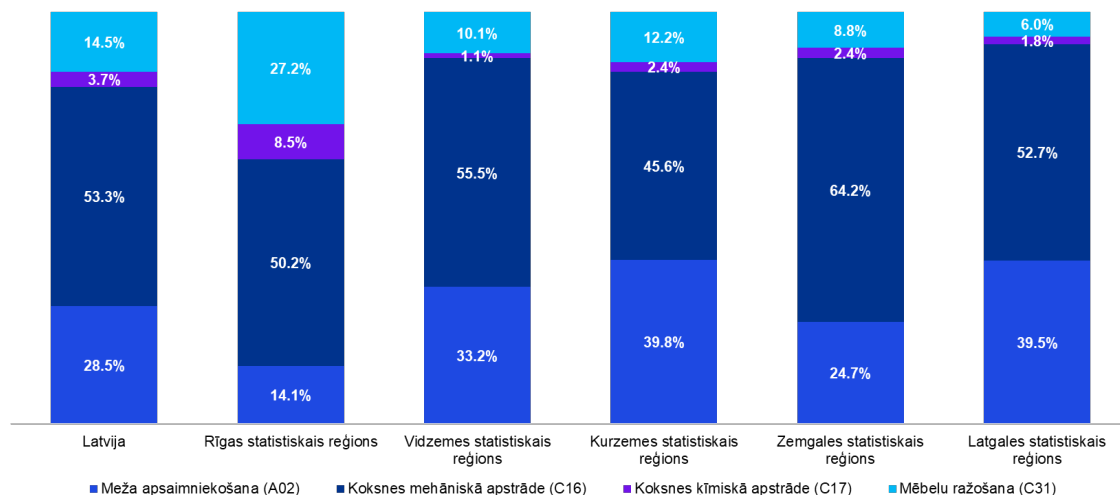
³⁸ Oficiālās statistikas portāls – Ekonomiskās aktivitātes, nodarbinātības un bezdarba līmenis reģionos (procentos) 2019 - 2024: [Saite](#)

³⁹ Oficiālās statistikas portāls – Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa reģionos (eiro) 2021 - 2024: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

darbvieta (14,5%) un koksnes ķīmiskās apstrādes sektors nodrošināja 1,5 tūkst. darbvieta (3,7%) (skatīt 9. Attēlu).

9. Attēls: Meža nozares sektoru tiešo aizņemto darbvieta savstarpējais sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, %



Avoti: KPMG analīze; Oficiālās statistikas portāls – Aizņemtās darbvieta reģionos pa darbības veidiem vidēji gadā 2021 – 2024: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto un darbvieta skaits, radītā bruto pievienotā vērtība un izlaides vērtība pēc NACE reģionos, novados, pilsētās, pagastos (atbilstoši robežām 2025. gada sākumā), apkaimes un blīvi apdzīvotas teritorijas (eksperimentālā statistika) 2017 - 2022: [Saite](#)

1.3. Samaksātie nodokļi dalījumā pa to veidiem un to īpatsvars kopējos valsts nodokļu ieņēmumos

Meža nozares tiešie samaksātie nodokļi dalījumā pēc to veidiem un to īpatsvars kopējos valsts nodokļu ieņēmumos raksturo nozares un tās sektoru pienesumu sociālās vienlīdzības un sabiedrības labklājības veicināšanā, samaksātajiem nodokļiem papildinot valsts un pašvaldību budžetus, kuru līdzekļi var tikt izmantoti publiskā sektora pakalpojumu, sociālās apdrošināšanas, infrastruktūras un citu programmu attīstībai.

Meža nozare Latvijā 2024. gadā valsts budžetā nodokļos kopā samaksāja 552,7 milj. EUR, kas sastādīja 3,7% no valsts kopējiem 14 850,7 milj. EUR kopbudžeta ieņēmumiem 2024. gadā (skatīt 10. Attēlu). Zemāku meža nozares valsts budžetā samaksāto nodokļu apjoma, kā arī darbvieta, īpatsvaru salīdzinājumā ar tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvaru pamato nozares specifika, kur eksporta apjoms veido PVN atmaksu (atmaksa nav atspoguļota pie meža nozares tiešajiem nodokļiem (skatīt

3.1.4. nodaļu)) un samazina nodokļu īpatsvaru, savukārt zemāks darbvietu īpatsvars norāda uz meža nozares relatīvi augstāku produktivitāti.

10. Attēls: Meža nozares tiešo valsts budžetā samaksāto nodokļu īpatsvars no kopējā valsts kopbudžeta ieņēmumu apjoma dalījumā pa to veidiem 2024. gadā, %



Pārējie nodokļi – akcīzes nodoklis, dabas resursu nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis un citas iemaksas;
 Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Valsts ieņēmumu dienests – VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2024: [Saite](#)

Uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) 44,9 milj. EUR apjoms (skatīt 11. Attēlu), kura pārliecinoši lielāko daļu veido meža apsaimniekošanas sektors, liecina par augstu sektora rentabilitāti, kas var sekmēt investīciju piesaisti, taču rādītājs norāda arī uz peļņas reinvestīciju trūkumu meža apsaimniekošanas sektorā, tādējādi sektora uzņēmumiem neizmantojot uzņēmējdarbības procesu attīstības iespējas pilnā apmērā.

229,1 milj. EUR valsts sociālās apdrošināšanas obligātajās iemaksās (VSAOI) veido 52,2% no nozares kopējā samaksāto nodokļu apjoma (skatīt 11. Attēlu). Ievērojamais VSAOI apjoms, kas veido 4,4% no Latvijas kopbudžeta VSAOI ieņēmumiem (skatīt 10. Attēlu), norāda uz meža nozares būtisko pienesumu pensiju fondu, veselības aprūpes sistēmas un bezdarba pabalstu nodrošināšanā, iezīmējot meža nozari kā neatņemamu Latvijas sociālā atbalsta programmu sastāvdaļu.

Meža nozares 127,5 milj. EUR samaksātais iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) apjoms 2024. gadā (skatīt 11. Attēlu) sastāda 4,5% no valsts kopbudžeta (skatīt 10. Attēlu), apliecinot meža nozares lomu darbvietu un iedzīvotāju ienākumu nodrošināšanā, kā arī pašvaldību budžetu veicināšanā, ņemot vērā IIN lomu kā galvenajam pašvaldību ieņēmumu avotam.

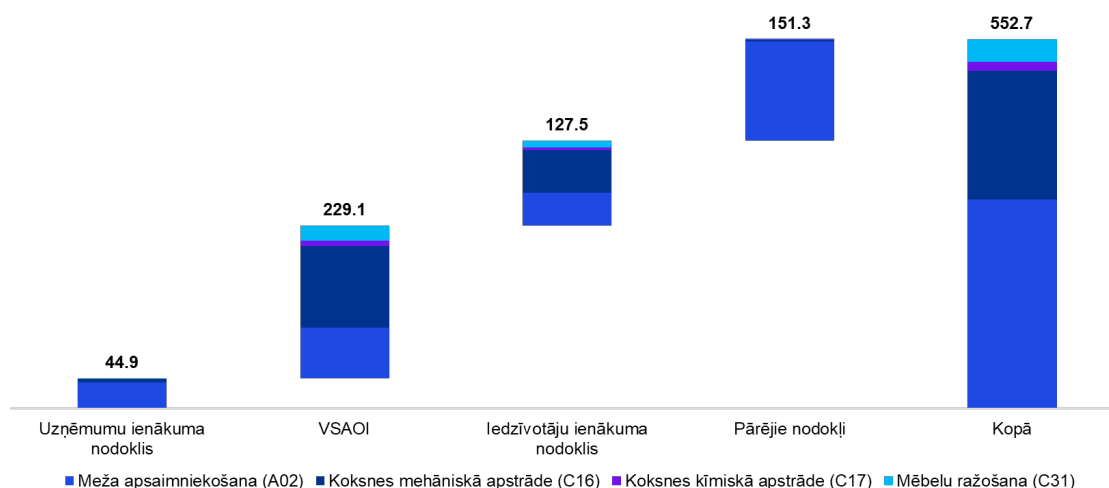
Meža apsaimniekošanas, koka mehāniskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektori kopā veido 120,5 milj. EUR bruto pievienotās vērtības nodokļa (PVN) deficītu (skatīt 10. Attēlu), kas nozīmē, ka šie sektori ir vērsti uz produkcijas eksportu, saņemot lielāku apjomu PVN atmaksās par valsts budžetā iemaksātā PVN apjomu, kā rezultātā sektori sniedz pienesumu eksporta tirgos, taču Latvijas kopbudžeta PVN ieņēmumi tiek veicināti caur atmaksām uz citām nozarēm. Atšķirībā no pārējiem meža nozares sektoriem, koka

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

ķīmiskā apstrāde sniedz 6,7 milj. EUR pozitīvu PVN pienesumu valsts budžetā (nozarei kopā veidojot 113,8 milj. EUR deficītu), norādot uz sektora fokusu uz iekšzemes tirgu.

Meža nozares kopējais pārējo nodokļu (dabas resursu nodoklis un citas iemaksas) valsts budžetā samaksāto nodokļu apjoms ir 151,3 milj. EUR (skatīt 11. Attēlu), sastādot 6,9% no valsts kopējiem pārējo nodokļu kopbudžeta ieņēmumiem 2024. gadā (skatīt 10. Attēlu). Meža apsaimniekošanas sektors veido 98,0% no nozares pārējo nodokļu apjoma, nodokļiem par sektora darbībā izmantotajiem dabas resursiem un meža zemēm papildinot gan valsts kopbudžetu, gan pašvaldību budžetus, nodrošinot mazattīstītu pašvaldību izaugsmes iespējas.

11. Attēls: Meža nozares un tās sektoru tiešie valsts budžetā samaksātie nodokļi dalījumā pa to veidiem 2024. gadā, milj. EUR



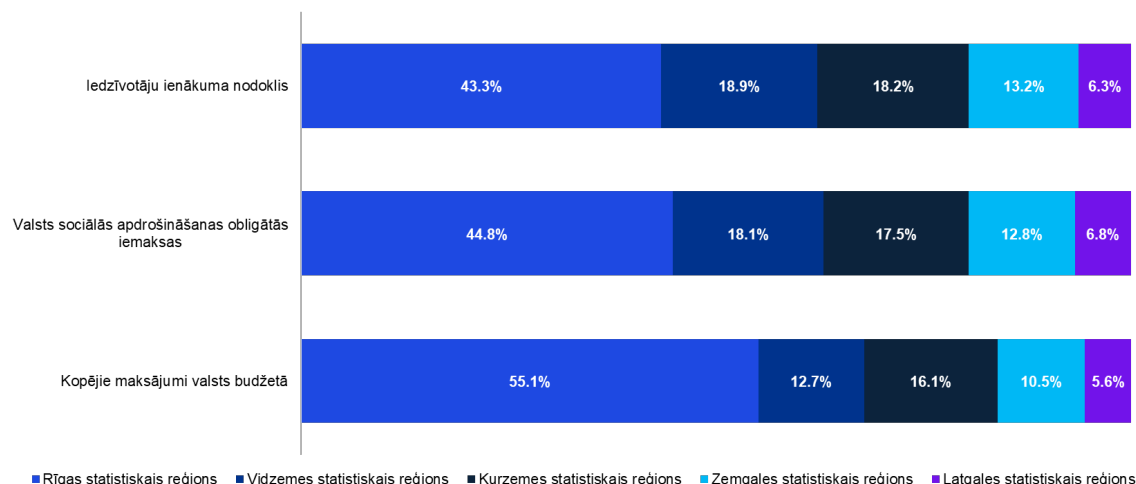
Pārējie nodokļi – akcīzes nodoklis, dabas resursu nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis un citas iemaksas;
 Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Valsts ieņēmumu dienests – VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2024: [Saite](#)

Balstoties uz meža nozares uzņēmumu 2024. gadā iesniegtajos gada pārskatos norādīto informāciju par uzņēmumu kopējiem maksājumiem valsts budžetā, lēšams, ka

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS “Latvijas valsts meži”
2026. gada februāris

Rīgas statistiskā reģiona meža nozares uzņēmumiem ir lielākais pienesums valsts budžetā samaksātajos nodokļos (skatīt 12. Attēlu).

12. Attēls: Meža nozares tiešo valsts budžetā samaksāto nodokļu dalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, %



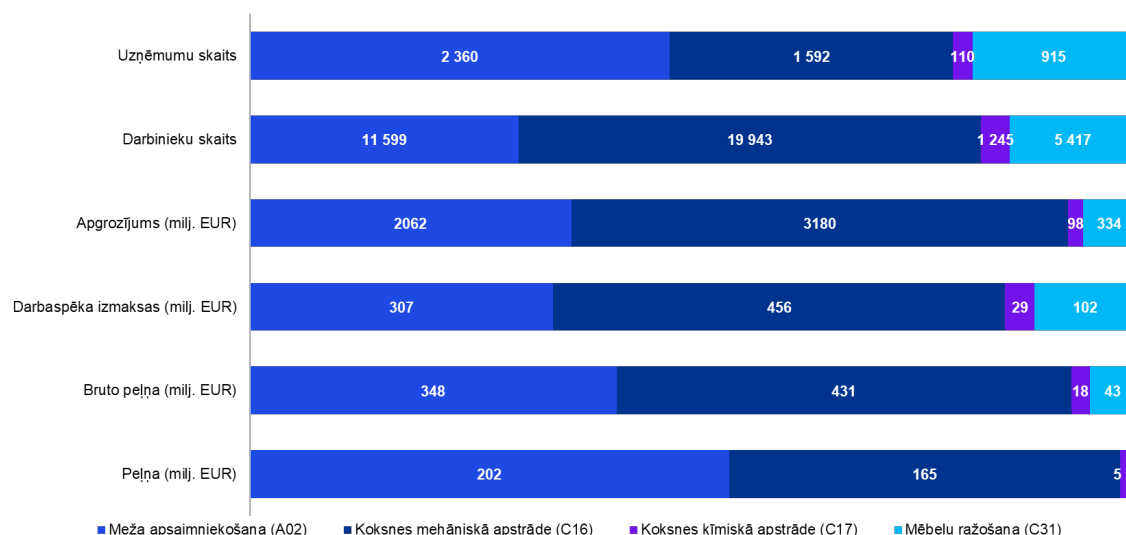
Avoti: KPMG analīze; Lursoft IT sniegtā informācija; Valsts ieņēmumu dienests – VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2024: [Saite](#)

Lai gan Rīgas statistiskā reģiona īpatsvars samaksātajos IIN un VSAOI apjomos 2024. gadā ir zemāks (attiecīgi 43,3% un 44,8%), nepieciešams ņemt vērā, ka norādītais īpatsvars atspoguļo samaksātos nodokļus, balstoties uz uzņēmumu reģistrētajām juridiskajām adresēm, nevis faktisko darbību reģionos.

2. Latvijas meža nozarē strādājošo uzņēmumu raksturojums

Šajā nodaļā tiek aplūkota Latvijas meža nozare, sadalot to pēc NACE klasifikācijas sektoriem A02, C16, C17 un C31, izmantojot uzņēmumu 2024. gadā iesniegtos gada pārskatus kā galveno informācijas avotu. Analīze veikta par Latvijas statistiskajiem reģioniem, lai izvērtētu gan uzņēmējdarbības rādītājus un nozares struktūru, gan iespējamus riskus tirgū, kā arī sniegtu precīzāku priekšstatu par pašreizējo situāciju un tās attīstības tendencēm.

13. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā valsts mērogā



Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Uzņēmumu skaits

Uzņēmumu skaita ziņā meža nozare veido 4,5% no visiem Latvijas uzņēmumiem, pārsvarā pārstāvēt meža apsaimniekošanas, kā arī koksnes mehāniskās apstrādes nozares. Papildus, apskatot Latvijas meža nozares izlaidi,⁴⁰ var redzēt, ka Latvijas meža nozares pamatu veido koka mehāniskā apstrāde, kas sastāda 59,7% no kopējās meža nozares izlaides. Meža apsaimniekošanas nozare sastāda 30,5% un kopā ar koksnes mehānisko apstrādi nodrošina 6 517 milj. EUR vērtību primārajiem koka izstrādājumiem un pamata resursiem (skatīt 13. Attēlu).

Darbvietu skaits

Nodarbinātības ziņā meža nozare Latvijā, balstoties uz aktīvo uzņēmumu 2024. gada finanšu pārskatiem, nodrošina 38 204 darbvietas jeb 4,33% no kopējā strādājošo skaita valstī (nepieciešams ņemt vērā, ka darbvietu skaits uzņēmējdarbības rādītājos, kas ir

⁴⁰Eurostat – Gross value added and income by detailed industry (NACE Rev.2): [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

balstīti uz uzņēmumu gada pārskatiem, atšķiras no nozares un tās sektoru līmeņa datiem, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības rādītāju savstarpēju salīdzināmību). Lielākā daļa darbvieta nodrošinātas koksnes mehāniskās apstrādes un meža apsaimniekošanas sektoros, kas kopā veido vairāk nekā 80% no nozares nodarbinātajiem. Tas atspoguļo šo sektoru nozīmi reģionālās nodarbinātības nodrošināšanā, jo 62,6% meža nozares darbvieta atrodas ārpus Rīgas reģiona teritorijas (skatīt 13. Attēlu).

Apgrozījums

Apgrozījuma dati rāda, ka meža apsaimniekošanas un koksnes mehāniskās apstrādes sektori veido vairāk nekā 92% no meža nozares kopējā apgrozījuma, attiecīgi 2,06 miljardus un 3,18 miljardus eiro no 5,67 mljrd. EUR, kas veido kopējo meža nozares apgrozījumu. Mēbeļu ražošanas un koka ķīmiskās apstrādes sektori kopā dod mazāk nekā 8% pienesumu jeb aptuveni 432 milj. EUR. Tas norāda, ka Latvijas meža nozares uzņēmumu ekonomiskais pienesums ir koncentrēts meža apsaimniekošanas un koka mehāniskās apstrādes sektoros, kamēr pārējie sektori darbojas kā papildinoši virzieni ar specifisku tirgus nišu (skatīt 13. Attēlu).

Darbaspēka izmaksas

Darbaspēka izmaksu dati, rāda, ka lielākās izmaksas saistās ar koksnes mehānisko apstrādi – 456,2 milj. EUR, un meža apsaimniekošanu – 306,6 miljoniem eiro. Kopā šie divi sektori veido vairāk nekā 85% no nozares kopējām darbaspēka izmaksām, kas sasniedz 894,3 miljonus eiro. Pārējās nozares – koksnes ķīmiskā apstrāde ar 29,5 milj. EUR un mēbeļu ražošana ar 102,0 milj. EUR – kopā rada darbaspēka izmaksas 131,5 milj. EUR apmērā. Salīdzinot šos rādītājus ar nodarbināto skaitu, redzams, ka vidējās darbaspēka izmaksas uz vienu darbvieta būtiski atšķiras starp sektoriem. Koksnes mehāniskā apstrāde nodrošina vienas no augstākajām izmaksām uz darbvieta, kas liecina par lielāku ieguldījumu kvalificēta darbaspēka piesaistē un noturēšanā. Savukārt meža apsaimniekošanā izmaksas ir zemākas, bet nodrošina plašu nodarbinātību reģionos. Mēbeļu ražošanā un koksnes ķīmiskajā apstrādē darbaspēka izmaksas uz vienu darbvieta ir zemākas, kas liecina par zemāku kompetenču nepieciešamību un produktivitāti, līdz ar to atbilst arī šo nozaru zemākajai komerciālajai rentabilitātei. Tas nozīmē, ka nozares ieguldījums darba samaksā un līdz ar to iedzīvotāju labklājībā galvenokārt ir saistīts ar A02 un C16, kas veido pamatu gan sociālekonomiskajai stabilitātei reģionos, gan valsts nodokļu ieņēmumiem, kas sakrīt arī ar Oficiālās statistikas portāla datiem par 2023 gadu⁴¹ (skatīt 13. Attēlu).

Bruto peļņa

Bruto peļņas dati liecina, ka lielāko daļu meža nozares bruto peļņas veido meža apsaimniekošana un koksnes mehāniskā apstrāde, attiecīgi 41,4% un 51,3% no kopējās bruto peļņas jeb 778,5 miljonus eiro. Mēbeļu ražošana un koksnes ķīmiskā apstrāde veido atlikušo daļu – aptuveni 7,2% jeb 60,9 milj. EUR, kopā veidojot 839,4 milj. meža nozares kopējā bruto peļņa. Peļņas sadalījums rāda, ka vairāk nekā puse no kopējās meža nozares peļņas rodas meža apsaimniekošanā, kas veido 54,1% jeb 202,3 milj. EUR. Koksnes mehāniskā apstrāde nodrošina 44,2% jeb 165,2 milj. EUR, bet koksnes

⁴¹Oficiālās statistikas portāla – 2025 gada 1. ceturkšņa vidējais atalgojums: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

ķīmiskā apstrāde un mēbeļu ražošana kopā tikai 1,7% jeb 6,4 milj. EUR, visai nozarei kopā veidojot 373,9 milj. EUR (skatīt 13. Attēlu).

Peļņa

Peļņas rezultāti atspoguļojas arī uzņēmumu spējā veikt kapitālieguldījumus,⁴² kas meža nozares kopsummā ir 638,5 milj. EUR. Lielākie ieguldījumi materiālajos pamatlīdzekļos koncentrēti koksnes mehāniskajā apstrādē – 348,9 milj. EUR un meža apsaimniekošanā – 257,8 milj. EUR, kas kopā veido vairāk nekā 600 milj. EUR. Šie līdzekļi galvenokārt novirzīti mašīnu un iekārtu modernizācijai (A02 – 52,5 milj. EUR; C16 – 213 milj. EUR) un ēku un būvju attīstībai. Tas nozīmē, ka meža nozares finanšu rezultāti ne tikai nodrošina uzņēmumu rentabilitāti, bet arī rada priekšnoteikumus ilgtermiņa izaugsmei – jaudīgākas ražošanas bāzes attīstībai, inovāciju ieviešanai un darba vietu kvalitātes uzlabošanai reģionos, kas uzlabotu darba apstākļus un potenciāli rastu jaunas darbvietas (skatīt 12. Attēlu). Salīdzinot rentabilitāti, visaugstākā komerciālā rentabilitāte ir meža apsaimniekošanā – 9,8%, kam seko koksnes mehāniskā apstrāde ar 5,2% un koksnes ķīmiskā apstrāde ar 4,8%. Mēbeļu ražošanas komerciālā rentabilitāte ir zemākā – tikai 0,5%, kas norāda uz šī sektora zemāku finansiālo atdevi salīdzinājumā ar pārējiem sektoriem (skatīt 13. Attēlu).

⁴² Oficiālais Statistikas Portāls – Bruto Kapitālieguldījumi pa darbības veidiem (tūkstošos, pēc NACE 2 klasifikācijas): [Saite](#)

5. Tabula: Meža nozares 20 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā valsts mērogā

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Reģions (juridiskā adrese)	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
1.	AS "Latvijas valsts meži"	Rīgas statistiskais reģions	Meža apsaimniekošana (A02)	586 119,6	150 096,1	1 496	124,4	48 887,1**
2.	AS "Latvijas Finieris"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	405 255,1	48 052,3	1 466	58,8	19 886,0
3.	SIA "Kronospan Rīga"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	225 671,7	4 809,7	277	108,8	-330,8
4.	SIA "LATGRAN"	Zemgales statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	221 640,9	30 944,5	143	252,0	-349,3
5.	SIA "BSW Latvia"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	86 906,6	11 776,5	191	145,9	654,8
6.	SIA "Billerud Latvia"	Zemgales statistiskais reģions	Meža apsaimniekošana (A02)	85 980,5	1 099,6	60	140,0	760,4
7.	SIA "KRONUS"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	85 969,2	-3 709,1	522	24,9	5 230,8
8.	SIA "Gaujas Koks"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	85 926,0	5 787,8	467	47,7	4 649,4
9.	SIA "AKZ"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	85 104,5	10 108,9	253	128,6	2 717,4

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Reģions (juridiskā adrese)	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
10.	SIA "Ošukalns"	Zemgales statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	81 065,5	341,7	357	34,9	2 158,8
11.	SIA "Vika Wood"	Kurzemes statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	80 752,6	7 257,4	136	108,2	626,5
12.	SIA "Stiga RM"	Kurzemes statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	80 059,0	9 690,7	409	34,1	5 595,0
13.	SIA "Bitus Latvia"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	69 119,4	2 482,2	431	15,6	1 197,2
14.	SIA "KUREKSS"	Kurzemes statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	67 913,8	3 212,3	149	61,6	1 111,6
15.	SIA "ACA Forest"	Rīgas statistiskais reģions	Meža apsaimniekošana (A02)	65 415,4	2 269,7	34	120,8	1 124,4
16.	SIA "Rettenmeier Baltic Timber"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	61 453,1	549,3	237	51,0	270,6
17.	SIA "Pata Saldus"	Kurzemes statistiskais reģions	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	61 389,9	4 316,2	160	33,1	766,2
18.	SIA "Avoti"	Vidzemes statistiskais reģions	Mēbeļu ražošana (C31)	58 449,5	-946,3	358	6,6	-1 365,2
19.	SIA "Sodra mežs"	Rīgas statistiskais reģions	Meža apsaimniekošana (A02)	57 308,8	1 573,6	1	1 745,6	-596,9

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Reģions (juridiskā adrese)	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
20.	SIA "BONO"	Vidzemes statistikais reģions	Meža apsaimniekošana (A02)	56 766,6	2 750,6	51	104,4	591,5
20 lielākie uzņēmumi kopā				2 608 267,6	292 463,9	7 198	73,7 (vidēji)	93 585,3
20 lielāko uzņēmumu īpatsvars meža nozarē				46,0%	78,2%	18,8%	N/A	N/A***

* Kopējie maksājumi valsts budžetā atspoguļo Lursoft IT sniegto informāciju pēc rādītāja "Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā". Rādītāja datu avots ir Valsts ieņēmumu dienests;

** Lai nodrošinātu datu salīdzināmību starp uzņēmumiem, te izmantota Lursoft IT sniegtā informācija par kopējiem maksājumiem valsts kopbudžetā, savukārt turpmākos aprēķinos izmantota LVM publicētā informācija, kur valsts budžetā iemaksāto nodokļu apjoms ir augstāks;

*** Uzņēmumu gada pārskatos norādītā informācija neatspoguļo pēc VID datiem norādīto meža nozares kopējo maksājumu valsts budžetā apjomu, tādējādi šo vērtību salīdzināmība ir ierobežota;

Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Redzams, ka 14 no 20 lielākajiem uzņēmumiem pēc apgrozījuma pārstāv koksnes mehāniskās apstrādes sektoru, to apgrozījumam veidojot 53,4% no visu koksnes mehāniskās apstrādes sektora uzņēmumu apgrozījuma valsts mērogā. Tas norāda uz augstu tirgus koncentrāciju, kur lielākie spēlētāji dominē apgrozījuma ziņā, vienlaikus līdzās pastāvot plašam mazāku uzņēmumu lokam ar reģionālu vai nišas specializāciju. Savukārt starp 20 lielākajiem uzņēmumiem pārstāvēti tikai 5 meža apsaimniekošanas uzņēmumi, tomēr tie kopā veido 41,3% no visiem meža apsaimniekošanas sektora uzņēmumiem valsts mērogā. Tas norāda uz īpaši augstu koncentrāciju, kur neliels skaits lielo uzņēmumu sastāda būtisku nozares daļu, kamēr pārējie darbojas kā mazi vai vidēji uzņēmumi ar ievērojami zemāku ietekmi uz kopējo tirgus dinamiku. Šāda struktūra nozīmē, ka A02 sektora attīstība un stabilitāte ir cieši saistīta ar lielo uzņēmumu darbības stratēģijām, kas pēc "HS Timber" uzņēmumu "Kurekss" un "Vika Wood" iegādes rada pamatu ārvalstu investīciju piesaistei⁴³ un iespēju radīt lielāku starptautisko konkurētspēju, savukārt C16 sektorā saglabājas lielāka uzņēmējdarbības daudzveidība. Vienīgais mēbeļu ražošanas sektora uzņēmums 20 lielāko uzņēmumu sarakstā – SIA "Avoti", veido 17,5% no kopējā mēbeļu ražošanas apgrozījuma valsts mērogā. 20 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma veido pārliecinoši lielāko daļu no nozares kopējās peļņas pēc nodokļiem, 20 lielāko uzņēmumu 292,5 milj. EUR sastādot 78,2% no nozares kopējās peļņas pēc nodokļiem. Šos uzņēmumus raksturo augsta tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu – vidēji 73,7 tūkst. EUR, pārsniedzot visas nozares vidējos 50,6 tūkst. EUR (skatīt 5. Tabulu).

⁴³ Cirsma raksts - HS Timber Group paplašinās Latvijā: iegādājas Vika Wood un Kurekss SIA: [Saite](#)

6. Tabula: Mēbeļu ražošanas sektora 3 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā valsts mērogā

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Reģions (juridiskā adrese)	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
1.	SIA "Avoti"	Vidzemes statistiskais reģions	Mēbeļu ražošana (C31)	58 449,5	-946,3	358	6,6	-1 365,2
2.	SIA "Kvist"	Rīgas statistiskais reģions	Mēbeļu ražošana (C31)	38 136,0	1 499,0	521	26,7	4 087,4
3.	SIA "Daiļrades Koks"	Rīgas statistiskais reģions	Mēbeļu ražošana (C31)	21 838,0	-600,4	277	20,4	2 905,9

* Kopējie maksājumi valsts budžetā atspoguļo Lursoft IT sniegto informāciju pēc rādītāja "Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā". Rādītāja datu avots ir Valsts ieņēmumu dienests;

Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Lai analizētu mēbeļu ražošanas sektoru, tika izvēlēti trīs lielākie šīs nozares uzņēmumi (skatīt 6. tabulu). Tie kopā nodrošina 46,3 % no visa mēbeļu ražošanas apgrozījuma Latvijā, kas norāda uz augstu tirgus koncentrāciju. Tas nozīmē, ka nozares finansiālos rezultātus būtiski ietekmē neliels uzņēmumu skaits, kamēr pārējie uzņēmumi darbojas nišas segmentos vai reģionālajos tirgos. Šāda struktūra var veicināt konkurētspēju, jo lielajiem uzņēmumiem ir pietiekami resursu, lai investētu modernizācijā, inovācijās un eksportā, taču tā rada arī risku: ja viens no šiem uzņēmumiem samazina ražošanu vai saskaras ar ārēju satricinājumu, tas var radīt būtisku triecienu visam sektoram. Tāpēc nozarei un politikas veidotājiem jāņem vērā nepieciešamība pēc diversifikācijas un atbalsta mehānismiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

7. Tabula: Koksnes ķīmiskās apstrādes sektora 3 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā valsts mērogā

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Reģions (juridiskā adrese)	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
1.	AS "VG Kvadra PAK"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)	15 529,2	2 152,0	138	28,6	1 312,6
2.	AS "Liepājas Papīrs"	Kurzemes statistiskais reģions	Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)	9 400,2	187,8	106	15,5	996,3
3.	AS "Tehnoinform"	Rīgas statistiskais reģions	Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)	8 748,2	65,2	54	18,6	743,7

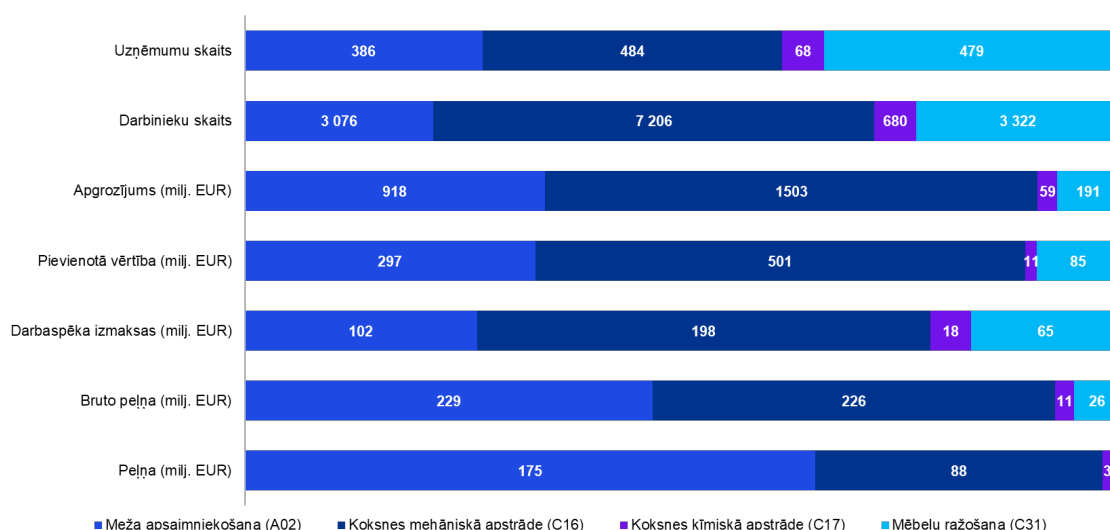
* Kopējie maksājumi valsts budžetā atspoguļo Lursoft IT sniegto informāciju pēc rādītāja "Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā". Rādītāja datu avots ir Valsts ieņēmumu dienests; Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Lai analizētu koksnes ķīmiskās apstrādes sektoru, tika izvēlēti trīs lielākie uzņēmumi (skatīt 7. tabulu). Tie kopā nodrošina 34,3 % no visa sektora apgrozījuma Latvijā, kas atspoguļo mērenu tirgus koncentrāciju. Tas nozīmē, ka šajā nozarē liela nozīme ir ne tikai vadošajiem uzņēmumiem, bet arī vidējiem tirgus spēlētājiem, kas nodrošina sektora stabilitāti.

2.1. Rīgas statistiskais reģions

Latvijas meža nozarē fokuss pastiprināti vērsts uz inovatīvu, augstas bruto pievienotās vērtības produktu ražošanu un automatizāciju. Mežizstrādē arvien biežāk tiek izmantotas robotizētas un daļēji autonomas iekārtas, kas palīdz samazināt darbaspēka vajadzības un uzlabot efektivitāti.⁴⁴ Tas īpaši attiecas uz Rīgas statistiskā reģiona modernajiem mežsaimniecības un koksnes ražošanas uzņēmumiem, kuri turpina investēt tehnoloģijās un eksportā.

14. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Rīgas statistiskajā reģionā



Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Rīgas statistiskā reģiona meža nozares uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji parāda, ka ekonomiskā aktivitāte galvenokārt ir koncentrēta koksnes mehāniskās apstrādes un meža apsaimniekošanas sektoros. Kopā tie veido vairāk nekā 90 % no apgrozījuma, un īpaši izceļas C16 sektors ar vairāk nekā 1,5 miljardu eiro apgrozījumu, kas demonstrē Rīgas statistiskā reģiona nozīmi kā Latvijas meža nozares galveno industriālo centru. Darbaspēka izmaksas visaugstākās ir tieši C16 sektorā, kur tiek nodrošinātas vairāk nekā 7 tūkst. darbvieta un vidējās izmaksas uz vienu darbvieta ir salīdzinoši augstākas nekā pārējās nozarēs. Tas norāda uz kvalificēta darbaspēka koncentrāciju un uzņēmumu spēju nodrošināt konkurētspējīgu atalgojumu. Meža apsaimniekošanas sektorā darbaspēka izmaksas ir zemākas, taču tas saglabā stabili nodarbinātības bāzi ar vairāk nekā 3 tūkst. darbvieta. Mazāku sektoru – mēbeļu ražošanas un koksnes ķīmiskās apstrādes – devums ir relatīvi neliels, taču bruto peļņas rādītāji parāda, ka tie spēj radīt bruto pievienoto vērtību nišas tirgos, īpaši mēbeļu ražošanā, kur apgrozījums uz vienu uzņēmumu ir augstāks nekā A02 sektorā (skatīt 14. Attēlu).

⁴⁴Building.lv – Mežizstrādes nozares aktualitātes 2025. gadā: [Saite](#)

8. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Rīgas statistiskajā reģionā

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
1.	AS "Latvijas valsts meži"	Meža apsaimniekošana (A02)	586 119,6	150 096,1	1 496	124,4	48 887,1**
2.	AS "Latvijas Finieris"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	405 255,1	48 052,3	1 466	58,8	19 886,0
3.	SIA "Kronospan Riga"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	225 671,7	4 809,7	277	108,8	-330,8
4.	SIA "BSW Latvia"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	86 906,6	11 776,5	191	145,9	654,8
5.	SIA "KRONUS"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	85 969,2	-3 709,1	522	24,9	5 230,8
6.	SIA "Gaujas Koks"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	85 926,0	5 787,8	467	47,7	4 649,4
7.	SIA "AKZ"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	85 104,5	10 108,9	253	128,6	2 717,4
8.	SIA "Bitus Latvia"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	69 119,4	2 482,2	431	15,6	1 197,2
9.	SIA "ACA Forest"	Meža apsaimniekošana (A02)	65 415,4	2 269,7	34	120,8	1 124,4
10.	SIA "Rettenmeier Baltic Timber"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	61 453,1	549,3	237	51,0	270,6
10 lielākie uzņēmumi kopā			1 756 940,6	232 223,4	5 374	130,0 (vidēji)	56,8%
10 lielāko uzņēmumu īpatsvars reģiona meža nozarē			65,8%	86,8%	37,6%	N/A	N/A**

* Kopējie maksājumi valsts budžetā atspoguļo Lursoft IT sniegto informāciju pēc rādītāja "Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā". Rādītāja datu avots ir Valsts ieņēmumu dienests;

** Lai nodrošinātu datu salīdzināmību starp uzņēmumiem, te izmantota Lursoft IT sniegtā informācija par kopējiem maksājumiem valsts kopbudžetā, savukārt turpmākos aprēķinos izmantota LVM publicētā informācija, kur valsts budžetā iemaksāto nodokļu apjoms ir augstāks;

*** Uzņēmumu gada pārskatos norādītā informācija neatspoguļo pēc VID datiem norādīto meža nozares kopējo maksājumu valsts budžetā apjomu, tādējādi šo vērtību salīdzināmība ir ierobežota;

Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Meža apsaimniekošana (A02)

AS "Latvijas valsts meži" ir dominējošais uzņēmums, kura apgrozījums (586 milj. EUR) veido 64% no visu Rīgas statistiskā reģiona meža apsaimniekošanas sektora uzņēmumu apgrozījuma (918 milj. EUR). Tomēr šī koncentrācija galvenokārt saistīta ar uzņēmuma juridisko adresi, jo uzņēmuma darbība sedz visu Latvijas teritoriju, ne tikai Rīgas statistisko reģionu. Tādēļ rādītāji vairāk raksturo nacionālo līmeni, nevis tiešu atkarību no AS "Latvijas valsts meži" Rīgas statistiskajā reģionā (skatīt 8. Tabulu).

Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)

AS "Latvijas Finieris" ir lielākais koksnes mehāniskās apstrādes uzņēmums Rīgas statistiskajā reģionā. Tā apgrozījums 405 milj. EUR veido 27% no visiem nozares ieņēmumiem (1 503 milj. EUR). Uzņēmums nodrošina 1 466 darbvietas jeb piekto daļu (20%) no visiem šī sektora strādājošajiem reģionā (7 206). Tas nozīmē, ka uzņēmuma loma nozarē ir ievērojama, taču kopumā sektors ir sadalīts starp vairākiem vidēja un liela mēroga uzņēmumiem, kuru rādītājiem ir būtiska nozīme kopējā rezultātā (skatīt 8. Tabulu).

Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)

AS "VG Kvadra PAK" ar 22 miljoniem eiro apgrozījumu veido 37% no visiem Rīgas statistiskā reģiona koksnes ķīmiskās apstrādes sektora ieņēmumiem (59 milj. EUR) un nodarbina 61% no darbiniekiem (418 no 680). Tas nozīmē, ka nozare ir ļoti koncentrēta un tās pastāvēšana Rīgas statistiskajā reģionā lielā mērā ir atkarīga no viena uzņēmuma. Ja uzņēmums attīstās, tas sniedz būtisku ieguldījumu Rīgas statistiskā reģiona rūpniecībā, taču, ja tas saskartos ar problēmām, viss Rīgas koksnes ķīmiskās apstrādes sektors piedzīvotu lejupslīdi (skatīt 8. Tabulu).

Mēbeļu ražošana (C31)

SIA "Kvist" ar 38 miljoni eiro apgrozījumu nodrošina 20% no kopējā Rīgas statistiskā reģiona mēbeļu ražošanas sektora (191 miljoni eiro). Ar 521 darbvietu tas ir viens no lielākajiem darba devējiem Rīgas statistisko reģiona mēbeļu ražošanas sektorā (16% no nozares darbaspēka). Mēbeļu ražošanā uzņēmumu struktūra ir vairāk fragmentēta, ar daudziem mazajiem uzņēmumiem, kas ražo nišas un dizaina produkciju vietējam tirgum un eksportam. Tas padara Rīgas statistiskā reģiona mēbeļu ražošanas sektoru elastīgāku un mazāk atkarīgu no viena uzņēmuma nekā citās nozarēs, tomēr lielo uzņēmumu loma joprojām ir izšķiroša eksporta rezultātos (skatīt 8. Tabulu).

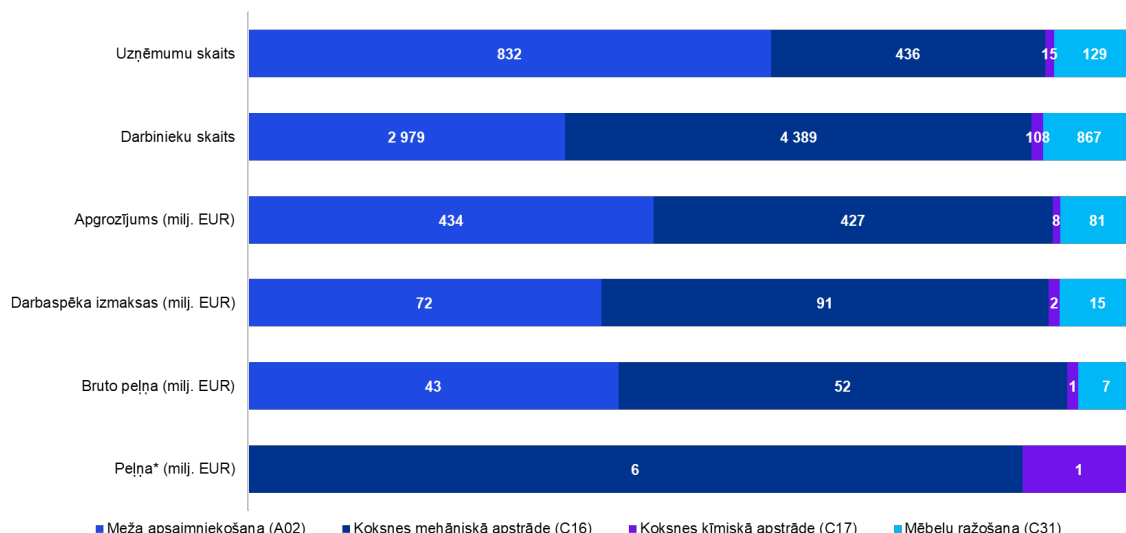
2.2. Vidzemes statistiskais reģions

Kokapstrāde ir viens no lielākajiem un nozīmīgākajiem Vidzemes tautsaimniecības sektoriem, kas nodrošina klientus mežsaimniecības nozarei, samazinot loģistikas

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

pašizmaksas. Tomēr līdz ar to pieaugošs pieprasījums pēc kokmateriāliem izvirza arī jaunus izaicinājumus ilgtspējīgā mežu apsaimniekošanā.⁴⁵

15. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Vidzemes statistiskajā reģionā



* Zaudējumi Mežsaimniecības un mežizstrādes sektorā 2024. gadā bija EUR 5 371 941 (5 milj. EUR) apmērā un Mēbeļu ražošanas sektorā zaudējumi EUR 1 120 926 (1 milj. EUR) apmērā.

Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Vidzeme izceļas ar sabalansētu meža sektoru struktūru, kur vadošais sektors pēc apgrozījuma ir meža apsaimniekošana, kas ar vairāk nekā 430 milj. EUR veido pamatdaļu no Vidzemes statistiskā reģiona kopējās nozares vērtības. Tomēr tam līdzās ļoti nozīmīga ir arī koksnes mehāniskā apstrāde, kas pēc apgrozījuma un nodarbinātības rādītājiem faktiski pielīdzināma A02, nodrošinot gandrīz 4,4 tūkstošus darbvietu un ap 427 milj. EUR lielu apgrozījumu. Abi šie sektori kopā veido vairāk nekā 90 % no Vidzemes statistiskā reģiona meža nozares ekonomiskās jaudas, norādot uz spēcīgu primārās un mehāniskās apstrādes specializāciju. Darbspēka izmaksas ir salīdzinoši augstas C16 sektorā, kas sakrīt ar Oficiālās statistikas portāla datiem par C16 sektora gada vidējās algas pieaugumu no 2023 gada (1 283,50 eiro mēnesī) uz 2024 gada (1 397,25 eiro mēnesī),⁴⁶ kā mēģinājumu piesaistīt un noturēt kvalificētus darbiniekus, savukārt A02 nodrošina plašu nodarbinātību reģionā ar zemākām vidējām izmaksām uz vienu darbvietu. Mēbeļu ražošanas un koksnes ķīmiskā apstrādes sektori Vidzemes statistiskajā reģionā ir ar daudz mazāku lomu, taču tiem ir nozīme reģiona tautsaimniecības daudzveidības nodrošināšanā, it īpaši C31 gadījumā, kur apgrozījums pārsniedz 80 milj. EUR un tiek nodarbināti gandrīz 900 cilvēku (skatīt 15. Attēlu).

⁴⁵ Vidzemes plānošanas reģions – Viedās specializācijas stratēģija 2022 – 2030: [Saite](#)

⁴⁶ Oficiālās statistikas portāls – Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa pa darbības veidiem reģionos: [Saite](#)

9. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Vidzemes statistiskajā reģionā

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
1.	SIA "Avoti"	Mēbeļu ražošana (C31)	58 449,5	-946,3	358	6,6	-1 365,2
2.	SIA "Bono"	Meža apsaimniekošana (A02)	56 766,6	2 750,6	51	104,4	591,5
3.	SIA "Graanul Invest"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	50 893,0	6 338,1	32	325,2	-896,6
4.	SIA "Baltic Block"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	34 274,7	122,5	129	55,8	-305,9
5.	AS "Pata Strenči"	Meža apsaimniekošana (A02)	27 867,0	699,8	130	11,6	1 113,5
6.	SIA "Smiltene Impex"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	20 253,4	71,6	87	9,2	549,0
7.	SIA "Rairu"	Meža apsaimniekošana (A02)	16 714,3	233,7	108	8,9	906,3
8.	SIA "Cewood"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	16 449,4	1 993,6	155	38,4	1 207,5
9.	SIA "Meža birojs"	Meža apsaimniekošana (A02)	15 443,2	-105,2	19	20,8	134,7
10.	SIA "Latvāņi"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	15 250,1	-2 298,2	63	31,4	-140,3
10 lielākie uzņēmumi kopā			312 361,2	8 259,7	1 132	29,1	1 794,4
10 lielāko uzņēmumu īpatsvars reģiona meža nozarē			32,9%	46,7%**	16,6%	N/A	N/A***

* Kopējie maksājumi valsts budžetā atspoguļo Lursoft IT sniegto informāciju pēc rādītāja "Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā". Rādītāja datu avots ir Valsts ieņēmumu dienests;

** Vidzemes statistiskā reģiona meža nozares peļņas pēc nodokļiem kopsummā neieskaitot SIA "SCA Latvijas meži", kas 2024. gadu noslēdza ar 16 952,7 tūkst. EUR zaudējumiem. Ieskaitot šī uzņēmuma peļņu pēc nodokļiem 2024. gada kopsummā, 10 lielāko uzņēmumu peļņa ir par vairāk nekā 11 reizēm lielāka par reģiona meža nozares kopējo peļņu;

*** Uzņēmumu gada pārskatos norādītā informācija neatspoguļo pēc VID datiem norādīto meža nozares kopējo maksājumu valsts budžetā apjomu, tādējādi šo vērtību salīdzināmība ir ierobežota;

Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Meža apsaimniekošana (A02)

SIA "Bono" ar 57 miljonu eiro apgrozījumu veido 13% no visiem Vidzemes statistiskā reģiona meža apsaimniekošanas sektora ieņēmumiem (434 milj. EUR). Uzņēmums nodrošina 51 darbvieta jeb 2% no nozares kopējā darbaspēka (2 979). Nozīmīgs ir arī AS "Pata Strenči" ar 28 milj. EUR apgrozījumu (6%) un 130 darbvieta (4%). Nozare ir samērā fragmentēta, taču balstās uz vidēja mēroga uzņēmumiem (skatīt 9. Tabulu). Sektora peļņas pēc nodokļiem sniegumu reģionā būtiski ietekmē SIA "SCA Latvijas meži" 2024. gada 17,0 milj. EUR zaudējumi.

Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)

SIA "Graanul Invest" ar 51 milj. EUR apgrozījumu veido 12% no kopējā koksnes mehāniskās apstrādes nozares apgrozījuma Vidzemes statistiskajā reģionā (427 milj. EUR). Uzņēmumā strādā 32 darbinieki jeb 1% no kopējā darbaspēka (4 389). Tomēr "Graanul Invest" ir starptautiska grupa ar darbību ārpus Vidzemes un Latvijas, tādēļ rādītāji atspoguļo plašāku mērogu (skatīt 9. Tabulu).

Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)

SIA "V.L.T." ar 3,9 milj. EUR apgrozījumu veido 49% no kopējā nozares apgrozījuma Vidzemes statistiskajā reģionā (8 milj. EUR). Uzņēmumā nodarbināti 48 darbinieki jeb 44% no kopējā darbaspēka (108). Līdz ar to nozare reģionā ir augsti koncentrēta (skatīt 9. Tabulu).

Mēbeļu ražošana (C31)

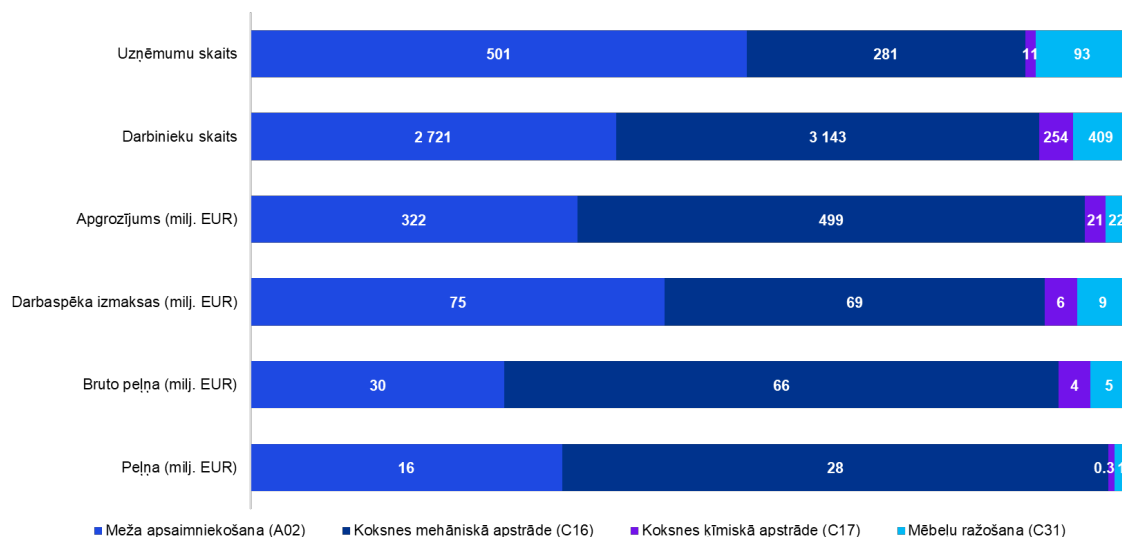
SIA "Avoti" ar 58 milj. EUR apgrozījumu veido 72% no nozares kopējiem ieņēmumiem Vidzemes statistiskajā reģionā (81 milj. EUR). Uzņēmumā strādā 358 darbinieki, kas ir 41% no visiem mēbeļu ražošanas sektora darbiniekiem Vidzemē (867). Tas padara uzņēmumu par galveno balstu, piešķirot nozarei augstu atkarību no viena uzņēmuma (skatīt 9. Tabulu).

2.3. Kurzemes statistiskais reģions

Ekonomiski aktīvo uzņēmumu sadalījums parāda, ka Kurzemes reģionā meža apstrādes uzņēmumi ir ar lielu īpatsvaru. Ņemot vērā, ka pārejās lielā īpatsvara nozares Kurzēmē paļaujas uz fosilo energoresursu izmantošanu, un plāno pievērsties atjaunojamo energoresursu izmantošanai, kā, piemēram, koku skaidas, mežsaimniecības tirgus pievienotājai vērtībai ir iespēja augt.⁴⁷

⁴⁷ Kurzemes plānošanas reģions – Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2021-2027: [Saite](#)

16. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Kurzemes statistiskajā reģionā



Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Kurzēmē meža nozares struktūru raksturo līdzsvars starp meža apsaimniekošanu un koksnes mehānisko apstrādi. Abas nozares kopā veido gandrīz visu reģiona meža nozares ekonomisko apjomu, nodrošinot ap 820 milj. EUR apgrozījuma un vairāk nekā 5,8 tūkstošus darbvietu. Koksnes mehāniskā apstrāde izceļas ar augstāku peļņu un bruto peļņu, kas norāda uz lielāku efektivitāti un dziļākas pārstrādes produkciju, savukārt meža apsaimniekošana nodrošina plašu nodarbinātību un stabilus ienākumus, kas ir būtiski reģiona sociālekonomiskajai attīstībai. Koksnes ķīmiskā apstrāde un mēbeļu ražošana Kurzēmē ir ļoti maza mēroga – ar relatīvi zemu apgrozījumu un ierobežotu darbvietu skaitu, taču tā rada papildinošu specializāciju (skatīt 16. Attēlu).

10. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Kurzemes statistiskajā reģionā

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
1.	SIA "Vika Wood"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	80 752,6	7 257,4	136	108,2	626,5
2.	SIA "Stiga RM"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	80 059,0	9 690,7	409	34,1	5 595,0
3.	SIA "Kurekss"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	67 913,8	3 212,3	149	61,6	1 111,6
4.	SIA "PATA Saldus"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	61 389,9	4 316,2	160	33,1	766,2
5.	SIA "Warmeston"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	34 412,0	888,6	37	111,2	-655,6
6.	SIA "Krauzers"	Meža apsaimniekošana (A02)	34 156,4	198,0	226	7,0	1 830,4
7.	SIA "Laskana-Mežs"	Meža apsaimniekošana (A02)	29 582,9	999,1	52	36,3	428,9
8.	SIA "Niedrāji MK"	Meža apsaimniekošana (A02)	28 680,7	3 219,2	221	15,7	2 470,7
9.	SIA "Priedes AG"	Meža apsaimniekošana (A02)	19 614,6	948,3	51	92,9	675,0
10.	SIA "Scandbio Latvia"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	15 112,9	590,6	26	75,3	168,4
10 lielākie uzņēmumi kopā			451 674,8	31 320,5	1 467	41,5 (vidēji)	13 017,0
10 lielāko uzņēmumu īpatsvars reģiona meža nozarē			52,2%	68,9%	22,5%	N/A	N/A**

* Kopējie maksājumi valsts budžetā atspoguļo Lursoft IT sniegto informāciju pēc rādītāja "Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā". Rādītāja datu avots ir Valsts ieņēmumu dienests;

** Uzņēmumu gada pārskatos norādītā informācija neatspoguļo pēc VID datiem norādīto meža nozares kopējo maksājumu valsts budžetā apjomu, tādējādi šo vērtību salīdzināmība ir ierobežota;

Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Meža apsaimniekošana (A02)

SIA "Krauzers" ar 34 milj. EUR apgrozījumu veido 11% no visiem Kurzemes statistiskā reģiona meža apsaimniekošanas sektora ieņēmumiem (322 milj. EUR). Uzņēmumā strādā 226 darbinieki jeb 8% no Kurzemes meža apsaimniekošanas sektora kopējā darbaspēka (2 721). Nozīmīgi spēlētāji ir arī SIA "Laskana-Mežs" ar 30 milj. EUR apgrozījumu (9%) un SIA "Niedrāji MK" ar 29 milj. EUR (9%). Tas norāda, ka nozare ir sadalīta starp vairākiem uzņēmumiem, bez viena dominējoša tirgus līdera (skatīt 10. Tabulu).

Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)

Lielākie uzņēmumi Kurzēmē ir SIA "Vika Wood" (81 milj. EUR apgrozījums veido 16% no kopējiem nozares ieņēmumiem – 499 milj. EUR) un SIA "Stiga RM" (80 milj. EUR jeb 16%). Abos uzņēmumos kopā nodarbināti 545 cilvēki, kas veido 17% no visiem Kurzemes koka mehāniskās apstrādes sektora darbiniekiem (3 143). SIA "Kurekss" ar 68 milj. EUR (14%) un SIA "PATA Saldus" ar 61 milj. EUR (12%) arī ir būtiska daļa no tirgus, kas nosaka, ka nozare ir izteikti koncentrēta vairākos lielos uzņēmumos, kas nosaka kopējo attīstības dinamiku reģionā (skatīt 10. Tabulu).

Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)

AS "Liepājas papīrs" ar 9,4 milj. EUR apgrozījumu veido 45% no kopējā sektora apgrozījuma Kurzemes statistiskajā reģionā (21 milj. EUR). Uzņēmumā nodarbināti 106 darbinieki jeb 42% no Kurzemes koksnes ķīmiskās apstrādes sektora darbaspēka (254). Tas nozīmē, ka nozare ir samērā koncentrēta un atkarīga no viena uzņēmuma rādītājiem (skatīt 10. Tabulu).

Mēbeļu ražošana (C31)

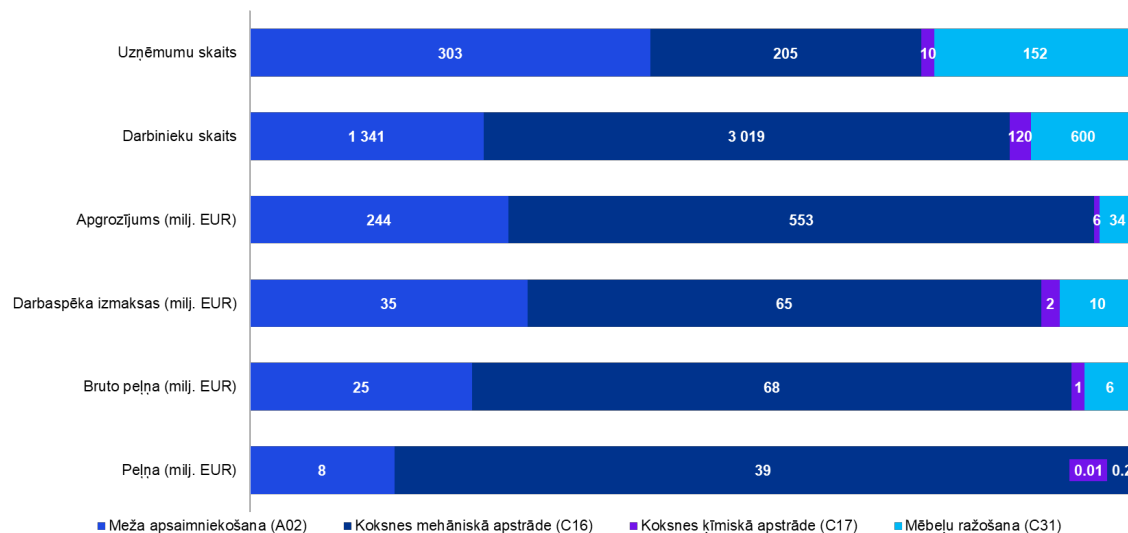
SIA "Wanzl Nordic" ar 7,3 milj. EUR apgrozījumu veido 33% no sektora kopējiem ieņēmumiem Kurzemes statistiskajā reģionā (22 milj. EUR). Uzņēmumā nodarbināti 68 darbinieki jeb 17% no visiem nozares darbiniekiem (409). Sektors ir fragmentētāks nekā citi meža nozares sektori, ar lielu mazo un vidējo uzņēmumu skaitu (skatīt 10. Tabulu).

2.4. Zemgales statistiskais reģions

Meži klāj 45% no Zemgales statistiskā reģiona teritorijas un lielāks mežainums ir tieši austrumu daļā, kur arī izvietojušies lielākā daļa mežsaimniecības, mežizstrādes un kokapstrādes uzņēmumu. Šīs nozares raksturo augsti attīstīta koksnes pirmapstrāde, tāpēc perspektīvais nākotnes virziens Zemgalē ir koksnes tālākas pārstrādes attīstīšana un produkcijas ar augstāku bruto pievienoto vērtību ražošanai.⁴⁸

⁴⁸Zemgales plānošanas reģions - Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015-2030: [Saite](#)

17. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Zemgales statistiskajā reģionā



Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Zemgalē meža apsaimniekošana 2024. gadā veido nozīmīgu daļu no nozares struktūras, tomēr ar samērā zemu rentabilitāti, kas liecina par stabilu, bet ne īpaši efektīvu darbību. Koksnes mehāniskā apstrāde ir reģiona galvenais virzītājspēks – tā nodrošina gan lielāko apgrozījumu, gan ievērojamu peļņu, kas norāda uz augstāku efektivitāti un spēju piesaistīt resursus ar lielāku atdevi. Savukārt koksnes ķīmiskā apstrāde šajā reģionā ir vāji attīstīta un uzrāda ļoti zemu atdevi, praktiski neveidojot peļņu. Mēbeļu ražošana darbojas plaši ar ievērojamu uzņēmumu un darbvietu skaitu, taču finansiālā atdeve ir ierobežota, kas norāda uz zemu efektivitāti un lielāku uzņēmumu atkarību no nišas tirgiem vai zemākas bruto pievienotās vērtības produkcijas (skatīt 17. Attēlu)

11. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Zemgales statistiskajā reģionā

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
1.	SIA "Latgran"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	221 640,9	30 944,5	143	252,0	-349,3
2.	SIA "Billerud Latvia"	Meža apsaimniekošana (A02)	85 980,5	1 099,6	60	140,0	760,4
3.	SIA "Ošukalns"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	81 065,5	341,7	357	34,9	2 158,8
4.	SIA "PATA Jēkabpils"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	46 338,4	293,6	117	9,0	-6,5
5.	SIA "Jubergs"	Meža apsaimniekošana (A02)	34 317,3	-620,2	70	24,3	37,4
6.	SIA "AmberBirch"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	21 647,3	2 468,5	87	56,3	874,6
7.	SIA "DižMežs"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	20 536,2	4 371,0	130	79,9	317,2
8.	SIA "Indāres"	Meža apsaimniekošana (A02)	18 700,6	319,7	132	9,4	915,5
9.	SIA "Krauss"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	17 954,0	1 130,0	175	19,0	385,2
10.	SIA "Haugaard Baltic"	Mēbeļu ražošana (C31)	11 584,2	-332,2	96	20,9	665,0
10 lielākie uzņēmumi kopā			559 764,9	40 016,2	1 367	60,5	5 758,1
10 lielāko uzņēmumu īpatsvars reģiona meža nozarē			66,9%	85,7%	26,9%	N/A	N/A**

* Kopējie maksājumi valsts budžetā atspoguļo Lursoft IT sniegto informāciju pēc rādītāja "Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā". Rādītāja datu avots ir Valsts ieņēmumu dienests;

** Uzņēmumu gada pārskatos norādītā informācija neatspoguļo pēc VID datiem norādīto meža nozares kopējo maksājumu valsts budžetā apjomu, tādējādi šo vērtību salīdzināmība ir ierobežota;
Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Meža apsaimniekošana (A02)

SIA "Billerud Latvia" ar gandrīz 86 milj. EUR apgrozījumu veido 35% no visiem Zemgales statistiskā reģiona meža apsaimniekošanas sektora ieņēmumiem (244 milj. EUR). Uzņēmumā strādā 60 darbinieki jeb 4% no Zemgales meža apsaimniekošanas sektora darbaspēka (1 341)). Būtisks uzņēmums ir arī SIA "Jubergs" ar 34 milj. EUR apgrozījumu (14% no Zemgales meža apsaimniekošanas sektora 244 milj. EUR) un 70 darbiniekiem (5% no Zemgales meža apsaimniekošanas sektora 1 341 darbiniekiem). Nozare ir samērā koncentrēta, taču tā nebalstās uz vienu dominējošu uzņēmumu (skatīt 11. Tabulu).

Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)

SIA "Latgran" ar 222 milj. EUR apgrozījumu veido 40% no sektora kopējiem ieņēmumiem Zemgales statistiskajā reģionā (553 milj. EUR). Uzņēmumā nodarbināti 143 darbinieki jeb 5% no kopējā sektora darbaspēka (3 019). Otrs lielākais spēlētājs ir SIA "Ošukalns" ar 81 milj. EUR apgrozījumu (15% no Zemgales koksnes mehāniskās apstrādes sektora 222 milj. EUR) un 357 darbiniekiem (12% no Zemgales koksnes mehāniskās apstrādes sektora 3 019 darbiniekiem). Lielāko uzņēmumu loma nozīmē, ka nozare Zemgalē ir ļoti atkarīga no šo uzņēmumu rezultātiem (skatīt 11. Tabulu).

Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)

SIA "Baltic Packaging Trading" ar 3,1 milj. EUR apgrozījumu veido 52% no kopējā sektora apgrozījuma Zemgales statistiskajā reģionā (6 milj. EUR). Uzņēmumā nodarbināti 68 darbinieki jeb 57% no Zemgales koksnes ķīmiskās apstrādes sektora darbaspēka (120). Nozare ir būtiski atkarīga no šī uzņēmuma rādītājiem (skatīt 11. Tabulu).

Mēbeļu ražošana (C31)

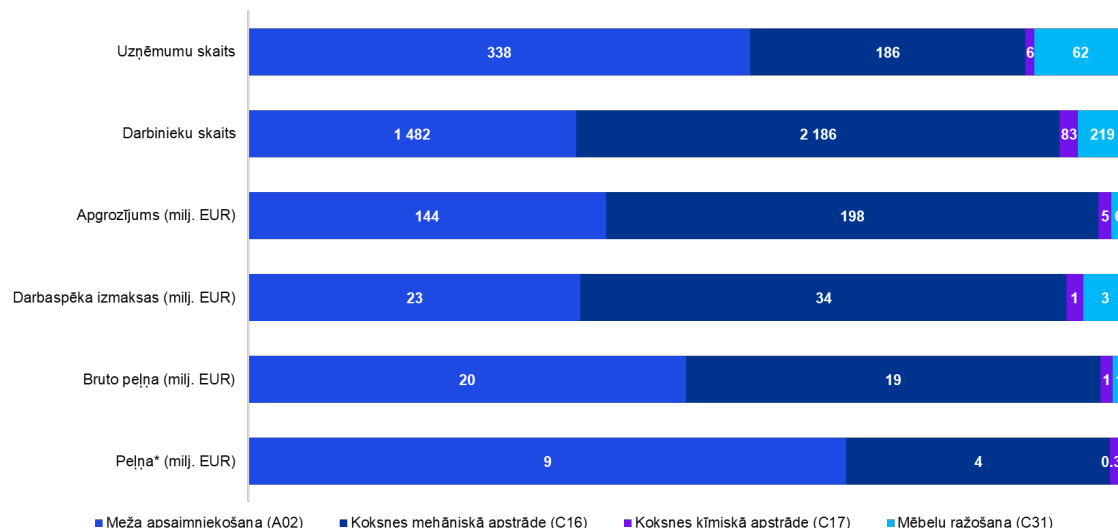
SIA "Haugaard Baltic" ar 11,6 milj. EUR apgrozījumu veido 34% no Zemgales statistiskā reģiona mēbeļu ražošanas sektora apgrozījuma (34 milj. EUR). Uzņēmumā nodarbināti 96 darbinieki jeb 16% no kopējā Zemgales mēbeļu ražošanas sektora darbaspēka (600). Nozare ir fragmentēta un balstās uz vairākiem uzņēmumiem, kas samazina atkarību no viena uzņēmuma (skatīt 11. Tabulu).

2.5. Latgales statistiskais reģions

Mežsaimniecība un koksnes ražošana ir Latgales reģionam nozīmīgas nozares, kas dod lielus ienākumus. Pašlaik mežu izstrādē dominējošā ir mežsaimniecības nozare, lielākā daļa produkcijas tiek eksportēta kā izejvielas, kas norāda uz zemu bruto pievienoto vērtību un zemu peļņu.⁴⁹

⁴⁹Latgales plānošanas reģions - Latgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027.gadam:
[Saite](#)

18. Attēls: Meža nozares sektoru uzņēmumu uzņēmējdarbības rādītāji un to sadalījums 2024. gadā Latgales statistiskajā reģionā



* Zaudējumi Mēbeļu ražošanas sektorā 2024. gadā bija EUR 266 618 (0,3 milj. EUR).
 Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Latgalē meža apsaimniekošana nodrošina lielāko apgrozījumu un darbvietu skaitu, taču peļņas līmenis ir samērā pieticīgs, kas norāda uz zemāk atalgotu darbaspēku un ierobežotu produktivitāti. Koksnes mehāniskā apstrāde izceļas ar salīdzinoši labākiem rezultātiem, jo spēj nodrošināt ievērojamu apgrozījumu un peļņu, tādējādi apliecinot šīs nozares konkurētspēju reģionā. Koksnes ķīmiskā apstrāde ir neliela nozare un strādā ar ļoti zemiem apjomiem, kas neļauj spriest par būtisku ieguldījumu. Mēbeļu ražošana, lai arī nodrošina ievērojamu nodarbinātību, nespēj gūt būtisku peļņu, kas norāda uz zemu efektivitāti un šī sektora ierobežotajām iespējām Latgalē (skatīt 18. Attēlu).

12. Tabula: Meža nozares 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024. gadā Latgales statistiskajā reģionā

Nr.	Meža nozares uzņēmumi	Sektors	Apgrozījums (tūkst. EUR)	Peļņa pēc nodokļiem (tūkst. EUR)	Darbvietu skaits	Tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvietu (tūkst. EUR)	Kopējie maksājumi valsts budžetā* (tūkst. EUR)
1.	SIA "Verems"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	52 559,4	4 597,6	372	16,2	3 782,3
2.	SIA "Varpa"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	20 525,1	-117,5	66	1,0	-267,5
3.	SIA "Lūsēni"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	13 015,0	91,6	121	16,0	340,4
4.	SIA "Virši AG"	Meža apsaimniekošana (A02)	11 503,7	-214,8	59	2,8	0,0
5.	SIA "Aļņi AS"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	11 295,1	-367,0	37	9,5	9,5
6.	SIA "GL Plus"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	11 179,4	313,4	66	33,5	338,7
7.	SIA "Fravia"	Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	10 339,6	675,0	87	11,1	-445,9
8.	SIA "Logeri"	Meža apsaimniekošana (A02)	7 596,8	176,9	36	32,7	-167,7
9.	SIA "Skaida PV"	Meža apsaimniekošana (A02)	7 349,7	785,7	61	18,6	89,9
10.	SIA "Meža Cikls"	Meža apsaimniekošana (A02)	7 026,6	376,0	24	27,1	102,8
10 lielākie uzņēmumi kopā			152 390,4	6 137,1	929	15,1	3 782,5
10 lielāko uzņēmumu īpatsvars reģiona meža nozarē			43,2%	46,8%	23,4%	N/A	N/A**

* Kopējie maksājumi valsts budžetā atspoguļo Lursoft IT sniegto informāciju pēc rādītāja "Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā". Rādītāja datu avots ir Valsts ieņēmumu dienests;

** Uzņēmumu gada pārskatos norādītā informācija neatspoguļo pēc VID datiem norādīto meža nozares kopējo maksājumu valsts budžetā apjomu, tādējādi šo vērtību salīdzināmība ir ierobežota;

Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju

Meža apsaimniekošana (A02)

SIA "Virši AG" ar 11,5 milj. EUR apgrozījumu veido 8% no Latgales statistiskā reģiona meža apsaimniekošanas ieņēmumiem (144 milj. EUR). Uzņēmumā strādā 59 darbinieki jeb 4% no kopējā Latgales meža apsaimniekošanas darbaspēka (1 482). Nākamie lielākie tirgus dalībnieki ir SIA "Logeri" (7,6 milj. EUR jeb 5% no kopējā Latgales meža apsaimniekošanas sektora apgrozījuma) un SIA "Skaida PV" (7,3 milj. EUR jeb 5% no kopējā Latgales meža apsaimniekošanas sektora apgrozījuma). Nozare ir fragmentēta, nevienam uzņēmumam neesot dominējošai lomai, tādēļ kopējie rezultāti vairāk atkarīgi no visa sektora darbības, nevis no atsevišķiem uzņēmumiem (skatīt 12. Tabulu).

Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)

SIA "Verems" ar 52,6 milj. EUR apgrozījumu ir lielākais meža nozares uzņēmums Latgalē, nodrošinot 27% no kopējiem Latgales koksnes mehāniskās apstrādes sektora apgrozījumiem (198 miljoni eiro). Uzņēmumā nodarbināti 372 darbinieki jeb 17% no kopējā Latgales koksnes mehāniskās apstrādes sektora darba spēka (2 186). Nākamie lielākie spēlētāji ir SIA "Varpa" (20,5 milj. EUR jeb 10% no Latgales koksnes mehāniskās apstrādes sektora apgrozījuma) un SIA "Lūsēni" (13 milj. EUR jeb 7% no Latgales koksnes mehāniskās apstrādes sektora apgrozījuma). Nozare ir daļēji koncentrēta, kur izceļas viens līderis, bet svarīga nozīme ir arī vairākiem vidēja mēroga uzņēmumiem, kas nodrošina līdzsvaru un mazina pārmērīgu atkarību no viena uzņēmuma (skatīt 12. Tabulu).

Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)

SIA "AIMAX DISPLAY" ar 1,9 milj. EUR apgrozījumu nodrošina 37% no kopējā Latgales koksnes ķīmiskās apstrādes sektora apgrozījuma (5 milj. EUR). Uzņēmumā strādā 27 darbinieki jeb trešdaļa no visiem darbiniekiem šajā sektorā Latgalē (83). Sektors ir neliels un ļoti koncentrēts, un tā rezultāti ir tieši atkarīgi no pāris uzņēmumu darbības, kas padara to ievainojamu pret svārstībām (skatīt 12. Tabulu).

Mēbeļu ražošana (C31)

SIA "Sencis" ar 2,1 milj. EUR apgrozījumu veido 34% no Latgales mēbeļu ražošanas ieņēmumiem (6 milj. EUR). Uzņēmumā strādā 51 darbinieks jeb 23% no kopējā Latgales mēbeļu ražošanas sektora darba spēka (219). Sektors ir maza mēroga un balstās uz vidēja izmēra uzņēmumu darbību, kas koncentrējas konkrētās nišās, tādējādi spējot elastīgi pielāgoties tirgus izmaiņām, bet kopumā tā kapacitāte ir ierobežota (skatīt 12. Tabulu).

3. un 4. nodaļas kopsavilkums – Latvijas meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes vērtējums (3. nodaļa) un AS “Latvijas valsts meži” sociālekonomiskās ietekmes vērtējums (4. nodaļa)

€3 600,5 milj.

Meža nozares kopējā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā

€1162,1 milj.

Meža nozares kopējā nodokļu ietekme 2024. gadā Latvijā

74,4 tūkst.

Meža nozares kopējā darbvieta ietekme 2024. gadā Latvijā

€366,7 milj.

AS “Latvijas valsts meži” kopējā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā Latvijā

Meža nozare ietekmē Latvijas ekonomiku, kā arī sabiedrību un tās labklājību, radot bruto pievienoto vērtību, mijiedarbojoties ar citām nozarēm, iemaksājot valsts un pašvaldību budžetos nodokļus, nodrošinot darbvieta un konkurētspējīgu atalgojumu, iesaistoties dažādās iniciatīvās un projektos, kā arī rūpējoties par nozares galveno resursu – vidi un mežiem.

Starp meža nozares 2024. gadā aktīvajiem 4 977 uzņēmumiem ir AS “Latvijas valsts meži” (LVM), kas pozicionējas kā meža nozares līderis.

Meža nozares un LVM sociālekonomiskā ietekme ir daudz plašāka par to tiešo darbību. Balstoties uz aplēsēm, meža nozare 2024. gadā Latvijā radīja 3 600,5 milj. EUR tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības, veidojot 10,2% no valsts bruto pievienotās vērtības (8,9% no IKP) un katram nozares tiešajam 1 EUR bruto pievienotās vērtības radot papildus 0,65 EUR citās nozarēs. Savukārt, LVM 2024.

gadā radīja 366,7 milj. EUR kopējās bruto pievienotās vērtības, sastādot 1,1% no valsts bruto pievienotās vērtības un katram uzņēmuma 1 EUR tiešās bruto pievienotās vērtības radot papildus 0,97 EUR valsts ekonomikā.

Meža nozares kopējā valsts budžetā iemaksāto nodokļu ietekme 2024. gadā bija 1 162,1 milj. EUR jeb 7,8% no VID administrēto kopbudžeta ieņēmumu kopsummas, tādējādi par katru 1 EUR tiešajos nodokļos pievienojot 1,10 EUR citās nozarēs. LVM kopējā nodokļu ietekme 2024. gadā bija 105,7 milj. EUR (0,7% no kopā iemaksātā), veidojot papildus 0,64 EUR nodokļos par katru tiešo iemaksāto nodokļu eiro.

Meža nozare ir būtisks darba devējs Latvijas iedzīvotājiem, 2024. gadā kopā nodrošinot 74,4 tūkst. darbvieta Latvijā jeb 8,44% no visām valsts darbvieta, kas norāda uz papildus 0,86 darbvieta par katru meža nozares tiešo darbvieta. LVM par katru tiešo darbvieta 2024. gadā Latvijā nodrošināja papildus 2,19 darbvieta, uzņēmuma kopējai ietekmei nodrošinot 4,8 tūkst. darbvieta Latvijā (0,5% no valsts kopējā).

Meža nozares un LVM sociālekonomiskā ietekme ir vērtējama arī caur vides aspektiem. LVM un meža nozarei kopīgi sniedzot būtisku pienesumu Latvijas meža resursu un vides uzturēšanā un aizsardzībā. Latvijas meži un koksnes produkti kopumā nodrošina būtisku oglekļa piesaisti – dzīvo koku krājas pieaugums sasniedz 25,19 milj. m³ gadā, bet koksnes produktu neto piesaiste 2023. gadā veidoja 2 300 kt CO₂ ekv. Mežu ilgtspēju apliecina to sistemātiska atjaunošana – 2024. gadā atjaunoti 47,5 tūkst. ha un ieaudzēti

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

6,7 tūkst. ha meža. Vienlaikus meži, kas klāj 51,3% Latvijas teritorijas, un 628,6 tūkst. ha aizsargāto meža platību nodrošina būtisku bioloģiskās daudzveidības pamatu.

Papildus norādāma arī pārvaldības aspektu loma meža nozares un LVM sociālekonomiskajā ietekmē, LVM esošajiem pārvaldības mehānismiem pozicionējot uzņēmumu kā labās prakses piemēru nozarē.

Summary of parts 3 and 4 – Evaluation of the socioeconomic impact of Latvia’s forest and related industries (part 3) and evaluation of the socioeconomic impact of JSC “Latvijas valsts meži” (part 4)

€3,600.5 million

Forest industry’s total value added impact in Latvia in 2024

€1,162.1 million

Forest industry’s total tax contribution in 2024

74.4 thousand

Forest industry’s total jobs created in 2024

€366.7 million

JSC “Latvijas valsts meži” total value added impact in Latvia in 2024

The forest industry impacts Latvia’s economy and society, including its well-being, by creating value added, interacting with other sectors, contributing taxes to state and municipal budgets, creating jobs, providing competitive wages, engaging in various initiatives and projects, and caring for the industry’s main resource – the environment and forests.

Among the 4,977 active companies in the forestry sector in 2024 is JSC “Latvijas valsts meži” (LVM), which positions itself as a leader in the forest industry.

The socioeconomic impact of the forest industry and LVM extends far beyond their direct activities. Based on estimates, in 2024, the forest industry in Latvia generated 3,600.5 million EUR in direct, indirect, and induced value added, accounting for 10.2% of the country’s value added and 8.9% of GDP. For every 1 EUR of direct value added by the industry, an additional 0.65 EUR was generated in other industries.

Meanwhile, LVM generated a total of 366.7 million EUR in value added in 2024, contributing to 1.1% of the country’s value added, and for every 1 EUR of direct value added by the company, an additional 0.97 EUR was generated in the national economy.

In 2024, the total (direct, indirect, and induced) tax impact of the forest industry on the state budget was 1,162.1 million EUR, accounting for 7.8% of the total budget revenue administered by the State Revenue Service. Thus, for every 1 EUR in direct taxes, an additional 1.10 EUR was generated in other industries. The total tax impact of LVM in 2024 was 105.7 million EUR (0.7% of the total tax), generating an additional 0.64 EUR in taxes for every 1 direct EUR.

The forest industry is a significant employer for the residents of Latvia, creating a total of 74.4 thousand direct, indirect, and induced jobs in 2024, which represents 8.44% of all jobs in the country. This indicates an additional 0.86 jobs for every direct job in the forest industry. LVM created an additional 2.19 jobs for every direct job in 2024, with the company’s total impact resulting in 4.8 thousand jobs in Latvia (0.5% of the national total).

The socioeconomic impact of the forest sector and LVM should also be assessed in environmental terms. Both LVM and the forest industry contribute significantly to the maintenance and protection of Latvia’s forest resources and environment. Latvia’s forests and harvested wood products together provide a substantial carbon sink, with

annual growing stock increases of 25.19 million m³ and net removals from harvested wood products reaching 2,300 kt CO₂ eq in 2023. Forest sustainability is further demonstrated by systematic regeneration, with 47.5 thousand ha regenerated and 6.7 thousand ha afforested in 2024. At the same time, forests covering 51.3% of Latvia's territory, including 628.6 thousand ha of protected forest areas, play a critical role in maintaining biodiversity.

The role of governance aspects should also be noted in regard to the socioeconomic impact of the forest sector and LVM, wherein LVM's existing governance mechanisms position the company as a best practice example within the industry.

3. Latvijas meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes vērtējums

Meža zeme Latvijā 2024. gada sākumā aizņēma 3,44 milj. ha,⁵⁰ aizņemot 53,2% no valsts teritorijas,⁵¹ norādot ne tikai uz meža resursu, bet arī meža nozares būtisko lomu Latvijas ekonomikā. Meža nozare ietekmē Latvijas ekonomiku, kā arī sabiedrību un tās labklājību, radot bruto pievienoto vērtību, mijiedarbojoties ar citām nozarēm, iemaksājot valsts un pašvaldību budžetos nodokļus, radot darbvietas, nodrošinot konkurētspējīgu atalgojumu, iesaistoties dažādās iniciatīvās un projektos, kā arī rūpējoties par nozares galveno resursu – vidi un mežiem. Tādēļ ir svarīgi noteikt nozares sociālekonomisko ietekmi gan valsts mērogā, gan Latvijas statistiskajos reģionos, kā arī saistītajās nozarēs, analizējot četras galvenās rādītāju kategorijas: ekonomiskie rādītāji, sociālie rādītāji, pārvaldības rādītāji un vides rādītāji.

Gan ekonomiskajos, gan sociālajos rādītājos tiek apskatīta meža nozares tiešā, netiešā un saistītā ietekme (ekonomiskajos rādītājos – bruto pievienotā vērtība un valsts budžetā iemaksātie nodokļi; sociālajos rādītājos – darbvietas). Šī ziņojuma ietvaros tiešā ietekme attiecas uz pašas meža nozares (tās sektoru uzņēmumu) darbību, netiešā ietekme attiecas uz citu nozaru sniegtajiem pakalpojumiem un pārdotajām precēm meža nozarei (meža nozares ietekme uz tās piegādātājiem) un saistītā ietekme attiecas uz meža nozares radītajās darbvietās saņemtā atalgojuma veidoto gala patēriņu uz citām ekonomikas nozarēm (terminu skaidrojumus skatīt sadaļā "Terminu un saīsinājumu skaidrojums").

3.1. Ekonomiskie rādītāji

Latvijas meža nozares ekonomisko rādītāju analīze ļauj izvērtēt nozares lomu un ietekmi ne tikai uz valsts ekonomiku, bet arī starptautisko ekonomisko ietekmi. Šīs nodaļas ietvaros tiek apskatīta meža nozares un tās sektoru (meža apsaimniekošanas, koksnes mehāniskās apstrādes, koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas) radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība valsts līmenī un starptautiski, analizējot nozares ietekmi citu nozaru bruto pievienotās vērtības radīšanā, tostarp meža nozares ietekmi uz saistītajām nozarēm. Tiek apskatīts meža nozares kopējais ekonomiskais pienesums – tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības kopsumma, un tā īpatsvars valsts ekonomikā, tiek apskatīta meža nozares loma citu nozaru darbībā, analizējot meža nozares iegādātos produktus un pakalpojumus no citām nozarēm, kā arī tiek analizēts meža nozares un tās sektoru valsts budžetā iemaksāto tiešo, netiešo un saistīto nodokļu apjoms, tostarp saistītajās nozarēs iemaksātie nodokļi.

3.1.1. Meža nozares radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība

Meža nozares radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība raksturo nozares pienesumu valsts ekonomikai ne tikai caur tās tiešo darbību, bet arī caur mijiedarbību ar

⁵⁰ Valsts meža dienests – Meža statistika: [Saite](#)

⁵¹ Oficiālās statistikas portāls – Reģionu, novadu, pilsētu un pagastu kopējā sauszemes platība gada sākumā 2022 - 2025: [Saite](#)

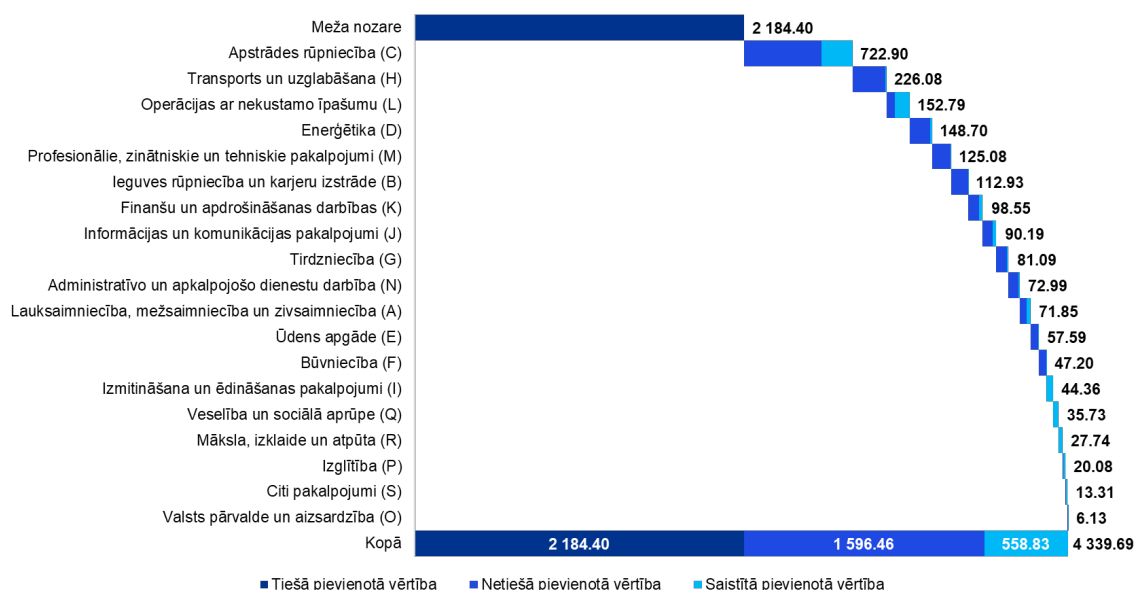
AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

citām nozarēm. Meža nozares radītā netiešā bruto pievienotā vērtība ir attiecināma uz bruto pievienoto vērtību, ko rada citas nozares, ražojot meža nozares darbībai nepieciešamos produktus vai sniedzot nepieciešamos pakalpojumus, taču saistītā bruto pievienotā vērtība ir attiecināma uz bruto pievienoto vērtību, ko rada citas nozares, ražojot produktus vai sniedzot pakalpojumus, kurus patērē mājāsaimniecības par meža nozares radītajās darbīvētās saņemto atalgojumu (terminu skaidrojumus skatīt sadaļā "Terminu un saīsinājumu skaidrojums").

Meža nozares 2024. gadā radītās netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības aplēses veiktas atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai.

Ietverot importētos produktus un pakalpojumus meža nozares starppatēriņā, tādējādi atspoguļojot arī meža nozares ietekmi uz ārvalstu nozarēm, lēšams, ka **Latvijas meža nozare 2024. gadā radīja 1 596,5 milj. EUR netiešajā bruto pievienotajā vērtībā un 558,8 milj. EUR saistītajā bruto pievienotajā vērtībā. Tā rezultātā, lēšams, ka Latvijas meža nozares kopējā ietekme, kas ietver tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību, gan uz Latvijas, gan ārvalstu nozarēm 2024. gadā bija 4 339,7 milj. EUR (skatīt 19. Attēlu).**

19. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā un ārzemēs radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Starp NACE klasifikācijas burtu līmeņa nozarēm ar vislielāko meža nozares radīto netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību ierindojas apstrādes rūpniecība (722,9 milj. EUR), norādot uz apstrādes rūpniecības produktu, tostarp naftas produktu, ķīmisko vielu, metālizstrādājumu un citu produktu, lomu meža nozares darbībai nepieciešamo izejvielu nodrošināšanā. Apstrādes rūpniecības lomu pastiprina par meža nozares radītajām darbīvētām saņemta atalgojuma augstie tēriņi par pārtikas produktiem un tekstilizstrādājumiem (kopā 118,4 milj. EUR). Uz loģistikas nozīmi meža nozares darbībā

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

norāda transporta un uzglabāšanas nozares 226,1 milj. EUR netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība, ko radījusi meža nozare, iegādājoties nozares darbībai kritiskos kokvedēju pakalpojumus un citus loģistikas pakalpojumus koksnes un koksnes produktu transportēšanai. Arī enerģētikas nozarē novērojama būtiska meža nozares ietekme, 2024. gadā radot 148,7 milj. EUR netiešajā un saistītajā pievienotajā vērtībā, savukārt operāciju ar nekustamo īpašumu nozare ierindojas visaugstāk starp nozarēm, kurās lielāko daļu meža nozares ietekmes izsaka saistītā bruto pievienotā vērtība 99,8 milj. EUR apmērā (kopā ar netiešo ietekmi veidojot 152,8 milj. EUR), piemēram, darbiniekiem par meža nozares ietekmē saņemto atalgojumu veicot īres maksājumus.

Vērtējot katra meža nozares sektora radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību atsevišķi, vislielākais tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes novērojams meža apsaimniekošanas sektorā, kas 2024. gadā Latvijā un ārzemēs radīja 379,8 milj. EUR netiešās bruto pievienotās vērtības un 146,3 milj. EUR saistītās bruto pievienotās vērtības, veidojot 1 480,3 milj. EUR kopējo ietekmi 2024. gadā. Sekojot meža nozares tendencēm, arī meža apsaimniekošanas sektorā lielākā Latvijas un ārzemju ietekme novērojama apstrādes rūpniecības (170,3 milj. EUR), transporta un uzglabāšanas (65,4 milj. EUR) un operāciju ar nekustamo īpašumu (39,5 milj. EUR) nozarēs (skatīt E. Pielikumu – Meža nozares sektoru radītā bruto pievienotā vērtība).

Vislielākā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība un, tādējādi, arī kopējā ietekme 2024. gadā novērojama koksnes mehāniskās apstrādes sektorā, kas, papildus 1 018,2 milj. EUR tiešajai bruto pievienotajai vērtībai, radīja 989,9 milj. EUR netiešās bruto pievienotās vērtības un 331,7 milj. EUR saistītās bruto pievienotās vērtības, veidojot 2 339,8 milj. EUR kopējo ietekmi Latvijā un ārzemēs. Starp nozarēm ar visaugstāko koksnes mehāniskās apstrādes ietekmi ierindojas apstrādes rūpniecība (421,0 milj. EUR), norādot uz rūpniecības produktu (piemēram, krāsu, laku un metālizstrādājumu) svarīgo lomu koksnes produktu izstrādē, transports un uzglabāšana (143,6 milj. EUR), nodrošinot koksnes produktu pārvadājumus, un enerģētika (110,3 milj. EUR), liecinot par koksnes mehāniskās apstrādes sektora mijiedarbību ar enerģētikas nozari ražošanas procesiem nepieciešamās enerģijas saņemšanā un energoresursu ražošanā izmantojamās koksnes nodrošināšanā (skatīt E. Pielikumu – Meža nozares sektoru radītā bruto pievienotā vērtība).

Koksnes ķīmiskā apstrādes sektora pārliecinoši lielākā ietekme ir uz apstrādes rūpniecību, kurā radītie 16,8 milj. EUR netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības veido 32,8% no visas koksnes mehāniskās apstrādes sektora radītās netiešās un saistītās ietekmes (36,9 milj. EUR netiešā ietekme un 14,3 milj. EUR saistītā ietekme Latvijā un ārzemēs). Sektora 2024. gada kopējās ietekmes aplēse ir 97,8 milj. EUR (skatīt E. Pielikumu – Meža nozares sektoru radītā bruto pievienotā vērtība).

Arī mēbeļu ražošanas sektoru raksturo ievērojama ietekme uz apstrādes rūpniecību, kurā radītie 114,9 milj. EUR netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības veido 42,7% no visas šī sektora netiešās un saistītās ietekmes Latvijā un ārzemēs (199,2 milj. EUR netiešā ietekme un 69,8 milj. EUR saistītā ietekme). Sektora 2024. gada kopējās ietekmes aplēse ir 434,1 milj. EUR (skatīt E. Pielikumu – Meža nozares sektoru radītā bruto pievienotā vērtība).

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

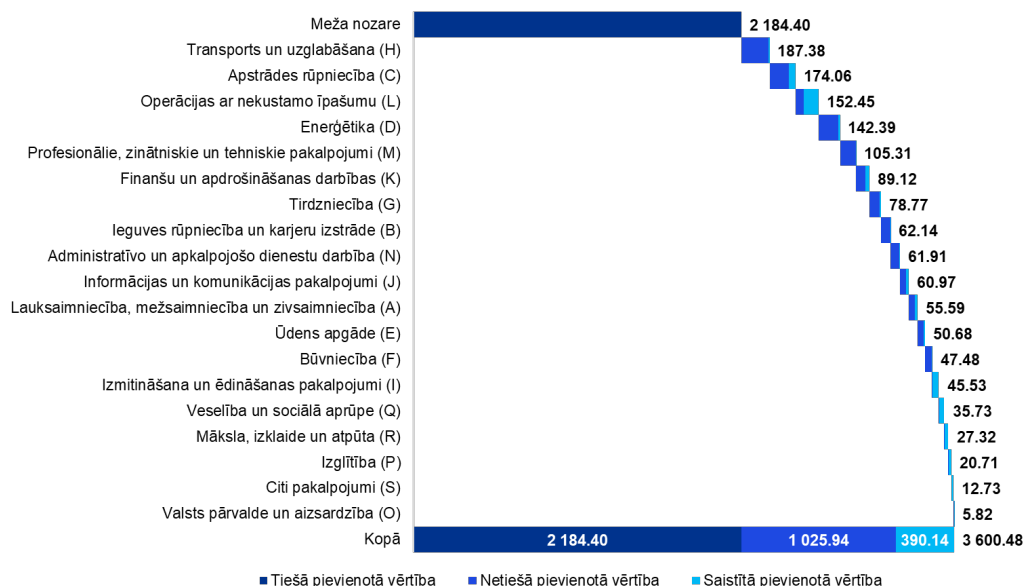
Meža nozares sektoru Latvijas un ārzemju kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes koeficienti (kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes attiecība pret tiešo bruto pievienoto vērtību) raksturo nozares vērtību ķēdi. Meža apsaimniekošanas sektora, kas, galvenokārt, veic sākotnējo resursu ieguvī, ietekmes koeficients ir 1,55, koksnes mehāniskās apstrādes sektora, kas balstās uz meža apsaimniekošanā iegūtajiem resursiem un ražo plašu dziļākas pārstrādes produktu klāstu, ietekmes koeficients ir 2,30, savukārt koksnes ķīmiskā sektora ietekmes faktors ir 2,10, norādot uz tiešāku sākotnējo resursu izmantošanu un relatīvi zemāku citu nozaru produktu patērēšanas nepieciešamību koksnes ķīmiskās apstrādes ražošanai. Visaugstākais ietekmes koeficients ir mēbeļu ražošanai – 2,68, apliecinot sektora augstās bruto pievienotās vērtības produkcijas potenciālu (potenciāls pašlaik netiek pilnvērtīgi īstenots, par ko liecina mēbeļu ražošanas sektora zemākā tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta starp meža nozares sektoriem) un plašāku ietekmi uz citu nozaru attīstības veicināšanu. Meža nozares sektoru ietekmes koeficientu sadalījums liecina, ka meža nozares ražošanas sektoru (C16, C17 un C31) attīstība sekmētu ne tikai nozares attīstību, bet arī veicinātu citu nozaru un ekonomikas attīstību, tādējādi izvirzot tos kā meža nozares attīstības prioritātes. Ievērojamā atšķirība koeficientos norāda, ka katra 1 EUR bruto pievienotās vērtības izaugsme meža apsaimniekošanas sektorā kopā radītu 1,55 EUR bruto pievienotās vērtības ietekmi, savukārt mēbeļu ražošanas sektorā tā kopā radītu 2,68 EUR ietekmi.

Lai gan meža nozares Latvijā un ārzemēs radītās bruto pievienotās vērtības ietekmes aplēse pārsniedz 4 miljrd. EUR, tā ietver gan meža nozarē, gan citās nozarēs starppatēriņā izmantotos importa produktus un pakalpojumus, kā arī mājsaimniecību gala patēriņu uz importa precēm un pakalpojumiem, kā rezultātā tiek atspoguļota meža nozares ietekme arī uz ārvalstu nozarēm. Vērtējot meža nozares radīto netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību valsts līmenī, tās ietekme ir zemāka, radot 1 025,9 milj. EUR netiešajā pievienotajā vērtībā un 390,1 milj. EUR saistītajā pievienotajā vērtībā Latvijā. Tādējādi, balstoties uz aplēsēm, **Latvijas meža nozares kopējais bruto pievienotās vērtības pienesums valsts ekonomikai 2024. gadā bija 3 600,5 milj.**

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

EUR, jeb 10,2% no Latvijas 2024. gada bruto pievienotās vērtības (8,9% no valsts IKP) (skatīt 20. Attēlu).

20. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Valsts mērogā meža apsaimniekošanas sektors saglabā līdzīgu Latvijā radīto kopējo bruto pievienoto vērtību Latvijā un ārzemēs radītajai bruto pievienotajai vērtībai – 1 291,1 milj. EUR, tostarp 235,3 milj. EUR netiešo bruto pievienoto vērtību un 101,5 milj. EUR saistīto bruto pievienoto vērtību, savukārt koksnes mehāniskās apstrādes sektora ietekme samazinās uz 649,2 milj. EUR netiešās bruto pievienotās vērtības un 230,3 milj. EUR saistītās bruto pievienotās vērtības (kopējai ietekmei veidojot 1 897,7 milj. EUR valsts līmenī). Koksnes ķīmiskās apstrādes netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība samazinās par 16,4 milj. EUR (kopējai ietekmei veidojot 81,4 milj. EUR valsts līmenī) un mēbeļu ražošanas netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība samazinās par 103,9 milj. EUR (kopējai ietekmei veidojot 330,3 milj. EUR valsts līmenī) (skatīt E. Pielikumu).

Importa produktu un pakalpojumu neiekļaušana visbūtiskāk ietekmē apstrādes rūpniecību, kur meža nozares bruto pievienotās vērtības ietekme samazinās par 548,8 milj. EUR (veidojot 74,2% no kopējā 739,2 milj. EUR samazinājuma). To pamato ne tikai naftas produktu imports, bet arī augstais importa produktu īpatsvars ķīmiskajās vielās un ķīmiskajos produktos, gumijas un plastmasas izstrādājumos, metālos un metālizstrādājumos, kā arī citos apstrādes rūpniecības produktos, kas ir būtiskas meža nozares produkcijas ražošanas sastāvdaļas.

Meža nozares kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes koeficients, ietverot importa preces un pakalpojumus, 2024. gadā bija 1,99, taču valsts mērogā koeficients bija 1,65. Sektoru griezumā, meža apsaimniekošanas koeficients samazinās no 1,55 uz 1,35, koksnes mehāniskās apstrādes no 2,30 uz 1,86, koksnes ķīmiskās apstrādes no 2,10

uz 1,74 un mēbeļu ražošanas no 2,68 uz 2,00. **Atšķirības koeficientos liecina, ka būtiska daļa meža nozares radītās bruto pievienotās vērtības ietekmes veicina citu valstu, nevis Latvijas, ekonomisko attīstību.** Lai gan augsti meža nozares valsts mēroga bruto pievienotās vērtības ietekmes koeficienti pārsvarā ir raksturīgi Eiropas lielākajām valstīm (piemēram, Vācija ar 2,06 koeficientu, Francija ar 2,01, Spānija ar 1,99 un Norvēģija ar 1,98), kuras spēj nodrošināt lielāko daļu nepieciešamo izejvielu un tām nav nepieciešams paļauties uz importu, lai ražotu koksnes produktus, Igaunijas 2019. gada 1,94 koeficients⁵² (A02, C16 un C17 sektoru tvērumā) norāda uz iespējām attīstīt vietējo nozaru ražošanas kapacitāti meža nozarei nepieciešamo produktu un pakalpojumu nodrošināšanai.

Meža nozares bruto pievienotās vērtības kopējā sociālekonomiskā ietekme Latvijā dalījuma pēc Latvijas statistiskajiem reģioniem visvairāk koncentrēta Rīgas statistiskajā reģionā, kur meža nozares kopējā ietekme veido 1 504,2 milj. EUR jeb 41,8% no meža nozares kopējās ietekmes valsts mērogā. Otrs lielākais īpatsvars 2024. gadā novērojams Vidzemes statistiskajā reģionā, kur 703,5 milj. EUR meža nozares kopējā ietekme veido 19,5% no kopējās ietekmes valsts mērogā. Kurzemes statistiskā reģiona īpatsvars ir 17,5% (630,5 milj. EUR kopējā ietekme) un Zemgales statistiskā reģiona īpatsvars ir 14,0% (503,0 milj. EUR kopējā ietekme), savukārt Latgales statistiskais reģions ar 259,3 milj. EUR sastāda tikai 7,2% no meža nozares kopējās sociālekonomiskā ietekmes valsts mērogā (skatīt 21. Attēlu).

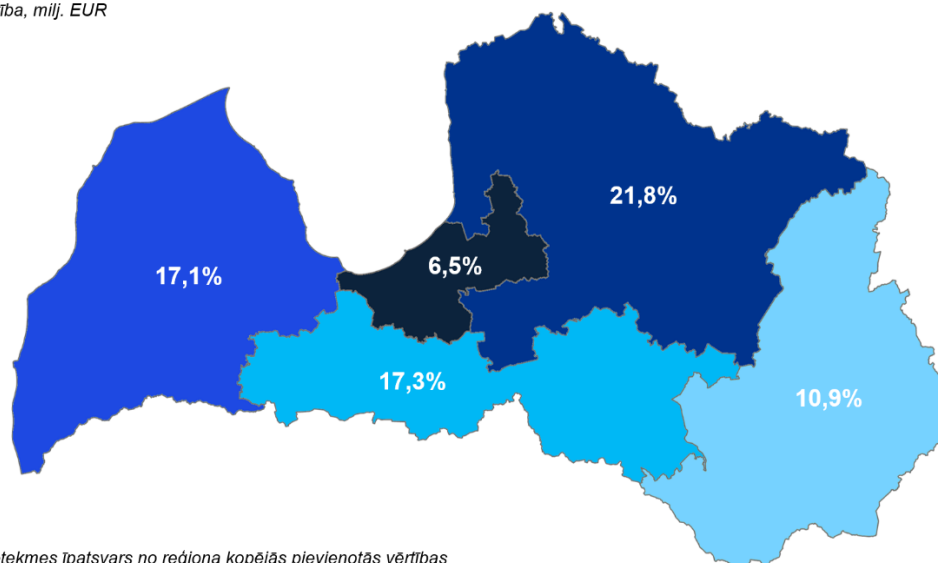
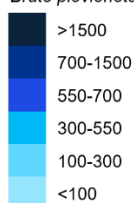
Savukārt, vērtējot meža nozares kopējās Latvijā radītās bruto pievienotās vērtības ietekmes īpatsvaru katra reģiona kopējā pievienotajā vērtībā, meža nozarei vismazākā loma ir Rīgas statistiskajā reģionā – 6,5% no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības. Vislielākā ietekme ir Vidzemes statistiskajā reģionā – 21,8%, pēc kā seko Zemgales statistiskais reģions ar 17,3%, Kurzemes statistiskais reģions ar 17,1% un Latgales statistiskais reģions ar 10,9% (tādējādi Latgales statistiskajā reģionā ir gan zemākā bruto pievienotā vērtība, gan zemākais īpatsvars), apliecinot ne tikai meža nozares tiešo lomu

⁵² Econmove GmbH & Economica GmbH – The economic Impact of the Forestry and Wood Industry in Europe in terms of the Bioeconomy: [Saite](#)

reģionu attīstībā, bet arī tās augsto integrācijas pakāpi reģionu ekonomikā un potenciālu būtiski ietekmēt reģionu izaugsmi (skatīt 21. Attēlu).

21. Attēls: Meža nozares 2024. gadā radītās tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos, milj. EUR un % no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības

Bruto pievienotā vērtība, milj. EUR



% – meža nozares ietekmes īpatsvars no reģiona kopējās pievienotās vērtības

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

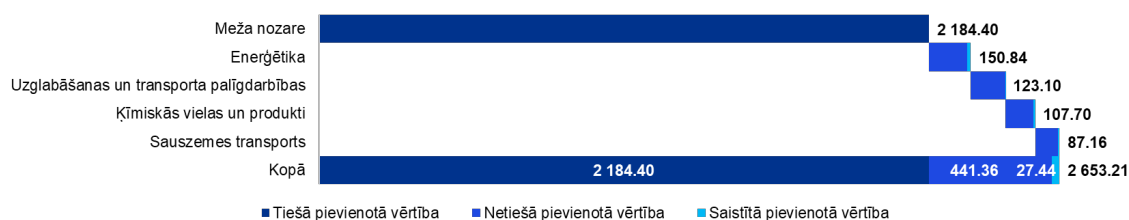
Meža nozares pienesumu valsts ekonomikā papildina arī meža zemju nekustamo īpašumu darījumi, tostarp radot kapitāla pieauguma nodokļa ieņēmumus. Balstoties uz Nekustamā īpašuma tirgus informācijas sistēmas datiem par pārdoto zemi uz kuras atrodas meža zeme, 2024. gadā par 541,4 milj. EUR pārdoti 1 124,7 milj. m² zemes platības ar 578,5 milj. m² meža zemes. Tostarp, par 102,1 milj. EUR 2024. gadā pārdoti 249,7 milj. m² zemes platības ar 213,9 milj. m² meža zemes, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība (nekustamā īpašuma lietošanas mērķu (NĪLM) klasifikācijas 0201 kods).⁵³

⁵³ Valsts zemes dienests – NĪTIS atvērtie dati: [Saite](#)

3.1.2. Saistīto nozaru netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība

Balstoties uz aplēsēm, meža un saistīto nozaru kopējā bruto pievienotā vērtība Latvijā un ārzemēs 2024. gadā bija 2 653,2 milj. EUR (skatīt 22. Attēlu).

22. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā un ārzemēs radītā tiešā un saistītajās nozarēs radītā netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Salīdzinot ar meža nozares bruto pievienotās vērtības kopējā ietekmē identificēto atšķirību starp Latvijas un ārzemju un valsts mēroga ietekmi, saistītās nozares raksturo lielāka integrācija valsts ekonomikā, meža nozarei radot 323,9 milj. EUR netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības saistītajās nozarēs valsts mērogā (69,1% no saistītajās nozarēs radītās bruto pievienotās vērtības Latvijā un ārzemēs), taču ievērojama atšķirība novērojama sauszemes transporta un ķīmisko vielu un produktu nozarēs. Balstoties uz aplēsēm, **meža un saistīto nozaru kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā ir 2 508,3 milj. EUR, veidojot 6,2% no valsts IKP un 7,1% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības 2024. gadā** (skatīt 23. Attēlu).

23. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā radītā tiešā un saistītajās nozarēs radītā netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



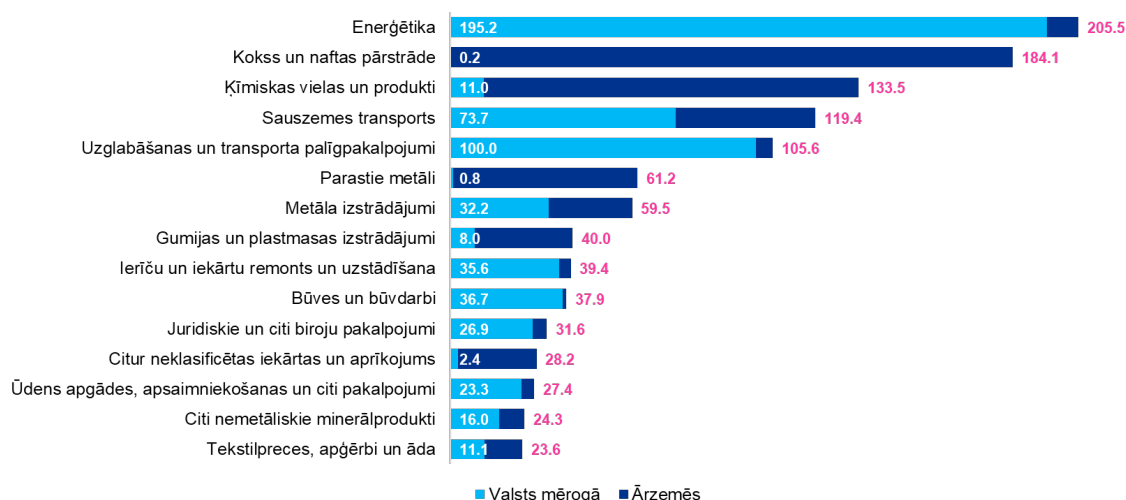
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Nemot vērā iepriekš identificēto apstrādes rūpniecības produktu importa lomu, izceļama ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana – viena no meža nozares saistītajām nozarēm. Tai ir būtiska loma meža nozares ražošanas procesiem nepieciešamo izejvielu – līmju, krāsu, laku, pārklājumu, koksnes konservantu, apstrādes līdzekļu un citu līdzekļu, nodrošināšanā, taču zems vietējā tirgus attīstības līmenis nozīmē, ka meža nozarei jābalstās uz ārzemju ražotāju precēm, tādējādi, lēšams, ka aptuveni 91,7% (jeb 98,8 milj. EUR) no meža nozares radītās bruto pievienotās vērtības C20 sektorā izplūst ārpus Latvijas ekonomikas (skatīt 23. Attēlu). Meža nozares augstais īpatsvars valsts pievienotajā vērtībā sniegtu iespējas attīstīt saistītās nozares, sniedzot tām attīstītu tirgu produkcijas nodrošināšanai, kā rezultātā tiktu pastiprināta ne tikai meža nozares ietekme uz valsts ekonomiku bet arī tiktu attīstītas citas, tostarp ražošanas, nozares.

3.1.3. Meža nozares loma saistīto nozaru darbībā

Meža nozares iegādāto preču un pakalpojumu no citām nozarēm 2024. gadā aplēses raksturo meža nozares saistību ar citām nozarēm, rādītājā atspoguļojot gan Latvijā un ārzemēs veiktās iegādes, gan tikai Latvijā veiktās iegādes. Balstoties uz aplēsēm, meža nozares Latvijā un ārzemēs iegādātais produktu un pakalpojumu apjoms no citām nozarēm bija 1 361,4 milj. EUR, no kā 15 lielākās nozares veido 82,3% (jeb 1 121,1 milj. EUR), savukārt iegādātais apjoms no Latvijas uzņēmumiem bija 756,2 milj. EUR, no kā šīs pašas 15 nozares veidoja 573,1 milj. EUR (jeb 75,8%) (skatīt 24. Attēlu).

24. Attēls: Meža nozares iegādātie pakalpojumi un preces no citām nozarēm Latvijā un ārzemēs un valsts mērogā pēc 15 nozarēm ar augstāko kopējo pārdotās produkcijas vērtību 2024. gadā, milj. EUR



Piezīme: Vērtības labajā malā ir Latvijas un ārzemju kopsummas
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

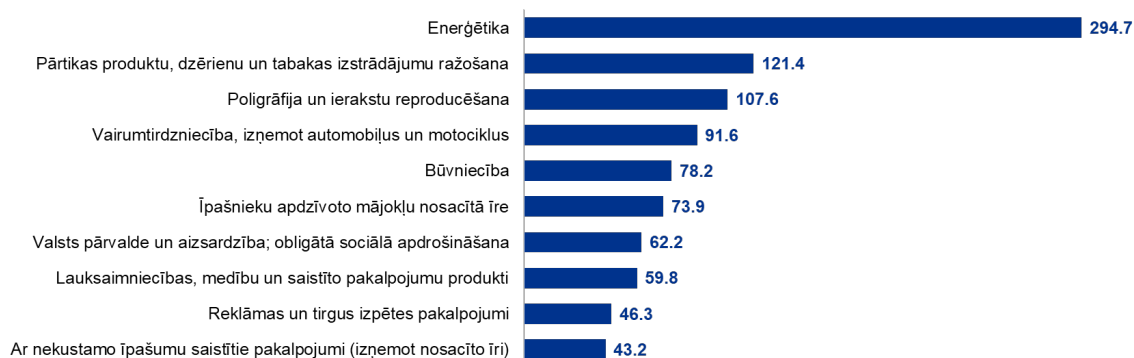
4 no 5 nozarēm ar augstāko meža nozares iegādāto pakalpojumu un preču apjomu Latvijā un ārzemēs ir ar meža nozari saistītās nozares – enerģētika (D35, 205,5 milj. EUR kopā), ķīmiskās vielas un produkti (C20, 133,5 milj. EUR kopā), sauszemes transports (H49, 119,4 milj. EUR) un uzglabāšanas un transporta palīgdarbības (H52, 105,6 milj. EUR). Kā otra lielākā nozare Latvijā un ārzemēs ar 184,1 milj. EUR ierindojas koksna un naftas pārstrādes produktu ražošana, ietverot meža nozares tehnikai izmantoto degvielu. Valsts mēroga pirkumi no koksna un naftas pārstrādes produktu ražošanas ir bijuši nebūtiskā apjomā (0,2 milj. EUR), ko pamato nozares zemais attīstības līmenis naftas resursu trūkuma dēļ Latvijā.⁵⁴

Meža nozares saistību ar citām nozarēm raksturo arī tās pārdoto preču un pakalpojumu apjomi citām nozarēm, kur, balstoties uz aplēsēm, meža nozare 2024. gadā pēc apjoma 10 lielākajām klientu nozarēm Latvijā un ārvalstīs pārdeva 978,9 milj. EUR, kas veidoja 74,6% no kopējās pārdotās produkcijas (1 312,8 milj. EUR) (neskaitot meža nozares iekšējos darījumus). Pārliecinoši augstākais iegādāto preču un pakalpojumu apjoms bija

⁵⁴ Klimata un enerģētikas ministrija – Zemes dzīļu izpēte: [Saite](#)

enerģētikas nozarei (294,7 milj. EUR), kam sekoja pārtikas produktu, dzērienu un tabakas izstrādājumu ražošana (121,4 milj. EUR), poligrāfija un ierakstu reproducēšana (107,6 milj. EUR) un vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (91,6 milj. EUR), kā arī būvniecības nozarei (78,2 milj. EUR), kur koksnes būvmateriālu piegādei ir ievērojams potenciāls veicināt meža nozares attīstību (skatīt 25. Attēlu).

25. Attēls: Meža nozares pārdotā produkcija citām nozarēm Latvijā un ārzemēs pēc 10 nozarēm ar augstāko pārdotās produkcijas vērtību 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai un balstoties uz Latvijas Korrūpcijas federācijas sniegto informāciju par pārdotajiem apjomiem 2022. gadā

3.1.4. Meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi

Meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi raksturo nozares pienesumu valstij un pašvaldībām pieejamajiem līdzekļiem, tādejādi norādot, kā nozare sekmē publisko pakalpojumu, infrastruktūras un sociālās apdrošināšanas nodrošināšanu, kā arī iedzīvotāju labklājības veicināšanu un reģionālo attīstību. Meža nozares valsts budžetā iemaksātie netiešie nodokļi ir attiecināmi uz citu nozaru valsts budžetā iemaksātajiem nodokļiem, kas radīti šo nozaru uzņēmumiem izstrādājot meža nozarei nepieciešamos produktus un sniedzot nepieciešamos pakalpojumus (terminu skaidrojumus skatīt sadaļā "Terminu un saīsinājumu skaidrojums"). Saistītie nodokļi ietver citu nozaru uzņēmumu valsts budžetā iemaksātos nodokļus, kas radīti šo nozaru uzņēmumiem izstrādājot produktus un sniedzot pakalpojumus, kurus iegādājas mājsaimniecības par meža nozarē radītajās darbvietās saņemto atalgojumu.

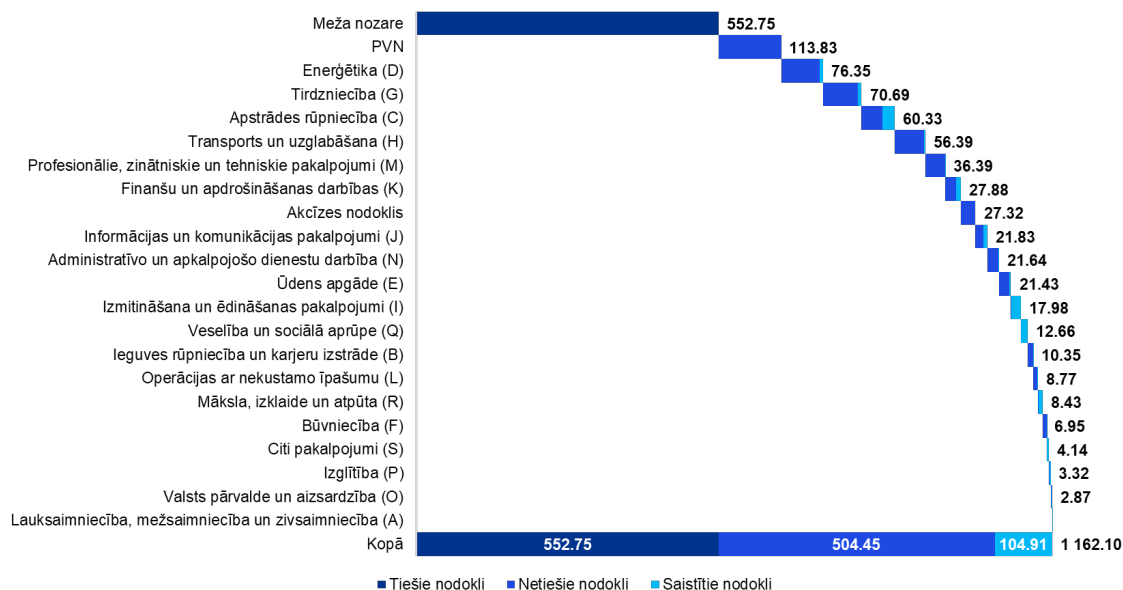
Meža nozares 2024. gada iemaksāto netiešo un saistīto nodokļu aplēses veiktas atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai.

Balstoties uz aplēsēm, meža nozare 2024. gadā kopā Latvijā valsts budžetā iemaksāja 1 162,1 milj. EUR tiešo, netiešo un saistīto nodokļu kopsummu, veidojot 7,8% no 2024. gada VID administrēto kopbudžeta ieņēmumu kopsummas (skatīt 26. Attēlu). Meža nozares kopējai nodokļu ietekmei veidojot 6,1% no kopbudžeta

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

ieņēmumiem, tai ir ievērojama loma veselības, izglītības, sociālās aizsardzības, infrastruktūras, transporta un reģionālās attīstības veicināšanā.

26. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Lielākais meža nozares iemaksāto netiešo un saistīto nodokļu piensums 2024. gadā bija enerģētikas nozarē (76,4 milj. EUR), kā arī augsts piensums tika radīts tirdzniecības (70,7 milj. EUR), apstrādes rūpniecības (60,3 milj. EUR) un transporta un uzglabāšanas nozarēs (56,4 milj. EUR), kā arī būtisku netiešo nodokļu piensumu veicināja meža nozares citām nozarēm atskaitītais PVN (113,8 milj. EUR) un iemaksātais mežsaimniecības darbos un kokvedēju patērētās degvielas akcīzes nodokļa apjoms (27,3 milj. EUR) (sektoru dalījumam skatīt F. Pielikumu – Meža nozares sektoru iemaksātie nodokļi). Meža nozares radītās kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes koeficients valsts līmenī bija 1,65, taču nodokļu ietekmes koeficients 2024. gadā bija 2,10, meža nozares netiešajai un saistītajai ietekmei dubultojot tās radīto piensumu valsts budžetam, kas nozīmē, ka par katru 1 EUR nozares tiešajos nodokļu maksājumos, tās mijiedarbība ar citām nozarēm rada papildus 1,10 EUR nodokļos. Augstāku koeficientu nodokļiem pamato meža nozares eksportētāja loma, kas ierobežo tās tiešo PVN piensumu un meža nozares negatīvā tiešā PVN balance tiek ieskaitīta pie netiešajiem nodokļiem (ņemot vērā, ka tos valsts budžetā iemaksā saistītās nozares, kurām meža nozare pārskaitījusi PVN), tādējādi veidojot augstāku kopējās ietekmes koeficientu.

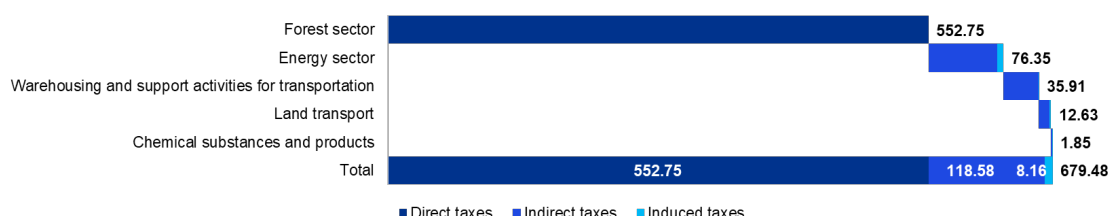
Lai gan lielākā daļa nodokļu nav attiecināmi uz pašvaldību budžetiem, kā rezultātā nav veikta aplēse par meža nozares radītajiem nodokļiem reģionos, ņemot vērā meža nozares būtisko ietekmi reģionu ekonomikā, lēšams, ka meža nozares iemaksātajiem nodokļiem reģionos ir būtiska loma nodokļu ieņēmumu līdzsvarošanā un pašvaldību

budžetu ieņēmumu veicināšanā, ar kuru palīdzību iespējams attīstīt reģionālo infrastruktūru un sociālos pakalpojumus.

3.1.5. Saistīto nozaru valsts budžetā iemaksātie netiešie un saistītie nodokļi

Balstoties uz aplēsēm, meža un saistītās nozares 2024. gadā valsts budžetā iemaksāja 679,5 milj. EUR nodokļos, sastādot 4,6% no kopbudžeta ieņēmumu kopsummas (skatīt 27. Attēlu).

27. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas valsts budžetā iemaksātie tiešie un saistītajās nozarēs valsts budžetā iemaksātie netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā Latvijā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Lielākais meža nozares radītais netiešo un saistīto nodokļu piensums starp saistītajām nozarēm ir Enerģētikai ar 76,4 milj. EUR (60,2% no saistīto nozaru piensuma), kam seko uzglabāšanas un transporta palīgdarbības ar 35,9 milj. EUR (28,3%) un sauszemes transports ar 12,6 milj. EUR (10,0%), taču zemākais piensums Latvijas budžetam ir ķīmiskajām vielām un produktiem ar 1,9 milj. EUR (1,5%).

3.2. Sociālie rādītāji

Latvijas meža nozare veicina iedzīvotāju labklājību un sociālo iekļaušanu Latvijā un tās reģionos, radot darbvietas, nodrošinot konkurētspējīgu atalgojumu un atbalstot un finansējot labdarības, izglītības, sporta un kultūras iniciatīvas, kā arī veicot infrastruktūras attīstības projektus. Lai analizētu meža nozares sociālo ietekmi, šajā nodaļā tiek apskatīti sociālie rādītāji, kas ietver meža nozares radītās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas gan Latvijas nozarēs, gan starptautiski, tostarp saistītajās nozarēs, meža nozares darbībai nodrošināto atalgojumu un meža nozares uzņēmumu veiktās sociālās iniciatīvas.

3.2.1. Meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas

Meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas raksturo nozares lomu darbvietu nodrošināšanā ne tikai caur tās tiešo darbību, bet arī mijiedarbību ar citām nozarēm. Ietekme uz darbvietu nodrošināšanu norāda uz nozares lomu gan valsts, gan reģionālās labklājības veicināšanā un depopulācijas risku mazināšanā. Meža nozares nodrošinātās netiešās darbvietas ir attiecināmas uz citu nozaru darbvietām, kuras nepieciešamas, lai nodrošinātu meža nozari ar tās darbībai nepieciešamajām

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

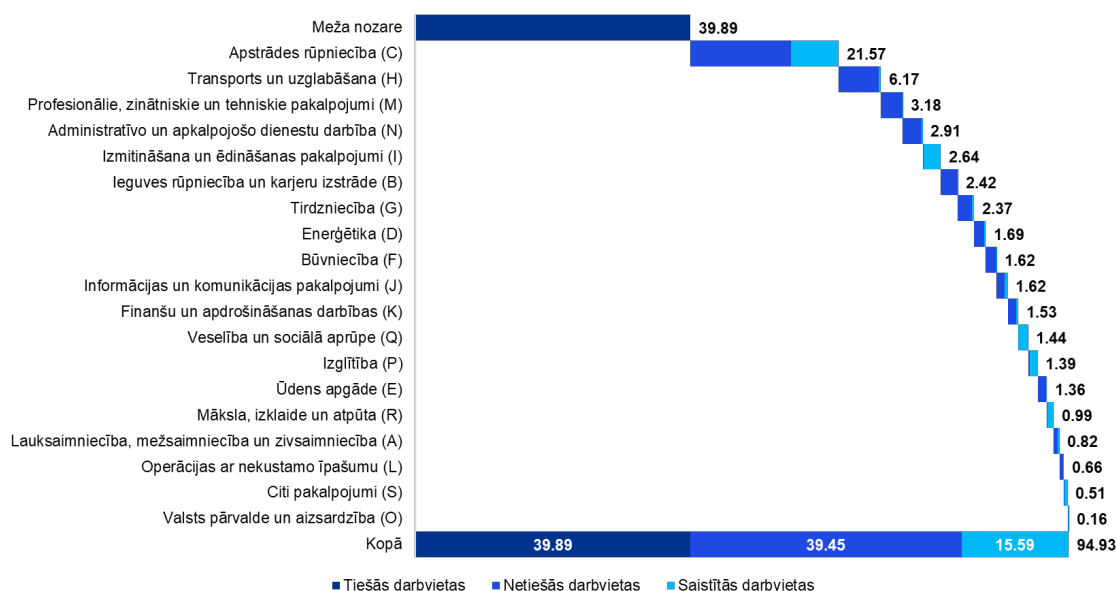
2026. gada februāris

precēm un pakalpojumiem, savukārt saistītās darbvietas attiecas uz citu nozaru darbvietām, kuras nepieciešamas, lai ražotu produktus un sniegtu pakalpojumus, kurus iegādājas mājāsaimniecības par meža nozares nodrošinātajās darbvietās saņemto atalgojumu (terminu skaidrojumus skatīt sadaļā "Terminu un saīsinājumu skaidrojums").

Meža nozares 2024. gada netiešo un saistīto nodrošināto darbvietau aplēses veiktas atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai.

Balstoties uz aplēsēm, **meža nozares Latvijā un ārzemēs nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvietau skaita ietekme 2024. gadā bija 94,9 tūkst. darbvietas**, papildus 39,9 tūkst. nodrošinātajām tiešajām darbvietām meža nozarē nodrošinot 39,5 tūkst. netiešās darbvietas un 15,6 tūkst. saistītās darbvietas citās nozarēs (skatīt 28. Attēlu).

28. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā un ārzemēs nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvietau skaits 2024. gadā, tūkst.



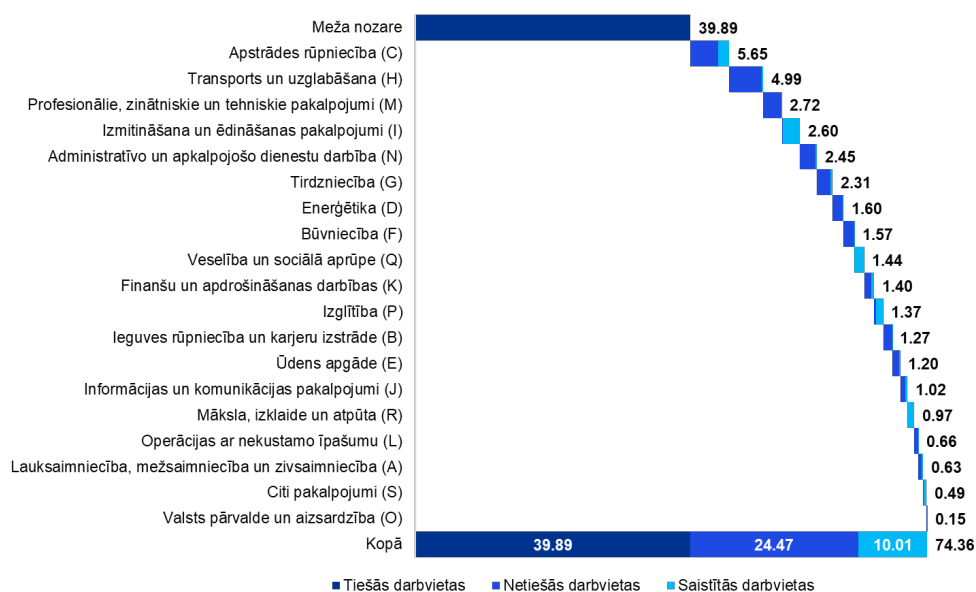
* Ietver importēto starppatēriņa produkciju un/vai pakalpojumus, tādejādi atspoguļojot ietekmi arī uz ārvalstu nozarēm
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Lielākā ietekme nodrošinātajās darbvietās meža nozarei Latvijā un ārzemēs 2024. gadā bija apstrādes rūpniecības nozarē, nodrošinot 21,6 tūkst. darbvietas (skatīt 28. Attēlu) (39,2% no kopējā netiešo un saistīto darbvietau skaita), taču valsts līmenī meža nozares ietekme apstrādes rūpniecībā samazinās līdz 5,7 tūkst. darbvietām (skatīt 29. Attēlu). Starp citām nozarēm ar augstāko meža nozares radīto darbvietau skaitu Latvijā un ārzemēs ierindojas transports un uzglabāšana (6,2 tūkst. darbvietas), profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi (3,2 tūkst. darbvietas) un administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība (2,9 tūkst. darbvietas) (skatīt 28. Attēlu). Atšķirības nozarēs, kurās meža nozarei ir lielākā ietekme, starp bruto pievienotās vērtības ietekmi un darbvietau ietekmi pamato nozaru nepieciešamā darbaspēka intensitāte, piemēram, ar apkalpošanu saistītajām nozarēm, pārsvarā pieprasot lielāku darbvietau skaitu vienādas bruto pievienotās vērtības radīšanai. Izņemot apstrādes rūpniecību, meža nozares nodrošināto darbvietau ietekme valsts līmenī būtiski neatšķiras no Latvijā un

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

ārzemēs radīto darbvieta ietekmes, **meža nozarei valsts mērogā nodrošinot 74,4 tūkst. darbvietas 2024. gadā, kas veido 8,4% no valsts kopējā darbvieta skaita** (skatīt 29. Attēlu) (skatīt G. Pielikumu meža nozares sektoru nodrošināto darbvieta skaitam).

29. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvieta skaits 2024. gadā, tūkst.



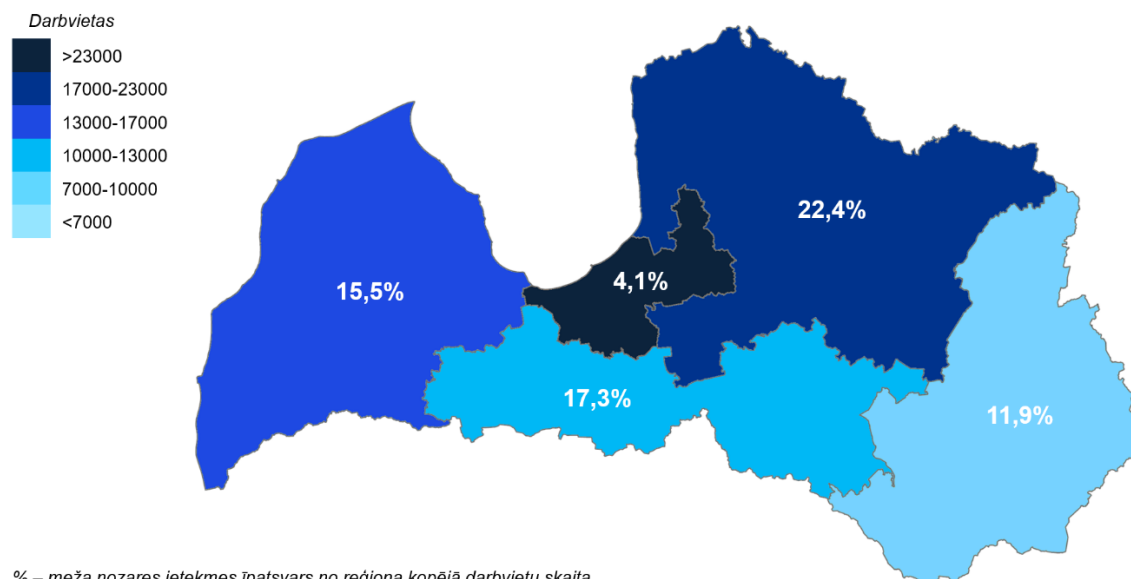
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Meža nozares Latvijā un ārzemēs nodrošināto darbvieta Latvijā un ārzemēs ietekmes koeficients 2024. gadā bija 2,38, savukārt valsts līmenī ietekmes koeficients bija 1,86. Valsts līmeņa koeficients norāda, ka par katru meža nozares tiešo darbvieta tiek nodrošinātas papildus 0,86 darbvietas Latvijā, apliecinot meža nozares lomu kā ne tikai vienai no galvenajām tiešo darbvieta sniedzējām Latvijā, bet arī kā būtiskai darba iespēju veicinātājai citās valsts nozarēs.

Lielākais meža nozares ietekmes nodrošināto darbvieta skaits 2024. gadā bija Rīgas statistiskajā reģionā, nozarei nodrošinot 23,8 tūkst. darbvietas, jeb 32,0% no meža nozares ietekmes radītajām darbvieta valsts mērogā un 4,1% no visām Rīgas statistiskā reģiona darbvieta. Būtiskākā ietekme uz darbvieta nodrošināšanu reģionos meža nozarei bija Vidzemes statistiskajā reģionā, kur nodrošinātās 18,2 tūkst. darbvietas sastādīja 22,4% no visām reģiona darbvieta, savukārt Zemgales statistiskajā reģionā nodrošinātās 11,3 tūkst. darbvietas sastādīja 17,3%, Kurzemes statistiskajā reģionā

nodrošinātās 13,5 tūkst. darbvietas sastādīja 15,5% un Latgales statistiskajā reģionā 7,6 tūkst. darbvietas sastādīja 11,9% (skatīt 30. Attēlu).

30. Attēls: Latvijas meža nozares nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbviету skaita sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, skaits un % no reģiona kopējā darbviету skaita



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Meža nozares augstais nodrošināto darbviету skaits, it īpaši reģionos (skatīt 30. Attēlu) un lauku teritorijās, nozīmē, ka nozare, veicinot iedzīvotāju iekļaušanu sociālās apdrošināšanas sistēmā, mazina depopulācijas riskus un veicina iedzīvotāju palikšanu reģionos un lauku teritorijās pateicoties radītajām darbviетām.

3.2.2. Saistīto nozaru netiešās un saistītās darbvietas

Balstoties uz aplēsēm, meža un saistītās nozares 2024. gadā Latvijā un ārzemēs nodrošināja 49,7 tūkst. darbvietas (skatīt 31. Attēlu).

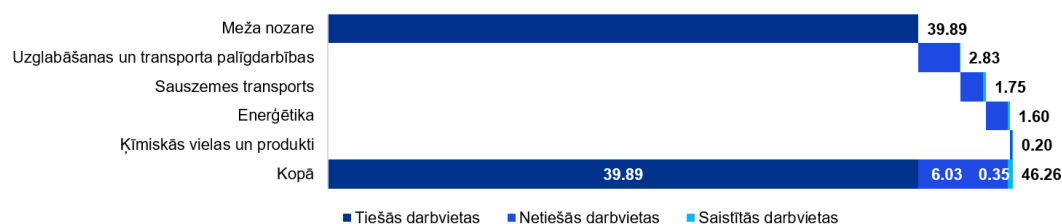
31. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā un ārzemēs nodrošināto tiešo un saistītajās nozarēs radīto netiešo un saistīto darbviету skaits 2024. gadā, tūkst.



* Ietver importēto starppatēriņa produkciju un/vai pakalpojumus, tādejādi atspoguļojot ietekmi arī uz ārvalstu nozarēm
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Vērtējot ietekmi valsts mērogā, meža un saistītās nozares 2024. gadā Latvijā nodrošināja 46,3 tūkst. darbvietas, norādot, ka Latvijas ķīmisko vielu un produktu ražošanas sektora zemā attīstības līmeņa dēļ 2,3 tūkst. darbvietas tiek zaudētas ārvalstu nozarēm, kopā saistītajās nozarēs Latvijas mērogā nodrošinot par 3,5 tūkst. darbvietām mazāk (skatīt 32. Attēlu).

32. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijā nodrošināto tiešo un saistītajās nozarēs radīto netiešo un saistīto darbvietau skaits 2024. gadā Latvijā, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

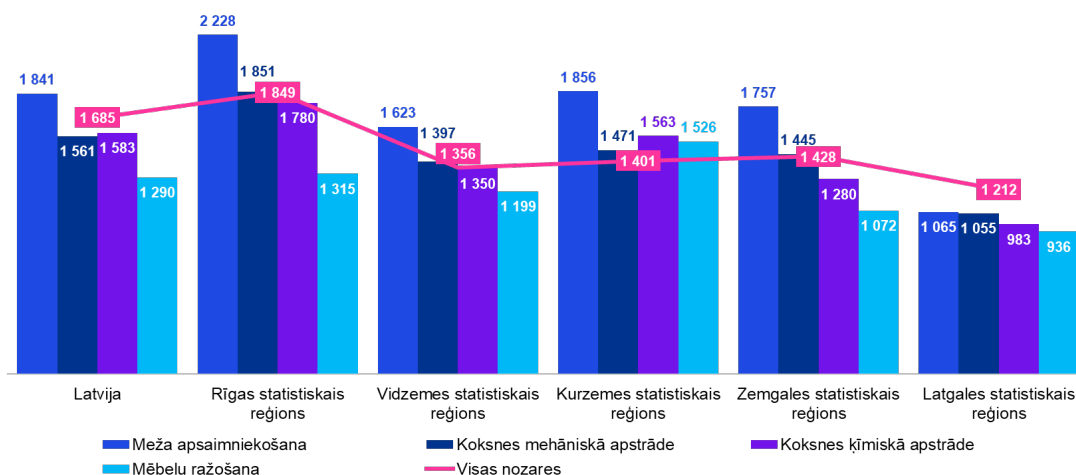
3.2.3. Meža nozares nodarbināto atalgojums

Meža nozares vidējā bruto darba samaksa 2024. gadā bija 1 602 EUR, kas ir par 5,2% zemāk nekā valsts vidējā bruto darba samaksa (1 685 EUR). Lai gan meža nozares vidējais atalgojums ir zemāks par valsts vidējo, starp nozares sektoriem izceļas meža apsaimniekošana, kur vidējā bruto darba samaksa 2024. gadā Latvijā bija 1 841 EUR, pārsniedzot visu nozaru vidējo līmeni Rīgas, Vidzemes, Kurzemes un Zemgales statistiskajos reģionos (skatīt 15. Attēlu), norādot uz meža apsaimniekošanas sektora pozitīvo ietekmi iedzīvotāju labklājības un sociālās iekļaušanas veicināšanā ne tikai valsts līmenī, bet arī Latvijas reģionos. Augstākais vidējais atalgojums nozarē 2024. gadā bija meža apsaimniekošanas sektorā Rīgas statistiskajā reģionā (2 228 EUR), ko

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS “Latvijas valsts meži”
 2026. gada februāris

potenciāli ietekmē lielo un tehnoloģiski attīstīto uzņēmumu, piemēram AS “Latvijas valsts meži”, darbība reģionā.

33. Attēls: Meža nozares sektoru un visu nozaru vidējā bruto darba samaksa Latvijas reģionos 2024. gadā, EUR



Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Oficiālās statistikas portāls – Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa pa darbības veidiem reģionos (eiro) 2021 - 2024: [Saite](#)

Kurzemes statistiskais reģions bija vienīgais Latvijas reģions, kurā visu meža nozares sektoru bruto darba samaksa 2024. gadā pārsniedza reģiona vidējo līmeni. Ņemot vērā nozares būtisko lomu darbvietu nodrošināšanā reģionā (meža nozarei tieši, netieši un saistīti nodrošinot 15,1% no Kurzemes statistiskā reģiona darbvietām (skatīt 11. Attēlu)), secināms, ka meža nozare ir viena no galvenajām Kurzemes iedzīvotāju labklājības veicinātājām. Pretēja situācija 2024. gadā bija novērojama Latgales statistiskajā reģionā, kur neviens no meža nozares sektoriem nesasniedza reģiona vidējo darba samaksas līmeni. Zemais atalgojuma līmenis Latgalē norāda uz nepieciešamību attīstīt meža nozares uzņēmumus reģionā un piesaistīt ieguldījumus nozares uzņēmējdarbības veicināšanai, piemēram, piesaistot investīcijas dziļākas pārstrādes koksnes produktu ražošanai Latgalē vai piesaistot ieguldījumus meža apsaimniekošanas tehnikas nodrošināšanai. Tas sekmētu augstākas kvalifikācijas (un, atbilstoši tam, arī augstāka atalgojuma) darbvietu izveidi un speciālistu piesaisti, tādējādi veicinot ne tikai meža nozares attīstību reģionā, bet arī reģiona iedzīvotāju labklājības līmeņa izaugsmi un reģionālo attīstību.

Lai gan meža apsaimniekošanas sektors nodrošina augstāko bruto darba samaksu starp meža nozares sektoriem, būtiski ņemt vērā relatīvi augsto atalgojuma nevienlīdzības līmeni sektorā. Vērtējot darbvietu sadalījumu pēc bruto darba ienākumu apjoma 2024. gadā, meža nozares sektorus raksturo atšķirīgi darbvietu īpatsvari pēc atalgojuma, starp sektoriem izceļoties meža apsaimniekošanai ar 30,6% īpatsvaru līdz 700 EUR un 18,4%

Īpatsvaru sākot no 2 500 EUR un mēbeļu ražošanai ar 31,7% īpatsvaru līdz 700 EUR un 3,8% īpatsvaru sākot no 2 500 EUR (skatīt 13. Tabulu).

13. Tabula: Meža nozares un valsts vidējais darbvieta sadalījums pēc bruto darba ienākumu apjoma 2024. gadā, EUR

Sektors	Darbvieta ar atalgojumu līdz 700 EUR (ieskaitot) īpatsvars	Darbvieta ar atalgojumu sākot no 2 500 EUR īpatsvars
Meža apsaimniekošana	30,6%	18,4%
Koksnes mehāniskā apstrāde	23,9%	9,4%
Koksnes ķīmiskā apstrāde	19,4%	9,8%
Mēbeļu ražošana	31,7%	3,8%
Valsts vidējais	31,3%	11,4%

Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Valsts ieņēmumu dienests – Darba vietu sadalījums pēc bruto darba ienākumu apmēra darba vietā 2024. gadā: [Saite](#)

Augstāks darbvieta ar atalgojumu sākot no 2 500 EUR īpatsvars nekā meža apsaimniekošanā bija novērojams tikai 16,2% no visiem sektoriem (16 sektori), tostarp tikai 2 no šiem sektoriem bija augstāks darbvieta ar atalgojumu līdz 700 EUR īpatsvars nekā meža apsaimniekošanai.⁵⁵ Atalgojuma nevienlīdzību meža apsaimniekošanas sektorā būtu iespējams mazināt, izstrādājot mērķētas grantu programmas mežsaimniecības tehnikas iegādei mazajiem uzņēmumiem, ko būtu iespējams modelēt pēc jau esošo uzņēmējdarbības atbalsta programmu pieejas,⁵⁶ kā arī sniedzot atbalstu darbinieku profesionālajām mācībām prasmju attīstīšanai. Šo darbību kombinācija ļautu veicināt sektora mazo uzņēmumu produktivitāti, tādējādi ceļot darbinieku kompetences un atalgojumu un izvairoties no koksnes un tās produktu cenu sadārdzinājuma (kā rezultātā netiktu negatīvi ietekmēta meža nozares uzņēmumu konkurētspēja).

Meža nozares būtisko pienesumu atalgojumam Latvijā un iedzīvotāju labklājībai atspoguļo tās kopējais nodrošinātais atalgojums tiešajās, netiešajās un saistītajās darbvietās. Balstoties uz aplēsēm, meža nozare 2024. gadā tiešajās darbvietās kopā nodrošināja 740,0 milj. EUR darbinieku bruto atalgojuma, papildus netiešajās un

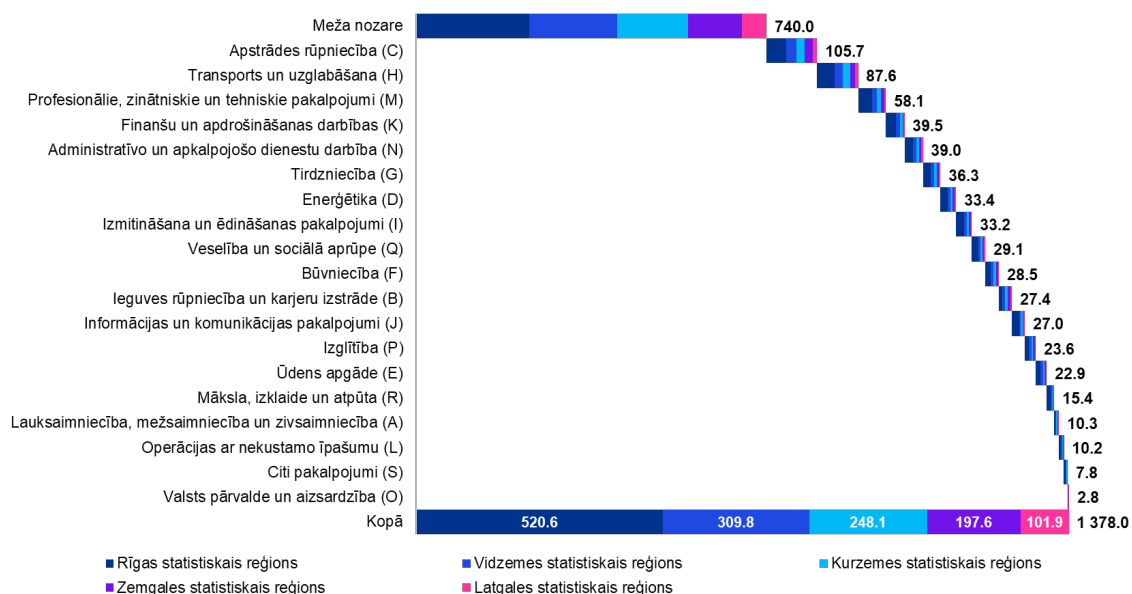
⁵⁵ Valsts ieņēmumu dienests – Darba vietu sadalījums pēc bruto darba ienākumu apmēra darba vietā 2024. gadā: [Saite](#)

⁵⁶ Valsts platforma biznesa attīstībai – Aktuālās atbalsta programmas: [Saite](#)

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS “Latvijas valsts meži”
2026. gada februāris

saistītajās darbvietās nodrošinot 638,0 milj. EUR atalgojuma, tādējādi veidojot 1 378,0 milj. EUR kopējo pienesumu Latvijas iedzīvotāju atalgojumam (skatīt 34. Attēlu).

34. Attēls: Meža nozares Latvijā nodrošinātais tiešo, netiešo un saistīto darbvietu atalgojums statistiskajos reģionos 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, balstoties uz D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai atbilstošu veikto nodrošināto darbvietu aplēsi un Oficiālās statistikas portāls – Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa pa darbības veidiem reģionos (eiro) 2021 - 2024: [Salie](#)

3.2.4. Meža nozares veiktās iniciatīvas un projekti

Latvijas meža nozares sociālā ietekme ietver ne tikai radītās darbvietas un nodrošināto atalgojumu, veicinot reģionālo attīstību un uzlabojot iedzīvotāju labklājību, bet arī meža nozares uzņēmumu atbalstītās, finansētās un organizētās labdarības, izglītības, sporta un kultūras iniciatīvas, kas ir būtiska, taču ne vienmēr kvantificējama labklājības sastāvdaļa, kā arī veiktos infrastruktūras attīstības projektus, uzlabojot vietēja līmeņa infrastruktūru un sniedzot papildus iespējas uzņēmējdarbības attīstībai, un meža nozares izglītību un pētniecību, kas ir būtiska kvalificētu darbinieku nodrošināšanas un inovāciju ieviešanas sastāvdaļa. Šajā nodaļā aprakstīti atsevišķi meža nozares uzņēmumu iniciatīvu un projektu piemēri, galvenokārt, 2024. gadā, tādējādi aptverot tikai daļu no nozares iniciatīvu un projektu sociālās ietekmes.

AS “Latvijas valsts meži” veiktās iniciatīvas un projekti ir iekļauti 4.2.3. nodaļā, savukārt nozares sabiedrības izglītošanas iniciatīvas ir iekļautas 3.3.3. nodaļā.

Labdarības iniciatīvas:

- AS “Latvijas Finieris” no 2022. līdz 2024. gadam sniedzis 9,5 milj. EUR atbalstu Ukrainas iedzīvotājiem, tostarp sniedzot atbalstu civiliedzīvotājiem un kara bēgļiem, bruņotajiem spēkiem, glābējiem un ugunsdzēsējiem, mediķiem, kultūrvēsturiskā

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

mantojuma saglabāšanai un atjaunošanai, neatkarīgas un kvalitatīvas informācijas aprītei un NVO darbībai;⁵⁷

- SIA "Rīgas meži" 2024. gadā kopā ziedoja 22 automašīnas Ukrainai;⁵⁸
- SIA "KRONUS" veic ziedojumus Latvijas Bērnu fondam un dzīvnieku patversmēm.⁵⁹

Izglītības iniciatīvas:

- AS "Latvijas Finieris" atbalstīja starptautisku Vidzemes Augstskolas un Vidzemes plānošanas reģiona organizētu koksnes tehnoloģiju hakatonu;⁶⁰
- "Stiga RM" noslēdza sadarbības līgumu ar Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti par atbalstu izglītībā un zinātnē, tā ietvaros organizējot ekspozīciju, vadot lekcijas un nodrošinot prakses vietas,⁶¹ kā arī uzsāka sadarbību ar Ventspils Tehnikumu, tā ietvaros sniedzot atbalstu izglītības satura jautājumos, nodrošinot prakses vietas un piedaloties mācību procesos;⁶²
- Vītoli fondā, kura mērķis ir ar fonda un ziedojumu līdzekļiem veicināt izglītību Latvijā, atbalstot studentus ar stipendijām, vairāki meža nozares uzņēmumi nodrošina stipendijas – SIA "Kurekss" stipendija, SIA "Apsīte" stipendija un SIA "Kokapstrāde 98" stipendija, 2024. gadā kopā atbalstot 50 studentus.⁶³

Sporta iniciatīvas:

- Sadarbībā ar Latvijas Orientēšanās federāciju, SIA "Rīgas meži" izveidojis orientēšanās poligonus Biķernieku mežā, Mežaparkā un vides izglītības centrā "EkVidO",⁶⁴
- SIA "Kurekss" atbalstīja Ventspils pusmaratonu 2024;⁶⁵
- SIA "PATA" īpašumā 2024. gadā tika organizēts taku skrējiens "Stirnubuks", kā arī uzņēmuma apsaimniekotās mežu teritorijas ir pieejamas sabiedrībai aktīvajai atpūtai un sportam.⁶⁶

Kultūras iniciatīvas:

- AS "Latvijas Finieris" 2023. gadā atbalstīja XXVII Vispārējos latviešu Dziesmu un XVII Deju svētkus;⁶⁷

⁵⁷ Latvijas Finieris – AS "Latvijas Finieris" Ilgtspējas pārskats 2024: [Saite](#)

⁵⁸ Rīgas meži – Rīgas mežu Top 10 notikumi 2024. gadā – jauni sasniegumi, finansiālā stabilitāte un dialogs ar sabiedrību: [Saite](#)

⁵⁹ KRONUS – Sustainability & corporate social responsibility: [Saite](#)

⁶⁰ Latvijas Finieris – Koksnes tehnoloģiju hakatonā radīti 14 inovatīvi risinājumi: [Saite](#)

⁶¹ Stiga RM – "Stiga RM" noslēdz sadarbību ar LBTU par atbalstu izglītībā un zinātnē: [Saite](#)

⁶² Stiga RM – Atbalstot topošos speciālistus, "Stiga RM" uzsāk sadarbību ar ventspils Tehnikumu: [Saite](#)

⁶³ Vītoli fonds – Vītoli fonda gadagrāmata 2024: [Saite](#)

⁶⁴ Rīgas meži – Rīgas meži piedāvā trīs orientēšanās poligonus: [Saite](#)

⁶⁵ Sportlat.lv – Ventspils pusmaratons 2024: [Saite](#)

⁶⁶ PATA Grupa – Meža apsaimniekošanas plāns: [Saite](#)

⁶⁷ Latvijas Finieris – "Latvijas Finieris" ar savu produkciju plaši atbalsta Dziesmu un deju svētku norisi: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

- "Stiga RM" 2024. gada Kuldīgas Vecpilsētas svētku ietvaros organizēja pasākumu programmu bērniem un ģimenēm;⁶⁸
- AS "Latvijas Finieris" atbalstīja 2024. gada Latvijas Arhitektūras gada balvu, gan atbalstot finansiāli, gan piedaloties vērtēšanā.⁶⁹

Infrastruktūras projekti:

- SIA "Rīgas meži" veicis Šmerļa meža labiekārtošanu – teritorijas sakopšanu, ceļu nolīdzināšanu un pastaigu taku, atpūtas soliņu, galdu un putnu barotavu izvietojumu, kā arī izveidojis pastaigu takas un atpūtas objektus Juglas mežā;⁷⁰
- AS "Latvijas Finieris" Rēzeknes novada Vēremu pagastā, veicot 1,6 milj. EUR investīciju, atklājis saules paneļu parku ar 3 600 abpusēji ģenerējošiem saules paneļiem;⁷¹
- SIA "Kronospan Riga" iegādājās Rīgas ostas ceturto lielāko kravu termināli, uzsākot investīciju plāna izstrādi, lai nodrošinātu kravu pārkraušanas modernizāciju;⁷²
- Papildus norādāms, ka meža apsaimniekošanas uzņēmumi ik gadu uztur un attīsta sev piederošo teritoriju un saistīto infrastruktūru un pārējo meža nozares sektoru uzņēmumi attīsta ar rūpnīcu pievedošo un apkārtējo infrastruktūru.

Meža nozares izglītība un pētniecība:

Lai Meža nozarē tiktu nodrošināti tās darbībai un attīstībai nepieciešamie speciālisti, īpaši izceļama ir dažādu Latvijas augstākās un profesionālās izglītības iestāžu loma kvalificēta meža nozares darbaspēka nodrošināšanā izglītības programmās, kas saistītas ar mežu, vidi, koksnes apstrādi, inženieriju un citām jomām. Izglītības iestādes, kas Latvijā nodrošina ar meža nozares pamatdarbību saistītas izglītības programmas ietver šādus piemērus:

- Izceļama Latvijas Valsts mežzinātnes institūta (LVMI) "Silava" nozīme, kura veiktie pētījumi 10 mežzinātnes apakšvirzienos un 4 zinātniskajās laboratorijās nodrošina iespējas meža nozarei rast inovācijas savos procesos un uzņēmējdarbībā;⁷³
- Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, kas Meža un vides zinātņu fakultātē nodrošina kokapstrādes, mežinženierijas, mežzinātnes un citas pamatstudiju programmas, kā arī koksnes materiālu un tehnoloģiju, mežzinātnes un citas programmas maģistra studijās un koksnes materiālu un tehnoloģiju, mežzinātnes un citas programmas doktora studijās.⁷⁴ Universitātē tiek veikta arī ar meža jomām

⁶⁸ Kuldīgas novads – Stiga RM novada bērniem dāvina bagātīgu kultūras programmu Vecpilsētas svētkos: [Saite](#)

⁶⁹ Latvijas Finieris – Cildinājums koksnes izmantošanai būvniecībā – "Latvijas Finieris" atbalsta Latvijas Arhitektūras gada balvu: [Saite](#)

⁷⁰ Rīgas meži – Šmerļa mežā atklāta Pieejamības taka: [Saite](#)

⁷¹ Rēzeknes ziņas – "Latvijas finieris" novadā atklāja saules paneļu parku: [Saite](#)

⁷² Rīgas Brīvosta – Starptautiskais koksnes plātņu ražotājs Kronospan iegādājās kravu termināli Rīgas ostā: [Saite](#)

⁷³ Silava – Pētniecības virzieni: [Saite](#)

⁷⁴ Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte – Studiju programmas: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

saistīta pētniecība, nodrošinot jaunu tehnoloģiju un inovāciju integrāciju nozares darbībā;⁷⁵

- Rīgas Tehniskā universitāte bakalaura studiju līmenī nodrošina materiālu inženierijas un vides inženierijas programmas, materiālzinātņu un nanotehnoloģiju un vides inženierijas programmas maģistra studiju līmenī un vides inženierijas programmu doktora studiju līmenī;⁷⁶
- Latvijas Universitāte bakalaura, maģistra un doktora studiju līmeņos nodrošina vides zinātnes programmu;⁷⁷
- Daugavpils Universitāte nodrošina vides zinātnes programmu bakalaura studiju līmenī⁷⁸ un Biodaudzveidības departamenta Meža bioloģiskās daudzveidības pētījumu centrā nodrošina ar nozari saistītu pētniecību;⁷⁹
- Svarīga loma ir arī dažādām profesionālās izglītības iestādēm (piemēram, Ogres tehnikums, kur tiek piedāvātas mežsaimniecības tehniķa un meža mašīnu operatora programmas⁸⁰), kas nodrošina ar meža nozari saistītu jomu izglītības programmas.

⁷⁵ Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte – Pētījumu virzieni: [Saite](#)

⁷⁶ Rīgas Tehniskā universitāte – Studiju programmas: [Saite](#)

⁷⁷ Latvijas Universitāte – Studiju programmas: [Saite](#)

⁷⁸ Daugavpils Universitāte – Vides zinātne: [Saite](#)

⁷⁹ Daugavpils Universitāte – Biodaudzveidības departaments: [Saite](#)

⁸⁰ Ogres tehnikums – Mežsaimniecība un Meža darbi un tehnika: [Saite](#)

3.3. Pārvaldības rādītāji

Latvijas meža nozares pārvaldības rādītāju analīze ļauj novērtēt nozarē esošo pārvaldības mehānismu efektivitāti, kas norāda uz nozares spēju piesaistīt uzņēmējdarbības inovācijām un produktivitātes uzlabojumiem nepieciešamās investīcijas, veicināt uzņēmumu konkurētspēju, mazināt ēnu ekonomikas ietekmi nozarē, uzlabot nozares reputāciju, attīstīt darba devēja tēlu un implementēt jaunas tehnoloģijas. Lai analizētu meža nozares uzņēmumu pārvaldību, šajā nodaļā tiek apskatīti rādītāji, kas ietver meža nozarē veiktās ārvalstu investīcijas, nozares nodokļu parādus un plaisas, nozares uzņēmumu veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas un nozarē veiktos bruto kapitālieguldījumus.

3.3.1. Meža nozarē veiktās ārvalstu investīcijas

Meža nozarē un tās sektoros veikto ārvalstu investīciju apjoms norāda uz uzņēmumu spēju, piesaistot ārvalstu investīcijas, diversificēt pārvaldībā iesaistītās puses un uzlabot pārvaldības mehānismus, piesaistīt jaunas uzņēmējdarbībā izmantotās tehnoloģijas un zināšanas un nodrošināt kapitālu uzņēmumu attīstībai. **Meža nozare laika posmā no 1991. līdz 2025. gadam ir piesaistījusi 407,2 milj. EUR ārvalstu investīcijās** (skatīt 14. Tabulu). Vietējā kapitāla investīciju indikatīvas apjomu tendences ir atspoguļotas 3.3.4. Meža nozarē veiktie bruto kapitālieguldījumi.

14. Tabula: Ārvalstu ieguldījumi meža nozarē un tās sektoros no 1991. līdz 2025. gadam, tūkst. EUR un % no kopējiem ārvalstu ieguldījumiem

Statistiskie reģioni	Meža apsaimniekošana	Koksnes mehāniskā apstrāde	Koksnes ķīmiskā apstrāde	Mēbeļu ražošana	Meža nozare	Meža nozares īpatsvars	Visas nozares kopā
Rīgas statistiskais reģions	171 244,9	69 014,4	5 413,0	831,6	246 504,0	2,3%	10 943 966,0
Vidzemes statistiskais reģions	31 435,3	80 828,4	9,1	498,3	112 771,1	34,3%	328 364,8
Kurzemes statistiskais reģions	52,8	13 263,3	367,2	1 395,1	15 078,4	3,9%	385 812,9
Zemgales statistiskais reģions	9 211,8	22 517,5	0,0	23,4	31 752,7	11,4%	279 269,9
Latgales statistiskais reģions	4,0	1 114,7	2,8	4,8	1 126,4	0,8%	138 048,2

Statistiskie reģioni	Meža apsaimniekošana	Koksnes mehāniskā apstrāde	Koksnes ķīmiskā apstrāde	Mēbeļu ražošana	Meža nozare	Meža nozares īpatsvars	Visas nozares kopā
Kopā	211 948,9	186 738,3	5 792,1	2 753,2	407 232,6	3,4%	12 075 461,7

Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Lursoft – Ārvalstu ieguldījumi Latvijā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālos sadalījumā pa novadiem / pilsētām: [Saite](#)

Meža nozares 3,4% piesaistīto ārvalstu investīciju īpatsvars no kopējā piesaistīto investīciju apjoma ir ievērojami zemāks par meža nozares 5,8% tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvaru. Ierobežojumi nozares uzņēmumu spējās piesaistīt nozarei atbilstošu investīciju apjomu un nozarē iesaistītajām pusēm nodrošināt atbilstošus mehānismus investīciju piesaistei rezultējas zaudētās iespējās nozares uzņēmumiem attīstīt uzņēmējdarbību un veicināt produktivitāti ar jaunām tehnoloģijām un zināšanām.

Lai gan lielākais investīciju apjoms meža nozarē ir Rīgas statistiskajā reģionā, meža nozare Vidzemes statistiskajā reģionā izceļas ar ievērojamu 34,3% īpatsvaru no reģiona kopējās ārvalstu investīciju summas, savukārt meža nozarei Latgales statistiskajā reģionā ir tikai 0,8% īpatsvars. Kā norādīts 1.2.2. nodaļā, nevienā no meža nozares sektoriem atalgojuma līmenis Latgales statistiskajā reģionā nesasniedz reģiona vidējo atalgojuma līmeni un zema ārvalstu investīciju apjoms (1,1 milj. EUR) norāda uz efektīvu investīciju piesaistes iniciatīvu trūkumu meža nozarē reģionā. Arī koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoros, kuru attīstība būtu kritiska meža nozares dziļākas pārstrādes produktu ražošanas veicināšanai, novērojams zems ārvalstu investīciju apjoms (attiecīgi 5,8 milj. EUR un 2,8 milj. EUR). Mērķētu investīciju piesaistes programmu izstrāde Latgales statistiskajam reģionam (piemēram, stiprinot sadarbību ar Latgales speciālo ekonomisko zonu), koksnes ķīmiskās apstrādes sektoram un mēbeļu ražošanas sektoram iezīmējas kā prioritātes ne tikai meža nozares un tās tālākas pārstrādes produktu izaugsmei, bet arī reģionālās nevienlīdzības mazināšanai un labklājības veicināšanai Latgalē.

Programmu izstrāde kopā ar iepriekš norādīto grantu programmu ieviešanu, arī veicinātu Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.-2050. gadam projektā izvirzītā 2. Rīcības virziena (Latvijas meža nozares produkcija ir konkurētspējīga, ar augsto bruto pievienoto vērtību un atbilst klienta vajadzībām) uzdevumu – *veicināt meža nozares eksporta vērtības pieaugumu, sekmēt Latvijas koksnes produktu piegāžu ķēžu konkurētspēju, pilnveidot sociālo garantiju nodrošinājumu un darba drošību meža nozarē strādājošajiem un uzlabot uzņēmējdarbības vidi un mazināt administratīvo slogu, tai skaitā ieviešot IT risinājumus* – izpildi.⁸¹

Neatņemama loma iniciatīvu ieviešanā un nozares pašregulācijā, lai sasniegtu izvirzīto rīcības virzienu uzdevumus un sekmētu kvalitatīvu pārvaldību, ir nozares nevalstiskajām organizācijām, piemēram, Latvijas Meža īpašnieku biedrībai un Latvijas Kokrūpniecības federācijai, kā arī citām biedrībām un asociācijām.

⁸¹ Zemkopības ministrija – Meža nozares attīstības pamatnostādņu sabiedriskā apspriešana: [Saite](#)

3.3.2. Meža nozares uzņēmumu nodokļu parādi un plaissas

Meža nozares nodokļu maksātāju kopējie kopbudžeta maksājumu parādi (ieskaitot aktuālos parādus, termiņa pagarinājuma atlikumus un apturētos parādus) 2024. gada beigās sasniedza 25,9 milj. EUR, sastādot 3,1% no valsts kopējiem kopbudžeta maksājumu parādiem (844,3 milj. EUR).⁸² 25,9 milj. EUR nodokļu parāds ir pielīdzināms 5,9% no nozares 2024. gada valsts budžetā iemaksājamiem 438,9 milj. EUR. Nodokļu parādu īpatsvars valsts kopējo nodokļu parādu apjomā ir pieaudzis pēdējo 3 gadu laikā – 2022. gada beigās īpatsvars bija 2,5%⁸³ un 2023. gada beigās 2,6%.⁸⁴ Visaugstākais meža nozares uzņēmumu nodokļu parādu īpatsvars 2024. gadā bija VSAOI, sastādot 4,8% no valsts VSAOI parāda un 36,5% no meža nozares uzņēmumu kopējā nodokļu parāda, kam sekoja IIN ar 2,8% no valsts IIN parāda un 33,6% no nozares kopējā parāda.

Salīdzinot meža nozares valsts budžetā iemaksāto nodokļu īpatsvaru no kopējiem kopbudžeta ieņēmumiem (2,96%) un nodokļu parādu īpatsvaru (3,07%), secināms, ka lai gan atšķirība nav ievērojama un nozare nerada proporcionāli lielākus nodokļu riskus par tās nodokļu pienesumu, 0,11% atšķirība norāda, ka daļu nozares uzņēmumu raksturo neatbilstoša finanšu vadība, tostarp naudas plūsmas risku vadība un līdzekļu rezervju plānošana. Nodokļu parādu īpatsvaru, potenciāli, izskaidro sezonālā ietekme uz nozares mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kuriem ir salīdzinoši mazāki pieejamie finanšu līdzekļi. Papildus, mazo un vidējo uzņēmumu nodokļu parādi ir šķērslis atbalsta programmu finansējuma saņemšanai, kas ierobežo iespējas risināt iepriekš norādītos uzņēmumu attīstības ierobežojumus un zemo atalgojuma līmeni.

Balstoties uz VID publicētajiem datiem, Meža nozares kopējie nedeklarētie darba ienākumi 2024. gadā bija 90,7 milj. EUR, veidojot 30,3 milj. EUR VSAOI plaissu un 16,3 milj. EUR IIN plaissu. Augstākais nedeklarēto darba ienākumu apjoms bija koksnes mehāniskās apstrādes sektorā – 45,4 milj. EUR, veidojot 11,5% nedeklarēto darba ienākumu īpatsvaru no kopējiem ienākumiem. Meža apsaimniekošanas nedeklarēto darba ienākumu apjoms bija 28,8 milj. EUR, veidojot 15,5% īpatsvaru, savukārt mēbeļu ražošanas 13,7 milj. EUR veidoja 17,5% īpatsvaru un koksnes ķīmiskās apstrādes 2,6 milj. EUR veidoja 10,3% īpatsvaru. Valsts vidējais nedeklarēto darba ienākumu īpatsvars ir 13,8%,⁸⁵ kas norāda, ka lai gan identificētās nodokļu plaissas meža nozarē liecina par ievērojamu ēnu ekonomikas daļu meža nozarē, salīdzinājumā ar citām nozarēm (piemēram, lauksaimniecību (NACE A01 ar 19,7% nedeklarēto ienākumu īpatsvaru), tekstilizstrādājumu ražošanu (NACE C13, 21,5%), ūdens ieguvē, attīrīšanu un apgādi (NACE D36, 26,6%) un sauszemes transportu un cauruļvadu transportu (NACE H49, 26,6%), kā arī citām nozarēm (papildus 14 nozarēm pārsniedzot 20% nedeklarēto ienākumu īpatsvaru), ēnu ekonomikas daļa meža nozarē ir zemāka un tās pārvaldības mehānismi ir attīstītāki. Meža nozares nedeklarēto darba ienākumu īpatsvars liecina, ka meža nozare saskaras ar ierobežojumiem nozares labās prakses standartiem atbilstošas uzņēmumu darbības nodrošināšanā (pašregulācija) un pastāv iespējas uzlabot uzņēmējdarbības tirgus uzraudzību un kontroli. Tā rezultātā, tiek negatīvi

⁸² Valsts ieņēmumu dienests – Parādi un piešķirtie termiņa pagarinājumi 2024. gadā: [Saite](#)

⁸³ Valsts ieņēmumu dienests – Parādi un piešķirtie termiņa pagarinājumi 2022. gadā: [Saite](#)

⁸⁴ Valsts ieņēmumu dienests – Parādi un piešķirtie termiņa pagarinājumi 2023. gadā: [Saite](#)

⁸⁵ Valsts ieņēmumu dienests – Nodokļu plaissu apmēri par 2024. gadu: [Saite](#)

ietekmēta nozares godprātīgo uzņēmumu konkurētspēja un bojāta nozares reputācija, ierobežojot iespējas piesaistīt ārvalstu investīcijas, tādējādi norādot uz iespējam attīstīt nozari pilnveidojot tās pārvaldības mehānismus.

3.3.3. Meža nozares uzņēmumu veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas

Meža nozares uzņēmumu veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas raksturo nozares pieeju darba devēja tēla veicināšanā, informācijas par nozares darbību sniegšanā, nozares darbības caurspīdīguma veicināšanā un reputācijas uzlabošanā, kas ir būtiski mehānismi darbinieku piesaistei, sabiedrības attieksmes uzlabošanai un investīciju piesaistei. Šajā nodaļā aprakstīti atsevišķi meža nozares uzņēmumu iniciatīvu un kampaņu piemēri, galvenokārt, 2024. gadā, tādējādi aptverot tikai daļu no nozares iniciatīvu un projektu sociālās ietekmes (AS "Latvijas valsts meži" veiktās iniciatīvas ir iekļautas 2.3.1. nodaļā):

- Asociācija "Latvijas Koks" ar Valsts Meža attīstības fonda atbalstu īstenoja projektu "Vieslekciju cikls STEM jomās Latvijas skolās", kura mērķis bija rosināt skolēnos interesi par dabaszinātnēm un inženierzinātnēm. Projektā iesaistījās arī nozares uzņēmumi, tostarp AS "Latvijas valsts meži", AS "Latvijas Finieris" un citi sadarbības partneri;⁸⁶
- SIA "Rīgas meži" un Ceļu satiksmes drošības padome izveidoja kampaņu "Negāz mežā, gāz trasē!". Tā mudināja motorizēto transportlīdzekļu vadītājus pārvietoties mežā droši, izmantojot tikai meža ceļus, dabiskās brauktuves vai īpaši izveidotas enduro moto takas, kā arī izturēties ar cieņu pret pārējiem meža apmeklētājiem;⁸⁷
- Biedrība "Latvijas Mazpulki" veidoja konferenci "95 stāsti", sadarbībā ar Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Meža un vides zinātņu fakultāti, kā ietvaros sniegtas informatīvas prezentācijas par mežsaimniecību un organizētas darbnīcas. Pasākums notika projekta "Meža stāsti" ietvaros, ko finansiāli atbalstīja Meža attīstības fonds;⁸⁸
- Zemkopības ministrija katru gadu publicē bukletu "Meža nozare skaitļos un faktos", kas saprotamā veidā informē sabiedrību par meža nozari un tās attīstības rādītājiem;⁸⁹
- Jelgavā notika lielpasākums "Mežs ienāk Jelgavā", kur pasākuma apmeklētājiem bija iespēja iepazīt meža un saistītās nozares – meža produktus, tehniku, profesijas, izglītības iespējas, kā arī piedalīties paraugdemonstrējumos un meistarklasēs. Starp pasākuma dalībniekiem bija AS "Latvijas valsts meži", AS "Latvijas Finieris", SIA "Rīgas meži" un citi nozares uzņēmumi;⁹⁰

⁸⁶ Saldus novads – Izglītojošs vieslekciju cikls Latvijas skolās veicina interesi par STEM jomām: [Saite](#)

⁸⁷ Rīgas meži – RĪGAS MEŽU Kampaņa "Negāz mežā, gāz trasē!" mudina motobraucējus ievērot drošību mežos un atbalsta atbildīgu braukšanu: [Saite](#)

⁸⁸ Latvijas Mazpulki – Konference "95 stāsti": [Saite](#)

⁸⁹ Zemkopības ministrija – Buklets "Meža nozare skaitļos un faktos": [Saite](#)

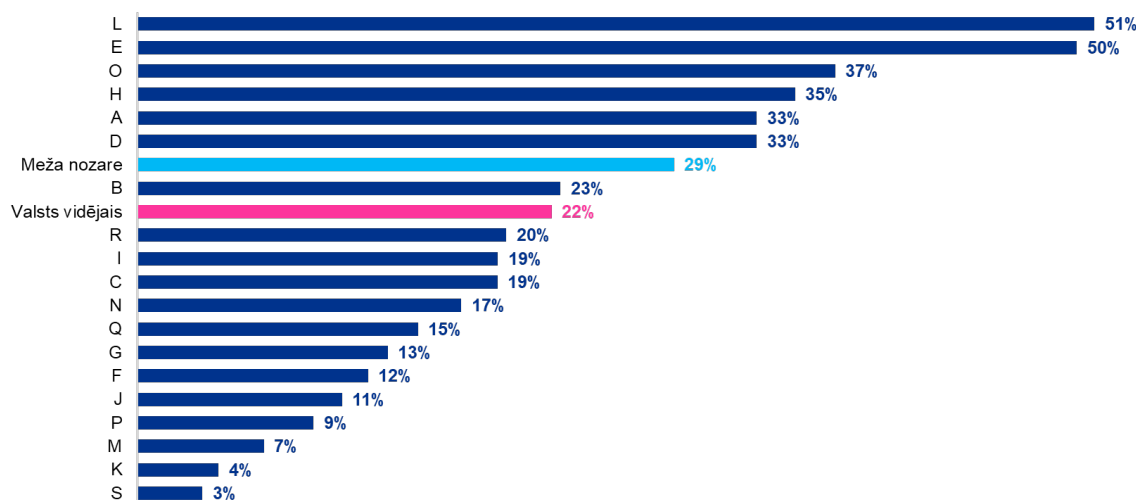
⁹⁰ Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte – 25. aprīlī - lielpasākums "Mežs ienāk Jelgavā": [Saite](#)

— Biedrība "Zaļās mājas" ar Meža attīstības fonda atbalstu 2022. gadā publicēja izdevumu "Meža nozare 2050", kurā sabiedrībai saprotamā veidā izskaidroti meža nozares attīstības scenāriji, zaļā kursa izaicinājumi un nākotnes iespējas Latvijā līdz 2050. gadam.⁹¹

3.3.4. Meža nozarē veiktie bruto kapitālieguldījumi

Meža nozarē 2022. gadā tika veikti 639,3 milj. EUR bruto kapitālieguldījumi materiālajos pamatlīdzekļos, kuru attiecība pret nozares tiešo bruto pievienoto vērtību bija 28,8%. Meža apsaimniekošanas sektorā tika veikti bruto kapitālieguldījumi 313,7 milj. EUR apmērā (49,1% no nozares kopējā apjoma), koksnes mehāniskās apstrādes sektorā 297,8 milj. EUR (46,6%), koksnes ķīmiskās apstrādes sektorā 10,1 milj. EUR (1,6%) un mēbeļu ražošanas sektorā 17,8 milj. EUR (2,8%). Salīdzinot ar citām Latvijas nozarēm, meža nozares bruto kapitālieguldījumu attiecība pret tiešo bruto pievienoto vērtību ierindojas 7. vietā, pārsniedzot valsts vidējos 22,2% (skatīt 35. Attēlu).

35. Attēls: Latvijas nozarēs veikto bruto kapitālieguldījumu materiālajos pamatlīdzekļos attiecība pret bruto pievienoto vērtību 2022. gadā, %



Avoti: KPMG analīze, balstoties uz Oficiālās statistikas portāls – Bruto kapitālieguldījumi pa darbības veidiem (faktiskajās cenās, tūkst. eiro) 2010 - 2023: [Saite](#) un Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 - 2024: [Saite](#)

Meža nozares 639,3 milj. EUR bruto kapitālieguldījumi materiālajos pamatlīdzekļos veido 9,1% no valsts kopējā bruto kapitālieguldījumu apjoma, pārsniedzot nozares tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvaru. Nozares bruto kapitālieguldījumu īpatsvars un bruto kapitālieguldījumu attiecība pret tiešo bruto pievienoto vērtību salīdzinājumā ar valsts vidējo līmeni norāda, ka nozares uzņēmumi pozicionē sevi ilgtermiņa attīstības nodrošināšanai un tiem ir uzticība nozari regulējošajai politikai, kā arī tajos, lielākoties, ir kvalitatīva finanšu plānošanas prakse un uzņēmumu ilgtermiņa darbības nodrošināšanai atbilstoša vadība. Bruto kapitālieguldījumi liecina, ka, meža nozarē (galvenokārt, meža apsaimniekošanas un koksnes mehāniskās apstrādes sektoros) tiek veikti ieguldījumi infrastruktūras, tehnikas un tehnoloģiju nodrošināšanai. Taču, ņemot vērā iepriekš

⁹¹ Zaļās mājas – Meža nozare 2050: [Saite](#)



AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

identificētās nepilnības ārvalstu investīcijās un nodokļu parādos, iespējams, ka nozares pozitīvi vērtējamo bruto kapitālieguldījumu sniegumu neproporcionāli ietekmē ierobežots skaits lielāko uzņēmumu.

3.4. Vides rādītāji

Latvijas meži veido vienu no valsts nozīmīgākajām dabas un ekonomiskajām vērtībām, ņemot vērā, ka Latvijas meži aptver vairāk nekā pusi no valsts teritorijas. Šajā nodaļā analizēti galvenie vides rādītāji, kas raksturo mežu ilgtspēju un to lomu klimata pārmaiņu mazināšanā, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un ekosistēmu pakalpojumu nodrošināšanā. Analīze aptver gan kvantitatīvos rādītājus (mežainums, atjaunošana, aizsargājamās teritorijas, SEG emisiju dinamika, meža sertifikācijas sistēmas), gan kvalitatīvos aspektus (sabiedrības attieksme, rekreācijas vērtības).

3.4.1. Meža resursi: mežainums, īpašumforma un koka sugu sadalījums

Mežainums un īpašuma struktūra

Mežainums ir rādītājs, kas atspoguļo Meža likumā definētās kategorijas "mežs" platības⁹² īpatsvaru no valsts kopējās teritorijas, to izsakot procentos. Saskaņā ar 2024. gada Oficiālās statistikas portāla datiem, mežainums sasniedza aptuveni 51,3%⁹³ jeb 3,31 milj. ha no valsts kopējās teritorijas. Attiecīgi vairāk nekā puse Latvijas zemes platības ir klāta ar mežiem, kas norāda uz salīdzinoši augstu meža platību īpatsvaru Eiropas valstu kontekstā.⁹⁴

No Latvijas kopējām mežu platībām⁹⁵ 2024. gadā 1,53 milj. ha jeb 46% atradās valsts īpašumā – 42% Zemkopības ministrijas un 4% citu valsts institūciju mežu īpašumi.⁹⁶ Savukārt Oficiālās statistikas portāla definētajiem "pārējiem īpašniekiem" (t.i.,

⁹² "Mežs" saskaņā ar Meža likumu ir ekosistēma visās tās attīstības stadijās (t.sk. jaunaudzis, vidēja vecuma audzis, pieaugušas audzes, izcirtumi, iznīkušas audzes u.c.), kur galvenais organiskās masas ražotājs ir koki, kas var sasniegt vismaz 5 m augstumu, ar vainaga projekciju vismaz 20%. Šajā summā ietilpst gan produktīvi, gan neproduktīvi meža platību fragmenti; Meža likums. (2000); [Saite](#).

⁹³ Aprēķins veikts, izmantojot Oficiālās statistikas portāla (2024) datubāzes "Teritoriju platību" datus, kā arī "Latvijas meža zeme pa zemes kategorijām" kategoriju "mežs" datus, kurus iesniedz Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"; [Saite](#) un [Saite](#).

⁹⁴ Oficiālās statistikas portāls – Latvijas meža zeme pa zemes kategorijām 2024: [Saite](#)

⁹⁵ Kategorija "mežs" kā definēta pēc Meža likuma; [Saite](#).

⁹⁶ Jēdziens "valsts meži" šajā kontekstā ietver visas valsts īpašumā esošās meža zemes, t. i., ne tikai AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekotās teritorijas, bet arī "Meža pētīšanas stacijas" pārvaldībā esošos mežus, Dabas aizsardzības pārvaldes apsaimniekotos mežus, kā arī Nacionālo bruņoto spēku un Izglītības un zinātnes ministrijas valdījumā esošās platības; [Saite](#) un [Saite](#).

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS “Latvijas valsts meži”
2026. gada februāris

privātpersonām, pašvaldībām, juridiskām personām u.c.)⁹⁷ piederēja 1,78 milj. ha jeb 54% Latvijas mežu.⁹⁸

36. Attēls: Mežu platību sadalījums pēc īpašuma piederības Latvijā 2024. gadā, %



Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Oficiālās statistikas portālu – Meža platība un koksnes krāja Latvijas mežos pēc meža īpašuma formas 1994 - 2025: [Saite](#); Dabas aizsardzības pārvalde - Praktiskie izaicinājumi bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā Latvijā: [Saite](#).

Latvijas mežaudžu un koksnes krājas sugas

2024. gadā Latvijas mežaudžu struktūrā dominēja trīs galvenās koku sugas – bērzs, priele un egle, kas kopā veidoja vairāk nekā 72% no visām mežu platībām. Bērzs saglabā lielāko īpatsvaru (27,5%), kam tuvu seko skujkoki – priele (25,5%) un egle (19,6%). Starp lapu kokiem nozīmīga ir arī apse (8,1%) un alkšņu ģints sugas – melnalksnis (6,5%) un baltalksnis (9,8%). Savukārt platlapju koku sugas – ozols un osis –, aizņem tikai nelielu daļu – mazāk nekā 1% no mežu platībām.^{99, 100}

⁹⁷ Šos mežus apsaimnieko tūkstošiem privātpersonu un uzņēmumu (aptuveni puse kategorijā “pārējie īpašnieki”); šajā kategorijā ietilpst arī pašvaldības un ārzemju investori, veidojot ļoti daudzveidīgu īpašumstruktūru un pieeju mežu apsaimniekošanai.

⁹⁸ Oficiālās statistikas portāls – Mežaudžu platība un koksnes krāja pa valdošajām koku sugām 2004 – 2025: [Saite](#)

⁹⁹ Oficiālās statistikas portāls – Mežaudžu platība un koksnes krāja pa valdošajām koku sugām 2004 – 2025: [Saite](#)

¹⁰⁰ Līdz 2008. gadam CSP mežaudžu uzskaitē izmantoja VMD Meža valsts reģistra datus, savukārt kopš 2009. gada – nacionālā meža monitoringa (NMM) datus. Abi avoti balstās atšķirīgās metodoloģijās: VMD dati iegūti no detalizētas katra īpašuma inventarizācijas, kas atspoguļo īpašumu struktūru un tiesisko statusu, savukārt NMM izmanto valstī sistemātiski izvietotu pastāvīgu parauglaukumu tīklu, nodrošinot zinātniski pamatotu un valstiski reprezentatīvu mežaudžu stāvokļa izvērtējumu. Tādējādi VMD vairāk raksturo saimnieciskā un īpašumu sadalījuma specifiku, bet NMM – mežu dabiskās struktūras un ilgtermiņa izmaiņas. Valsts meža dienesta publiskais pārskats: [Saite](#)
Valsts meža dienests - Meža inventarizācijas datu (inventarizācijas lieta) reģistrācija Meža valsts reģistrā: [Saite](#)

Silava – Meža resursu monitoringa metodika: [Saite](#)

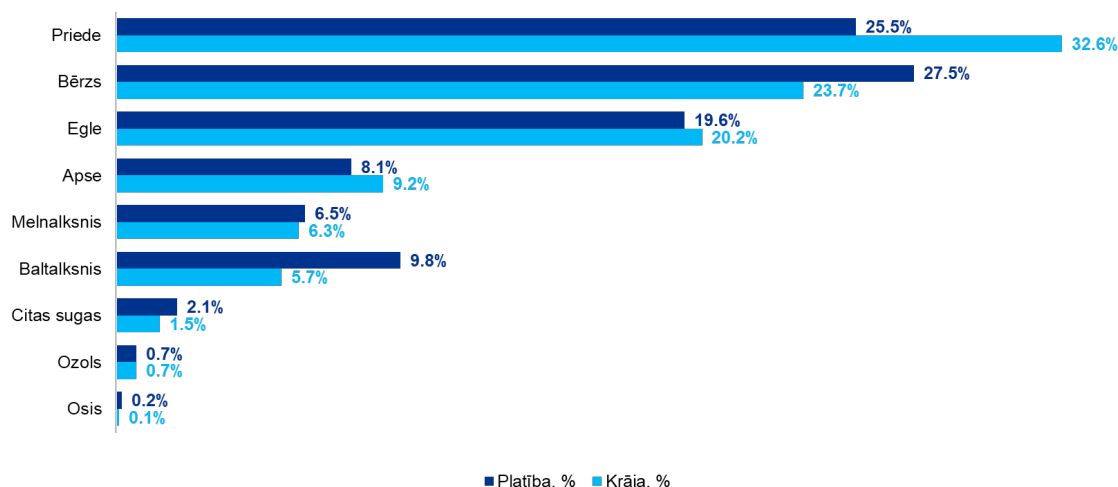
AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

2024. gadā visu Latvijas mežu kopējā koksnes krāja ir sadalāma starp trim dominējošām sugām – priedi, egli un bērzu. Priede veidoja 32,6% no kopējās krājas, saglabājot vadošo lomu, bet bērzs ar 23,7% un egle ar 20,2% kopā nodrošināja vēl gandrīz pusi no koksnes resursiem. Kopumā šīs trīs sugas veido vairāk nekā 76% no visas koksnes krājas.

Starp lapu koku sugām nozīmīgu īpatsvaru saglabāja arī apse (9,2%), kā arī melnalksnis (6,3%) un baltalksnis (5,7%), kas kopā veido ap 21% no visas Latvijas mežu krājas. Savukārt ozola un oša īpatsvars joprojām ir ļoti neliels – attiecīgi tikai 0,7% un 0,1%. Ošu krājas īpatsvars pēdējo gadu laikā sarucis (no 0,3% 2019. gadā līdz 0,1% 2024. gadā).

Šī struktūra parāda, ka ekonomiski nozīmīgākās skujkoku sugas – priede un egle – kopā ar bērzu nosaka Latvijas mežsaimniecības resursu pamatu. Savukārt platlapju un retāku sugu īpatsvars ir minimāls, taču vienlaikus ekoloģiski būtisks, jo tie nodrošina biotopu daudzveidību, palielina mežu noturību pret bojājumiem un klimata pārmaiņu ietekmi, kā arī veicina sugu daudzveidību. No tautsaimniecības skatupunkta, platlapju un retākas sugas ir nozīmīgas augstvērtīga zāgmateriāla un kokrūpniecības izejvielas, kā arī nodrošina tirgus nišas, kas papildina tradicionālo koksnes produktu eksportu.

37. Attēls: Mežaudžu platības un koksnes krājas sadalījums pa valdošajām koku sugām Latvijā 2024. gadā, %



Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Oficiālās statistikas portālu – Mežaudžu platība un koksnes krāja pa valdošajām koku sugām 2004 – 2025: [Saite](#)

3.4.2. Meža atjaunošana un ieaudzēšana

Meža atjaunošana un jaunu mežu ieaudzēšana ir būtiski ilgtspējīgas mežsaimniecības procesi, kas nodrošina oglekļa piesaisti, biotopu atjaunošanu un mežu pielāgošanās spēju stiprināšanu klimata pārmaiņām. Mežu atjauno vietās, kur veikta mežizstrāde vai dabisko traucējumu rezultātā skartas vietas, atjaunojot tās tajā pašā meža zemē, izmantojot dabisko atjaunošanos vai atjaunošanu stādot/sējot.¹⁰¹

¹⁰¹ Valsts Meža dienests – Meža atjaunošana: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

Saskaņā ar Oficiālā statistikas portāla datiem 2024. gadā Latvijā kopumā tika atjaunoti 47,5 tūkst. ha meža. No šīs platības 19,2 tūkst. ha jeb aptuveni 40,4 % atjaunoja valsts (valsts meži ietver arī valsts īpašumā esošas meža platības, kuras LVM neapsaimnieko, piemēram, teritorijas zem pašvaldību, Aizsardzības ministrijas, Dabas aizsardzības pārvaldes un rezervātu pārziņas, kā arī infrastruktūras vai militāro zonu vajadzībām¹⁰²), savukārt 28,3 tūkst. ha jeb 59,6 % – pārējie īpašnieki.¹⁰³ Meža atjaunošanas apjomi ir tieši saistīti ar mežizstrādes apjomiem, jo normatīvais regulējums nosaka pienākumu atjaunot katru nocirsto meža platību.¹⁰⁴ Līdz ar to meža atjaunošanas apjomu sadalījums starp īpašuma formām pats par sevi nenorāda uz meža apsaimniekošanas kvalitāti vai intensitāti. Valsts mežos mežizstrādes apjomu galvenajā cirtē nosaka Ministru kabineta apstiprināts piecu gadu plāns,¹⁰⁵ kas nosaka maksimāli pieļaujamo ciršanas apjomu. Šie ierobežojumi tiešā veidā nosaka arī valsts mežos veicamo meža atjaunošanas darbu apjomu neatkarīgi no apsaimniekotāja tehniskās kapacitātes vai finanšu resursu pieejamības. Privātajos mežos mežizstrādes apjomi netiek regulēti ar centralizēti noteiktiem piecu gadu apjomu ierobežojumiem, un īpašnieki var pielāgot mežsaimniecisko darbību tirgus situācijai un individuālajiem apsaimniekošanas lēmumiem. Līdz ar to periodos ar paaugstinātu mežizstrādes aktivitāti privātajos mežos pieaug arī meža atjaunošanas apjomi tajos.

2024. gadā valsts mežos galvenajās cirtēs tika izstrādāti 14,5 tūkstoši hektāru, savukārt meža atjaunošana valsts mežos veikta 19,2 tūkstošu hektāru platībā. Šie apjomi tieši atspoguļo spēkā esošajā piecu gadu plānā noteikto maksimāli pieļaujamo galveno ciršu apjomu un no tā izrietošās meža atjaunošanas prasības, nevis īstermiņa apsaimniekošanas intensitātes izmaiņas.¹⁰⁶ Šāda regulējuma mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu meža resursu apsaimniekošanu un prognozējamu mežsaimniecisko darbību ilgtermiņā, vienlaikus nosakot objektīvus ierobežojumus valsts mežu apsaimniekošanas apjomiem.

Mežu atjaunošana pēc atjaunošanas veida

2024. gadā meža atjaunošanas prakses būtiski atšķīrās starp valsts un pārējo īpašnieku mežiem. Valsts mežos dominēja mākslīgā meža atjaunošana – 13,9 tūkst. ha jeb gandrīz trīs ceturtdaļas no kopējās atjaunotās platības tika atjaunotas, izmantojot sēju vai stādīšanu, savukārt dabiskā atjaunošana tika īstenota 5,3 tūkst. ha jeb 28% platības. Pārējo īpašnieku mežos situācija bija pretēja – 19,9 tūkst. ha jeb 70% tika atjaunoti dabiskā ceļā, kamēr mākslīgā meža atjaunošana veidoja 8,5 tūkst. ha jeb 30% no kopējās platības.

Šī tendence atspoguļo atšķirīgo apsaimniekošanas pieeju: valsts mežos tiek īstenota intensīvāka mežsaimniecība ar uzsvāru uz selekcionēta stādmateriāla izmantošanu, kas nodrošina vienmērīgāku mežaudžu attīstību, augstāku produktivitāti un lielāku prognozējamību gan koksnes pieauguma, gan atjaunošanas rezultātu ziņā, savukārt

¹⁰² DAP. (n.d). VMD sniegtie dati: [Saite](#)

¹⁰³ Oficiālās statistikas portāls – Meža atjaunošana (ha) 1991 – 2024: [Saite](#)

¹⁰⁴ Latvijas Republikas Ministru kabinets – Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi (Ministru kabineta noteikumi Nr. 308): [Saite](#)

¹⁰⁵ Latvijas Republikas Ministru kabinets – Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2021.–2025. gadam (Ministru kabineta rīkojums Nr. 435): [Saite](#)

¹⁰⁶ Turpat.

privātajos un citu īpašnieku mežos dominē dabiskā atjaunošanās, kas bieži vien balstās uz mazāk intensīvu apsaimniekošanas modeli.

Meža ieaudzēšana un plantāciju meži

Meža ieaudzēšana ir jauna meža izveidošana uz ne-meža zemēm, piemēram, lauksaimniecības vai pamestām teritorijām.¹⁰⁷ Termins "meža ieaudzēšana" apzīmē meža izveidi lauksaimniecībā neizmantotās vai citās zemēs, īstenojot meža koku sugu stādīšanu, sēju vai dabisko ieaudzēšanu atbilstoši normatīvajām prasībām. Savukārt "plantāciju meža ieaudzēšana" ir īpaša apakš kategorija, kur vismaz 50% koku tiek stādīti vai sēti ar mērķi nodrošināt intensīvu koksnes ražošanu. Saskaņā ar normatīvo regulējumu¹⁰⁸ plantāciju mežus (tāpat kā mežu kopumā) var ieaudzēt un reģistrēt tikai uz lauksaimniecības un citām nemeža zemēm, savukārt esošās meža zemes nedrīkst reģistrēt par plantāciju mežiem. Pēc platību reģistrācijas tām tiek piemērota īpaša apsaimniekošanas kārtība, kas paredz atšķirīgus nosacījumus salīdzinājumā ar tradicionālo mežsaimniecību, tostarp netiek noteikts minimālais ciršanas vecums un netiek piemērota obligāta meža atjaunošana pēc mežizstrādes, tādējādi palielinot zemes izmantošanas elastību nākotnē.¹⁰⁹ 2024. gadā Latvijā meža ieaudzēšana tika īstenota gan valsts, gan pārējos mežos.

Kopējā ieaudzētā meža platība 2024. gadā sasniedza ap 6,7 tūkst. ha. No tās valsts mežu valdījumā tika ieaudzēti 767 ha meža, tai skaitā 439 ha tika reģistrēti kā plantāciju meži. Pārējo īpašnieku zemēs meža ieaudzēšana tika veikta 5 940 ha platībā, no kuras 4 418 ha tika reģistrēti kā plantāciju meži.

Šie dati uzskatāmi parāda, ka, lai gan valsts mežos regulāri tiek īstenoti meža atjaunošanas un ieaudzēšanas pasākumi, lielāko daļu no ieaudzēto platību apjoma 2024. gadā nodrošināja pārējie īpašnieki, īpaši saistībā ar plantācijām. Šis sadalījums nav saistīts ar mežizstrādes apjomiem un platību atjaunošanu valsts un privātajos mežos, jo meža ieaudzēšana tiek veikta lauksaimniecības un citās nemeža zemēs un ir saistīta ar īpašnieku individuāliem investīciju un zemes izmantošanas lēmumiem, kā arī ieaudzēšanai piemērojamo zemju īpatsvaru. Valsts sektora iespējas meža ieaudzēšanā ir tieši saistītas arī ar ierobežojumiem jaunu zemes īpašumu pirkšanā. Līdz ar to 2024. gada meža ieaudzēšanas dati raksturo zemes izmantošanas iespējas un privāto īpašnieku iesaisti jaunu, tostarp plantāciju, mežu izveidē, bet nav izmantojami kā tiešs meža apsaimniekošanas intensitātes vai normatīvo pienākumu izpildes salīdzinājums starp īpašnieku grupām. Privātajā sektorā meža ieaudzēšanas aktivitāti būtiski ietekmē arī ES finansējuma pieejamība tai skaitā atbalsts meža ieaudzēšanai, nomaiņai, atjaunošanai un retināšanai 2023.–2027. gada plānošanas periodā.¹¹⁰ Papildus ir vērts norādīt, ka pārējo īpašnieku plantāciju mežu īpatsvars ieaudzēto platību struktūrā 2024. gadā ir bijis īpaši augsts – vairāk nekā 60% no visas ieaudzētās platības reģistrēti kā plantāciju mežs.

¹⁰⁷ Valsts Meža dienests – Meža ieaudzēšana: [Saite](#)

¹⁰⁸ Latvijas Republikas Ministru kabinets – Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi (Ministru kabineta noteikumi Nr. 308): [Saite](#)

¹⁰⁹ Latvijas Republikas Ministru kabinets – Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi: Ministru kabineta noteikumi Nr. 308 (02.05.2012.): [Saite](#)

¹¹⁰ Valsts Meža dienests – 1. kārta 2024. gads: [Saite](#)

Meža ieaudzēšana ir būtiska klimata pārmaiņu mazināšanai, jo tā veicina oglekļa piesaistes palielināšanos, īpaši degradētās vai pamestās lauksaimniecības zemēs, kur ar laiku uzkrājas papildu ogleklis gan biomasā, gan augsnē.¹¹¹ Ja plantāciju ierīkošanā ņem vērā ainavas līmeņa bioloģisko daudzveidību, tad sasniedzamais rezultāts ir līdzīgs kā dabiski atjaunojušās audzēs.

3.4.3. Aizsargājamās teritorijas

Aizsargājamās dabas teritorijas veido būtisku daļu Latvijas meža ekosistēmu aizsardzības sistēmā, nodrošinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, ekosistēmu pakalpojumu uzturēšanu un vienlaikus radot noteiktus ietekmes faktorus uz mežsaimniecības nozari.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT) ir ar normatīvajiem aktiem noteiktas teritorijas, kurām piešķirts īpašs aizsardzības statuss, lai nodrošinātu bioloģiskās daudzveidības, ainavu un citu dabas vērtību saglabāšanu, kā arī nodrošinātu sabiedrības interešu līdzsvarotu ievērošanu.¹¹² Šajā kontekstā ir svarīgi norādīt, ka īpaši aizsargājamās teritorijas tiek izņemtas no saimnieciskās darbības aprītes. 2024. gadā Latvijā ĪADT pamatteritoriju kopējā platība bez pārklājuma veidoja 1,66 milj. ha, kas ir 17,9% no valsts kopējās teritorijas.¹¹³ 628,6 tūkst. ha ĪADT jeb 37,8 % atradās uz meža zemēm.¹¹⁴

Īpaši aizsargājamie meža iecirkņi

Īpaši aizsargājamie meža iecirkņi (turpmāk – ĪAI) ir mērķtiecīgi noteiktas neliela mēroga meža teritorijas, kuru uzdevums ir nodrošināt īpaši aizsargājamo sugu un biotopu saglabāšanai nepieciešamos apstākļus.¹¹⁵ Šajos iecirkņos tiek ierobežota saimnieciskā darbība, lai uzturētu vai atjaunotu konkrētās sugas vai biotopa struktūru, piemēram, saglabājot vecus, dobumainus kokus, kritušo koku materiālu, mikrobiotopus vai citas ekoloģiski nozīmīgas struktūras. ĪAI kopējā platība Latvijā 2024. gadā bija 12,9 tūkst. ha, no kuriem 11,6 tūkst. hektāru jeb 90 % atradās uz meža zemēm.¹¹⁶

¹¹¹ Liang, S., et al. (2025). Climate mitigation potential for targeted forestation after global warming stabilization. Science Advances, 11(15). [Saite](#)

¹¹² Latvijas Republikas Saeima – Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (01.03.1993.): [Saite](#)

¹¹³ Oficiālās statistikas portāls – Aizsargājamo teritoriju platība (Natura 2000): [Saite](#)

¹¹⁴ Dabas aizsardzības pārvaldes sagatavoti dati pēc KPMG Baltics pieprasījuma 2025. gada 3. novembrī; KPMG Baltics datus saņēma 2025. gada 12. novembrī. Metodoloģiski visas no teritorijām, katrā no kategorijām tika sapludinātas kopā, lai neizveidotos savstarpējais pārklājums un viena un tā pati meža teritorija netiktu skaitīta dubultā vai pat vairāk. Šāds gadījums būtu attiecināts, piemēram, ĪADT gadījumā uz Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu, kur vienā ĪADT ietilpst vairāki mazāki ĪADT.

¹¹⁵ Apsaimniekošanu ĪAI teritorijās regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā", kas nosaka konkrētas aktivitātes un ierobežojumus, lai saglabātu to aizsardzības nozīmi. Valsts meža dienests: [Saite](#)

¹¹⁶ Dabas aizsardzības pārvaldes sagatavoti dati pēc KPMG Baltics pieprasījuma 2025. gada 3. novembrī; KPMG datus saņēma 2025. gada 12. novembrī.

Mikroliegumi un to buferzonas

Mikroliegumi un to buferzonas ir teritorijas, kas tiek noteiktas, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamas sugas vai biotopa aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ja kāda no funkcionālajām zonām to nenodrošina. Mikroliegumi ietver gan īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes – ligzdošanas vietas, barošanās vietas, dobumainus kokus – gan īpašus biotopus ar augstu dabiskumu un specifiskām ekoloģiskajām nišām.¹¹⁷ Mikroliegumu un to buferzonu kopējā platība Latvijā 2024. gadā bija 123,8 tūkst. ha, no kuriem 114,5 tūkst. ha jeb 92,4 % atradās uz meža zemēm.¹¹⁸ Vēsturiski augstais mikroliegumu un to buferzonu īpatsvars ir veidots mežu platībās. Mainoties dabas aizsardzības pieejai un klasifikācijai, šis koncepts ir pārskatāms, lai nodrošinātu iespējas ieviest dinamiskās formas dabas aizsardzību, vienlaikus izvērtējot šī modeļa ietekmi gan uz mežsaimniecības ekonomisko devumu, gan ilgtspējas vērtībām. Potenciāli efektīvs risinājums būtu arī aizsargāt vides vērtības vietās, uz kurām tās pārvietojas, piemēram, mikroliegumus putnu sugām pārvieto uz vietām, kur attiecīgā suga ligzdo konkrētajā gadā.

Vides un dabas resursu aizsargjoslas

Vides un dabas resursu aizsargjoslas ir teritorijas, kas tiek noteiktas ap dabas objektiem un resursiem ar mērķi mazināt cilvēka saimnieciskās darbības negatīvo ietekmi un nodrošināt šo resursu ilgtermiņa saglabāšanu un racionālu izmantošanu. Tās veido buferzonu ap ekoloģiski jutīgām teritorijām, piemēram, virszemes ūdensobjektiem, purviem, piekrasti, ūdens ieguves vietām, kultūras pieminekļiem un mežiem, lai samazinātu piesārņojumu, eroziju, biotopu fragmentāciju un citus antropogēnos riskus.¹¹⁹ 2024. gadā Latvijā tika reģistrēti 298,1 tūkst. ha vides un dabas resursu aizsargjoslu, no kurām 130,1 tūkst. ha jeb 43,7% atradās uz meža zemēm. Tas nozīmē, ka būtiska aizsargjoslu daļa balstās tieši meža ekosistēmās, kuras ne tikai nodrošina biotopu savienojamību un dzīvotņu nepārtrauktību, bet arī pastiprina aizsargjoslu bufera funkciju pret piesārņojumu, eroziju un klimata riskiem.

ES nozīmes biotopi un *Natura 2000* tīkla attīstība

Natura 2000 tīkls Latvijā un papildus aizsardzības mehānismi

Latvijā ES nozīmes biotopu aizsardzība balstās uz *Natura 2000* teritoriju tīklu. 2024. gadā tajā iekļautas 333 īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kas aptver 4 dabas rezervātus, 4 nacionālos parkus, 239 dabas liegumus, 37 dabas parkus, 9 aizsargājamo ainavu apvidus, 7 jūras aizsargājamās teritorijas, 9 dabas pieminekļus un 24 mikroliegumus.¹²⁰ Šīs teritorijas aizņem ap 787 729 ha jeb aptuveni 12% no Latvijas sauszemes platības.¹²¹ Aizsardzības režīmi *Natura 2000* tīklā ir dažādi – no minimāliem saimnieciskās darbības ierobežojumiem (piemēram, aizsargājamo ainavu apvidos) līdz pilnīgai darbību aizliegšanai stingra režīma zonās (piemēram, dabas rezervātos).

¹¹⁷ Dabas aizsardzības pārvalde – Mikroliegumi: [Saite](#)

¹¹⁸ Turpat.

¹¹⁹ Latvijas Republikas Saeima – "Aizsargjoslu likums" (05.02.1997., ar grozījumiem): [Saite](#)

¹²⁰ Dabas aizsardzības pārvalde – *Natura 2000*: [Saite](#).

¹²¹ Turpat.

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

Papildus formālajam *Natura 2000* tīklam biotopu saglabāšanu sekmē arī mikroliegumi un aizsargjoslas, kas ļauj aizsargāt atsevišķas sugu dzīvotnes un biotopus ārpus lielajām aizsargājamām teritorijām. Šāda daudzlīmeņu aizsardzības sistēma palīdz aptvert gan plašas ekosistēmu teritorijas, gan lokālas dabas vērtības.

Kopumā Latvijā ES nozīmes biotopi konstatēti 670 481 ha platībā (10,3% valsts sauszemes teritorijas). Šobrīd mazāk nekā puse no šo biotopu platībām atrodas esošajās ĪADT vai mikroliegumos. Proti, ap 307 tūkst. ha (aptuveni 46%) konstatēto biotopu ir juridiski aizsargāti, savukārt vairāk nekā 50% biotopu platības atrodas ārpus normatīvajos aktos noteiktajiem aizsardzības režīmiem.

Latvija aktīvi strādā pie *Natura 2000* tīkla paplašināšanas un efektīvas pārvaldības nodrošināšanas, kā arī citu aizsardzības mehānismu pilnveidošanas, lai atbilstoši EK vadlīnijām Hab.97/2, rev.4¹²² *Natura 2000* tīklā iekļautu vismaz 60% no katra prioritārā biotopa kopējās platības un vismaz 20% no ne-prioritāra (plaši izplatīta vai mazāk apdraudēta) biotopa platības.

Atbilstoši ES Dabas atjaunošanas regulai (*Nature Restoration Regulation*),¹²³ kas stājās spēkā 2024. gada 18. augustā, dalībvalstīm ir pienākums divu gadu laikā izstrādāt nacionālo dabas atjaunošanas plānu. Tas nozīmē, ka līdz 2026. gada vidum Latvijai EK jāiesniedz konkrēts plāns ar ekosistēmu atjaunošanas mērķiem un norādītām teritorijām, kur šie pasākumi tiks veikti. Dabas atjaunošanas regula paredz saistošus mērķus degradēto ekosistēmu atjaunošanai visās ES valstīs, aptverot tādas jomas kā meži, zālāji, purvi, saldūdeņi, pilsētu zaļās teritorijas u.c. Svarīgi, ka atjaunošanas pasākumi būs jāveic ne tikai stingri aizsargājamās teritorijās, bet arī platībās ar citu apsaimniekošanas un aizsardzības režīmu, lai panāktu vismaz 20% ES sauszemes un jūras teritoriju atjaunošanu līdz 2030. gadam un turpinātu dabas atjaunošanu līdz 2050. gadam.¹²⁴

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030. gadam viens no mērķiem ir juridiski aizsargāt vismaz **30% ES sauszemes un 30% jūras teritorijas** un integrēt to ekoloģiskos koridorus kā daļu no Eiropas dabas tīkla, lai efektīvi pārvaldītu visas aizsargājamās teritorijas, nosakot skaidrus saglabāšanas mērķus un pasākumus un pienācīgi tos uzraudzītu. Līdzīga pieeja varētu tikt piemērota arī Latvijā. Jau pašlaik EK astoņas valstis (Beļģija, Čehija, Vācija, Dānija, Francija, Luksemburga, Zviedrija un Spānija) ir iesniegušas savas saistības attiecībā uz aizsardzības un/vai stingras aizsardzības mērķiem,¹²⁵ lai palīdzētu sasniegt ES bioloģiskās daudzveidības mērķus. Latvija šī izvērtējuma tapšanas laikā vēl nav iesniegusi savu piedāvājumu. Arī Latvijā būtu nepieciešams skaidri noteikt, kādā līmenī uzturams aizsargājamais tīkls. Viens no apsveramajiem risinājuma virzieniem ir līdz 30% mežu pārvaldība ar primāro mērķi bioloģiskās daudzveidības palielināšana, tostarp aptuveni 10% apmērā potenciāli

¹²² European Commission, DG Environment (1997). Criteria for assessing national lists of proposed Sites of Community Importance (pSCI) at biogeographical level. Document Hab. 97/2 rev. 4, 18 November 1997.

[Saite](#)

¹²³ Eiropas Parlaments un Padome – Regula (ES) 2024/1991 par dabas atjaunošanu: [Saite](#)

¹²⁴ Eiropas Komisija – ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija līdz 2030. gadam: Dabas atjaunošana mūsu dzīvei: [Saite](#)

¹²⁵ Atbilst datiem uz 16.09.2025. European Environment Agency: [Saite](#)

paredzot stingri aizsargātas platības, lai nodrošinātu bioloģiskās daudzveidības ziņā vērtīgu biotopu un sugu saglabāšanu.

Latvijas Universitāte sadarbībā ar AS "Latvijas Finieri" 2025.gadā publicēja pētījumu *"Latvijas meža nozares līdzsvarotas attīstības potenciāla ekonomiskais novērtējums un attīstības scenāriji"*,¹²⁶ kurā, balstoties uz scenāriju analīzi, tiek piedāvāts stratifikācijas princips "70-20-10" zemes izmantošanā (10% stingrā aizsardzība, 20% ierobežota, daudzfunkcionāla izmantošana, 70% produktīvai saimnieciskai darbībai), lai maksimizētu sabiedrisko labumu un mazinātu sabiedrībā uztverto konfliktu starp ekonomiskajām un ekoloģiskajām interesēm. Pētījumā norādīts, ka šādas pieejas īstenošana praksē prasa ciešu sadarbību starp ieinteresētajām pusēm, lai līdzsvaroti virzītos uz Latvijas sabiedrības sociālajiem, ekonomiskajiem un vides mērķiem. Vienlaikus pētījums uzsver nepieciešamību mazināt konfliktu riskus starp dažādām interesēm, tostarp stiprinot sabiedrības iesaisti un uzlabojot pārvaldības caurskatāmību.

3.4.4. Meža nozīme ekosistēmas pakalpojumu nodrošināšanā

Latvijas meži nodrošina plašu un sabiedrībai nozīmīgu ekosistēmu pakalpojumu klāstu, kas nav saistīti tikai ar koksnes kā produkta ieguvī. Tie regulē klimatu, piesaistot atmosfērā izdalīto oglekli, uztur bioloģisko daudzveidību, nodrošina augsnes un ūdens kvalitāti, vienlaikus piedāvājot nozīmīgus kultūras, rekreācijas un veselības ieguvumus. Meži veido būtisku Latvijas ainavas un identitātes daļu, un to sniegtie ekosistēmu pakalpojumi ir pamats gan ekonomiskajai attīstībai, gan sabiedrības labklājībai. Šajā sadaļā apkopota informācija par galvenajiem meža ekosistēmu pakalpojumiem un to nozīmi 2024. gada kontekstā.

Oglekļa aprite mežos un koksnes produktos

Meži ir viens no nozīmīgākajiem dabā balstītajiem risinājumiem klimata pārmaiņu mazināšanai. Aktualizētais Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam (turpmāk – NEKP) uzsver, ka mežiem un ar to saistītajiem koksnes produktiem ir būtiska nozīme oglekļa dioksīda (CO₂) piesaistē un SEG emisiju bilances līdzsvarošanā.¹²⁷

Saskaņā ar NEKP, lai nodrošinātu SEG emisiju samazinājumu 2021.-2030.g. periodā 4 638 kt CO₂ ekv. apjomā tiek plānoti dažādi pasākumi (skatīt 15. Tabulu).

¹²⁶ Latvijas Universitāte – Latvijas meža nozares līdzsvarotas attīstības potenciāla ekonomiskais novērtējums un attīstības scenāriji: [Saite](#)

¹²⁷ Aktualizētais Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam: [Saite](#)

15. Tabula: Aktualizētā NEKP ietvaros plānoto augsnes un meža ekosistēmu uzlabošanas pasākumu rezultāti un investīcijas

Pasākuma īstenošanai veicamā darbība	Rezultatīvai rādītājs, (tūkst. ha)	Izpildē iesaistīta institūcija	Izpildes termiņš	Investīcijas (milj. €)		
				Nepieciešamās	Iezīmētās	Avots
Minerālmēslojuma pielietošana sausieņos un āreņos	21	ZM	2030	7	0	Privātais finansējums
Augsnes ielabošana kūdreņos, izmantojot koksnes pelnus	21,8	ZM	2030	3	0	Privātais finansējums
Pārmitro meža biotopu atjaunošana lauksaimniecībā izmantojamās organiskajās augsnēs	40	ZM	2030	259	0	Oglekļa sertifikācijas shēmas
Mērķtiecīga organisko augšņu apmežošana lauksaimniecībā izmantojamās zemēs	40	ZM	2030	99	0	Privātais finansējums ES daudzgadu budžets, t.sk. ES fondi (ERAF, KF, ELFLA, ESF, EJZF, JNĪ)
Mērķtiecīga meža ieaudzēšana izstrādātajos kūdras laukos, tajā skaitā atjaunojot Latvijai raksturīgos pārmitro mežu biotopus	6	ZM	2030	15	0	Privātais finansējums
Mazāk vērtīgo lauksaimniecībā izmantojamo zemju mērķtiecīga apmežošana	75	ZM	2030	186	0	Oglekļa sertifikācijas shēmas ES daudzgadu budžets, t.sk. ES fondi (ERAF, KF, ELFLA, ESF, EJZF, JNĪ)
Hidroloģiskā režīma uzlabošana slapjajiem	80	ZM	2030	120	0	Privātais finansējums

Pasākuma īstenošanai veicamā darbība	Rezultatīvai rādītājs, (tūkst. ha)	Izpildē iesaistīta institūcija	Izpildes termiņš	Investīcijas (milj. €)		
				Nepieciešamās	Iezīmētās	Avots
Kokaugu joslu stādījumi	22	ZM	2030	38	0	Oglekļa sertifikācijas shēmas ES daudzgadu budžets, t.sk. ES fondi (ERAF, KF, ELFLA, ESF, EJZF, JNĪ)
Īscirtmeta atvasāji	15	ZM	2030	41	0	Privātais finansējums
Koku grupas ganībās	150	ZM	2030	37	0	Oglekļa sertifikācijas shēmas
Koksnes pārstrādes/koksnes rūpnīcas būvniecība ķīmiskās šķiedras	-	komersanti	2029	700	0	Privātais finansējums
Neproduktīvu audžu nomaiņa	10	ZM	2030	24	0	Oglekļa sertifikācijas shēmas ES daudzgadu budžets, t.sk. ES fondi (ERAF, KF, ELFLA, ESF, EJZF, JNĪ)
Bioogles izmantošana aramzemēs	126	ZM	2030	322	0	Oglekļa sertifikācijas shēmas
Skaidu plātņu rūpnīcas izveidošana	-	komersanti	2028	200	0	Privātais finansējums
Jaunaudžu kopšanas ciršu platības pieaugums	82	ZM, LVM	2030	17	0	LVM
Mērķtiecīgi atjaunotu meža platību pieaugums	15	ZM, LVM	2030	22	0	LVM

 Avoti: Aktualizētais Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam: [Saite](#)

Pēc aprēķiniem, mērķtiecīgi īstenojot augstāk minētos pasākumus ir iespējams sasniegt ZIZIMM sektoram izvirzītos mērķus, taču pastāv vairāki riski, kas var kavēt to izpildi:

1. nepietiekams finansējums, piemēram, privātā sektora ierobežotas iespējas īstenot minerālmēslojuma pielietošanu mežā bez atbalsta instrumentiem;
2. Eiropas Komisijas līmenī apstiprināmā oglekļa sertifikācijas satvara lēna attīstība un praktiskā ieviešana:
 - a. var aizkavēt tādus pasākumus, kuriem šajā sistēmā varētu būt pieejams finansējums, piemēram, pārmitro biotopu atjaunošana, bioogles rūpnīcas izveide un bioogļu iestrāde augsnē,
 - b. var mazināt zemes īpašnieku motivāciju apmežot lauksaimniecībai nepiemērotas zemes;
3. administratīvi sarežģīts un laikietilpīgs ietekmes uz vidi novērtējuma process, kas var aizkavēt un sadārdzināt atsevišķus klimatam draudzīgus pasākumus, piemēram, jaunu meliorācijas sistēmu ierīkošanu slapjainos.

Dabisko traucējumu un antropogēnās ietekmes dēļ ZIZIMM sektora īstermiņa mērķu sasniegšana var būt apgrūtināta, līdz ar to starptautiskajā praksē, tostarp Somijā,¹²⁸ arvien biežāk tiek apsriesti elastīgāki mērķu piemērošanas un korekcijas mehānismi.

ZIZIMM sektora SEG bilanci nosaka vairāku savstarpēji saistītu faktoru kopums, tostarp mežizstrādes apjoms, meža atjaunošanas un ieaudzēšanas tempi, audžu vecuma struktūra, dabiskie traucējumi un emisijas no organiskajām augsnēm. Mežizstrādes apjomu izmaiņas var būtiski ietekmēt SEG bilanci īstermiņā, taču ilgtermiņā stabils un noturīgs nozares devums klimata pārmaiņu mazināšanā ir sasniedzams tikai kombinējot aktīvu meža atjaunošanu, mērķtiecīgu zemes izmantošanas maiņu (piemēram, emisiju mazināšanu organiskajās augsnēs un lauksaimniecībai mazpiemērotu zemju apmežošanu) un pasākumus oglekļa uzkrājuma palielināšanai gan mežā, gan koksnes produktos.

NMM IV cikla rezultāti (2024. gada ziņojums par periodu 2019.-2023.g.) atspoguļo Latvijas mežu būtisko biomasas uzkrāšanas kapacitāti: dzīvo koku krājas pieaugums sasniedz $25,19 \pm 0,28$ milj. m^3 gadā, no kuriem $23,57 \pm 0,28$ milj. m^3 veidojas mežsaimniecībai pieejamās teritorijās. Arī ilgtermiņa tendences ir pozitīvas – LVMI Silava pētījumi rāda, ka kopējā augošu koku krāja meža un purva zemēs sasniedz $680,9 \pm 7,7$ milj. m^3 , pēdējo piecpadsmit gadu laikā pieaugot par $30,3$ milj. m^3 .¹²⁹

Lai korekti interpretētu Latvijas mežu SEG balances dinamiku, ir būtiski izprast gan IPCC metodiku, gan nacionālo institucionālo atbildību SEG inventarizācijas sistēmā.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 675, SEG inventarizācijas aprēķinu veikšana ZIZIMM sektorā ir LVMI "Silava" kompetencē. Institūta uzdevums ir aprēķināt SEG emisijas un

¹²⁸ Ministry of Agriculture and Forestry of Finland – Land use sector as part of the EU's climate objectives:

[Saite](#)

¹²⁹ Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" – NMM rezultāti: 2024. gada publiskais ziņojums: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

oglekļa dioksīda (CO₂) piesaisti ZIZIMM sektorā, izmantojot NMM datus un piemērojot IPCC metodiku.¹³⁰

Savukārt LVĢMC funkcija ir koordinēt valsts kopējo SEG inventarizācijas sistēmu, nodrošināt Nacionālā inventarizācijas ziņojuma (NIR) sagatavošanu un veikt ziņošanu starptautiskajām institūcijām. LVĢMC neveic tiešus tehniskos aprēķinus ZIZIMM sektorā, taču ir atbildīgs par inventarizācijas sistēmas metodoloģisko konsekvenci, datu pilnīgumu un ziņojuma kvalitāti.

Saskaņā ar IPCC metodiku, meža zemes SEG bilance tiek aprēķināta kā neto oglekļa krājumu izmaiņas, proti, oglekļa piesaiste (virszemes un pazemes biomasā, kā arī augsnē) mīnus oglekļa zudumi, kas saistīti ar mežizstrādi, koku atmirumu un emisijām no organiskajām augsnēm. Būtisks metodoloģiskais aspekts ir tas, ka IPCC noklusējuma (*default*) pieeja pieņem mežizstrādes rezultātā radušos oglekļa emisiju kā tūlītēju un pilnībā attiecināmu uz kategoriju "Meža zeme". Šī pieeja ir uzskaites pieņēmums IPCC metodikas ietvaros, savukārt daļa mežizstrādē iegūtā oglekļa var tikt uzkrāta koksnes produktos un saglabāties desmitiem gadu.

Lai nodrošinātu pilnīgāku oglekļa uzskaiti, IPCC metodika ievieša atsevišķu uzskaites kategoriju – Koksnes produkti (*HWP – Harvested Wood Products*), kas ļauj uzskaitīt aizkavēto oglekļa uzkrāšanos ilgtermiņa koksnes produktos. HWP kategorija ir nodalīta no "Meža zemes" kategorijas un tiek ziņota atsevišķi ZIZIMM sektora ietvaros, tādējādi nodrošinot pilnīgāku oglekļa aprites atspoguļojumu. Vienlaikus LVĢMC SEG inventarizācijas dati norāda uz nozīmīgu tendenci: Latvijas meži, kas vairāk nekā trīsdesmit gadus (1990.-2021.g.) bija neto oglekļa piesaistes avots, 2022. gadā kļuva par neto emisiju avotu, kas turpinājās arī 2023. gadā.^{131,132} Vairāku faktoru kopums, tostarp antropogēnā ietekme un dabiskie traucējumi, kumulatīvi ir radījis situāciju, ka mežs ir oglekļa emisiju avots (SEG inventarizācija uzrāda, ka 2022. gadā meža zemes kategorijā reģistrētas neto emisijas +1 303,4 kt CO₂ ekv. un 2023. gadā – +677,97 kt CO₂ ekv.). Tādēļ vēl jo svarīgāk ir nepieciešams aktīvi ieviest plānotos iepriekšminētos NEKP pasākumus (skatīt 15. Tabulu). Plānoto pasākumu ieviešana var veicināt atgriešanos pie stabilas, pozitīvas ietekmes.

Saistībā ar emisiju datiem ir būtiski norādīt, ka SEG inventarizācijas rezultāti raksturo konkrēta perioda oglekļa plūsmu bilanci un nav tiešs mežsaimniecības ilgtspējas vai apsaimniekošanas kvalitātes rādītājs. Neto emisiju uzrādīšana atsevišķos gados atspoguļo īstermiņa faktoru kopumu, nevis strukturālu meža nozares attīstības virzienu.

¹³⁰ Klimata un enerģētikas ministrija – Latvijas Valsts mežzinātnes institūtam "Silava" deleģētie pārvaldes uzdevumi 2025. gadā: [Saite](#)

¹³¹ LVĢMC SEG inventarizācija par 2025. gadu. [Saite](#). 2024. un 2025. gadu dati pašreiz vēl nav pieejami.

¹³² LVMI "Silava" apkopo meža biomasas pieaugumu, mērot koksnes apjoma izmaiņas (m³), kas raksturo meža bioloģisko augšanas potenciālu. Savukārt LVĢMC SEG inventarizācijā tiek aprēķināta kopējā oglekļa plūsma kategorijā "Meža zeme", ietverot ne tikai biomasas pieaugumu, bet arī koksnes izņemšanu mežizstrādes laikā (kas metodoloģiski tiek uzrādīta kā tūlītēja emisija), dabiskās atmiršanas un sadalīšanās emisijas, kā arī organisko augšņu radītās CO₂ un metāna emisijas.

Šīs izmaiņas pēc LVĢMC nosaka vairāku faktoru kopums¹³³:

- Mežizstrādes apjoma pieaugums, kas 2022. gadā būtiski palielinājās antropogēno traucējumu ietekme, proti, ģeopolitiskās un tirgus svārstības (koksnes piegāžu pārtraukums no Krievijas un Baltkrievijas, cenu kāpums eksportā uz ASV un Lielbritāniju). Rezultātā zudumi dzīvajā biomasā pirmo reizi pārsniedza ikgadējo pieaugumu, radot neto emisijas;
- Dabiskās atmiršanas pieaugums novecojošās mežaudzēs, kas inventarizācijā uzrādās kā pieaugošas emisijas no nedzīvās koksnes. Novecošanās dēļ koku atmiruma tempi pēdējos gados ir būtiski palielinājušies, vienlaikus samazinot neto pieauguma devumu;
- Emisijas no organiskajām augsnēm, kas saglabājas kā strukturāli pastāvīgs emisiju avots. To relatīvā nozīme pieaug, samazinoties biomasas piesaistei. Būtiski ir pilnveidot metodiku, lai objektīvi ievērtētu antropogēno faktoru no šīm augsnēm (pašlaik tiek veikti vairāki izpētes projekti).

Tajā pašā laikā pievēršama uzmanība tam, ka LVĢMC publiski pieejamajos datos nav bijušas norādes uz to, ka mežizstrādes pieaugums 2023. un 2024. gadā ir saistīts ar egļu astoņzobu mizgraužu radīto ietekmi. Ir svarīgi uzsvērt, ka SEG bilances izmaiņas atsevišķos gados raksturo īstermiņa faktoru (tirgus svārstības, biotiskie traucējumi) kumulatīvo ietekmi, un ilgtermiņa tendence ir vērtējama pēc ilgāka perioda datiem. 2023. un 2024. gadā daļa mežizstrādes pieauguma bija saistīta ar sanitārajām cirtēm egļu astoņzobu mizgrauža skartajās platībās, tomēr šo faktoru relatīvā ietekme uz kopējo SEG bilanci vēl ir precizējama, apkopojot inventarizācijas rezultātus.

Salīdzinājumam jānorāda, ka periodā pirms 2022. gada (indikatīvi 2013.-2020. gadā) Latvijas meža zemes konsekventi uzrādīja neto oglekļa piesaisti, kas raksturotu tipisku situāciju bez būtiskiem biotiskajiem vai tirgus traucējumiem un kalpo kā konteksts pēdējo gadu emisiju izvērtējumam.

Vienlaikus jāuzsver, ka ar meža nozari saistītā koksnes produktu (*HWP*), kategorija sniedz būtisku oglekļa piesaistes ieguldījumu, kas daļēji kompensē pēc LVĢMC definēto "meža zemju" saistītās emisijas. Ja 1990. gadā koksnes produktu kategorijas neto piesaiste bija tikai 166 kt CO₂, tad 2023. gadā tā sasniedza aptuveni 2 300 kt CO₂ ekv., kļūstot par vienu no nozīmīgākajiem oglekļa piesaistes avotiem visā ZIZIMM sektorā. Piesaistes pieaugumu nosaka modernizēta kokrūpniecība, augstāka bruto pievienotā vērtība un ilglietojamu koksnes produktu īpatsvara pieaugums.¹³⁴ Tāpēc, lai gan meža zemes kopš 2022. gada uzrāda neto emisijas, mežsaimniecības un kokrūpniecības sistēma kopumā turpina nodrošināt ievērojamu neto oglekļa piesaisti. Šī atšķirība ir kritiski svarīga, vērtējot meža nozares ietekmi uz Latvijas klimata mērķiem.

Tādējādi, lai gan meža zemes atsevišķos pēdējos gados inventarizācijā uzrāda neto emisijas, mežsaimniecības un kokrūpniecības sistēma kopumā turpina nodrošināt

¹³³ LVĢMC – SEG inventarizācija par 2025. gadu: [Saite](#)

¹³⁴ LVĢMC – SEG inventarizācija par 2025. gadu: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

ievērojamu neto oglekļa piesaisti. Šī atšķirība ir būtiska, vērtējot meža nozares ieguldījumu Latvijas klimata mērķu sasniegšanā.

Meža nozīme bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanā

Latvijas mežu platības, kas aizņem vairāk nekā pusi no valsts teritorijas, ir Eiropas bioloģiskās daudzveidības sastāvdaļa, nodrošinot dzīvotnes vairāk nekā 3 000 sugām, tai skaitā sugām ar starptautisku aizsardzības statusu.

Atmirusī koksne ir viena no galvenajām meža bioloģiskās daudzveidības sastāvdaļām. Pašreiz Latvijas mežos mirušās koksnes vidējais apjoms ir $23,8 \pm 1,1 \text{ m}^3/\text{ha}$, kas ir augstāks par Eiropas vidējo rādītāju un sasniedz bieži minēto minimālo sliekšni 20-30 m^3/ha hemiboreālajai zonai, tādēļ to var raksturot kā pietiekamu bioloģiskās daudzveidības uzturēšanā.¹³⁵

Papildus atmirusī koksne nodrošina dzīvotni daudzām saproksīlo kukaiņu sugām.¹³⁶ Latvijā piecas no tām ir starptautiski atzītas kā apdraudētas,¹³⁷ un to izdzīvošana ir cieši saistīta ar veciem, maztraucētiem mežiem.

Atmirušās koksnes apjoms Latvijas mežos no bioloģiskās daudzveidības viedokļa uzskatāms par pietiekamu.¹³⁸

Bioloģiskās daudzveidības elementu uzturēšana saimnieciskajos mežos ir būtiska ekosistēmu noturībai un kopējai bioloģiskai daudzveidībai. Latvijā ir salīdzinoši daudzveidīga koku sugu struktūra (45% skuju un 55% lapu koku, un tikai neliela daļa audžu ir vienas sugas).¹³⁹ Turklāt mežsaimniecība notiek ar salīdzinoši nelieliem izcirtumiem (vidēji 2 ha), un tiek atstāti ekoloģiskie koki, kas nodrošina mikrodzīvotņu nepārtrauktību. Ekoloģisko koku kopējā krāja ir 19,8 milj. m^3 (vidēji 6,8 m^3 uz katru hektāru). Šo elementu dinamika laikā ir izvērtējama, balstoties uz monitoringa datiem.¹⁴⁰

Meža ekosistēmu pakalpojumu izmantošana

2024. gada LVMI *Silava* reprezentatīvā aptauja saistībā ar meža nekoksnes pakalpojumiem apliecina, ka mežs ir viens no centrālajiem Latvijas iedzīvotāju labklājības un/vai labbūtības resursiem. Vidēji viens Latvijas iedzīvotājs dabu apmeklē 86 reizes gadā, un meža pieejamība ir cieši saistīta ar ikdienas dzīves kvalitāti, mentālo veselību un sociālo labklājību.¹⁴¹

¹³⁵ Jansons, Ā., Matisone, I., & Šņepts, G. (2025). Deadwood in the hemiboreal forest stands in Latvia. *Scandinavian Journal of Forest Research*. [Saite](#)

¹³⁶ Saproksīlo kukaiņu sugas ir kukaiņi, kuru attīstība, barošanās vai vairošanās tieši saistīta ar atmirušu vai atmirstošu koksni. Šīs sugas izmanto gan stāvošu, gan guļošu mirušu koksni dažādās sadalīšanās stadijās un bieži ir ļoti jutīgas pret mirušās koksnes daudzuma un kvalitātes izmaiņām mežā: [Saite](#)

¹³⁷ Valainis et al: [Saite](#)

¹³⁸ Jansons et al: [Saite](#)

¹³⁹ Silava. [Saite](#).

¹⁴⁰ Silava. [Saite](#).

¹⁴¹ Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" – Meža nekoksnes produktu un pakalpojumu izvērtējums, tā devums Latvijas tautsaimniecībā: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

Latvijas meži vienlaikus ir nozīmīgs vietējo pārtikas resursu (piemēram, ogu, sēņu un medījumu papildus resurss pašpatēriņam) un kultūras vērtību avots. Nekoksnes meža produkti ir cieši saistīti ar vietējām tradīcijām un reģionālo identitāti, un 2024. gada dati LVMI *Silava* aptaujas rezultāti apliecina, ka šo resursu izmantošana joprojām ir plaši izplatīta visā sabiedrībā:

- Sēņošana ir viens no visizplatītākajām meža ekosistēmas pakalpojumu izmantošanas veidiem; ar to nodarbojas 63% iedzīvotāju, vidēji savācot 14,6 kg uz personu un aptuveni 12 280 tonnas gadā uz visiem iedzīvotājiem gadā, tirgus vērtībai sasniedzot ~31,9 milj. EUR;
- Ogošanā iesaistās 41% iedzīvotāju, vidēji iegūstot 12,6 kg uz personu, kas kopumā veido apmēram 6 890 tonnas ogu gadā. Iegūtās produkcijas ekonomiskā vērtība tiek lēsta ap 15,4 milj. EUR apmērā, un tie potenciāli veicina pārtikas drošību, kā arī veicina sezonālus ienākumus daļai iedzīvotāju;
- Aptuveni 25% iedzīvotāju ik pavasari iegūst 30-40 litrus koku sulas uz personu, saglabājot ilggadēju vietējo tradīciju;
- Ap 20% mājāsaimniecību Ziemassvētkos cērt vietējo mežu eglītes, saglabājot stabilu paaudzēs pārmantotu tradīciju¹⁴².

Papildus tam, LVMI *Silava* pētījums par NMP¹⁴³ apliecina, ka Latvijas iedzīvotāji ir gatavi finansiāli atbalstīt dabas teritoriju aizsardzību un uzturēšanu. Atkarībā no scenārija sabiedrības kopējā gatavība finansēt dabas saglabāšanas pasākumus svārstās no 6,7 līdz 39,4 miljoniem EUR gadā, norādot uz nozīmīgu sabiedrības vēlmi ieguldīt mežu ilgtspējā. Šie dati atspoguļo sabiedrības relatīvi zemo vēlmi ieguldīt dabas aizsardzībā, salīdzinot to ar, ekosistēmas pakalpojumu (piemēram, sēņošanas) iegūto resursu naudisko izteiksmi.

Rezultāti liecina, ka meži Latvijā ir būtiska publiskā vērtība, ko iedzīvotāji uztver ne tikai kā ekonomisku resursu, bet arī kā nozīmīgu sociālās, kultūras un rekreācijas komponenti. Pēc LVMI *Silava* aptaujas, rezultātiem rekreācija arvien ir galvenā meža funkcija sabiedrības skatījumā,¹⁴⁴ savukārt NMP, dabas izglītības iniciatīvas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana veido daudzslāņainu ekosistēmu pakalpojumu kopumu. Tie kopā stiprina iedzīvotāju labklājību, atbalsta veselīgu dzīvesveidu un vienlaikus veicina ilgtspējīgas mežsaimniecības principu īstenošanu.

LVMI *Silava* pētījums par meža ceļiem apliecina to daudzfunkcionālo lomu: tie nodrošina piekļuvi mežsaimniecībai, bet vienlaikus kalpo arī kā svarīga infrastruktūra rekreācijai – riteņbraukšanai, pārgājieniem un izglītojošām aktivitātēm. Ceļmalas biotopi 2024. gadā tika identificēti kā nozīmīgas mikroekosistēmas, kurās sastopamas vairāk nekā 350 augu

¹⁴² Turpat.

¹⁴³ Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" – Meža nekoksnes produktu un pakalpojumu izvērtējums, tā devums Latvijas tautsaimniecībā: [Saite](#)

¹⁴⁴ Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" – Meža nekoksnes produktu un pakalpojumu izvērtējums, tā devums Latvijas tautsaimniecībā: [Saite](#)

sugas, tostarp aizsargājami dienastauriņi, kas uzsver infrastruktūras ekoloģisko vērtību.¹⁴⁵

Sabiedriski nozīmīgi rekreācijas pasākumi

2024. gadā notika vairāki nozīmīgi pasākumi, kas apliecināja sabiedrības interesi par meža izziņu:

- "Latvijas Meža dienas" pulcēja vairāk nekā 15 000 apmeklētāju;¹⁴⁶
- LVM dabas parks Tērvetē uzņēma 125 200 viesu (nedaudz mazāk nekā iepriekšējā gadā, ņemot vērā vētru radītos bojājumus);¹⁴⁷
- LVM Meža ekspedīcijas skolēniem sasniedza rekordlielu dalībnieku skaitu – 7 390 bērnu.¹⁴⁸

3.4.5. Latvijas un ES tiesību aktu ietekme uz meža nozari

Latvijas meža nozari regulē plašs nacionālo likumu un ES tiesību aktu kopums, kura mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un tirgus prasību izpildi. ES regulējums (Atmežošanas regula, Dabas atjaunošanas regula) kļūst arvien plašāks, tieši ietekmējot meža īpašniekus, uzņēmumus un valsts uzraudzības institūcijas. Šī sadaļa sniedz saīsinātu pārskatu par būtiskākajiem normatīvajiem aktiem un to ietekmi uz meža nozari Latvijā.

Nacionālie tiesību akti

Meža likums¹⁴⁹ nosaka ilgtspējīgas mežsaimniecības principus, tostarp prasības par koksnes izmantošanas līdzsvaru, meža atjaunošanu pēc circes, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un pienākumu veikt regulāru inventarizāciju. Likums arī nosaka pienākumus meža aizsardzībā un saimnieciskās darbības uzraudzībā.

Likuma 2. panta pirmā daļa definē likuma mērķi – veicināt meža ekonomiski, ekoloģiski un sociāli ilgtspējīgu apsaimniekošanu un izmantošanu, visiem meža īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem nodrošinot vienādas tiesības, īpašuma tiesību neaizskaramību un saimnieciskās darbības patstāvību un nosakot vienādus pienākumus.

Likuma 1. panta 13. punkts definē ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu kā "meža pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un intensitātē, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un potenciālu tagadnē un

¹⁴⁵ Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" – Pētījums: Meža ceļi kā daudzfunkcionālas ekosistēmas: [Saite](#)

¹⁴⁶ LV Portāls – "Latvijas meža dienās" šogad rekordliels apmeklētāju: [Saite](#)

¹⁴⁷ AS "Latvijas valsts meži" – 2024. gada darbības pārskats: [Saite](#)

¹⁴⁸ Turpat.

¹⁴⁹ Latvijas Republikas Saeima – Meža likums: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

nākotnē, spēju pildīt nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī, kā arī nerada draudus citām ekosistēmām".

Pēc Meža likuma VMD kontrolē meža apsaimniekošanu, izsniedz ciršanas apliecinājumus, veic sanitāro uzraudzību un uztur Meža valsts reģistru. Tas nodrošina, ka meža īpašnieki ievēro nacionālo un ES regulējumu.

Sugu un biotopu aizsardzības likums¹⁵⁰ regulē reto un aizsargājamo sugu, kā arī to biotopu saglabāšanu, nosaka mikroliegumu (īpaši aizsargājamo teritoriju) izveidi un pienākumus meža īpašniekiem šajās zonās. Tas aizliedz aizsargājamo sugu indivīdu iznīcināšanu un to dzīvotņu degradāciju, tieši ietekmējot meža apsaimniekošanas iespējas un plānošanu.

Medību likums¹⁵¹ regulē medījamo dzīvnieku populāciju apsaimniekošanu un pienākumus samazināt pārnadžu (staltbriežu, aļņu, stirnu) populācijas, kuru postījumi meža jaunaudzēs apdraud mežsaimniecības rentabilitāti un atjaunošanu. Likums nosaka kompensācijas kārtību par postījumiem meža kultūrām, kas ir būtiski meža īpašnieku ekonomiskajai darbībai.

Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā (MK noteikumi Nr. 936)¹⁵² detalizēti nosaka ekoloģiskās prasības meža cirtes izpildē, tostarp obligāti saglabājamo ekoloģisko koku skaitu, atmirušās koksnes un pameža apjomus, kā arī biotopu aizsardzības kārtību. Tie veido praktisku vadlīniju, bez kura ievērošanas VMD neizsniedz ciršanas apliecinājumus.

Aizsargjoslu likums¹⁵³ regulē saimnieciskās darbības aprobežojumus krasta kāpās, gar upēm, ezeriem un purviem. Tas nosaka minimālās aizsargjoslu platības, lai mazinātu eroziju, slodzi uz biotopiem un ūdeņu piesārņojumu.

ES tiesību akti

Eiropas Klimata likums¹⁵⁴ nosaka ES mērķi panākt klimata neitralitāti līdz 2050. gadam un starpposma mērķus (vismaz 55% emisiju samazinājums līdz 2030. gadam pret 1990. gada līmeni). Šis akts izveido vispārējo regulatīvo ietvaru, kurā tiek integrēts meža sektors kā būtisks oglekļa piesaistes avots un klimata risinājums. Regulā norādīts, ka ZIZIMM sektoru emisiju samazināšana ir kritiska sastāvdaļa ES klimata neitralitātes stratēģijā.

ZIZIMM regula¹⁵⁵ nosaka ES dalībvalstu saistības samazināt un kompensēt ZIZIMM sektora emisijas. Latvijas mežu un lauksaimniecības zemes jomā tiek noteikts "no-debit"

¹⁵⁰ Latvijas Republikas Saeima – Sugu un biotopu aizsardzības likums: [Saite](#)

¹⁵¹ Latvijas Republikas Saeima – Medību likums: [Saite](#)

¹⁵² Latvijas Republikas Ministru kabinets – Noteikumi Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā": [Saite](#)

¹⁵³ Latvijas Republikas Saeima – Aizsargjoslu likums: [Saite](#)

¹⁵⁴ Eiropas Parlaments un Padome – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119, ar ko nosaka Eiropas Klimata mērķi un groza Regulā (ES) 2018/1999 noteikto politikas sistēmu: [Saite](#)

¹⁵⁵ Eiropas Parlaments un Padome – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 par to, kā ņemt vērā zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību Savienības klimata un enerģētikas politikā un groza Regulu (ES) 2018/1999 (LULUCF Regula): [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

princips, kas nozīmē, ka šis sektors nedrīkst palielināt neto emisijas pret bāzes līmeni (2000.-2009. gads). Regula ir tieši saistīta ar Eiropas Klimata akta mērķu sasniegšanu un nosaka pārskaitīšanas procedūras, kas obligāti ir jāievēro.

Biotopu direktīva¹⁵⁶ nosaka aizsargājamo sugu un biotopu sarakstus, to aizsardzības prasības un ierobežojumus saimnieciskajā darbībā aizsargātajās teritorijās. Latvijas mežos atrodas vairākas aizsargātas meža biotopu kategorijas. Direktīva prasa, lai mežsaimniecības darbības šajās teritorijās nepasliktinātu šo biotopu stāvokli un to, ka nepieciešami ir mežu saglabāšanas pasākumi.

Putnu direktīva¹⁵⁷ nosaka aizsargu mehānismus vairāk nekā 250 Eiropas putnu sugu aizsardzībai, no kurām daudzas ir atkarīgas no mežu ekosistēmām. Direktīva paredz putnu sugu īpaši aizsargājamo teritoriju tīklu un prasa, lai dalībvalstis nodrošinātu mežsaimniecības un citu darbību savienojamību ar putnu sugu dzīvotņu aizsardzību. Latvijas mežos šie noteikumi ir īpaši nozīmīgi migrējošo putnu aizsardzībai.

ES Kokmateriālu regula¹⁵⁸ prasa informācijas vākšanu par koksnes izcelsmi, riska novērtējumu un riska mazināšanas pasākumus, lai ES tirgū nonāktu tikai legāla koksne.

ES Atmežošanas regula¹⁵⁹ nosaka, ka ES tirgū pēc 2020. gada drīkst laist tikai tādus produktus, kas nav saistīti ar atmežošanu vai meža degradāciju. Attiecībā uz koksnes produktiem tā paredz pienākumu nodrošināt pilnīgu izsekojamību līdz pat mežizstrādes vietai, izmantojot precīzus ģeogrāfiskos datus, kā arī vākt detalizētu informāciju par produktu izcelsmi (t.sk. konkrēto zemes gabalu), veikt pienācīgu risku izvērtējumu un īstenot riska mazināšanas pasākumus. Regula pakāpeniski aizvieto līdzšinējo ES Kokmateriālu regulu kā galveno instrumentu nelikumīgi iegūtas koksnes un ar atmežošanu saistītu produktu ierobežošanai ES tirgū. Prasību ieviešana palielina administratīvo un datu pārvaldības slogu, īpaši mazajiem meža īpašniekiem, taču vienlaikus stiprina tirgus uzticamību, nodrošina pārredzamas piegādes ķēdes un veicina atbildīgu meža resursu apsaimniekošanu. Ar Padomes pieņemtajiem grozījumiem regulas piemērošana atlikta par vienu gadu, vienlaikus paredzot prasību vienkāršošanu un administratīvā sloga samazināšanu, kā arī nosakot, ka līdz 2026. gada 30. aprīlim Eiropas Komisijai jāiesniedz izvērtējums par šo vienkāršošanu ietekmi un nepieciešamības gadījumā jārosina turpmāki grozījumi.

Dabas atjaunošanas regula¹⁶⁰ uzliek par pienākumu līdz 2030., 2040. un 2050. gadam pakāpeniski atjaunot degradētas ekosistēmas, tostarp mežus, integrējot atjaunošanas pasākumus saimnieciskajā darbībā un nacionālajos plānos.

¹⁵⁶ Eiropas Savienības Padome – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 92/43/EEK par dabisku biotopu, dzīvnieku un augu sugu aizsardzību (Biotopu direktīva), kodificēts teksts: [Saite](#).

¹⁵⁷ Eiropas Parlaments un Padome – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību (Putnu direktīva): [Saite](#).

¹⁵⁸ Eiropas Parlaments – Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regula (ES) Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (ES Kokmateriālu regula): [Saite](#).

¹⁵⁹ ES Atmežošanas regula: [Saite](#).

¹⁶⁰ Eiropas Parlaments un Padome – Regula (ES) 2024/1991 par dabas atjaunošanu un ar ko groza Regulu (ES) 2022/869 (Dabas atjaunošanas regula): [Saite](#).

3.4.6. Meža sertifikācijas sistēmas

Meža sertifikācija ir mehānisms, kas apliecina atbildīgu un ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, nodrošinot sabiedrības uzticību, ka koksnes resursi tiek iegūti saskaņā ar vides, ekonomiskajām un sociālajām prasībām. Latvijā tiek izmantotas divas starptautiski atzītas sertifikācijas sistēmas – PEFC (*Programme for the Endorsement of Forest Certification*) un FSC (*Forest Stewardship Council*).

FSC balstās uz vienotu starptautisku principu un kritēriju sistēmu, kas visās valstīs saglabā vienotu saturisko pamatu. Tā ietver 10 principus, kuros aptverti tādi aspekti kā likumība un tiesības uz zemi, darbinieku un vietējo kopienu tiesības, vides ietekmes mazināšana, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kā arī meža apsaimniekošanas plānošana, monitorings un ilgtspēja. Katrā valstī šie principi tiek konkretizēti, izstrādājot nacionālo standartu, kas nosaka konkrētos rādītājus un verificācijas kritērijus.^{161,162} Latvijai nav izstrādāts savs nacionālais FSC meža uzraudzības standarts, tādēļ sertifikācija Latvijā notiek pēc pagaidu standarta.

Savukārt Starptautiskā PEFC organizācija apvieno reģionālās un nacionālās pārstāvniecības visā pasaulē, ar to starpniecību panākot, ka katra valsts, atbilstoši starptautiskajām prasībām, pielāgo normatīvajam regulējumam un nacionālajam kontekstam starptautiski noteiktos ilgtspējības kritērijus un prasības. Kopš 2002. gada Starptautiskās PEFC organizācijas pārstāvis Latvijā ir biedrība „PEFC Latvija”. Latvijā ir apstiprināts nacionālais PEFC meža apsaimniekošanas standarts. Tas atbilst Starptautiskā PEFC noteiktajiem ilgtspējas principiem. Latvijas standarts, tāpat kā citu valstu PEFC nacionālie standarti, tika izstrādāts, balstoties uz Starptautisko ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas standartu prasībām (t.sk. PEFC ST 1003:2024). Pašlaik Latvijā spēkā esošais PEFC standarts (PEFC FMS:2022)¹⁶³ nosaka sešus kritērijus, kas aptver meža resursu un to ieguldījuma oglekļa ciklā saglabāšanu, meža ekosistēmas veselību un vitalitāti, meža produktīvās funkcijas, bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, meža aizsargfunkcijas (augšne un ūdens), kā arī sociālo un ekonomisko funkciju uzturēšanu.¹⁶⁴

2024. gadā ar PEFC sistēmu Latvijā bija sertificēti ap 1,76 milj. ha mežu, savukārt FSC sertifikācija aptvēra tikai ap 427 tūkst. ha meža platību.^{165,166} No 335 FSC sertifikāta turētājiem Latvijā 318 sertificētajām vienībām ir koksnes piegādes ķēdes (CoC) sertifikāti (nodrošina sertificētas koksnes izsekojamību), 17 meža īpašniekiem ir meža apsaimniekošanas (FM) sertifikāti.¹⁶⁷ PEFC ietvaros Latvijā 46 sertificētām vienībām ir meža apsaimniekošanas sertifikācija – gan individuāli, gan grupu sertifikācijas veidā. Savukārt 309 sertifikāta turētājiem ir tikai koksnes piegādes ķēdes sertifikāts, kas

¹⁶¹ Forest Stewardship Council – FSC principles and criteria for forest stewardship: [Saite](#).

¹⁶² Fišere, M., & Pēgle, K. (2019). Environmental sustainability in the Latvian forest industry (SSE Riga Student Research Papers No. 8 (218)). Stockholm School of Economics in Riga: [Saite](#).

¹⁶³ PEFC – Latvijas nacionālais PEFC meža apsaimniekošanas standarts: [Saite](#).

¹⁶⁴ Turpat.

¹⁶⁵ Forest Stewardship Council – FSC Search: [Saite](#)

¹⁶⁶ PEFC – Facts and Figures: [Saite](#).

¹⁶⁷ Forest Stewardship Council – FSC Search: [Saite](#)

nodrošina sertificētas koksnes un tās produktu izsekojamību, bet neaptver meža platību apsaimniekošanas prasības.¹⁶⁸

Plašais sertifikātu loks Latvijā apliecina nozares atbilstību starptautiski atzītiem ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas principiem, kuri paplašinās arī uz koksnes produktu ražošanas sfēru. Meža apsaimniekotāji un koksnes produktu ražotāji ar PEFC vai FSC sertifikāciju apliecina, ka koksne tiek iegūta no mežiem, kuri apsaimniekoti ekonomiski pamatoti, videi draudzīgi un sociāli atbildīgi, un ka paši ražotāji savā darbībā ir ilgtspējīgi un atbildīgi uzņēmēji. Šāds sertifikācijas tvērums kļuvis par neatņemamu meža nozares identitātes daļu Latvijā. Papildus PEFC sistēmā darbojas mežsaimniecības darbuzņēmēju sertifikācija, kuras mērķis ir veicināt ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, paaugstinot mežsaimniecības darbuzņēmēju sniegto pakalpojumu kvalitāti, efektivitāti un sociālo atbildību. Tādējādi tiek radītas konkurētspējas priekšrocības sertificētiem mežkopības, mežizstrādes un transportēšanas pakalpojumu sniedzējiem.

3.4.7. Kvalitatīvie rādītāji: sabiedrības attieksme pret vidi un mežu nozari

Papildus kvantitatīvajiem vides rādītājiem svarīgi ir arī tādi aspekti kā sabiedrības uztvere un attieksme par apkārtējo vidi, dabu (tai skaitā, mežu), mežsaimniecību un ar to saistītajiem aspektiem. 2024. gada Vidzemes Augstskolas veiktā sabiedrības aptauja rāda ka Latvijas iedzīvotāji kopumā augstu vērtē vides nozīmi savā ikdienā un vērtību sistēmā. Vairāk nekā 95 % respondentu uzskata rūpes par dabu par svarīgām, savukārt vairāk nekā 80 % atzīst, ka cilvēks ir cieši atkarīgs no dabas procesiem. Tas liecina par stabilu sabiedrības atbalstu ilgtspējīgas resursu apsaimniekošanas idejai.

Tomēr vienlaikus iezīmējas arī vairākas problēmas, kas ir būtiskas mežu kontekstā. Pirmkārt, sabiedrības zināšanu pašvērtējums par dabu ir samazinājies salīdzinājumā ar 2021. gadu, kas norāda uz nepieciešamību stiprināt izglītojošo darbu un skaidrot sabiedrībai bioloģiskās daudzveidības un meža ekosistēmu nozīmi. Otrkārt, vairāk nekā trešdaļa aptaujāto kā nozīmīgāko vides problēmu Latvijā min tieši mežu mežizstrādi (salīdzinot ar atkritumu piesārņojumu – 20%, klimata pārmaiņām – 5% un bioloģiskās daudzveidības zudumu 4% u.c.), kas apliecina šī jautājuma jūtīgumu sabiedrības acīs un izceļ nepieciešamību pēc skaidras un konsekventas komunikācijas par ilgtspējīgas mežsaimniecības principiem un tās radītajiem ieguvumiem.¹⁶⁹

ĪADT kontekstā, dati norāda, ka tikai aptuveni ceturtdaļu iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabojumus saista ar šādu teritoriju esamību un pieejamību valsts mērogā. Tas nozīmē, ka dabas aizsardzības sniegtie ieguvumi ne vienmēr tiek pietiekami skaidri uztverti, un nepieciešams mērķtiecīgi uzsvērt šo teritoriju nozīmi sabiedrības labklājībai, veselībai un rekreācijai.¹⁷⁰

Vienlaikus sabiedrības paradumi liecina par meža nozīmīgo lomu Latvijas iedzīvotāju ikdienā: gandrīz visi aptaujātie regulāri izmanto mežu rekreācijai, tai skaitā sēņošanai, ogošanai un atpūtai dabā. Šī situācija, kurā augsta mežu izmantošana līdzas pastāv ar

¹⁶⁸ PEFC – Find Certified: [Saite](#)

¹⁶⁹ Vidzemes Augstskola, Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts – Sabiedrības aptaujas rezultāti par attieksmi pret dabu un tās aizsardzību: [Saite](#)

¹⁷⁰ Turpat.

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

paustām bažām par mežizstrādi, norāda uz nozīmīgu komunikācijas un uzticēšanās izaicinājumu valsts mērogā, kas jāņem vērā, plānojot sabiedrības informēšanas aktivitātes un skaidrojot ilgtspējas praksi.¹⁷¹

Sabiedriskās aptaujas SKDS dati liecina, ka 87 % Latvijas iedzīvotāju ir svarīga iespēja apmeklēt Latvijas mežus un pavadīt tur brīvo laiku. Tas spilgti ilustrē mežu nozīmi sabiedrībā. Iedzīvotāji īpaši novērtē LVM nodrošinātās takas, parkus, skatu platformas, purva laipas un citus objektus dažādos reģionos, kas nostiprina uzņēmuma uzticamību un sociālo nozīmi.

¹⁷¹ Turpat.

4. AS “Latvijas valsts meži” sociālekonomiskās ietekmes vērtējums

AS “Latvijas valsts meži” (turpmāk – LVM) ir pēc apgrozījuma lielākais Latvijas meža nozares uzņēmums un 2024. gadā ierindojās kā Latvijas trešais vērtīgākais uzņēmums,¹⁷² tādēļ ir likumsakarīgi, ka uzņēmumam ir būtiska ietekme ne tikai tā pamatdarbības – meža apsaimniekošanas – sektorā un meža nozarē, bet arī valsts mērogā. LVM ietekmē meža nozari, Latvijas ekonomiku un ne tikai uzņēmumā nodarbinātos, bet arī plašāku sabiedrību, radot bruto pievienoto vērtību, mijiedarbojoties ar citām nozarēm, papildinot valsts budžetu ar nodokļu un dividenžu maksājumiem, radot darbvietas, nodrošinot konkurētspējīgu atalgojumu un iesaistoties dažādās iniciatīvās un projektos. LVM 2024. gadā pārvaldīja kopumā 1,6 milj. ha Latvijas Republikas meža zemes,¹⁷³ norādot uz uzņēmuma būtisko lomu Latvijas meža resursu apsaimniekošanā un Latvijas vides aizsardzībā. Tādēļ ir svarīgi noteikt LVM sociālekonomisko ietekmi, analizējot četras galvenās rādītāju kategorijas: ekonomiskie rādītāji, sociālie rādītāji, pārvaldības rādītāji un vides rādītāji.

4.1. Ekonomiskie rādītāji

LVM ekonomisko rādītāju analīze ļauj izvērtēt uzņēmuma ietekmi gan uz Latvijas ekonomiku, gan starptautiski, kā arī identificēt uzņēmuma lomu meža apsaimniekošanas sektorā un meža nozarē. Šīs nodaļas ietvaros tiek apskatīta LVM radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība valsts līmenī un starptautiski, analizējot uzņēmuma ietekmi citu nozaru bruto pievienotās vērtības radīšanā. Tiek apskatīts meža nozares kopējais ekonomiskais piensums – tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības kopsumma, un tā īpatsvars valsts ekonomikā, kā arī LVM valsts budžetā iemaksāto tiešo, netiešo un saistīto nodokļu apjoms (terminu skaidrojumus skatīt sadaļā “Terminu un saīsinājumu skaidrojums”).

4.1.1. AS “Latvijas valsts meži” radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība

Balstoties uz aplēsēm, LVM 2024. gadā radīja 186,1 milj. EUR tiešās bruto pievienotās vērtības, caur uzņēmuma piegādātājiem citās nozarēs radot papildus 156,5 milj. EUR netiešās bruto pievienotās vērtības piensumu Latvijas ekonomikā un caur radīto darbvietu darbinieku gala patēriņu radot papildus 24,1 milj. EUR saistīto piensumu, tādējādi **veidojot 366,7 milj. EUR kopējo bruto pievienotās vērtības ietekmi Latvijā,**

¹⁷² Top 101 – Latvijas vērtīgākie uzņēmumi: [Saite](#)

¹⁷³ Latvijas valsts meži – 2024. gada pārskats: [Saite](#)

veidojot 1,1% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības un 0,9% no IKP (skatīt 38. Attēlu).

38. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā Latvijā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

LVM no citām nozarēm iepirktais preces un pakalpojumi, uz kā balstās uzņēmuma netiešā bruto pievienotā vērtība, 2024. gadā veidoja 325,7 milj. EUR un ietvēra kokmateriālu sagatavošanu, pievešanu mežā un kravu pārvadājumus, mežkopības pakalpojumus, meža infrastruktūras uzturēšanu un citus pakalpojumus.¹⁷⁴ Balstoties uz identificētajiem iegādātajiem pakalpojumiem, lēšams, ka LVM lielākā netiešās bruto pievienotās vērtības ietekme ir transporta un uzglabāšanas, apstrādes rūpniecības, būvniecības un profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu nozarēs, kā arī meža apsaimniekošanas sektorā, savukārt lielākā saistītās bruto pievienotās vērtības ietekme ir operāciju ar nekustamajiem īpašumiem, apstrādes rūpniecības un izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozarēs.

Balstoties uz aplēsēm, **LVM bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā un ārzemēs sasniedza 423,5 milj. EUR 2024. gadā** (tostarp 202,0 milj. EUR netiešā bruto pievienotā vērtība un 35,4 milj. EUR saistītā bruto pievienotā vērtība). Lai gan, atbilstoši LVM Ilgtspējas ziņojumam par 2024. gadu, 99,1% no LVM iegādātajām precēm un pakalpojumiem nāca no Latvijas uzņēmumiem, ņemot vērā plašākas nozaru tendences, tiek pieņemts, ka LVM piegādātāji savu preču ražošanā un pakalpojumu sniegšanā izmanto arī importa preces un pakalpojumus. Veiktā valsts mēroga aplēse balstīta uz meža apsaimniekošanas sektoram piemēroto importa un iekšzemes preču un pakalpojumu sadalījumu, taču LVM fokuss uz sadarbošanos ar tiešajiem piegādātājiem Latvijā nozīmē, ka LVM valsts mēroga patiesā ietekme var būt augstāka par norādīto.

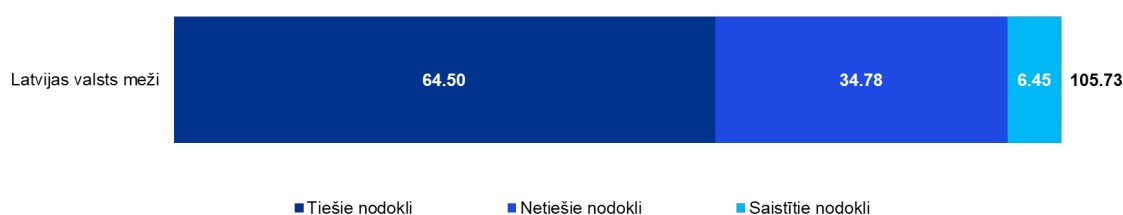
LVM radītās bruto pievienotās vērtības kopējās valsts mēroga ietekmes koeficients 2024. gadā bija 1,97, ievērojami pārsniedzot meža apsaimniekošanas sektorā identificēto 1,35 koeficientu valsts mērogā. Koeficienta vērtība nozīmē, ka par katru uzņēmuma tiešā darbībā radīto 1 EUR, valsts ekonomikā tiek pienesti papildus 0,97 EUR. Ņemot vērā, ka LVM ir daļa no meža apsaimniekošanas sektora un uzņēmums mijiedarbojas ar citiem sektora uzņēmumiem, augstāku koeficientu pamato LVM radītā netiešā bruto pievienotā vērtība meža apsaimniekošanas sektorā, jo, analizējot sektora līmeņa bruto pievienotās vērtības ietekmi, tās uzņēmumu radītā netiešā bruto pievienotā vērtība citos meža apsaimniekošanas uzņēmumos ir iekļauta sektora tiešajā pievienotajā vērtībā.

¹⁷⁴ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

4.1.2. AS “Latvijas valsts meži” valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi

Balstoties uz aplēsēm, LVM 2024. gadā valsts budžetā iemaksāja 105,7 milj. EUR tiešajos, netiešajos un saistītajos nodokļos, tostarp 34,8 milj. EUR netiešajos nodokļos un 6,5 milj. EUR saistītajos nodokļos (skatīt 39. Attēlu), tādējādi veidojot 0,71% no valsts kopbudžeta ieņēmumiem.

39. Attēls: AS “Latvijas valsts meži” radītie valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā Latvijā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai; Latvijas valsts meži – Skaitļi un fakti (konsolidēti): [Saite](#)

LVM valsts budžetā iemaksāto nodokļu kopējās ietekmes koeficients 2024. gadā bija 1,64 EUR, par katru LVM iemaksāto 1 EUR uzņēmuma ietekmei veicinot papildus 0,64 EUR piesummu valsts budžetam. Ņemot vērā LVM iegādātās preces un pakalpojumus, lēšams, ka uzņēmumam lielākā netiešā un saistītā iemaksāto nodokļu ietekme ir transporta un uzglabāšanas un apstrādes rūpniecības nozarēs, kā arī meža apsaimniekošanas sektorā.

Papildus, ņemot vērā Latvijas valsts ir vienīgais LVM kapitāla īpašnieks, LVM valsts pamatbudžeta ieņēmumos ieskaita dividenžu maksājumu (2024. gadā 64% apmērā no pārskata gada peļņas, bet ne mazāk kā 138,9 milj. EUR).¹⁷⁵ LVM 2024. gadā par 2023. pārskata gadu valsts pamatbudžetā iemaksāja 141,4 milj. EUR¹⁷⁶ (neskaitot UIN), tādējādi kopā ar tiešajiem, netiešajiem un saistītajiem nodokļiem LVM 2024. gada kopējais piesums valsts budžetam bija 247,1 milj. EUR, kas atbilst 1,7% no VID administrētajiem valsts kopbudžeta ieņēmumiem. Viena uzņēmuma kopējā piesuma īpatsvars 1,7% apmērā ir ievērojams un norāda uz LVM būtisko lomu publiskajiem pakalpojumiem, infrastruktūrai un sociālajai apdrošināšanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanā, kā arī iedzīvotāju labklājības veicināšanā un reģionālajā attīstībā, ņemot vērā LVM darbību Latvijas reģionos.

4.2. Sociālie rādītāji

LVM kā meža apsaimniekošanas sektora vadošajam uzņēmumam un vienam no Latvijas lielākajiem uzņēmumiem ir būtiska ietekme iedzīvotāju labklājības un sociālo iekļaušanas veicināšanā Latvijā un tās reģionos, nodrošinot darbvietas un konkurētspējīgu atalgojumu un atbalstot un finansējot labdarības, izglītības, sporta un kultūras iniciatīvas, kā arī veicot infrastruktūras attīstības projektus. Šajā nodaļā tiek

¹⁷⁵ Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam: [Saite](#)

¹⁷⁶ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS “Latvijas valsts meži”
 2026. gada februāris

apskatīti sociālie rādītāji, kas ietver LVM nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas gan Latvijas nozarēs, gan starptautiski (terminu skaidrojumus skatīt sadaļā “Terminu un saīsinājumu skaidrojums”), LVM darbinieku atalgojumu un LVM veiktās sociālās iniciatīvas un projektus.

4.2.1. AS “Latvijas valsts meži” nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas

Balstoties uz aplēsēm, **LVM 2024. gadā Latvijā nodrošināja 4,8 tūkst. tiešās, netiešās un saistītās darbvietas**, tostarp 2,7 tūkst. netiešās darbvietas un 0,6 tūkst. saistītās darbvietas, veidojot 0,5% no valsts kopējā darbvieta skaita (skatīt 40. Attēlu). Savukārt, ietverot importa preces un pakalpojumus, lēšams, ka uzņēmums 2024. gadā kopā nodrošināja 6,2 tūkst. darbvietas, tajā ietverot 3,7 tūkst. netiešās darbvietas un 1,0 tūkst. saistītās darbvietas. Kā norādīts iepriekš, veiktā valsts mēroga aplēse balstīta uz meža apsaimniekošanas sektoram piemēroto importa un iekšzemes preču un pakalpojumu sadalījumu, tādēļ pieļaujams, ka LVM patiesā valsts mēroga ietekme ir augstāka.

40. Attēls: AS “Latvijas valsts meži” nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvieta skaits 2024. gadā Latvijā



Piezīme: LVM tiešo darbvieta skaits balstīts uz Lursoft IT sniegto informāciju par gada vidējo darbinieku skaitu 2024. gadā;
 Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Nemot vērā LVM 2024. gadā iegādātās preces un pakalpojumus no citām nozarēm, lēšams, ka LVM lielākā nodrošināto netiešo un saistīto darbvieta ietekme valsts mērogā ir bijusi transporta un uzglabāšanas, apstrādes rūpniecības, izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu un profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu nozarēs, kā arī meža apsaimniekošanas sektorā.

2024. gada beigās 71,4% no LVM darbiniekiem bija nodarbināti ārpus Rīgas statistiskā reģiona (tostarp 26,0% Vidzemes statistiskajā reģionā, 19,4% Kurzemes statistiskajā reģionā, 15,0% Zemgales statistiskajā reģionā un 11,1% Latgales statistiskajā reģionā).¹⁷⁷ LVM darbība Latvijas reģionos norāda, ka uzņēmumam ir būtiska loma reģionālās nodarbinātības veicināšanā un vietējās uzņēmējdarbības veicināšanā.

LVM nodrošināto darbvieta kopējās ietekmes koeficients valsts mērogā bija 3,19, uzņēmumam par katru darbvieta veicinot papildus 2,19 darbvieta nodrošināšanu Latvijā, savukārt kopējās ietekmes koeficients, ietverot ārzemju nozares, bija 4,13. Augstais koeficients ir indikācija LVM produktivitātei un tehnoloģiskajai attīstībai, sasniedzot

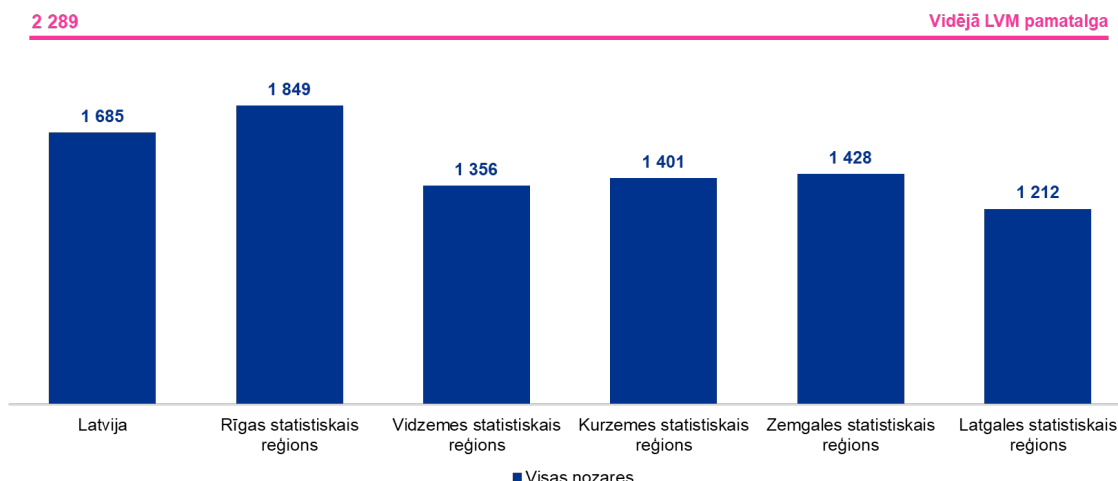
¹⁷⁷ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

augstāku tiešo bruto pievienoto vērtību uz tiešo darbvietu (124,4 tūkst. EUR 2024. gadā) nekā valstī vidēji (39,9 tūkst. EUR), meža nozarē (54,8 tūkst. EUR) un augstākajā nozarē (operācijas ar nekustamo īpašumu – 115,5 tūkst. EUR) un tādejādi uzņēmuma radīto darbvietu ietekmes attiecībai esot augstākai par radītās bruto pievienotās vērtības attiecību.

4.2.2. AS "Latvijas valsts meži" nodarbināto atalgojums

LVM 2024. gadā nodrošināja 2 289 EUR bruto vidējo darbinieku pamatalgu, kas ir par 448 EUR augstāks rādītājs nekā meža apsaimniekošanas sektora vidējā 1 841 bruto darba samaksa 2024. gadā. LVM 2024. gadā ir nodrošinājis augstāku vidējo atalgojumu par visu nozaru vidējo līmeni ne tikai valsts mērogā, bet arī par katra reģiona vidējo atalgojumu (skatīt 41. Attēlu).

41. Attēls: LVM un visu nozaru vidējā bruto darba samaksa reģionos 2024. gadā, EUR



Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz Oficiālās statistikas portāls – Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa pa darbības veidiem reģionos (eiro) 2021 - 2024: [Saite](#) un Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

LVM nodrošina augstāku vidējo bruto atalgojumu par meža apsaimniekošanas sektoru gan Latvijas mērogā, gan reģionos, taču LVM vidējais atalgojums 2024. gadā bija tikai par 61 EUR vairāk nekā meža apsaimniekošanas vidējais atalgojums Rīgas statistiskajā reģionā. Augstāks vidējais atalgojums LVM ne tikai salīdzinājumā ar visu nozaru valsts un reģionu vidējo līmeni, bet arī ar meža nozares un meža apsaimniekošanas sektora vidējiem līmeņiem apliecina LVM lomu sociālās vienlīdzības un labklājības veicināšanā, it īpaši Latvijas reģionos.

LVM pienesumu atalgojumam Latvijā un iedzīvotāju labklājībai atspoguļo kopējais radītais atalgojums tiešajās, netiešajās un saistītajās darbvietās. Balstoties uz uzņēmuma 2024. gada darbības pārskatu, LVM 2024. gadā tiešajās darbvietās

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

samaksāja 47,6 milj. EUR atlīdzībā par darbu¹⁷⁸ un, balstoties uz aplēsēm, papildus netiešajās un saistītajās darbvietās radīja 66,2 milj. EUR atalgojuma, tādējādi veidojot 113,8 milj. EUR kopējo pienesumu Latvijas iedzīvotāju atalgojumam.

LVM pozitīvo ietekmi uz darbvietu un tādējādi iedzīvotāju labklājību pamato arī uzņēmuma saņemtie augstie vērtējumi un apbalvojumi, tostarp kā viena no pievilcīgākajiem darba devējiem atzinums "Kantar" 2024. gada pētījumā, "Fontes" 2024. gada pētījuma kategorijas "Taisnīgākais atalgojuma maksātājs" 4. vieta lielo uzņēmumu grupā un viens no augstākajiem vērtējumiem "CVMarket.lv" rīkotajā aptaujā "Labākais darba devējs" 2024. gadā, uzņēmumam nodrošinot ne tikai konkurētspējīgu atalgojumu bet arī darba ņēmējiem pievilcīgus darba apstākļus un ģimenēm draudzīgu darba vidi. LVM 2024. gadā sasniedzis 83% vērtējumu darbinieku labbūtības rādītājā.¹⁷⁹

LVM pozitīvo sociālo ietekmi pamato arī tas, ka jau astoto gadu LVM izdevies saglabāt līderpozīcijas kā Latvijas zaļākajam zīmolam "Baltijas Zīmolu forumā".¹⁸⁰

4.2.3. AS "Latvijas valsts meži" veiktās iniciatīvas un projekti

LVM devums sabiedrībai ir vērtējams ne tikai pēc nodarbinātības rādītājiem un atalgojuma, kas stiprina ekonomiku un uzlabo iedzīvotāju dzīves kvalitāti, bet arī daudzveidīgajām aktivitātēm ar sociālo pienesumu, kurās uzņēmums regulāri iesaistās. Tiek veicināta izglītība, sports un kultūra, kā arī veiktas labdarības iniciatīvas. Šie ieguldījumi nav viegli izmērāmi skaitļos, tomēr tie ir nozīmīgi vietējo kopienu labklājībai. Tāpat, LVM aktīvi veic infrastruktūras projektu īstenošanu, kas veido jaunas iespējas uzņēmējdarbībai. Šajā nodaļā sniegti piemēri no uzņēmuma, galvenokārt, 2024. gadā veiktajām iniciatīvām un projektiem, kas ilustrē tikai daļu no plašākās sociālās ietekmes:

Labdarības iniciatīvas:

- No 2022. gada LVM sniedz atbalstu Ukrainas mežiniekiem, kā arī sadarbībā ar labdarības organizācijām, LVM darbinieki ziedojuši nepieciešamās mantas brīvprātīgajiem Ukrainas karavīriem, kā arī apģērbus un pārtikas preces Ukrainas iedzīvotājiem;
- 2023. gadā LVM un ZM parakstīja saprašanās un sadarbības memorandu ar Ukrainas Valsts specializēto saimniecisko uzņēmumu "Ukrainas meži" (ДП "Ліси України");
- LVM dāvināja ap 40 tūkst. egļu un priežu stādu Čerņihivas reģiona parku atjaunošanai, atsaucoties Ukrainas vēstniecības lūgumam ziedot koku stādus Ukrainas mežu teritorijas atjaunošanai;¹⁸¹
- Atsaucoties Ukrainas vēstniecības Latvijā aicinājumam, LVM dāvināja Ukrainā dzīvojošajiem bērniem 468 lietotas, labā stāvoklī esošas datortehnikas vienības

¹⁷⁸ Latvijas valsts meži – Darbības pārskats par 2024. gadu: [Saite](#)

¹⁷⁹ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

¹⁸⁰ Latvijas valsts meži – "Latvijas valsts meži"- zaļākais zīmols Latvijā: [Saite](#)

¹⁸¹ Latvijas valsts meži – LVM dāvina stādus Čerņihivas reģiona parku atjaunošanai Ukrainā: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

gandrīz 32 tūkst. EUR vērtībā, lai būtu iespēja nodrošināt Čerņihivas apgabalā dzīvojošajiem skolēniem attālinātās mācību iespējas.

Izglītības iniciatīvas:

- LVM kopā ar "Latvijas Koks" un citiem partneriem organizēja tālākizglītības kursus fizikas, ķīmijas un dabaszinību skolotājiem. Kursu laikā pedagogi apguva metodiku "Koksnes eksperimenti 5.–12. klasei" un veica praktiskus eksperimentus, lai labāk integrētu zināšanas par koksnī mācību procesā;¹⁸²
- LVM rīkoja "LVM Bioekonomikas skola" konkursu, kurā jaunieši radīja video vēstījumus par tēmu "Mana Latvija. Mana atbildība". LVM piešķīra stipendijas un klases transportu uz "Latvijas Meža dienām", kā motivāciju iesaistīties un popularizēt meža nozares vērtības;¹⁸³
- LVM sadarbībā ar LU Starpnozaru izglītības inovācijas centru rīkoja pētījumu sacensības "Mežotājs", aicinot 8. un 9. klašu skolēnus iesaistīties mežsaimnieku lomā un veikt praksē meža pētījumus;¹⁸⁴
- "LVM Meža ekspedīcijas" ir vides izglītības un aktīvās atpūtas programma 6. klašu skolēniem, kas 2024. gadā notika jau astoto gadu. Ekspedīcijās skolēni dodas pārgājienos dabā ar praktiskām pieturām mežā, pielieto dabaszinību zināšanas un apgūst meža saglabāšanas nozīmi. 2024. gadā dalībnieku skaits sasniedza 7 390 skolēnus un skolotājus;¹⁸⁵
- Kopš 2005. gada sadarbībā ar Klimata un enerģētikas ministriju ar mērķi rosināt bērnos atbildību pret vidi, vairojot izpratni par vērtīgo un lieko dabā, bērnu darziem tiek īstenota ekoprogramma "Cūkmena detektīvi". Programmas ietvaros bērni kopā ar pedagogu nāk talkā Cūkmenam, kas cīnās par tīriem mežiem un kura aizraušanās ir meža atjaunošana. Šajā mācību gadā par Cūkmena detektīviem kļūt apņēmušies vairāk kā 5 700 bērni no visas Latvijas;
- "Meža meistarklase" ir pastāvīga un vispusīga iespēja sākumskolai tuvināt mācību procesu dabai. Pašlaik ik mēnesi skolas dalās ar stāstiem par paveikto, un tajos sastopams it viss, sākot no koku augstuma mērīšanas skolas pagalmā, līdz pat LVM kokaudzētavu apmeklējumiem.¹⁸⁶

Sporta iniciatīvas:

- Popularizēt MTB (kalnu) un gravel (grants) riteņbraukšanu kā visiem pieejamu, dabai draudzīgu sporta veidu, LVM sadarbojas ar "LVM Kalnu divriteņa maratona" organizatoriem. Pasākums aptver kalnu, grants un meža distances, ar mērķi veicināt aktīvu dzīvesveidu un sportu brīvā dabā, saudzējot dabas daudzveidību. Maratons notiek vairākos posmos dažādās Latvijas vietās, līdz ar to tā ir iespēja popularizēt Latvijas novadus un pilsētas kā aktīva tūrisma galamērķus;¹⁸⁷

¹⁸² Latvijas valsts meži – Fizikas un ķīmijas eksperimentos pedagogi uzzina vairāk par koksnī: [Saite](#)

¹⁸³ Latvijas valsts meži – Jauniešiem piešķir stipendijas konkursā "LVM Bioekonomikas skola": [Saite](#)

¹⁸⁴ Latvijas valsts meži – Pētījumu sacensības "Mežotājs" aicina 8.–9. klases iesaistīties mežsaimnieku lomās: [Saite](#)

¹⁸⁵ Latvijas valsts meži – LVM Meža ekspedīcijas: [Saite](#)

¹⁸⁶ Latvijas valsts meži – Meža meistarklase: [Saite](#)

¹⁸⁷ Velo.lv – Latvijas valsts mežu kalnu divriteņu maratons 2026: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

- Veicinot orientēšanās sporta attīstību Latvijā, LVM sniedza atbalstu "Latvijas Skolu orientēšanās kauss 2024" norisē, kā arī jaunu orientēšanās karšu izveidē;¹⁸⁸
- Tradicionālā taku skrējienų seriāla "Stirnu buks" ietvaros LVM popularizēja atbildīgu došanās dabā un nemēslošanu mežā, aicinot dalībniekus dot tīro mežu zvērestu kopā ar kampaņas "Nemēslo mežā!" tēlu Cūkmenu;
- Pārgājienu "Ejam visi" posmos LVM popularizēja Latvijā ilgtspējīgi audzētās koksnes un stādu priekšrocības un pielietojumu, kā arī informēja par rekreācijas un atpūtas iespējām vairāk nekā 300 uzņēmuma apsaimniekotajām bezmaksas atpūtas vietas
- Mudinot izmantot aktīvās atpūtas iespējas LVM teritorijās, Vienības brauciena ietvaros Siguldā LVM pārvietojamajā izglītības centrā tika īstenotas vides izziņas aktivitātēm ģimenēm, piedāvājot iepazīt dažādus atpūtas maršrutus, kā arī skolu izglītības programmas.¹⁸⁹

Kultūras iniciatīvas:

- LVM ar tēliem "Meža varoņi" piedalījās sarunu festivālā "Lampa" Cēsīs, piedāvājot apmeklētājiem radošas darbnīcas un aktivitātes par mežu;¹⁹⁰
- 2024. gadā LVM piešķir "Latvijas valsts mežu stipendiju mākslā", lai atbalstītu jaunus māksliniekus, kuru darbos atspoguļojas meža, dabas un ilgtspējas tēmas;¹⁹¹ Šāds stipendiju konkurss sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju tiek organizēts tiek rīkots kopš 2017. gada. Jaunie mākslinieki savos darbos veido asociācijas ar vides ilgtspējīgu attīstību un meža augošo lomu Latvijā;
- 2024. gada Latvijas Stādu parādē Siguldā piedalījās LVM Strenču un Kalsnavas kokaudzētavas. Apmeklētājiem tika piedāvāti dažādi meža un dekoratīvie stādi.¹⁹²

Infrastruktūras projekti:

- 2024. gadā LVM investēja 41,2 milj. EUR meža infrastruktūrā, tā ietvaros investējot meža ceļu, meliorācijas sistēmu un tiltu projektēšanai, būvniecībai un būvuzraudzībai;¹⁹³
- 2024. gadā LVM atjaunoja 153 bezmaksas tūrisma un atpūtas vietas visā Latvijā. Atjaunoti soli, galdi, ugunsкура vietas, nojumes, skatu platformas, kāpnes, laipas, tualetes un skatu platformas, nodrošinot drošu un pieejamu rekreācijas infrastruktūru sabiedrībai un sakoptu vidi mežos;¹⁹⁴
- "Klientu Meža diena 2024", ko rīkoja AS "Latvijas valsts meži", ļāva meža īpašniekiem un interesentiem iepazīt meža infrastruktūras nozīmi, kas iekļauj meža ceļus, tiltus un piekļuves risinājumus klātienē. Pasākumā tika demonstrēti kā infrastruktūrai ir izšķiroša loma meža apsaimniekošanā un ilgtspējīgā izmantošanā.¹⁹⁵

¹⁸⁸ Latvijas skolu orientēšanās kauss – Aizvadīts Latvijas Skolu orientēšanās kauss! [Saite](#)

¹⁸⁹ TV3 – Foto: Siguldā aizrit Vienības brauciens; startē arī prezidents Rinkēvičs: [Saite](#)

¹⁹⁰ Latvijas valsts meži – LVM Meža varoņi aicina uz tikšanos sarunu festivālā "Lampa" Cēsīs: [Saite](#)

¹⁹¹ Latvijas valsts meži – Piešķirta "Latvijas valsts mežu stipendija mākslā 2024": [Saite](#)

¹⁹² Latvijas valsts meži – LVM kokaudzētavas piedalīsies Latvijas Stādu parādē: [Saite](#)

¹⁹³ Latvijas valsts meži – LVM ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

¹⁹⁴ Latvijas valsts meži – Valsts mežos šogad atjaunotas 153 bezmaksas tūrisma un atpūtas vietas: [Saite](#)

¹⁹⁵ Latvijas Vēstnesis – LVM klientu meža dienā iepazīstina ar meža infrastruktūras nozīmi: [Saite](#)

4.3. Pārvaldības rādītāji

Nemot vērā LVM nozīmīgo lomu meža nozarē, ir būtiski, ka uzņēmums demonstrē kvalitatīvu pārvaldību un ir piemērs citiem nozares uzņēmumiem, lai veicinātu pārvaldības labo praksi nozarē. LVM pārvaldības rādītāju analīze ļauj novērtēt uzņēmuma pārvaldības mehānismu efektivitāti, kas norāda uz uzņēmuma spēju nodrošināt uzņēmējdarbības inovācijām un produktivitātes uzlabojumiem nepieciešamās investīcijas, veicināt uzņēmuma konkurētspēju, uzlabot ne tikai uzņēmuma, bet arī nozares reputāciju, attīstīt darba devēja tēlu un implementēt jaunas tehnoloģijas. Lai analizētu LVM pārvaldību, šajā nodaļā tiek apskatīti rādītāji, kas ietver LVM veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas, veiktos pētījumus un izdotās publikācijas un uzņēmumā veiktos kapitālieguldījumus.

4.3.1. AS "Latvijas valsts meži" veiktās sabiedrības izglītošanas iniciatīvas

LVM ir veicis būtisku ieguldījumu sabiedrības izglītošanā, veicinot izpratni par ne tikai uzņēmuma, bet arī meža apsaimniekošanas un meža nozares darbību, tās specifiku un vēršot uzmanību nozari ietekmējošiem riskiem un nākotnes attīstības iespējām. Šajā nodaļā ir iekļauti atsevišķi LVM veikto sabiedrības izglītošanas iniciatīvu piemēri, tādējādi, atspoguļojot tikai daļu no plašākas ietekmes:

- LVM rīkoja pasākumu "Latvijas 'Meža dienas'". Apmeklētāji varēja izmēģināt meža darbus, vērot tehnikas demonstrējumus un iepazīt koksnes plašās izmantošanas iespējas. Pasākuma vadmotīvs "Vai mežs izglābs pasauli?" uzsvēra meža un koksnes lomu klimata pārmaiņu mazināšanā;
- LVM demonstrāciju seminārā dabas liegumā "Grebļukalns" iepazīstināja ar Latvijā reti sastopama osu meža biotopa atjaunošanas darbiem, sniedzot izglītojošu pieredzi par metodēm un sasniegtajiem rezultātiem;¹⁹⁶
- LVM piedalījās inovāciju koprades laboratorijā "Meža resursi ilgtspējīgu pakalpojumu radīšanai", kur kopā ar studentiem, pētniekiem un uzņēmējiem tika veidotas idejas un risinājumi meža resursu ilgtspējīgai apsaimniekošanai;¹⁹⁷
- Latgales reģionā Vides dienu ietvaros LVM eksperti tikās ar vairāk nekā 200 jauniešiem no vietējām skolām. Pasākumu laikā jauniešiem tika stāstīts par ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, dabas aizsardzību un karjeras iespējām meža nozarē.¹⁹⁸

4.3.2. AS "Latvijas valsts meži" pētījumi un publikācijas

LVM veiktie pētījumi un publikācijas apliecina, ka uzņēmuma pārvaldība balstās uz zinātnes un inovāciju integrāciju, ko nodrošina līdzsvars starp saimnieciskajām

¹⁹⁶ Latvijas valsts meži – LVM iepazīstina ar paveiktajiem Latvijā reti sastopama meža biotopa atjaunošanas darbiem: [Saite](#)

¹⁹⁷ Latvijas valsts meži – LVM piedalās inovāciju koprades laboratorijā par mežu resursu izmantošanu: [Saite](#)

¹⁹⁸ Latvijas valsts meži – Latgales reģiona jaunieši un LVM eksperti tiek Vides dienās: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

interesēm, ekoloģisko ilgtspēju un sociālo atbildību. Tas stiprina ne tikai uzņēmuma konkurētspēju un finansiālo pienesumu valstij, bet arī ilgtermiņā garantē Latvijas mežu kā nacionālās bagātības saglabāšanu un nodrošina zināšanu pārnesi citiem nozares uzņēmumiem. Zemāk uzskaitīti daži no LVM finansētiem pētījumiem:

- LVMI "Silava" sadarbībā ar LVM īstenoja pētījumu par stādīto mežaudžu izvietojuma plānošanu ainavā, ar mērķi paaugstināt to kopējo vērtību – saimniecisko, ekoloģisko un ainavisko;¹⁹⁹
- LVMI "Silava" sadarbībā ar LVM izstrādāja oglekļa saistīgas mežsaimniecības plānošanas programmas prototipu, lai novērtētu CO₂ piesaisti un emisiju samazinājumu dažādos mežsaimniecības scenārijos;²⁰⁰
- LVMI "Silava" sadarbībā ar LVM izstrādāja dižskabārža stādmateriāla ražošanas tehnoloģiju. Pētījumā tika meklēti risinājumi, kā pielāgot audzēšanas metodes Latvijas apstākļiem, lai nodrošinātu kvalitatīvu stādmateriālu un veicinātu šīs vērtīgās koku sugas plašāku izmantošanu mežsaimniecībā;²⁰¹
- LVM publicējis izziņas materiālu "Mašinizētas meža stādīšanas rokasgrāmata", kurā apkopota informācija par piemēroto tehniku, darbu plānošanu un izpildes principiem mašinizētai meža stādīšanai;²⁰²
- LVM publicējis materiālu "Klimata pārmaiņu ietekme uz mežsaimniecību un tās riskiem (2024)", kurā analizēta klimata izmaiņu ietekme uz meža nozari un identificēti riski un pielāgošanās iespējas;²⁰³
- LVM izstrādājis algoritmu bojājumu apzināšanai egļu mežaudzēs, izmantojot satelītattēlus un citus attālinātās izpētes datus. Algoritms ļauj ātri identificēt mizgraužu un citu faktoru radītos bojājumus, nodrošinot savlaicīgu reaģēšanu un ilgtspējīgāku meža apsaimniekošanu. Projekts demonstrē LVM ieguldījumu inovatīvu tehnoloģiju ieviešanā mežsaimniecībā;²⁰⁴
- LVM regulāri veic ieguldījumus meža nozarei nozīmīgu pētījumu veikšanai, kas sniedz zināšanas par meža un zemes ilgtspējīgu apsaimniekošanu ne tikai nozarei, bet arī sabiedrībai.

4.3.3. AS "Latvijas valsts meži" kapitālieguldījumi

Balstoties uz LVM 2024. gada darbības pārskatu, uzņēmums 2024. gadā ir veicis pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādi 68,8 milj. EUR apmērā.²⁰⁵ Veicot salīdzinājumu ar meža apsaimniekošanas sektoru, LVM 2022. gadā veiktā pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde 46,3 milj. EUR apmērā²⁰⁶ ir attiecināma kā 14,8% no meža apsaimniekošanas sektora 2022. gada bruto kapitālieguldījumiem. LVM 2024. gada ieguldījumu attiecība pret uzņēmuma tiešo bruto

¹⁹⁹ Silava – Tehnoloģija stādīto mežaudžu izvietojumam ainavā to kopējās vērtības kāpināšanai: [Saite](#)

²⁰⁰ Silava – Oglekļa saistīgas mežsaimniecības plānošanas programmas prototipa un aprēķinu darbību datu kopu izstrādāšana: [Saite](#)

²⁰¹ Silava – Dižskabārža stādmateriāla ražošanas tehnoloģijas izstrāde: [Saite](#)

²⁰² Latvijas valsts meži – Mašinizētas meža stādīšanas izziņas materiāls: [Saite](#)

²⁰³ Latvijas valsts meži – Klimata pārmaiņu ietekme uz mežsaimniecību un tās riskiem (2024.gads): [Saite](#)

²⁰⁴ Latvijas valsts meži – LVM izstrādā algoritmu bojājumu apzināšanai egļu mežaudzēs: [Saite](#)

²⁰⁵ Latvijas valsts meži – 2024. gada darbības pārskats: [Saite](#)

²⁰⁶ Latvijas valsts meži – 2023. gada darbības pārskats: [Saite](#)

pievienoto vērtību ir 37,0%, kas ir augstāks rādītājs par meža nozares 2022. gada 28,8%, taču neatšķiras būtiski no meža apsaimniekošanas 2022. gada 36,4%.

Lai gan pēc kapitālieguldījumi attiecības pret tiešo bruto pievienoto vērtību LVM neizceļas kā meža apsaimniekošanas sektora līderis, uz uzņēmuma attīstīto ieguldījumu pārvaldību norāda tā strukturētā pieeja. LVM attīstības nodrošināšanai veic ieguldījumus vairākās attīstības programmas, tostarp investējot ražošanas tehnoloģijās, uzlabojot procesus ar jaunu tehnoloģiju palīdzību, inovatīvu produktu izstrādē, ar mērķi celt produktu bruto pievienoto vērtību, informācijas sistēmu attīstībā, lai palielinātu procesu efektivitāti un uzņēmuma konkurētspēju ar digitalizācijas palīdzību, un IT infrastruktūras attīstībā. LVM finansējums inovācijām un uzņēmuma attīstībai 2024. gadā bija 4,6 milj. EUR.²⁰⁷ LVM fokuss uz inovācijām un uzņēmējdarbības procesu attīstību, tostarp caur izveidotām mērķētu investīciju programmām, kalpo kā labās prakses piemērs meža apsaimniekošanas sektoram un meža nozarei, izceļot ne tikai LVM vadošo lomu sektora un nozares darbībā, bet arī tās izaugsmes veicināšanā un tehnoloģiju un zināšanu pārneses nodrošināšanā.

4.4. Vides rādītāji

AS "Latvijas valsts meži" kā valsts meža zemju apsaimniekotājs būtiski ietekmē Latvijas mežu vides rādītājus, jo tā pārvaldībā atrodas lielākā daļa valsts mežu teritoriju. Šajā sadaļā aplūkoti LVM darbības rezultāti galvenajās vides jomās, tostarp meža atjaunošanā un ieaudzēšanā, aizsargājamo teritoriju pārvaldībā, SEG emisiju dinamikā, meža sertifikācijā, kā arī ekosistēmu pakalpojumu un sabiedrības attieksmes kontekstā. Analīze sniedz priekšstatu par LVM ieguldījumu ilgtspējīgā meža apsaimniekošanā un tā nozīmi valsts vides mērķu sasniegšanā.

4.4.1. AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekošanā esošās mežu teritorijas

No Latvijas kopējām mežu platībām²⁰⁸ 2024. gadā 1,53 milj. ha jeb 46% atradās valsts īpašumā,²⁰⁹ no kuriem 1,39 milj. ha jeb 90,9 %²¹⁰ pārvaldīja LVM.^{211,212}

4.4.2. AS "Latvijas valsts meži" atjaunotās un ieaudzētās meža platības

Kopējā atjaunoto mežu platība 2024. gadā, ko īstenoja Latvijas valsts, bija 19,2 tūkst. ha. LVM savā ilgtspējas ziņojumā par 2024.gadu norāda, ka uzņēmuma pārvaldītajās

²⁰⁷ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

²⁰⁸ Kategorija "mežs" kā definēta pēc Meža likuma: [Saite](#)

²⁰⁹ Jēdziens "valsts meži" šajā kontekstā ietver visas valsts īpašumā esošās meža zemes, t. i., ne tikai AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekotās teritorijas, bet arī "Meža pētīšanas stacijas" pārvaldībā esošos mežus, Dabas aizsardzības pārvaldes apsaimniekotos mežus, kā arī Nacionālo bruņoto spēku un Izglītības un zinātnes ministrijas valdījumā esošās platības: [Saite](#) un [Saite](#).

²¹⁰ Vienlaikus VMD dati norāda, ka 2024.gadā no visiem valsts mežiem LVM apsaimniekoja 95,5%; [Saite](#).

²¹¹ Latvijas valsts meži – 2024. gada pārskats: [Saite](#)

²¹² Latvijas valsts meži – Meža apsaimniekošanas plāna publiskā daļa: [Saite](#).

teritorijās 2024. gadā meža atjaunošana veikta 18,9 tūkst. ha platībā, kas liecina par to, ka 98,4% no valsts mežiem atjaunoti tieši LVM teritorijās²¹³.

LVM ilgtspējas ziņojumā par 2024.gadu norādīts, ka 2024. gadā notikusi 0,5 tūkst. ha plantāciju mežu vai mežu ieadzēšana stādot, kā arī 0,5 tūkst ha plantāciju mežu vai mežu dabiska ieadzēšana, kas atšķiras no Oficiālās statistikas portāla datiem par valstij piederošajos mežos ieadzētajiem mežiem un plantāciju platībām 2024. gadā – LVM norādītie dati ir nedaudz augstāki.²¹⁴

4.4.3. AS "Latvijas valsts meži" pārvaldībā esošās aizsargājamās teritorijas

0,42 milj. ha jeb 26,13% no kopējām LVM platībām tiek pārvaldīti dabas aizsardzības mērķiem un kurā saimnieciskā darbība nenotiek vai ir ierobežota būtiski.²¹⁵ Daļa no šīm platībām ir noteikta ar normatīvajiem aktiem un daļa – ar LVM iekšējiem tiesību aktiem.

Tas apliecina LVM nozīmīgo ieguldījumu Latvijas aizsargājamo teritoriju uzturēšanā. Pārējās meža platības galvenokārt tiek apsaimniekotas ar mērķi ražot augstvērtīgu koksni un citus produktus (ap 1,04 milj. ha jeb 74,7 % no LVM mežu platības), ievērojot gan nacionālos normatīvos aktus, gan LVM iekšējos tiesību aktus un saistošo sertifikācijas standartu prasības.²¹⁶

LVM valdījumā esošajās meža zemēs nozīmīga daļa teritoriju ir pakļautas dažādiem aizsardzības režīmiem, kas nodrošina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un dabas vērtību aizsardzību. Dati, kas iegūti no LVM Ilgtspējas ziņojuma par 2024.gadu,²¹⁷ raksturo aizsargājamo teritoriju platības un to īpatsvaru no kopējām meža zemēm.

Šie rādītāji atspoguļo meža zemju pārklājumu ar vairākām tiesiski noteiktām aizsardzības kategorijām. Tā kā aizsargājamās teritorijas var daļēji pārklāties – piemēram, mikroliegumi var atrasties ĪADT teritorijās vai aizsargjoslās, savukārt vairākas aizsargjoslas šķērso dabas parkus vai biosfēras rezervātus – procentu summēšana nav piemērojama. Katrs rādītājs parāda konkrētā aizsardzības režīma izplatību neatkarīgi no citiem, un kopā tie raksturo LVM mežu teritoriju daudzveidīgo vides aizsardzības sistēmu.

LVM apsaimnieko virkni īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) veidu. Šajās teritorijās LVM mežsaimniecības darbības tiek plānotas un īstenotas ar stingriem ierobežojumiem vai netiek veiktas, lai nodrošinātu biotopu, reto un īpaši aizsargājamo sugu un ekoloģiski jutīgu ainavu ilgtermiņa saglabāšanu. Daļa no šīm teritorijām ietilpst *Natura 2000* tīklā, un LVM ir viens no galvenajiem šo teritoriju apsaimniekotājiem Latvijā.

²¹³ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

²¹⁴ Turpat.

²¹⁵ Turpat.

²¹⁶ Turpat.

²¹⁷ Turpat.

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) LVM zemēs ietver *Natura 2000* tīkla teritorijas un citus nacionālas nozīmes objektus:

- Dabas liegumi aizņem 102 tūkst. ha (7,3% no LVM meža zemēm), nodrošinot retu biotopu un sugu aizsardzību;
- Dabas parki aptver 31 tūkst. ha (2,2%), saglabājot ainaviskās un rekreācijas vērtības;
- Aizsargājamo ainavu apvidi (39 tūkst. ha jeb 2,8%) veicina kultūrainavu saglabāšanu;
- Biosfēras rezervāts (Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts) aptver 104 tūkst. ha (7,5%);
- Dabas pieminekļi aizņem nelielu platību – ap 1 tūkst. ha (0,1%).

LVM apsaimniekotajās teritorijās ietilpst arī aizsargjoslas gar ūdenstecēm, ūdenstilpēm, purviem un citiem dabas objektiem. Šajās zonās mežsaimniecības prakse tiek pielāgota, lai mazinātu erozijas riskus, ūdensobjektu piesārņojumu un biotopu fragmentāciju, atbilstoši Aizsargjoslu likuma un LVM iekšējo procedūru prasībām. LVM teritorijās atrodas:

- Ierobežotas saimnieciskās darbības joslas (43 tūkst. ha jeb 3,1%);
- Virszemes ūdens objektu aizsargjoslas (23 tūkst. ha jeb 1,7%) un aizsargjoslas ap purviem (22 tūkst. ha jeb 1,6%);
- Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (18 tūkst. ha jeb 1,3%), mežu aizsargjoslas ap pilsētām (6 tūkst. ha jeb 0,5%) un krasta kāpu aizsargjoslas (5 tūkst. ha jeb 0,4%).

LVM apsaimnieko arī valsts noteiktos mikroliegumus, kas izveidoti īpaši aizsargājamu sugu un biotopu aizsardzībai. Šie mikroliegumi, tostarp to buferzonas, ir izvietoti gan ĪADT ietvaros, gan ārpus tām un nodrošina bioloģiski vērtīgāko vietu aizsardzību. Papildus likumā noteiktajām teritorijām LVM savā meža apsaimniekošanas plānošanā izmanto arī iekšēji noteiktas dabas aizsardzības teritorijas, kurās saimnieciskā darbība tiek ierobežota vai pielāgota dabas aizsardzības interesēm.

Putnu sugu mikroliegumu buferzonas aizņem 48 tūkst. ha (3,5%), mikroliegumi dzīvniekiem – 36 tūkst. ha (2,6%), biotopiem – 3 tūkst. ha (0,2%) un augiem – 1 tūkst. ha (0,1%). Papildus tam tiek izdalīti īpaši aizsargājami meža iecirkņi (10 tūkst. ha jeb 0,7%).

16. Tabula: Aizsargājamo teritoriju AS "Latvijas valsts meži" meža zemēs sadalījums pēc to veida 2025. gada sākumā, tūkst. ha un %

Aizsargājamās teritorijas veids	Apakškategorija	Platība (tūkst. ha)	% no meža zemēm
ĪADT	Dabas liegumi	102	7,3
ĪADT	Dabas parki	31	2,2
ĪADT	Aizsargājamo ainavu apvidi	39	2,8
ĪADT	Biosfēras rezervāti	104	7,5
ĪADT	Dabas pieminekļi	1	0,1
Aizsargjoslas	Aizsargjoslas ap purviem	22	1,6
Aizsargjoslas	Virszemes ūdens objektu aizsargjoslas	23	1,7
Aizsargjoslas	Krasta kāpu aizsargjosla	5	0,4
Aizsargjoslas	Ierobežotas saimnieciskās darbības josla	43	3,1
Aizsargjoslas	Mežu aizsargjoslas ap pilsētām	6	0,5
Aizsargjoslas	Kultūras pieminekļu aizsargjoslas	18	1,3
Mikroliegumi	Mikroliegumi (dzīvnieki, abinieki u.c.)	36	2,6
Mikroliegumi	Mikroliegumi (augi)	1	0,1
Mikroliegumi	Mikroliegumi (biotopi)	3	0,2
Mikroliegumi	Putnu sugu mikroliegumu buferzonas	48	3,5
Mikroliegumi	Īpaši aizsargājami meža iecirkņi	10	0,7

Avots: KPMG izstrādāta tabula, balstoties uz Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#); Aizsargājamās teritorijas var savstarpēji pārklāties.

ES nozīmes biotopu aizsardzība un atjaunošana

Kopš 2011. gada LVM zemēs tiek sistemātiski kartēti ES nozīmes biotopi, īpaši ārpus ar likumu noteiktajām ĪADT. Kartēšanu veic sertificēti dabas eksperti, un dati tiek reģistrēti LVM GEO un valsts dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols". ES nozīmes biotopu aizsardzība LVM apsaimniekotajās teritorijās tiek nodrošināta galvenokārt *Natura 2000* tīkla ietvaros, kas ietver vairākas uzņēmuma valdījumā esošas teritorijas ar īpaši noteiktu dabas aizsardzības režīmu.²¹⁸

LVM rīcībā esošie dati liecina, ka uzņēmuma teritorijās ir identificēti vairāk nekā 122 tūkst. ha ES nozīmes biotopu, un 2024. gadā aptuveni 2 tūkst. ha tika jaunatklāti vai pārvērtēti, balstoties uz aktualizētajiem biotopu kvalitātes un izplatības datiem.²¹⁹

Lielāko daļu LVM pārvaldībā esošo ES nozīmes biotopu veido meža biotopi, tostarp:

- 9010 Veci vai dabiski boreāli meži – 39 tūkst. ha;
- 91D0 Purvaini meži* – 23,2 tūkst. ha;

²¹⁸ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

²¹⁹ Turpat.

— 9080 Staigāju meži* – 16,5 tūkst. ha.

Mazākos apjomos LVM teritorijās tiek konstatēti arī piekrastes, saldūdeņu, zālāju un purvu biotopu veidi, kas papildina bioloģiskās daudzveidības struktūru uzņēmuma apsaimniekotajās platībās.²²⁰ Šie dati apliecina, ka LVM ir viens no nozīmīgākajiem ES nozīmes biotopu pārvaldītājiem Latvijā, un uzņēmumam ir centrāla loma to praktiskā aizsardzībā un apsaimniekošanā.

Lai ES nozīmes mežu biotopiem tiktu nodrošināts labvēlīgs aizsardzības stāvoklis, ir izstrādāti un ieviesti LVM iekšējie normatīvi.²²¹ Šajā kontekstā būtiska ir arī LVM praktiskā līdzdalība ES nozīmes biotopu kvalitātes uzlabošanā. Piemēram, *LIFE Integrated Project LatViaNature* (2021–2028) ietvaros LVM demonstrē meža biotopu atjaunošanas metodes četrās vietās ("Engures ezers", "Ziemeļgauja", "Grebļukalns", Zvirgzdes kāpa). Izmantojot dabisko traucējumu imitāciju (piemēram, kontrolētu dedzināšanu vai atvērumu veidošanu) un modernas tālzpētes tehnoloģijas, tiek atjaunoti vairāk nekā 100 ha biotopu, vienlaikus izstrādājot metodes, kas palīdzēs sasniegt ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030 mērķus.²²²

4.4.4. Ar AS "Latvijas valsts meži" saistītie meža ekosistēmu pakalpojumi un oglekļa aprīte LVM darbībā

LVM darbība ir cieši saistīta ar ekosistēmu veselību un to nodrošinātajiem pakalpojumiem – oglekļa piesaisti, ūdens kvalitāti, augsnes auglību, bioloģisko daudzveidību, kā arī rekreācijas iespējām. Uzņēmuma stratēģiskais mērķis skaidri akcentē pienesumu valsts klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai, palielinot meža produktivitāti un oglekļa piesaisti augošajā koksņē.

Uzņēmums investē arī inovācijās, piemēram, mehanizētā stādīšanā (*PlantMax* tipa stādīšanas mašīnas) un jaunaudžu kopšanā, kas ļauj palielināt atjaunošanas apjomus un nodrošināt darbu izpildi, neskatoties uz darbaspēka deficītu.²²³ Tas netieši stiprina oglekļa piesaistes potenciālu, jo atbalsta savlaicīgu un kvalitatīvu meža atjaunošanu.

LVM ilgtspējas ziņojumā SEG emisiju uzskaitē ir strukturēta atbilstoši SEG protokola prasībām (Tvērums 1-3), un tiek sniegta informācija par emisiju avotiem (degvielas patēriņš, elektroenerģija, pirktu pakalpojumu un loģistikas emisijas u.c.). Detalizēti skaitliskie rādītāji (t CO₂ ekv. pēc tvērumiem un emisiju intensitātes rādītāji uz apgrozījuma vai produkcijas vienību) ir ietverti GRI 305 tabulās, taču ziņojuma tekstuālajā daļā tie netiek pilnībā atšifrēti. Praktiskajos secinājumos uzsvērts, ka galvenie emisiju avoti ir degvielas patēriņš un transporta loģistika, un LVM īsteno pasākumus, lai pakāpeniski mazinātu šo ietekmi (efektīvāka tehnika, maršrutu optimizācija).

²²⁰ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

²²¹ Turpat.

²²² Turpat.

²²³ Turpat.

Bioloģiskā daudzveidība LVM pārvaldībā esošajās zemēs

LVM darbība ir orientēta uz to, lai meža apsaimniekošana notiktu, saglabājot bioloģisko daudzveidību un mazinot saimniecisko darbību ietekmi uz meža un saistīto ekosistēmu pakalpojumiem. Uzņēmuma vides politika balstās ilgtspējīgas mežsaimniecības definīcijā – saglabāt mežu produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un potenciālu, vienlaikus nodrošinot ekoloģiskās, saimnieciskās un sociālās funkcijas un neradot kaitējumu citām ekosistēmām.²²⁴

LVM ir identificējis darbības veidus, kuriem var būt būtiska ietekme uz bioloģisko daudzveidību – meža ceļu būvniecība, meliorācijas sistēmu atjaunošana, zemes dzīļu ieguve un mežizstrāde. Šīm darbībām tiek piešķirti papildu resursi plānošanai un ietekmes mazināšanas pasākumiem, īpašu uzmanību veltot ES nozīmes biotopiem un īpaši aizsargājamām sugām.²²⁵

LVM ilgtspējas ziņojumā ir apkopoti dati par LVM apsaimniekotajās teritorijās reģistrētajām sugām, kas iekļautas IUCN (*International Union for Conservation of Nature* – Starptautiskā dabas un dabas resursu aizsardzības savienība) Sarkanajā sarakstā, Latvijas īpaši aizsargājamo sugu sarakstā²²⁶ un ES direktīvu pielikumos.

LVM teritorijās identificētas 372 īpaši aizsargājamās sugas un IUCN Sarkanajā sarakstā iekļautās sugas, tostarp 51 aizsargājama putnu suga, 12 zīdītāju sugas, 57 bezmugurkaulnieku sugas, kā arī plašs vaskulāro augu, sūnu, ķērpju un sēņu klāsts. No tām 38 sugas ir iekļautas Putnu direktīvas²²⁷ pielikumos, 40 – Dzīvotņu direktīvas pielikumos,²²⁸ bet vairāk nekā 270 sugām ir noteikts mazāks vai lielāks apdraudētības līmenis saskaņā ar IUCN (tai skaitā, kritiski apdraudēta suga, ievainojama suga u.c.). Dati tiek periodiski atjaunoti, balstoties uz LVM GEO un DAP sistēmas "Ozols" informāciju.²²⁹

Putnu aizsardzība ir būtiska LVM dabas pārvaldības sistēmas sastāvdaļa. Uzņēmums apsaimnieko 314 medņu riestu teritorijas, kuru kopējā platība sasniedz 104,6 tūkst. ha. Šajās vietās tiek uzturēti stingri saimnieciskās darbības ierobežojumi pavasara-vasaras periodā, ievērojot 1 000 metru aizsargjoslu ap riesta centru neatkarīgi no teritoriju formālā aizsardzības statusa.

LVM apsaimniekotajās teritorijās būtiska uzmanība pievērsta arī citām ES un nacionāli nozīmīgām sugām, tostarp:

- Mazajiem ērgļiem (*Aquila pomarina*) – Latvijā sastopama aptuveni 24% Eiropas populācijas, un LVM apsaimniekotās teritorijas ir to nozīmīgas ligzdošanas vietas;

²²⁴ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

²²⁵ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

²²⁶ DAP – Aizsargājamās sugas: [Saite](#)

²²⁷ Eiropas Parlaments – Putnu direktīva (2009/147/EK): [Saite](#)

²²⁸ Eiropas Parlaments – Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību: [Saite](#)

²²⁹ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

- Zivju ērgļiem (*Pandion haliaetus*) un jūras ērgļiem (*Haliaeetus albicilla*) – populācijas LVM apsaimniekotajās platībās ir stabilas vai pieaugošas.
- Melnajam stārķim (*Ciconia nigra*).

LVM darbinieki ikdienas darbā piedalās dabas vērtību apzināšanā – pārbaudot saimnieciskajai darbībai paredzētās vietas, ik gadu tiek atrastas jaunas lielās ligzdas (melnajam stārķim, ērgļiem, plēsīgajiem putniem u.c.), kuras tiek reģistrētas datu bāzē un iekļautas aizsardzības režīmos. Par šo tematu apmācīti vairāk nekā 420 darbinieki dažādos ražošanas procesos.²³⁰ Kopumā šie pasākumi nodrošina sugu saglabāšanu un ir daļa no uzņēmuma devuma nacionālās dabas aizsardzības sistēmas ietvaros.

Svarīgi atzīmēt, ka putnu aizsardzības pasākumi un ĪADT režīmi ievērojami ietekmē LVM operacionālos rādītājus un plānošanas procesus²³¹:

- **Koksnes ieguves ierobežojumi.** Teritoriju izslēgšana no saimnieciskās darbības un papildu ĪADT noteikšana var radīt līdz 10 tūkst. m³ gada koksnes ieguves samazinājumu uz katrām 1 000 ha papildu aizsargājamās platības;
- **Darbību sezonālie ierobežojumi.** Putnu ligzdošanas periodā (pavasaris-vasara) mežizstrādes darbi ir ierobežoti vairāk nekā 30% LVM apsaimniekoto meža platību, kas ietekmē darba plānošanu un loģistiku;
- **Administratīvā sloga pieaugums.** Nepieciešams pastāvīgs putnu populāciju monitorings, datu aktualizācija un atskaišu sagatavošana, lai nodrošinātu atbilstību Eiropas Komisijas un nacionālo institūciju prasībām.

Rekreācijas pasākumi LVM mežos 2024. gadā

LVM rekreācijas infrastruktūra un pakalpojumi veido nozīmīgu daļu no sabiedrībai pieejamajiem meža ekosistēmu pakalpojumiem. 2024. gadā LVM bezmaksas tūrisma vietas – laipas, takas, atpūtas vietas, skatu torņi u.c. – apmeklētas 435 tūkstošus reižu (salīdzinot ar 365 tūkstošiem 2022. gadā un 380 tūkstošiem 2023. gadā), pārsniedzot uzņēmuma 2030. gada mērķa līmeni (≥370 tūkst. apmeklējumi gadā).²³²

LVM dabas parks Tērvetē saglabājas kā viens no populārākajiem rekreācijas objektiem valstī – 2024. gadā to apmeklēja 125,2 tūkst. cilvēku. Savukārt LVM Kalsnavas arborētumā uzņemti 21,8 tūkst. apmeklētāju, bet Vijciema Čiekurkaltē – ap 0,7 tūkst. apmeklētāju. Kopumā šie objekti kopā ar bezmaksas rekreācijas infrastruktūru nodrošina plašu piedāvājumu dažādām sabiedrības grupām – ģimenēm ar bērniem, skolēniem, tūristiem un vietējiem iedzīvotājiem.²³³

Rekreācija LVM zemēs tiek uzskatīta par daļu no uzņēmuma sociālās atbildības. Pārskatā norādīts, ka ik gadu tiek veiktas investīcijas ne tikai jaunas infrastruktūras

²³⁰ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

²³¹ Turpat.

²³² Turpat.

²³³ Turpat.

izbūvē un uzturēšanā, bet arī pieejamības uzlabošanā, tostarp pielāgojot takas un infrastruktūru cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. Atsevišķos projektos (piemēram, purvu atjaunošanas projektos) rekreācijas takas tiek integrētas dabas aizsardzības pasākumos, apvienojot biotopu atjaunošanu ar vides izglītību un sabiedrības iesaisti.²³⁴

LVM organizē arī izglītojošas aktivitātes skolēniem – piemēram, "Meža ekspedīcijas", kas 2024. gadā sasniegušas rekordlielu dalībnieku skaitu (7 390 bērnu). Šīs aktivitātes stiprina sabiedrības izpratni par mežsaimniecību, bioloģisko daudzveidību un klimata izaicinājumiem, vienlaikus veicinot atbildīgu attieksmi pret mežu kā publisku vērtību.²³⁵

Oglekļa emisijas un piesaiste

LVM publiskotie dati par 2024. gadu sniedz pārskatu par oglekļa uzkrāšanos kokaudžu biomasā un oglekļa izņemšanu nocirstajā koksņē, raksturojot meža ekosistēmu oglekļa dinamiku apsaimniekotajās teritorijās. Meža pieauguma rezultātā 2024. gadā koku biomasā tika piesaistīti aptuveni 4,3 milj. tonnu oglekļa, kas atbilst 15,8 milj. tonnu CO₂ ekvivalenta. Kopējais oglekļa daudzums, kas uzkrāts visu LVM apsaimniekoto mežu dzīvajā biomasā, ir novērtēts ap 123 milj. tonnu oglekļa jeb 451 milj. tonnu CO₂ ekvivalenta. Šie rādītāji atspoguļo oglekļa uzkrājumu, kas veidojas koku dabiskās augšanas procesos ilgākā laika periodā.²³⁶

Nocirstajā koksņē 2024. gadā tika izņemti aptuveni 3,5 milj. tonnu oglekļa jeb 12,9 milj. tonnu CO₂ ekvivalenta. No šī apjoma ap 1,8 milj. tonnu oglekļa (6,4 miljoni tonnu CO₂ ekvivalenta) ir koksņē, kas izmantota koksnes produktu ražošanā, savukārt pārējā daļa nonāk citos izmantošanas veidos, tostarp enerģijas ražošanā. Šie dati raksturo oglekļa plūsmas, kas saistītas ar koksnes ieguvu un tās tālāko izmantošanu materiālos un produktos ar atšķirīgu dzīves cikla ilgumu.²³⁷

Tiešās emisijas un piegādes ķēde

2024. gadā LVM tiešās emisijas gandrīz pilnībā (99,2%) bija saistītas ar fosilo resursu izmantošanu, savukārt atjaunojamo resursu īpatsvars veidoja tikai 0,8%. Jāņem vērā, ka būtiskākā emisiju daļa rodas ārpakalpojumu un sadarbības partneru darbībās (96%), tikmēr paša uzņēmuma radītās tiešās emisijas veidoja vien aptuveni 4% no kopējā klimata nospieduma.

Neskatoties uz to, LVM nākotnes stratēģiskajā kontekstā jāizskata potenciālas alternatīvas ilgtspējīgākiem enerģijas avotiem, tieši saistībā ar piegādātāju un mežizstrādes pakalpojumu sniedzēju izvēli, kas ir centrāls uzņēmuma darbības posms. Šāda pieeja ir tieši sasaistīta ar ES *Fitfor55*²³⁸ likumdošanas priekšlikumu pakotnes un Aktualizētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna mērķiem,²³⁹ kas paredz ne tikai emisiju samazināšanu uzņēmuma līmenī, bet arī tā vērtību ķēdēs. Vienlaikus tas saskan

²³⁴ Turpat.

²³⁵ Turpat.

²³⁶ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

²³⁷ Turpat.

²³⁸ Eiropas Komisija – 'Fit for 55': Delivering the EU's 2030 Climate Target on the way to climate neutrality (COM(2021) 550 final): [Saite](#)

²³⁹ Ministru kabinets – Rīkojums Nr. 573 "Aktualizētais Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam": [Saite](#)

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS “Latvijas valsts meži”
2026. gada februāris

arī ar ES Korporatīvās ilgtspējas ziņošanas direktīvas (CSRD)²⁴⁰ prasībām atspoguļot un pārvaldīt visus nozīmīgos uzņēmuma paša vai sadarbības partneru avotus, tādējādi veicinot gan caurskatāmību, gan atbildīgu klimata risku pārvaldību.

17. Tabula: AS “Latvijas valsts meži” radīto emisiju apjoms (CO₂, t un % no kopējā) un to avots 2024. gadā

Emisiju avots	CO ₂ , t	% no kopējā
Fosilie resursi	169 019	99,2%
Atjaunojamie resursi	1 316	0,8%
Kopā	170 335	100%

Avoti: KPMG izstrādāta tabula, balstoties Latvijas valsts meži – 2024. gada darbības pārskats: [Saite](#)

4.4.5. AS “Latvijas valsts meži” izmantotā meža sertifikācijas sistēma

LVM apsaimniekotie meži ir sertificēti atbilstoši Latvijas nacionālajam PEFC meža apsaimniekošanas standartam. Pēc 2024. gada dubultā sertifikācija netika turpināta, jo Latvijā pašlaik nav spēkā FSC nacionālā standarta, savukārt PEFC ir šobrīd vienīgais pieejamais nacionālā līmeņa meža apsaimniekošanas sertifikācijas standarts.²⁴¹

LVM teritorijas ir sadalītas astoņos reģionos, no kuriem katram tiek uzturēts savs PEFC meža apsaimniekošanas sertifikāts. Papildus tam, LVM ir ieguvis arī PEFC koksnes piegādes ķēdes sertifikātu, kas nodrošina koksnes izsekojamību visā aprites ciklā, apliecinot, ka visi piegādes posmi atbilst ilgtspējas standartiem.²⁴²

Sertifikācijas standartu ieviešana apliecina LVM darbības atbilstību starptautiski atzītiem ilgtspējīgas un atbildīgas meža apsaimniekošanas principiem un Latvijas valsts mežu pārvaldības stratēģijai, kas orientēta uz caurspīdīgumu, tirgus pieejamību un starptautisko prasību ievērošanu.²⁴³

²⁴⁰ Eiropas Parlaments un Padome – Direktīva (ES) 2022/2464: [Saite](#)

²⁴¹ Dienas Bizness – Valsts mežos turpmāk būs PEFC sertifikācijas sistēma: [Saite](#)

²⁴² Latvijas valsts meži – Korporatīvā pārvaldība: Sertifikācija: [Saite](#)

²⁴³ Latvijas valsts meži – Stratēģija: [Saite](#)

5. un 6. nodaļas kopsavilkums – Meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos (5. nodaļa) un secinājumi un rekomendācijas (6. nodaļa)

1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņu sociālekonomiskā devuma ietekme

€126,2 milj.

Meža nozares kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes Latvijā izmaiņas

2,3 tūkst.

Meža nozares kopējās darbvieta ietekmes Latvijā izmaiņas

€43,4 milj.

Meža nozares kopējās nodokļu ietekmes Latvijā izmaiņas

Mežizstrādes apjomiem ir ievērojama loma ne tikai nozares darbībai nepieciešamo resursu nodrošināšanā, bet arī meža nozares sociālekonomiskā pienesuma Latvijai veicināšanā, tādēļ ir nepieciešams izvērtēt meža un saistīto nozaru sociālekonomisko devumu dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, ļaujot identificēt ilgtspējīgus un sociālekonomiski pamatojamus mežizstrādes apjomus, kas tai skaitā nodrošina bioloģisko daudzveidību, meža produktivitāti, atjaunošanos un dzīvotspēju un daudzveidīgas meža izmantošanas iespējas, kas atbilst ekoloģiskajām, ekonomiskajām, sociālajām un kultūras vajadzībām, kā arī mazina klimata pārmaiņu ietekmi un pielāgojas tām.

Izvērtējuma ietvaros analizētas sociālekonomiskā devuma izmaiņas 4 dažādiem mežizstrādes apjomu

scenārijiem: bāzes scenārijs ar 13,1 milj. m³ mežizstrādes apjomu; pieauguma scenārijs ar 15,7 milj. m³ mežizstrādes apjomu (+20% pieaugums); samazinājuma scenārijs ar 11,1 milj. m³ mežizstrādes apjomu (-15% samazinājums); un kritiskā samazinājuma scenārijs ar 9,2 milj. m³ mežizstrādes apjomu (-30% samazinājums).

Meža nozares kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme bāzes scenārijā Latvijā būtu 3 231,4 milj. EUR (9,2% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības un 8,0% no IKP), samazinājuma scenārijā 2 983,9 milj. EUR (par 7,7% mazāk kā bāzes scenārijā un 8,5% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības, 7,4% no IKP) un pieauguma scenārijā 3 561,4 milj. EUR (par 10,2% vairāk nekā bāzes scenārijā un 10,1% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības, 8,8% no IKP), savukārt kritiskā samazinājuma scenārijā kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā būtu tikai 2 013,7 milj. EUR jeb par 37,7% mazāk kā bāzes scenārijā (5,7% no Latvijas 2024. gada bruto pievienotās vērtības un 5,0% no IKP).

Līdzīgas atšķirības novērojamas arī valsts budžetā iemaksājamiem nodokļiem, kur Latvijas meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi bāzes scenārijā būtu 1 035,1 milj. EUR (7,0% no valsts kopējiem ieņēmumiem), savukārt samazinājuma scenārijā tie būtu 949,9 milj. EUR (6,4%) un pieauguma scenārijā tie būtu 1 148,7 milj. (7,7%). Kritiskā samazinājuma scenārijā meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi būtu par 39,3% zemāki kā bāzes scenārijā – 628,2 milj. EUR (4,2% no kopbudžeta ieņēmumiem).

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

Bāzes scenārijā meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas veidotu 7,7% no Latvijas 2024. gada kopējā darbvieta skaita (67,6 tūkst. darbvieta), taču 15% samazinājums mežizstrādes apjomos rezultētos 4,6 tūkst. zaudētās darbvieta, kopējai ietekmei sastādot 7,2% no valsts darbvieta skaita. Mežizstrādes apjomiem pieaugot par 20%, meža nozare nodrošinātu papildus 6,1 tūkst. tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā, tā rezultātā sastādot 8,4% no valsts kopējā darbvieta skaita. Samazinot mežizstrādes apjomus par 30%, nozares kopējo nodrošināto darbvieta skaitu Latvijā samazinātos līdz 42,3 tūkst. – 37,4% kritums jeb 25,6 tūkst. zaudētas darbvieta Latvijā un tikai 4,8% no valsts kopējā darbvieta skaita.

Sociālekonomiskās analīzes rezultātā izstrādātas sekojošās rekomendācijas:

- Lai sabalansētu klimata, bioloģiskās daudzveidības un sociālekonomiskos mērķus, meža politikā ir lietderīgi vērtēt meža platību funkcionālu stratifikāciju. Ieteicams izdalīt teritorijas ar primāro mērķi nodrošināt bioloģisko daudzveidību un teritorijas, kur prioritāte ir saimnieciskā darbība. Viens no analīzē izmantojamajiem scenārijiem ir pieeja, kur aptuveni 30% meža zemes uztur galvenokārt bioloģiskās daudzveidības mērķiem (tai skaitā vismaz 10% stingri aizsargātu teritoriju), savukārt ap 70% platību apsaimnieko kā saimnieciskos mežus ar skaidri definētu ilgtspējīgas resursu izmantošanas mērķi. Šādu scenāriju var modelēt un salīdzināt ar alternatīvām pieejām, vērtējot ietekmi uz SEG bilanci, koksnes krājumu dinamiku, nodarbinātību un reģionālo attīstību;
- Mežos, kuros nav noteikti stingri saimnieciskās darbības ierobežojumi, būtu izvērtējama mežsaimniecības regulējuma pilnveide, tai skaitā koku ciršanas vecumu un aprites ciklu pārskatīšana, balstoties uz mūsdienīgiem, Latvijas apstākļos zinātniski pamatotiem koku sugu augšanas modeļiem, koksnes kvalitātes izmaiņām atkarībā no koku vecuma, klimata risku tendencēm un ilgtspējīgas mežsaimniecības principiem. Uz datiem balstīts regulējums ļautu noteikt gan gadījumus, kuros aprites cikla saīsināšana ir pamatota, gan gadījumus, kuros aprites cikls ir saglabājams vai pagarināms, piemēram, koksnes nodrošināšanai. Vienlaikus būtu lietderīgi identificēt un mazināt tādas administratīvos šķēršļus, kas nerada pievienotu vērtību vides aizsardzības vai uzraudzības kvalitātei, bet palielina izmaksas un neskaidrību apsaimniekotājiem, vienlaikus saglabājot vai stiprinot uzraudzību tajās jomās, kur pastāv augstāki ilgtspējas riski;
- Politikas veidošanā ņemamas vērā atšķirības ekonomiskajā produktivitātē starp saimnieciski apsaimniekotām platībām un teritorijām ar primāriem dabas aizsardzības mērķiem. Lēšams, ka viens saimnieciski apsaimniekots meža hektārs Latvijā vidēji rada aptuveni 1 484,6 EUR bruto pievienoto vērtību gadā. Pieņemot lēmumus par meža platību sadalījumu, vienlaikus jāņem vērā arī ar dabas aizsardzību saistītie ekosistēmu pakalpojumi un sabiedriskie ieguvumi, kas tieši neatspoguļojas tirgus rādītājos. Ja tiek samazināta koksnes pieejamība, būtiski izvērtēt kompensējošus mehānismus, kas atbalsta augstākas bruto pievienotās vērtības bioekonomikas risinājumus;
- Samazinot mežizstrādes apjomus, kritiski ietekmētiem nozares uzņēmumiem varētu būt nepieciešamība pārprofilēties. Tam būtu nepieciešami būtiski finansiālie resursi (piemēram, attīstot koksnes ķīmisko pārstrādi), kuru pieejamībai jābūt skaidrai pirms

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

tiek pieņemti stratēģiski lēmumi par mežizstrādes apjomu samazināšanu. Lai nodrošinātu vides un sociālekonomiskajos aspektos samērīgu mežizstrādes apjomu politiku vai spētu piemērot atbilstošus atbalsta pasākumus, meža nozares pārstāvjiem ir nepieciešams informēt atbildīgās iestādes par mežizstrādes apjomu samazinājumu ievērojamajām negatīvajām sekām ne tikai uz nozares darbību, bet arī uz valsts ekonomiku, budžeta ieņēmumiem un iedzīvotāju labklājību. Sarunu laikā iespējams uzsvērt, ka potenciālie vides un ilgtspējas aspektu ieguvumi no mežizstrādes apjomu samazinājuma nebūtu samērīgi ar negatīvajām sekām ekonomiskajos un sabiedrības aspektos, it īpaši reģionos. Ņemams vērā, ka potenciāla mežizstrādes apjomu samazinājuma kontekstā nepieciešama atbilstoša valsts reakcija, izvērtējot iespējamo sociālekonomisko ietekmi (ņemot vērā, ka izmaiņas ietekmētu ne tikai meža nozari, bet arī plašāku Latvijas tautsaimniecības un sabiedrības daļu);

- Sniegt atbalstu koksnes dziļākas pārstrādes veicināšanai Latvijā, izveidojot koksnes apstrādes klasterus nozares uzņēmumu atbalstam gan specifiskās jomās, gan pilnai nozares produktu ķēdei. Klasteriem jānodrošina atbalsts produktu inovācijām caur sadarbību izpētē un attīstībā, izstrādes risinājumu ieviešanai un digitalizācijai, darbinieku apmācībām un kompetenču celšanai un eksporta tirgu paplašināšanai, ar mērķi veicināt koksnes tālāku pārstrādi;
- Paplašināt Meža attīstības fonda tvērumu atbilstoši nozares attīstības prioritātēm, pamatojoties uz sagaidāmo ekonomisko un valsts budžeta pienesumu no nozares ražošanas kapacitātes attīstības, tostarp tālākas pārstrādes produktu veicināšanas un inovāciju ieviešanas. Mērķis būtu nodrošināt finansējumu tālākas pārstrādes produktu izpētei un izstrādei. Paplašinot Fonda tvērumu, iekļaujams atbalsts koksnes ķīmijas un koka būvniecības produktu pētniecībai;
- Apzināt potenciālos vietējos un ārvalstu investorus un iniciēt sarunas ar attīstītu ārvalstu koksnes produktu ražošanas tirgu uzņēmumiem (piemēram, Eiropas un Ziemeļamerikas koksnes ķīmijas uzņēmumi) un vietējiem investoriem, apzinot to interesi par Latvijas meža nozares tirgu un potenciālajiem motivējošajiem faktoriem investīciju veikšanai Latvijā, lai veidotu investīcijām draudzīgu uzņēmējdarbības vidi un tam atbilstošu meža nozares politiku. Mērķis būtu veicināt investoru ienākšanu Latvijā, lai attīstītu koksnes tālākapstrādi un ražošanas kompleksu izveidi Latvijā, mazinot neapstrādātu kokmateriālu un zemākas pievienotās vērtības produktu izvešanu uz ražošanu ārzemēs. Uzsverams, ka ārvalstu investoru piesaiste būtu atbilstošs risinājums, ja tie spēj nodrošināt jaunu un inovatīvu produktu ražošanu, kas Latvijā šobrīd netiek veikta;
- Veicināt uz koksnes balstītu ķīmisko produktu pētniecību un atbalsta sniegšanu to ražošanai, izveidojot uz koka biomasas balstītu biorafinērijas rūpnīcu un nozares līderiem iniciējot līgumu slēgšanu ar koksnes produktu izstrādē nepieciešamo izejvielu ražotājiem Latvijā;
- Veicināt koka konstrukciju un būvmateriālu izstrādi, investējot pētniecībā un produktu attīstībā, kā arī produktu ražošanas tehnoloģijās. Veicināt koksnes pielietojumu būvniecībā, pilnveidojot normatīvo regulējumu (ugunsdrošības noteikumi un

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

vispārējie ēku būvnoteikumi), izveidojot un ieviešot koka arhitektūras programmu maģistra studijās, pilnveidojot būvinženieru mācību programmas koka konstrukciju projektēšanā un piemērojot zaļo publisko iepirkumu principus būvmateriāliem (piemērojot oglekļa pēdas samazināšanas prasības un kritērijus iepirkumos), izveidojot un ieviešot koka māju būvniecības programmu, kā arī sadarbībā ar Klimata un enerģētikas ministriju (KEM) radīt priekšnosacījumus, lai sadarbībā ar KEM varētu iegūt līdzfinansējumu, piemēram, koka ēku būvniecībai (līdzīgi, kā tiek piešķirtas subsīdijas elektrisko automobiļu iegādei);

- Izstrādāt mērķētas grantu programmas meža nozares uzņēmumu ražošanas tehnoloģiju attīstībai un uzņēmumu procesu digitalizācijai. Nodrošināt investīcijas izglītības sistēmas un materiāli tehniskās bāzes pilnveidei meža nozarei nepieciešamo profesiju apguvei sadarbībā ar izglītības iestādēm. Kopīgu nozares IKT risinājumu izveide un ieviešana, atbalstot ražošanas procesus un datu pārvaldību piegādes ķēdē, veicinot to caur klasteru izveidi;
- Mērķētu investīciju programmu izstrāde Latgales statistiskajam reģionam sadarbībā ar Latgales speciālo ekonomisko zonu un koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoriem.

Summary of parts 5 and 6 – Changes in the socioeconomic impact of the forest and related industries under different felling volume change scenarios (part 5) and conclusions and recommendations (part 6)

Impact on the socioeconomic contribution of a 1 million cubic meter change in forestry output volumes

€126.2 million

Changes in the forest industry's total gross value added created in Latvia

2.3 thousand

Changes in the forest industry's total jobs created in Latvia

€43.4 million

Changes in the forest industry's total tax contribution in Latvia

Felling volumes play a significant role not only in providing the necessary resources for the industry's operations but also in promoting the socioeconomic contribution of the forestry sector to Latvia. Therefore, it is essential to evaluate the socioeconomic contributions of the forestry sector and related sectors under various scenarios of changes in forestry output volumes. This allows for the identification of sustainable and socioeconomically justified felling volume levels that ensure biodiversity, forest productivity, regeneration, viability, and diverse forest utilization opportunities. These should meet ecological, economic, social, and cultural needs, as well as mitigate and adapt to the impacts of climate change.

Within the framework of analysing changes in the socioeconomic contribution of the forest sector and related sectors under various felling volume scenarios,

four scenarios have been analysed: the base scenario with a felling volume of 13.1 million m³; the growth scenario with a felling volume of 15.7 million m³ (20% increase); the reduction scenario with a felling volume of 11.1 million m³ (15% decrease); and the critical reduction scenario with a felling volume of 9.2 million m³ (30% decrease).

In the base scenario, the total value added impact of the felling volume in Latvia would be 3,231.4 million EUR (9.2% of the country's total value added and 8.0% of GDP). In the reduction scenario, it would be 2,983.9 million EUR (7.7% less than the base scenario and 8.5% of the country's total value added, 7.4% of GDP). In the growth scenario, it would be 3,561.4 million EUR (10.2% more than the base scenario and 10.1% of the country's total value added, 8.8% of GDP). In the critical reduction scenario, the total value-added impact in Latvia would be only 2,013.7 million EUR, which is 37.7% less than the base scenario (5.7% of Latvia's value added in 2024 and 5.0% of GDP).

Similar differences are observed in the taxes paid into the state budget, where the direct, indirect, and induced taxes contributed by Latvia's forest industry in the base scenario would be 1,035.1 million EUR (7.0% of the state's total revenues). In the reduction scenario, they would be 949.9 million EUR (6.4%), and in the growth scenario, they would be 1,148.7 million EUR (7.7%). In the critical reduction scenario, the direct, indirect, and induced taxes paid by the forestry sector into the state budget would be 39.3% lower than in the base scenario – 628.2 million EUR (4.2% of total budget revenues).

In the base scenario, the direct, indirect, and induced jobs provided by the forest industry would account for 7.7% of Latvia's total jobs in 2024 (67.6 thousand jobs). However, a 15% reduction in felling volume would result in the loss of 4.6 thousand jobs, with the total impact accounting for 7.2% of the country's jobs. If felling volume increases by 20%, the forestry sector would provide an additional 6.1 thousand direct, indirect, and induced jobs in Latvia, resulting in 8.4% of the country's total jobs. Reducing felling volume by 30% would decrease the total number of jobs provided by the sector in Latvia to 42.3 thousand – a 37.4% decline, or 25.6 thousand lost jobs in Latvia, with the total accounting for only 4.8% of the country's total jobs.

Based on the results of the socioeconomic analysis, the following recommendations have been prepared:

- In order to balance climate, biological diversity, and socioeconomic objectives, it would be useful to assess the functional stratification of forest areas in the framework of forest policy. It is recommended to designate areas with the primary objective of ensuring biological diversity and areas where commercial activity is the priority. One of the scenarios to analyse would be an approach in which approximately 30% of the forest land is maintained primarily for biodiversity purposes (including at least 10% strictly protected areas), while about 70% of the area is managed as commercial forests with clearly defined sustainable resource use objectives. This scenario can be modelled and compared with alternative approaches, evaluating its impact on the SEG balance, timber stock dynamics, employment, and regional development;
- In forests where no strict restrictions on commercial activities have been established, improving forestry management regulations should be considered. This includes revising felling ages and rotation cycles based on modern, scientifically validated tree species growth models applicable to Latvian conditions, accounting for changes in timber quality with tree age, climate risk trends, and the principles of sustainable forest management. Data-driven regulations would enable identifying cases where a shortened rotation cycle is justified and cases where the cycle should be maintained or lengthened – for example, to ensure high-quality timber. At the same time, it would be beneficial to identify and mitigate administrative obstacles that do not add value to environmental protection or monitoring quality and increase costs and uncertainty for managers, all while preserving or strengthening oversight in areas with higher sustainability risks;
- Differences in economic productivity between commercially managed areas and areas with primary nature protection objectives should be taken into account in policy formulation. It is estimated that one hectare of commercially managed forest in Latvia generates approximately EUR 1,484.6 of gross added value per year. When making decisions about forest area allocation, it is important to also consider the ecosystem services and societal benefits associated with nature conservation, which are not directly reflected in market indicators. If timber availability is reduced, compensatory mechanisms that support bioeconomy solutions with higher gross value added should be carefully evaluated;
- In the event of reduced felling volumes, critically impacted companies may need to reprofile their business model. This would require significant financial resources (for

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

example, for developing wood chemical processing), the availability of which should be clear before any strategic decisions on reduced felling volumes are taken. To ensure that felling volume policy has a balanced impact on environmental and socioeconomic aspects (or to implement appropriate support measures), forest industry representatives must inform the responsible authorities about the significant negative consequences of reducing felling volumes, not only for the industry but also for the national economy, budget revenues, and citizens' well-being. A potential approach to discussions would be to emphasize that the potential environmental and sustainability benefits of reducing felling volumes would not be proportional to the negative economic and social impacts, particularly in the regions of Latvia. It should be noted, that in the context of potential reductions in felling volume, an appropriate reaction from the state would be needed, evaluating the possible socioeconomic impact (recognizing, that felling volume changes would not only impact the forest sector, but also a wider scope of Latvia's economy and society);

- Provide support for the development of deeper processing of wood by establishing wood processing clusters to support sector companies both in specific areas and across the entire product chain. These clusters should ensure support for product innovations through collaboration in research and development, implementation of development solutions and digitalization, employee training and skill enhancement, and expansion of export markets, with the aim of promoting further processing of wood;
- Expand the scope of the Forest Development Fund (*Meža attīstības fonds*) in accordance with the industry's development priorities and based on the expected economic and state budget contribution from the development of the industry's production capacity, including the promotion of further processed products and the implementation of innovations. This expansion should aim to ensure funding for the research and development of further processed products. When expanding the scope of the Fund, support for research in wood chemistry and wood construction should be provisioned;
- Identify potential local and foreign investors and initiate discussions with companies from developed foreign wood product manufacturing markets (for example, European and North American wood chemistry companies) and local investors, assessing their interest in the Latvian forest industry and the potential motivating factors for their entry into the market. The aim is to create an investor-friendly business environment and corresponding forestry sector policy. The goal would be to promote the entry of investors into the Latvian market in order to develop further processing of wood and the establishment of manufacturing complexes in Latvia, avoiding the export of unprocessed timber and lower value added products for production abroad. It is emphasized that attracting foreign investors would be a suitable solution if they can ensure the production of new and innovative products that are currently not produced in Latvia;
- Promote research into wood-based chemical products and provide support for their production by establishing a biorefinery plant based on wood biomass. Industry

leaders should initiate contract agreements with Latvian producers of raw materials necessary for the development of wood products;

- Promote the development of wood structures and building materials by investing in research and product development, as well as in production technologies. Encourage their application in construction by improving regulatory frameworks (fire safety regulations and general building codes), establishing and implementing a program in wood architecture, enhancing civil engineering curricula for designing wood structures, and applying green public procurement principles for building materials (applying carbon footprint reduction requirements and criteria in procurement). Develop and implement a wood house construction program, and in collaboration with the Ministry of Climate and Energy, provide co-financing for the construction of wooden buildings (similar to subsidies for purchase of electric vehicles);
- Develop targeted grant programs for the development of manufacturing technologies and the digitalization of company processes. Ensure investments in the improvement of the educational system and material-technical base for acquiring professions needed in the forestry sector, in collaboration with educational institutions. Establish and implement joint industry ICT solutions to support manufacturing processes and data management in the supply chain, promoting this through the creation of clusters;
- Development of targeted investment programs for the Latgale statistical region in collaboration with the Latgale Special Economic Zone and for the wood chemical processing and furniture manufacturing sectors.

5. Meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos

Meža nozares darbības pamatā ir Latvijā augošie meži un to koksnes krājas, tādēļ ir likumsakarīgi, ka mežsaimniecībai kā nozarei nepieciešamo resursu ražotājai ir izšķiroša loma nozares darbības nodrošināšanā. Meža nozare sniedz būtisku sociālekonomisko devumu Latvijai, sniedzot nozīmīgu bruto pievienotās vērtības pienesumu, stiprinot valsts un pašvaldību budžetus ar iemaksājamiem nodokļiem, radot darbvietas un veicinot reģionu iedzīvotāju labklājību ar nodrošināto atalgojumu. No tā izriet, ka mežizstrādes apjomiem ir ievērojama loma ne tikai nozares darbībai nepieciešamo resursu nodrošināšanā, bet arī meža nozares sociālekonomiskā pieņesuma Latvijai veicināšanā. Ņemot to vērā, ir nepieciešams izvērtēt meža un saistīto nozaru sociālekonomisko devumu dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos, ļaujot identificēt ilgtspējīgus un sociālekonomiski pamatojamus mežizstrādes apjomus.

Lai identificētu meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu pieauguma un samazinājuma scenārijos, šajā nodaļā analizētas ekonomiskā devuma izmaiņas, ietverot tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības un valsts budžetā iemaksāto nodokļu rādītājus, un sociālā devuma izmaiņas, ietverot tiešo, netiešo un saistīto darbvietu un tajās radītā atalgojuma rādītājus, kā arī veikta jutīguma analīze, lai identificētu sociālekonomiskā devuma izmaiņas pie 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņām.

Balstoties uz meža apsaimniekošanas sektora pēdējo 10 gadu (2015.-2024.) tiešās bruto pievienotās vērtības korelāciju ar kopējiem mežizstrādes apjomiem un to izmaiņām, kā arī meža apsaimniekošanas sektora produktu plūsmu koksnes mehāniskās apstrādes, koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoros caur starppatēriņu, scenāriju analīzē izmantots pieņēmums, ka Latvijas mežizstrādes apjomu izmaiņu ietekme uz meža apsaimniekošanas sektoru ir piemērojama 91,0% līmenī (piemēram, 10% mežizstrādes apjomu izmaiņu rezultātā meža apsaimniekošanas sektora tiešā bruto pievienotā vērtība mainīsies par 9,1%), uz koksnes mehāniskās apstrādes sektoru 42,0% līmenī, uz koksnes ķīmiskās apstrādes sektoru 1,0% līmenī un uz mēbeļu ražošanas sektoru 14,0% līmenī. Zemāku ietekmi koksnes mehāniskās apstrādes, koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoros pamato augsts citu nozaru preču un pakalpojumu starppatēriņa īpatsvars un koksnes produktu importa iespējas no ārvalstīm.

5.1. Mežizstrādes apjomu izmaiņu scenāriji

Sociālekonomiskā devuma izmaiņu analīzei sadarbībā ar LVM 2025. gada augusta nogalē tika identificēti 4 scenāriji: bāzes scenārijs, pieauguma scenārijs (+20%), samazinājuma scenārijs (-15%) un kritiska samazinājuma (-30%) scenārijs. Jāņem vērā, ka bāzes, pieauguma un samazinājuma scenāriji raksturo visos aspektos ilgtspējīgu mežizstrādes apjomu, tiem nodrošinot bioloģisko daudzveidību un daudzveidīgas meža izmantošanas iespējas.

Bāzes scenārijs

Bāzes scenārijs ir balstīts uz 2018. līdz 2022. gada vidējo mežizstrādes apjomu – 13,1 milj. m³. Bāzes scenārija mežizstrādes apjomā nav ietvertas 2023. un 2024. gada vērtības, jo abos gados novērojams mežizstrādes apjomu pieaugums bija netipisks un ekstrēms mizgraužu ierobežošanas pasākumu dēļ²⁴⁴ (15,0 milj. m³ 2023. gadā un 16,0 milj. m³ 2024. gadā). Ņemot vērā, ka 3. un 4. sadaļā aplēstais sociālekonomiskais devums balstījās, galvenokārt, uz meža nozares darbību 2024. gadā un, tādējādi, mežizstrādes apjomiem 2024. gadā, bāzes scenārija mežizstrādes apjoms ir par 18% zemāks un tā rezultātā sociālekonomiskais devums atšķiras. Bāzes scenārijā mežizstrādes apjomi valsts un pārējos mežos ir salīdzināmi – 50,9% valsts un 49,1% pārējie no kopējiem mežizstrādes apjomiem (skatīt 18. Tabulu).

18. Tabula: 2018.-2022. gada mežizstrādes apjomi Latvijā pēc īpašuma formas, m³

Forma	2018	2019	2020	2021	2022	Vidēji
Kopā	12 861 651	13 343 297	13 242 666	13 079 533	12 858 384	13 077 106
Valsts	5 939 485	6 626 648	7 355 033	7 168 091	6 203 305	6 658 512
Pārējie	6 922 166	6 716 649	5 887 633	5 911 442	6 655 078	6 418 594

Avoti: Valsts meža dienests – Meža statistika: [Saite](#)

Pieauguma scenārijs

Pieauguma scenārijs ietver 20% mežizstrādes apjomu pieaugumu pret bāzes scenāriju – 15,7 milj. m³, tādējādi attēlojot situāciju, kurā mežizstrādes apjomi ir pielīdzināmi 2024. gada faktiskajiem mežizstrādes apjomiem. Līdzīgi kā bāzes scenārijā, pieauguma scenārijā mežizstrādes apjomi valsts un pārējos mežos ir salīdzināmi un pieaug vienādi.

Saskaņā ar LVMI "Silava" Meža resursu monitoringa rezultātiem 2020.-2024. gada periodam, Latvijas mežaudzēs atrodas 64,10±1,29 milj. m³ atmirušās koksnes, kas vidēji ir 19,77±0,37 m³ uz 1 ha. Pēdējo 16 gadu laikā atmirušās koksnes apjoms palielinājies par 7,70 milj. m³ jeb 13,7% un vidēji ik gadu pēdējo piecu gadu periodā atmirušās koksnes apjoms ir 5,74 milj. m³.

Ņemot vērā augstāk norādīto, 20 % mežizstrādes apjomu pieauguma scenārijs veidots, balstoties uz šādiem pieņēmumiem:

- Koksnes ikgadējais pieaugums tiek izmantots koksnes produktu ražošanai nevis atmirušā koksne, kā rezultātā par vismaz 45% (aptuveni 2,6 milj. m³) tiek samazināts ikgadējais atmirušās koksnes daudzums Latvijas mežos;
- Tiek pilnveidots spēkā esošais normatīvais regulējums, kas dotu iespēju meža īpašniekiem savlaicīgi (atbilstoši koku tehniskajai gatavībai vai mežaudzes

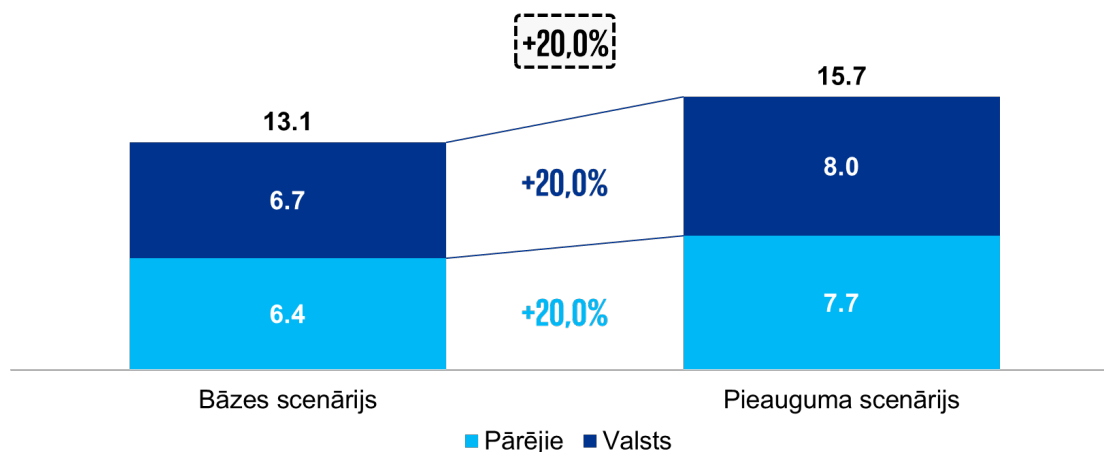
²⁴⁴ Valsts meža dienests – 2024. gadā turpināsies mizgraužu ierobežošanas pasākumi: [Saite](#)

stāvoklim) pieņemt lēmumu par mežizstrādes veikšanu, samazinot atmirušās koksnes apjomu;

- Latvijas mežizstrādes, kokmateriālu pārvadājumu un mežkopības darbu pakalpojumu tirgum ir spējas palielināt nepieciešamo pakalpojumu apjomu;
- Latvijas kokmateriālu pirmapstrādes uzņēmumiem jau šobrīd ir pārstrādes jaudu rezerves kā arī spējas palielināt nepieciešamās pārstrādes jaudas;
- Pieejamais papildus kokmateriālu produktu apjoms tirgū veicina papildus investīciju piesaisti smalcināšanai paredzēto tievo dimensiju zemākas kvalitātes koksnes produktu pārstrādes attīstībai Latvijā;
- Sagaidāms mežizstrādes apjoma palielinājums par 2,6 milj. m³ gadā un līdz šim neizmantotās koksnes nonākšana tirgū.

Scenārijs balstīts uz vienādu apjomu pieaugumu valsts un pārējos mežos, ņemot vērā, ka pieņēmumi attiecināmi gan uz valsts mežiem, gan uz pārējiem mežiem (skatīt 42. Attēlu).

42. Attēls: Mežizstrādes apjomu izmaiņas pieauguma scenārijā salīdzinājuma ar bāzes scenāriju, milj. m³ un % izmaiņas



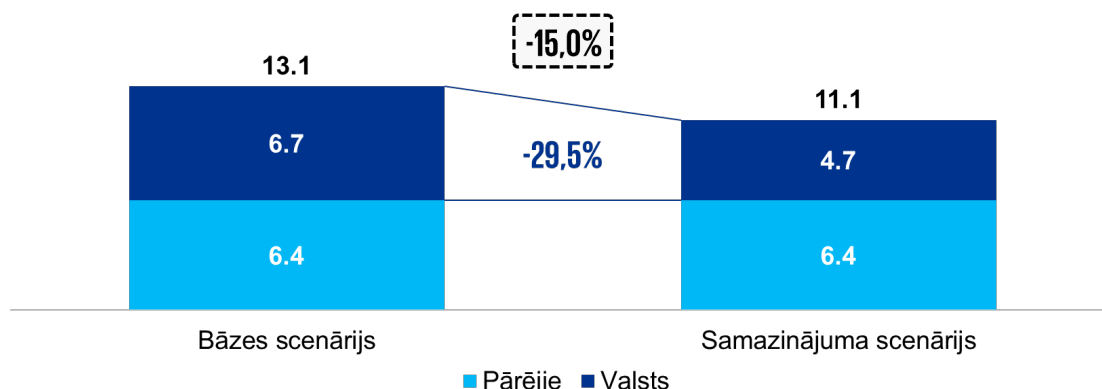
Avoti: KPMG analīze, Valsts meža dienests – Meža statistika: [Saite](#)

Samazinājuma scenārijs

Samazinājuma scenārijs ietver 15% mežizstrādes apjomu samazinājumu pret bāzes scenāriju – 11,1 milj. m³, tādējādi attēlojot situāciju, kurā Latvijas kopējā ikgadējā mežizstrāde ir ilgtspējīga un normatīvajos aktos tiek stiprināti noteiktie ierobežojumi attiecībā uz mežizstrādi. Samazinājuma scenārijā paredzams, ka ierobežojumi, potenciāli, attiektos uz valstij piederošajiem mežiem, tādējādi saglabājot mežizstrādes

apjomus pārējos mežos bāzes scenārija līmenī un samazinot mežizstrādes apjomus valsts mežos par 29,5% (skatīt 43. Attēlu).

43. Attēls: Mežizstrādes apjomu izmaiņas samazinājuma scenārijā salīdzinājumā ar bāzes scenāriju, milj. m³ un % izmaiņas



Avoti: KPMG analīze, Valsts meža dienests – Meža statistika: [Saite](#)

Kritiskā samazinājuma scenārijs

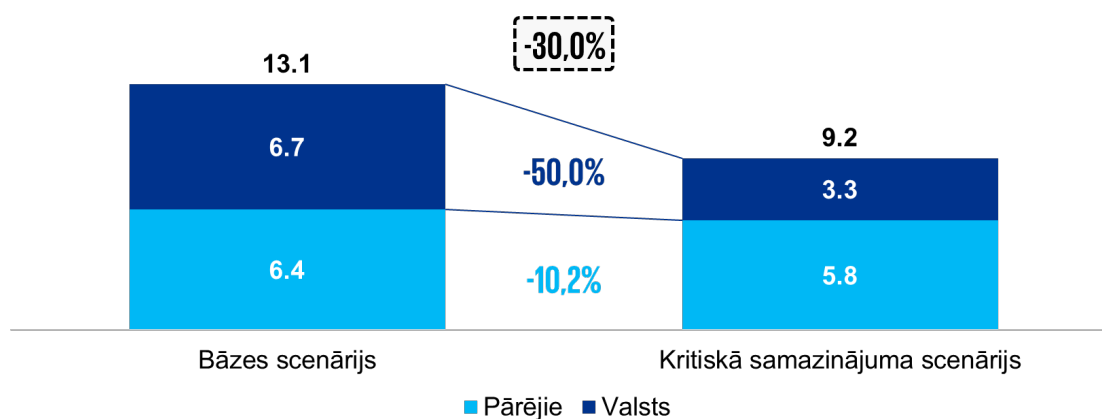
Kritiskā samazinājuma scenārijs ietver 30% mežizstrādes apjomu samazinājumu pret bāzes scenāriju – 9,2 milj. m³. Scenārijs balstīts uz situāciju, kurā stājas spēkā tiesību aktu projekti vai nelabvēlīgi tiek interpretētas spēkā esošās Latvijas tiesību aktu normas, kuras palielina meža platības ar mežsaimnieciskās darbības vai galvenās cirtes aizliegumu, būtiski samazinot to mežaudžu platību, kuras sasniegušas galvenās cirtes vecumu (jeb mežaudžu, kuras pieejamas mežizstrādei, platību):

- Stājas spēkā Grozījumu projekts likumā "Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās" (25-TA-1372), kas LVM apsaimniekošanā nodotajos mežos palielinās meža platības ar mežsaimnieciskās darbības un galvenās cirtes aizliegumu par **73 tūkst. ha**;
- Izpildot Ministru kabineta rīkojuma "Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2026.-2030. gadam" (24-TA-1490) protokollēmuma 3. punktu (ZM sadarbībā ar VARAM nodrošināt īpaši aizsargājamo teritoriju Natura 2000 noteikšanu), palielināsies LVM apsaimniekošanā nodotās meža platības ar mežsaimnieciskās darbības un galvenās cirtes aizliegumu vēl par **52 tūkst. ha**;
- Dabas aizsardzību regulējošās tiesību aktu normas (piemēram, Sugu un biotopu aizsardzības likuma 11. un 12. pants) tiek interpretētas tā, ka pēc būtības tiek noteikts mežsaimnieciskās darbības aizliegumu arī tajos biotopos, kuriem nav izveidota aizsargājama teritorija (īpaši aizsargājama dabas teritorija vai mikroliegums). Tas palielinātu meža platības ar mežsaimnieciskās darbības un

galvenās cirtes aizliegumu vēl par **70 tūkst. ha** LVM apsaimniekošanā nodotajos mežos un par **15 līdz 20 tūkst. ha** privātajos mežos.

Samazinājuma scenārijā paredzams, ka ierobežojumi, galvenokārt, attiektos uz valstij piederošajiem mežiem, tādējādi samazinot mežizstrādes apjomus pārējos mežos par 10,2% un samazinot mežizstrādes apjomus valsts mežos par apmēram 50,0% (skatīt 44. Attēlu).

44. Attēls: Mežizstrādes apjomu izmaiņas kritiskā samazinājuma scenārijā salīdzinājumā ar bāzes scenāriju, milj. m³ un % izmaiņas



Avoti: KPMG analīze, Valsts meža dienests – Meža statistika: [Saite](#)

Paredzams, ka 30% mežizstrādes apjomu samazinājuma scenārijā meža nozare piedzīvotu strukturālas pārmaiņas – tā ietvaros daļa no uzņēmumiem nespētu nodrošināt darbības rentabilitāti un uzsāktu maksātnespējas procesu, tiktu ierobežota jaunu uzņēmumu ienākšana nozarē un investīciju piesaiste, kā arī rastos ievērojami bruto pievienotās vērtības, nodokļu un darbvieta zaudējumi valstij (aptuveni 3% no valsts kopējiem apjomiem), kā rezultātā nozares darbība un piensums tiktu negatīvi ietekmēts gan īstermiņā, gan ilgtermiņā. Tā kā apjomu samazinājums, galvenokārt, ietekmētu galveno cirti, ievērojama negatīva ietekme būtu uz koksnes apstrādei nepieciešamo finierkluču un skujkoku zāģbaļķu resursu pieejamību, tādējādi būtiski ietekmējot atsevišķus koksnes mehāniskās apstrādes segmentus. Aprēķini attiecībā uz koksnes mehāniskās apstrādes sektoru modelēti izmantojot sekojošos pieņēmumus²⁴⁵ par 30% mežizstrādes apjomu samazinājuma ietekmi uz sektora uzņēmumu apgrozījumu:

- Zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana (NACE C16.1) piedzīvotu 50% kritumu uzņēmumu apgrozījumā;
- Finiera lokšņu un koksnes plātņu ražošanā (NACE C16.21) 60% no uzņēmumiem piedzīvotu 50% kritumu apgrozījumā, taču pārējie 40% netiktu ietekmēti;

²⁴⁵ Balstoties uz 2025. gada 11. decembra intervijā ar Latvijas Kokrūpniecības federāciju saņemto informāciju

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

- Parketa grīdu paneļu ražošana (NACE C16.22) un citu namdaru un galdniecības izstrādājumu ražošana (NACE C16.23) netiktu ietekmēta;
- Koka taras ražošana (NACE C16.24) piedzīvotu 45% kritumu uzņēmumu apgrozījumā;
- Koka durvju un logu ražošana (NACE C16.25), cietā kurināmā ražošana no augu biomasas (NACE C16.26), koka izstrādājumu apdare (NACE C16.27) un citu koka izstrādājumu ražošana; korķa, salmu un pīto izstrādājumu ražošana (NACE C16.28 un NACE C16.29) netiktu ietekmēta.

Attiecībā uz meža apsaimniekošanas sektoru, papildus 30% mežizstrādes apjomu samazinājumam, piemērots pieņēmums, ka 10% sektora uzņēmumu nespētu turpināt saimniecisko darbību, tādējādi radot tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības zaudējumus 10,6% apmērā (īpatsvars noteikts balstoties uz uzņēmumu apgrozījuma īpatsvaru no sektora apgrozījuma), tiešo darbvietu zaudējumus 14,9% apmērā (noteikts balstoties uz uzņēmumu darbvietu īpatsvaru no sektora tiešo darbvietu skaita), 7,6% zaudējumus tiešajiem nodokļiem (noteikts pēc uzņēmumu iemaksāto nodokļu īpatsvara no sektora nodokļiem) un 10,6% zaudējumus netiešajām un saistītajām darbvietām un nodokļiem (noteikts pēc apgrozījuma).

Nemot vērā Latvijas mežizstrādes apjomu nebūtisko ietekmi uz koksnes ķīmiskās apstrādes sektoru, tam nav piemēroti papildus pieņēmumi.

Mēbeļu ražošanas sektoram piemērots tiešās, netiešās un saistītās ietekmes samazinājums 7% apmērā no sākotnēji aprēķinātajām kritiskā samazinājuma scenārija vērtībām (īpatsvars noteikts balstoties uz koksnes mehāniskās apstrādes produktu īpatsvaru mēbeļu ražošanas starppatēriņā (aptuveni 14%) un paredzamo mežizstrādes apjomu samazinājuma ietekmi uz koksnes mehāniskās apstrādes sektoru (aptuveni 50%, kā rezultātā iegūstot 7%)).

5.2. Meža un saistīto nozaru ekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos

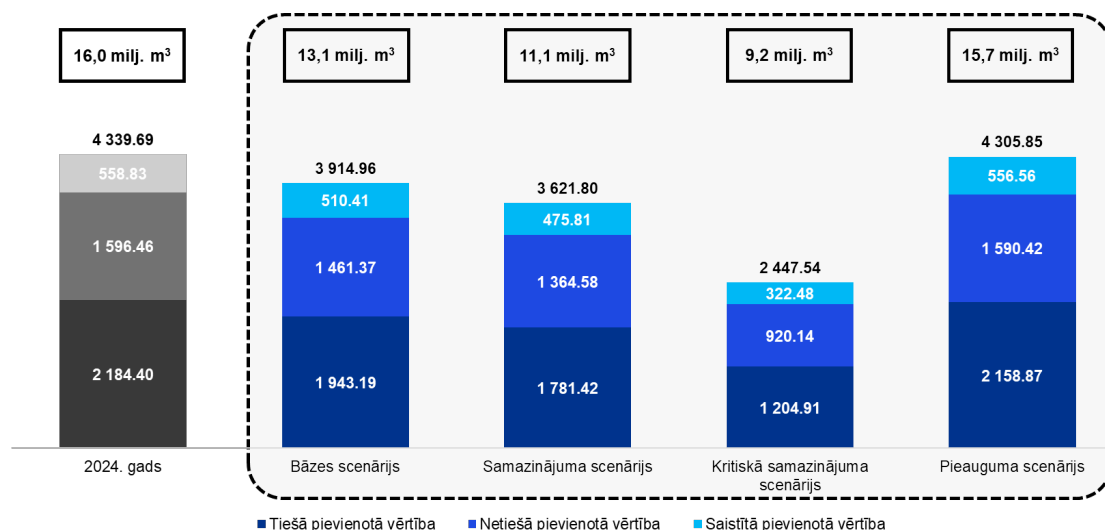
Meža nozare ir starp nozīmīgākajām Latvijas ekonomiskās izaugsmes veicinātājām un mežizstrādes apjomiem ir ievērojama loma tā nodrošināšanā. Lai analizētu meža nozares ekonomisko devumu pie dažādiem mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijiem, šajā nodaļā tiek apskatīti ekonomiskie rādītāji, kas ietver meža nozares radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību gan Latvijā, gan starptautiski, tostarp saistītajās nozarēs un Latvijas statistiskajos reģionos, un meža nozares valsts budžetā iemaksātos tiešos, netiešos un saistītos nodokļus.

Balstoties uz aplēsēm, **Latvijas meža nozares kopējā (tiešā, netiešā un saistītā) bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā un ārzemēs (ietverot importētās preces un pakalpojumus) bāzes scenārijā būtu 3 915,0 milj. EUR. Samazinājuma scenārijā, kur mežizstrādes apjomi būtu par 15% zemāki kā bāzes scenārijā, kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā un ārzemēs būtu 3 621,8 milj. EUR, jeb par 7,5% mazāk. Savukārt pieauguma scenārijā, kur mežizstrādes apjomi būtu par**

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

20% augstāki nekā bāzes scenārijā, un pietuvināti/līdzīgi faktiskajiem mežizstrādes apjomiem 2024. gadā, **kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā un ārzemēs būtu 4 305,9 milj. EUR** jeb par 10,0% augstāk nekā bāzes scenārijā. Kritiskā samazinājuma scenārijā, kur mežizstrādes apjomi samazinās par 30%, meža nozares kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā un ārzemēs būtu 2 447,5 milj. EUR jeb 37,5% kritums attiecībā pret bāzes scenāriju. Salīdzinājumam, aplēstais 2024. gada faktiskais radītās bruto pievienotās vērtības apjoms bija 4 339,7 milj. EUR (skatīt 45. Attēlu).

45. Attēls: Latvijas meža nozares radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā un ārzemēs dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR



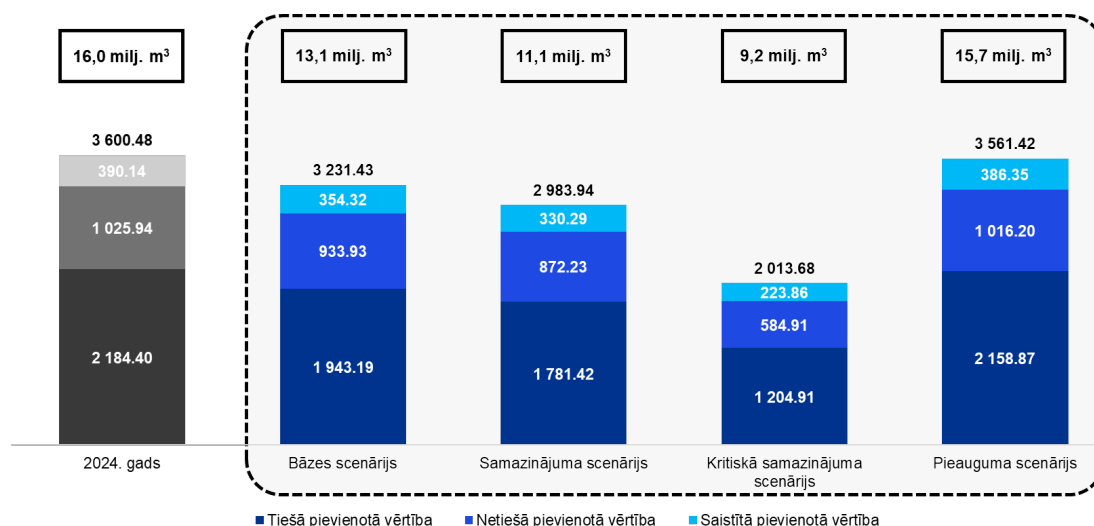
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Valsts mērogā, **meža nozares kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme bāzes scenārijā būtu 3 231,4 milj. EUR, samazinājuma scenārijā 2 983,9 milj. EUR** (par 7,7% mazāk) un **pieauguma scenārijā 3 561,4 milj. EUR** (par 10,2% vairāk nekā bāzes scenārijā), savukārt **kritiskā samazinājuma scenārijā kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā būtu tikai 2 013,7 milj. EUR** jeb par 37,7% mazāk kā bāzes scenārijā, kā rezultātā nozares kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme būtu zemāka

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

par 2024. gada tiešo bruto pievienoto vērtību (2 184,4 milj. EUR tiešā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā un 3 600,5 milj. EUR kopējā) (skatīt 46. Attēlu).

46. Attēls: Latvijas meža nozares radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Mežizstrādes apjomu pieauguma scenārijā identificētā bruto pievienotā vērtība, aptuveni, atbilst 2024. gada meža nozares tiešajai, netiešajai un saistītajai bruto pievienotajai vērtībai, meža nozares tiešajai bruto pievienotajai vērtībai veidojot 6,1% no Latvijas 2024. gada bruto pievienotās vērtības un kopējai ietekmei veidojot 10,1% no valsts bruto pievienotās vērtības (5,3% tiešajai bruto pievienotajai vērtībai un 8,8% kopējai ietekmei no Latvijas 2024. gada IKP). Bāzes scenārijā meža nozares tiešā bruto pievienotā vērtība veidotu 5,5% no valsts bruto pievienotās vērtības un kopējā ietekme veidotu 9,2% (4,8% tiešajai bruto pievienotajai vērtībai un 8,0% kopējai ietekmei no Latvijas 2024. gada IKP), taču samazinot mežizstrādes apjomus līdz 11,1 milj. m³ gadā, tiešas bruto pievienotās vērtības īpatsvars būtu 5,1% un kopējās ietekmes – 8,5% (4,4% tiešajai bruto pievienotajai vērtībai un 7,4% kopējai ietekmei no Latvijas 2024. gada IKP). Kritiskā samazinājuma scenārijā nozares tiešā bruto pievienotā vērtība veidotu 3,4% no Latvijas 2024. gada bruto pievienotās vērtības un kopējā ietekme sastādītu tikai 5,7% (3,0% tiešajai bruto pievienotajai vērtībai un 5,0% kopējai ietekmei no Latvijas 2024. gada IKP). Salīdzinot ar aplēsēm par 2024. gada faktisko situāciju, kur meža nozares bruto pievienotās vērtības kopējās ietekmes 3 600,5 milj. EUR veidoja 10,2% no valsts bruto pievienotās vērtības un 8,9% no IKP, kritiskā mežizstrādes apjomu samazinājuma scenārijā nozares kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme samazinātos par 44,1%. Ja 2024. gadā meža nozare bija Latvijas 6. lielākā nozare pēc radītās tiešās bruto pievienotās vērtības, tad samazinot mežizstrādes apjomus par 30% meža nozare būtu tikai 12. lielākā nozare.

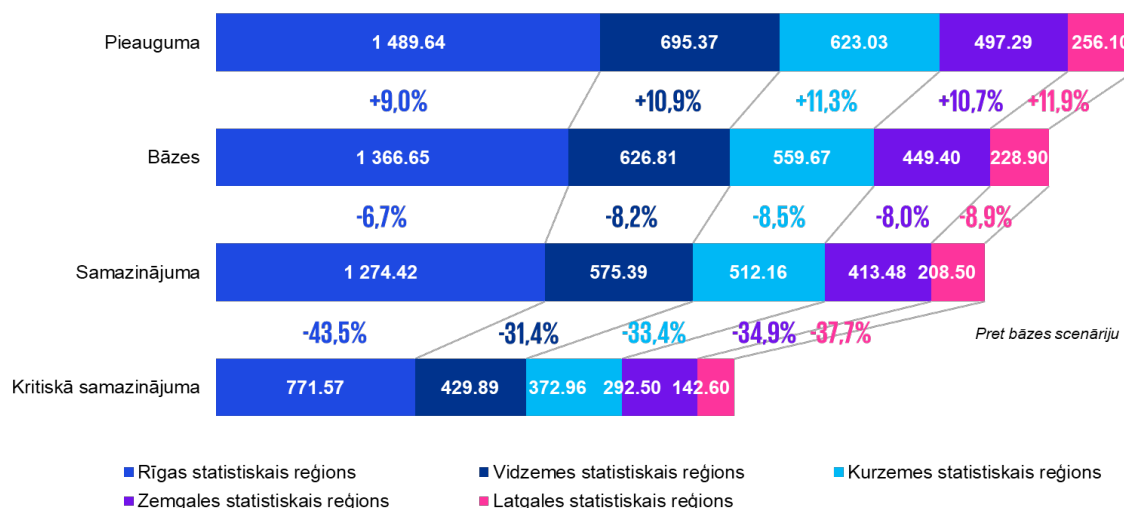
Vērtējot scenāriju ietekmi uz meža nozares radīto netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību saistītajās nozarēs (ķīmiskās vielas un produkti (C20), enerģētika (D35), sauszemes transports (H49) un uzglabāšanas un transporta palīgdarbības (H52)), bāzes scenārijā meža nozare rada 294,2 milj. EUR netiešās un saistītās bruto pievienotās

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

vērtības Latvijā, kopā ar meža nozares tiešo bruto pievienoto vērtību radot 2 237,4 milj. EUR jeb 6,4% no valsts kopējās 2024. gada bruto pievienotās vērtības (5,5% no valsts IKP), samazinājuma scenārijā 274,4 milj. EUR, kopā ar meža nozari radot 2 055,8 milj. EUR jeb 5,9% (5,1% no valsts IKP), un pieauguma scenārijā 320,8 milj. EUR, kopā radot 2 479,7 milj. EUR jeb 7,1% (6,1% no valsts IKP). Mežizstrādes apjomu izmaiņas visbūtiskāk ietekmē uzglabāšanas un transporta palīgdarbības – 7,8% zemāka netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība samazinājuma scenārijā un 10,4% augstāka pieauguma scenārijā.

Nemot vērā meža apsaimniekošanas sektora nozīmi Latvijas reģionos un mežizstrādes apjomu izmaiņu tiešo ietekmi uz sektora darbību, mežizstrādes apjomu izmaiņas visbūtiskāk ietekmē nozares pienesumu ārpus Rīgas. Lai gan absolūtās vērtībās vispamanāmākās izmaiņas starp pieauguma, bāzes un samazinājuma scenārijos meža nozares radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību ir novērojamas Rīgas statistiskajā reģionā (+123,0 milj. EUR pieauguma scenārijā, -92,2 milj. EUR samazinājuma scenārijā un -595,1 milj. EUR kritiskā samazinājuma scenārijā), visos reģionos novērojama lielāks ietekmes īpatsvars nekā Rīgas statistiskajā reģionā. Starp scenārijiem izceļams kritiskā samazinājuma scenārijs, kur 30% mežizstrādes apjomu samazinājums atņem Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales statistisko reģionu ekonomikai 626,8 milj. EUR bruto pievienotās vērtības (skatīt 47. Attēlu).

47. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas statistiskajos reģionos radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos, milj. EUR, un % pieaugums vai samazinājums pret bāzes scenāriju



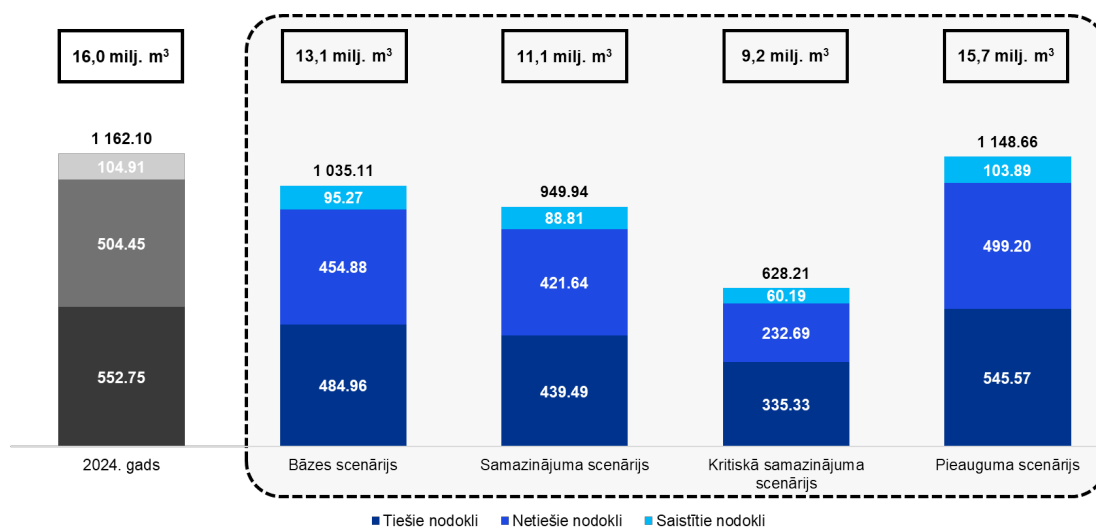
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Vērtējot mežizstrādes apjomu izmaiņu ietekmi uz meža nozares pienesumu publisko pakalpojumu, infrastruktūras un sociālās apdrošināšanas nodrošināšanā, kā arī iedzīvotāju labklājības veicināšanā un reģionālajā attīstībā ar valsts budžetā iemaksāto nodokļu palīdzību, balstoties uz aplēsēm, **Latvijas meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi bāzes scenārijā būtu 1 035,1 milj. EUR, savukārt samazinājuma scenārijā tie būtu 949,9 milj. EUR jeb par 8,2% mazāk nekā bāzes scenārijā un pieauguma scenārijā tie būtu 1 148,7 milj. EUR jeb par**

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

11,0% vairāk nekā bāzes scenārijā. Kritiskā samazinājuma scenārijā meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi būtu par 39,3% zemāki kā bāzes scenārijā – 628,2 milj. EUR. Salīdzinājumam, aplēstais 2024. gada faktiskais valsts budžetā iemaksāto nodokļu apjoms bija 1 162,1 milj. EUR (skatīt 48. Attēlu).

48. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

15% mežizstrādes apjomu samazinājums nozīmētu 85,2 milj. EUR nodokļu ieņēmumu zaudējumu valstij, savukārt 20% mežizstrādes apjomu pieauguma rezultātā tiktu sniegti papildus 113,6 milj. EUR. Tā rezultātā, meža nozare caur tiešajiem, netiešajiem un saistītajiem nodokļiem bāzes scenārijā nodrošinātu 7,0% no 2024. gada VID administrēto kopbudžeta ieņēmumu kopsummas, samazinājuma scenārijā 6,4% un pieauguma scenārijā 7,7%, norādot uz mežizstrādes apjomu izmaiņu ietekmi ne tikai uz meža nozares darbību, bet arī uz valsts un pašvaldību budžetu papildināšanu. Kritiskā samazinājuma scenārijā valsts zaudētu 406,9 milj. EUR nodokļu ieņēmumos salīdzinājumā ar bāzes scenāriju (tostarp zaudējums attiecībā pret 2024. gadu būtu 533,9 milj. EUR) un nozares tiešie nodokļi veidotu tikai 2,3% no kopbudžeta ieņēmumiem, savukārt tiešie, netiešie un saistītie nodokļi veidotu tikai 4,2%. Būtisko zaudējumu pie 30% samazinājuma mežizstrādes apjomos rezultātā tiktu ne tikai izveidots ievērojams valsts budžeta ieņēmumu robs, bet tiktu negatīvi ietekmētas Latvijas iedzīvotāju iespējas saņemt nepieciešamos publiskos pakalpojumus – it īpaši reģionos, kur meža nozarei ir īpaši svarīga loma pašvaldību budžetu veicināšanā.

Analizējot mežizstrādes apjomu izmaiņu ekonomisko ietekmi, ņemams vērā, ka tām var būt būtiska ietekme arī uz meža nozares spēju piesaistīt investīcijas un veicināt gan vietējo, gan ārvalstu investoru interesi par Latvijas meža nozari. Nozīmīgs aspekts investoru interesei un piesaistei ir resursu pieejamība, lai nodrošinātu uzņēmumu attīstībai draudzīgu vidi un sniegtu iespējas paplašināt ražošanas kapacitāti. Ja mežizstrādes apjomi tiktu būtiski ierobežoti (kā, piemēram, kritiskā samazinājuma scenārijā pie -30%), tiktu ierobežotas ne tikai esošo uzņēmumu ražošanas jaudas, bet arī ražošanas nākotnes attīstības potenciāls, savukārt ilgtspējīga mežizstrādes apjomu

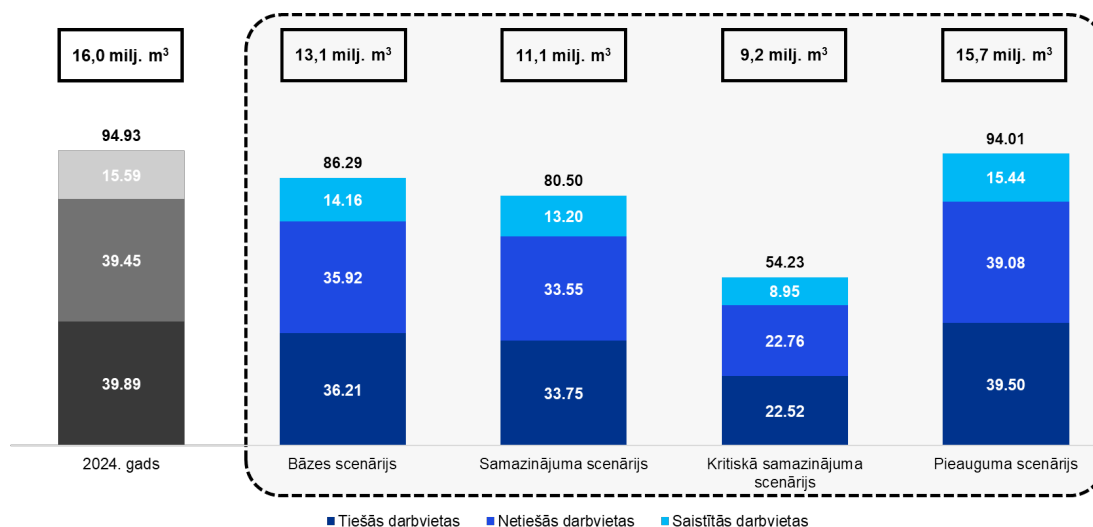
palielināšana sniegtu vietējās ražošanas attīstībai nepieciešamos resursus un ļautu attīstīt uzņēmumu jaudas, kā arī samazinātu uzņēmējdarbībai nelabvēlīgu kokmateriālu cenu kāpuma riskus. Ilgtspējīga apjomu palielināšana, tostarp tās rezultātā potenciāli piesaistītās investīcijas, veicinātu nozares radītās bruto pievienotās vērtības, valsts budžetā iemaksāto nodokļu un radīto darbvieta izaugsmi, tādējādi veicinot valsts ekonomisko izaugsmi un iedzīvotāju labklājību – it īpaši reģionos, kur meža nozarei ir nozīmīga loma vietējās uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšanā.

5.3. Meža un saistīto nozaru sociālā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos

Mežizstrādes apjomu izmaiņas ietekmē ne tikai meža nozares ekonomisko pienesumu, bet arī tās darbībai nepieciešamās darbvieta, tostarp saistītajās nozarēs, tā rezultātā ietekmējot iedzīvotāju labklājību, it īpaši reģionos. Lai analizētu meža nozares sociālo devumu pie dažādiem mežizstrādes apjomu scenārijiem, šajā nodaļā tiek apskatīti sociālie rādītāji, kas ietver meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta gan Latvijā, gan starptautiski, tostarp saistītajās nozarēs un Latvijas statistiskajos reģionos, un meža nozares nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvieta atalgojumu.

Balstoties uz aplēsēm, Latvijas meža nozare bāzes scenārijā Latvijā un ārzemēs nodrošinātu 86,3 tūkst. tiešās, netiešās un saistītās darbvieta, samazinājuma scenārijā nodrošinot par 6,7% mazāk darbvieta (80,5 tūkst.), bet pieauguma scenārijā par 8,9% vairāk nekā bāzes scenārijā (94,0 tūkst.), taču kritiskā samazinājuma scenārijā par 37,2% mazāk nekā bāzes scenārijā (54,2 tūkst.). Salīdzinājumam, aplēstais 2024. gada faktiskais nodrošināto darbvieta skaits bija 94,9 tūkst. (skatīt 49. Attēlu).

49. Attēls: Latvijas meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā un ārzemēs dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, tūkst.



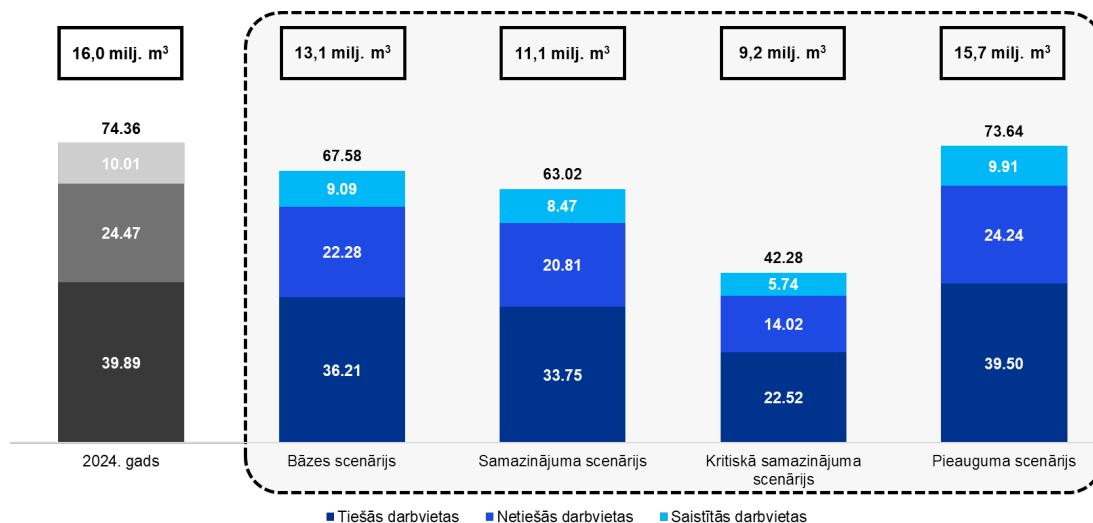
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

15% mežizstrādes apjomu samazinājums nozīmētu 5,8 tūkst. zaudētas tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā un ārzemēs, turpretim 20% pieaugums nozīmētu 7,7 tūkst. nodrošinātās darbvieta. Vērtējot scenāriju ietekmi uz meža nozares tiešo darbību, samazinājuma scenārijā meža nozares darbvieta skaits samazinātos par 2,5 tūkst. jeb 6,8%, savukārt pieauguma scenārijā nozare iegūtu 3,3 tūkst. tiešās darbvieta jeb par 9,1% vairāk. Kritiskā samazinājuma scenārijā tiktu zaudētas 13,7 tūkst. meža nozares tiešās darbvieta (37,8% no bāzes scenārija tiešajām darbvietām) un 32,1 tūkst. tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā un ārzemēs.

Analizējot meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta valsts mērogā, **bāzes scenārijā nozare kopā nodrošinātu 67,6 tūkst. darbvieta, samazinot mežizstrādes apjomus par 15% tā nodrošinātu 63,0 tūkst. darbvieta** (par 6,7% mazāk), bet **mežizstrādes apjomiem pieaugot par 20% tā nodrošinātu 73,6 tūkst. darbvieta** Latvijā (par 9,0% vairāk nekā bāzes scenārijā). Savukārt, samazinot mežizstrādes apjomus par 30%, nozares kopējo nodrošināto darbvieta skaits Latvijā samazinātos līdz 42,3 tūkst. – 37,4% kritums jeb 25,6 tūkst. zaudētas darbvieta Latvijā. Salīdzinājumam, aplēstais 2024. gada faktiskais nodrošināto darbvieta skaits bija 74,4 tūkst. (skatīt 50. Attēlu).

50. Attēls: Latvijas meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

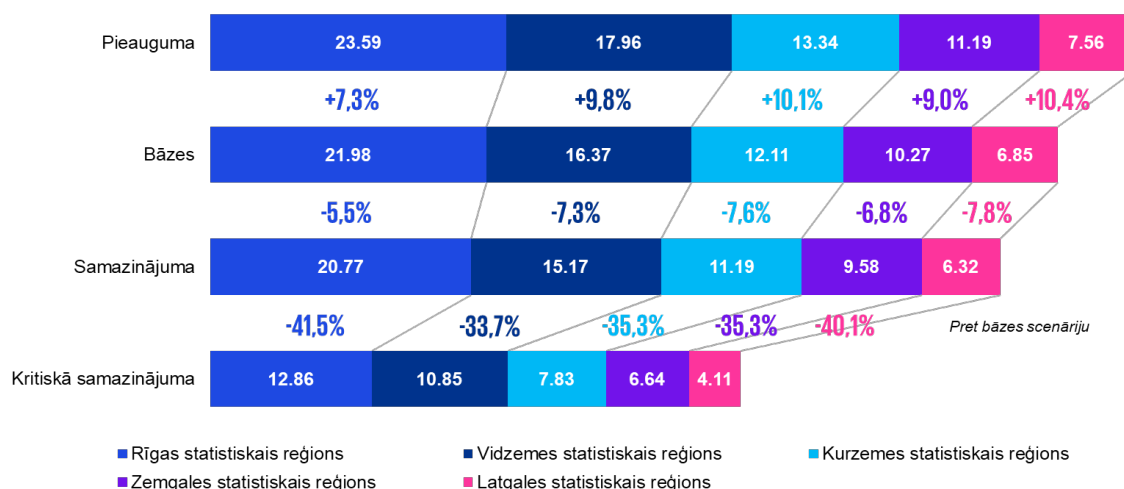
Bāzes scenārijā meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta veidotu 7,7% no Latvijas 2024. gada kopējā darbvieta skaita, taču 15% samazinājums mežizstrādes apjomos rezultētos 4,6 tūkst. zaudētās darbvietās, kopējai ietekmei sastādot 7,2% no valsts darbvieta skaita. Mežizstrādes apjomiem pieaugot par 20%, meža nozare nodrošinātu papildus 6,1 tūkst. tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā, tā rezultātā sastādot 8,4% no valsts kopējā darbvieta skaita. Kritiskā samazinājuma scenārijā meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Latvijā veidotu vairs tikai 4,8% no valsts kopējā darbvieta skaita, norādot uz ievērojamā mežizstrādes apjomu samazinājuma negatīvajām sekām uz nodarbinātību – it īpaši reģionos, kur meža nozare nodrošina ievērojamu daļu no reģionu darbvietām.

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

Būtiskas atšķirības dažādos scenārijos novērojamas arī vērtējot meža un saistīto nozaru devumu, kur bāzes scenārijā meža nozares tiešo un tās nodrošināto netiešo un saistīto darbvietau saistītajās nozarēs (ķīmiskās vielas un produkti, enerģētika, sauszemes transports un uzglabāšanas un transporta palīgdarbības) īpatsvars no Latvijas kopējā darbvietau skaita būtu 4,8% (42,0 tūkst. darbvieta). Samazinājuma scenārijā meža un saistīto nozaru darbvietau skaita īpatsvars no valsts kopējā skaita būtu 4,4%, taču pieauguma scenārijā īpatsvars būtu 5,2%. Līdzīgi kā bruto pievienotajai vērtībai, arī nodrošinātajās darbvietās mežizstrādes apjomu izmaiņas visbūtiskāk ietekmē uzglabāšanas un transporta palīgdarbības – 7,8% samazinājums vai 10,4% pieaugums.

Līdzīgi kā radītajai bruto pievienotajai vērtībai, arī nodrošinātajām darbvietām mežizstrādes apjomu izmaiņām ir lielāka ietekme uz reģioniem ārpus Rīgas statistiskā reģiona, ar augstāko izmaiņu ietekmes īpatsvaru izceļoties Latgales statistiskajam reģionam, kur 20% mežizstrādes apjomu pieaugums nodrošina par 10,4% vairāk darbvietau un 15% samazinājums nodrošina par 7,8% mazāk darbvietau kā bāzes scenārijā, savukārt 30% mežizstrādes apjomu samazinājums radītu par 40,1% mazāk darbvietau. Mežizstrādes apjomu pieaugums Rīgas statistiskajā reģionā nodrošina 1,6 tūkst. papildus darbvieta, taču Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales reģionos kopā tas nodrošina 4,5 tūkst. darbvieta. Savukārt, samazinājums Rīgā atņem 1,2 tūkst. darbvieta, bet Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales reģionos kopā 3,3 tūkst., norādot uz mežizstrādes apjomu izmaiņu potenciālu veicināt vai ierobežot reģionu attīstību un to iedzīvotāju labklājības izaugsmi (2024. gadā meža nozares tiešās, netiešās un saistītās darbvieta Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales reģionos veidoja 17,0% no reģionu kopējā darbvieta skaita, savukārt kritiskā mežizstrādes samazinājuma scenārijā īpatsvars reģionos būtu 9,9%;). To it īpaši skaidri iezīmē kritiskā samazinājuma scenārija ietekme, kur Rīgā tiek atņemtas 9,1 tūkst. darbvieta un Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales reģionos kopā 16,2 tūkst. (skatīt 51. Attēlu).

51. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas statistiskajos reģionos nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvieta dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, tūkst. un % pieaugums vai samazinājums pret bāzes scenāriju

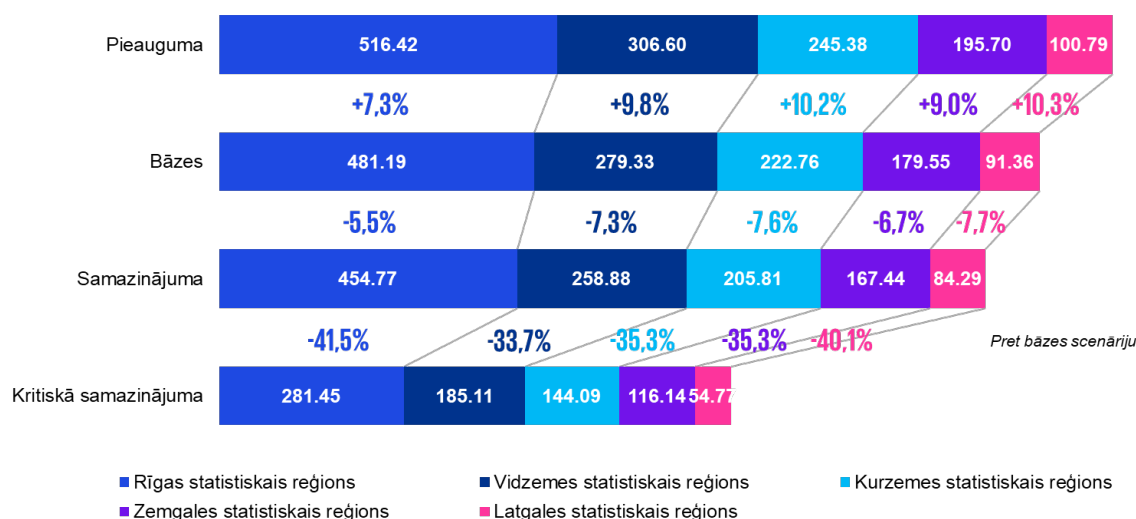


Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

Mežizstrādes apjomu izmaiņas ietekmē ne tikai nodrošināto darbvietu skaitu, bet arī tā rezultātā iedzīvotāju saņemto atalgojumu. Balstoties uz aplēsēm, Latvijas **meža nozare bāzes scenārijā nodrošinātu 1 254,2 milj. EUR tiešo, netiešo un saistīto darbvietu atalgojumā**, taču **pieauguma scenārijā nodrošinātu par 8,8% vairāk jeb 1 364,9 milj. EUR**, **samazinājuma scenārijā nodrošinātu par 6,6% mazāk kā bāzes scenārijā jeb 1 171,2 milj. EUR**, turpretim **kritiskā samazinājuma scenārijā par 37,7% mazāk kā bāzes scenārijā jeb 781,6 milj. EUR** (skatīt 52. Attēlu).

52. Attēls: Latvijas meža nozares Latvijas statistiskajos reģionos nodrošinātais tiešo, netiešo un saistīto darbvietu atalgojums dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR un % pieaugums vai samazinājums pret bāzes scenāriju



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Bāzes scenārijā meža nozare caur tiešajām darbvietām nodrošina 673,1 milj. EUR atalgojumā jeb 53,7% no kopējās atalgojuma ietekmes, papildinot to ar 581,1 milj. EUR nodrošināto atalgojumu netiešajās un saistītajās darbvietās. Samazinājuma scenārijā meža nozares tiešos 628,2 milj. EUR papildina 543,0 milj. EUR netiešajās un saistītajās darbvietās, savukārt pieauguma scenārijā meža nozares 732,9 milj. EUR papildina 632,0 milj. EUR.

Arī attiecībā uz atalgojumu, pieauguma scenārijā Rīgas statistiskajā reģionā tiek nodrošināti papildus 35,2 milj. EUR atalgojumā, taču reģionos 75,5 milj. EUR. Samazinājuma scenārijā Rīgas iedzīvotāji zaudē 26,4 milj. EUR atalgojuma, bet reģionu iedzīvotāji 56,6 milj. EUR. Kritiskā samazinājuma scenārijā Rīgas statistiskā reģiona iedzīvotāji zaudē 199,7 milj. EUR atalgojuma un reģionu iedzīvotāji zaudē 272,9 milj. EUR, norādot uz ievērojamu mežizstrādes apjomu samazinājumu negatīvo ietekmi uz iedzīvotāju labklājību – it īpaši reģionos.

5.4. AS "Latvijas valsts meži" sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos

Šajā sadaļā analizēta mežizstrādes apjomu izmaiņu scenāriju ietekme uz LVM sociālekonomisko devumu trīs rādītājos: radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība; radītās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas; un valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi. Analīzes ietvaros apskatīti četri uz meža nozari attiecinātie scenāriji:

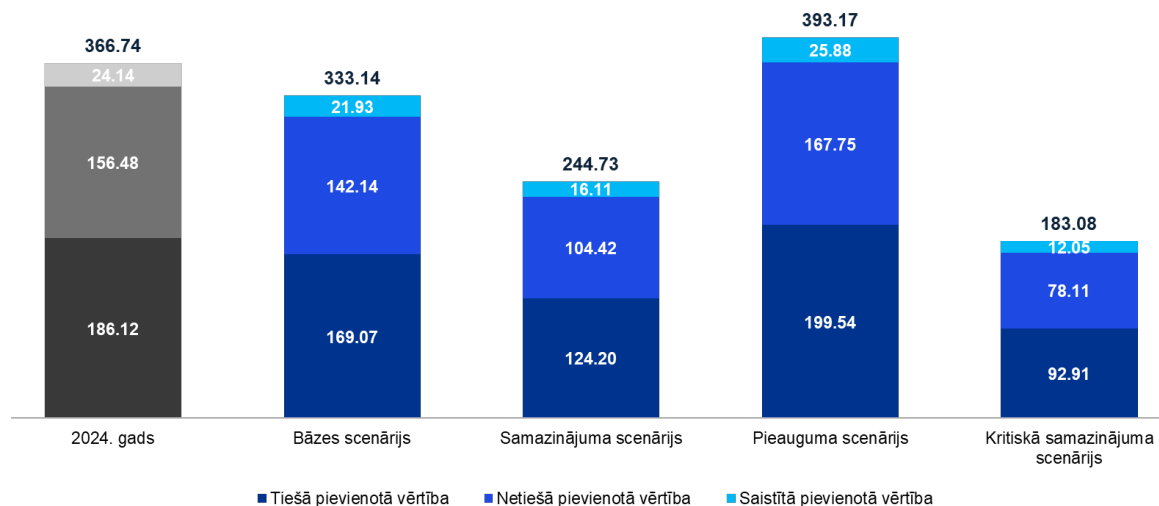
- Bāzes scenārijs, kur LVM mežizstrādes apjomi atbilst 2018.-2022. gada vidējam radītājam;
- Samazinājuma scenārijs, kur LVM mežizstrādes apjomi samazinās par 29,5% attiecībā pret bāzes scenāriju;
- Pieauguma scenārijs, kur LVM mežizstrādes apjomi pieaug par 20,0% attiecībā pret bāzes scenāriju;
- Kritiskā samazinājuma scenārijs, kur LVM mežizstrādes apjomi samazinās par 50,0% attiecībā pret bāzes scenāriju.

Balstoties uz aplēsēm, **LVM tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā bāzes scenārijā būtu 333,1 milj. EUR. Samazinājuma scenārijā**, kur LVM mežizstrādes apjomi būtu par 29,5% zemāki nekā bāzes scenārijā, **kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā būtu 244,7 milj. EUR** jeb par 26,5% mazāk. Savukārt **pieauguma scenārijā**, kur mežizstrādes apjomi būtu par 20% augstāki nekā bāzes scenārijā, **kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā būtu 393,2 milj. EUR** jeb par 18,0% augstāk nekā bāzes scenārijā, tādējādi pārsniedzot 2024. gada LVM kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmi. **Kritiskā samazinājuma scenārijā**, kur LVM mežizstrādes apjomi krīt par 50,0% pret bāzes scenāriju, **kopējā bruto pievienotās**

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

vērtības ietekme būtu 183,1 milj. EUR – par 45,0% mazāk nekā bāzes scenārijā (skatīt 53. Attēlu).

53. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR



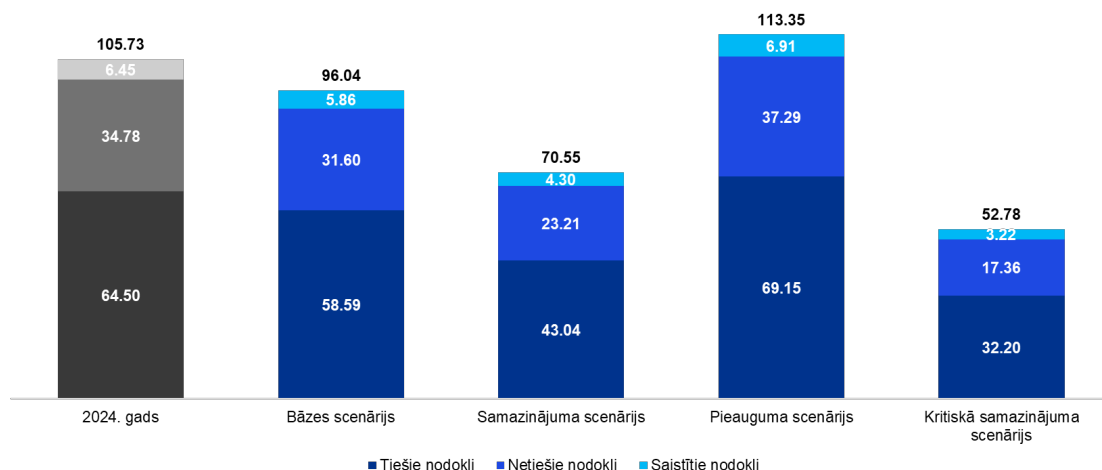
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Balstoties uz aplēsēm, **LVM valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi bāzes scenārijā būtu 96,0 milj. EUR**, savukārt **samazinājuma scenārijā tie būtu 70,6 milj. EUR** jeb par 26,5% mazāk nekā bāzes scenārijā un **pieauguma scenārijā tie būtu 113,4 milj. EUR** jeb par 18,0% vairāk nekā bāzes scenārijā. **Kritiskā samazinājuma scenārijā LVM valsts budžetā kopā iemaksātu 52,8 milj. EUR nodokļos – par 45,0% mazāk kā bāzes scenārijā.** Salīdzinājumam, aplēstais 2024. gada

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

faktiskais valsts budžetā iemaksāto nodokļu apjoms bija 105,7 milj. EUR (skatīt 54. Attēlu).

54. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

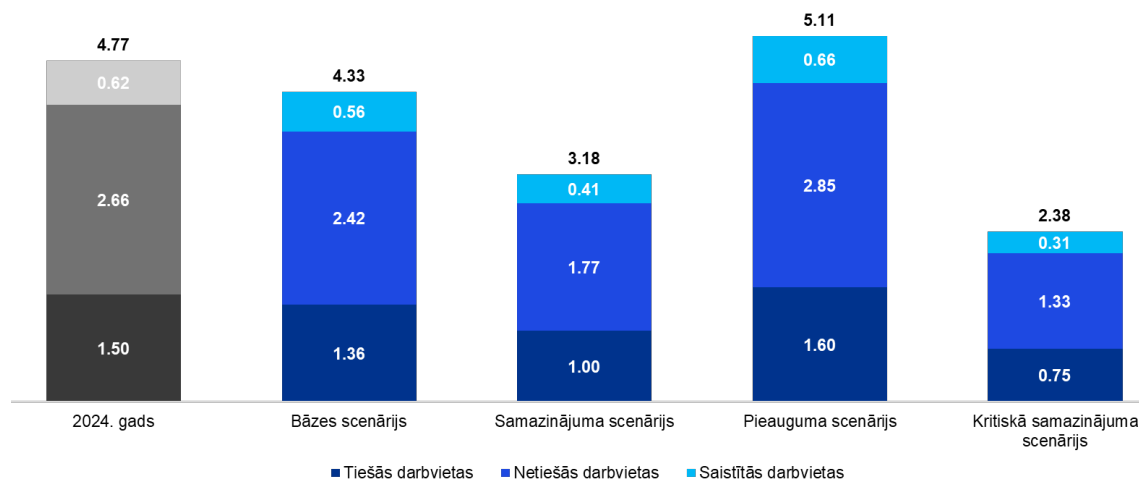
Nemot vērā, ka mežizstrādes apjomu izmaiņas ietekmētu uzņēmuma apgrozījumu un tādējādi arī peļņu, izmaiņas samazinātu vai palielinātu LVM pamatbudžeta ieņēmumos ieskaitītā dividenžu maksājuma apjomu. Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, 2025. gadā par 2024. gadu LVM ieskaita valsts pamatbudžeta ieņēmumos dividenžu maksājumu 70% apmērā no pārskata gada peļņas, bet ne mazāk kā 183,9 milj. EUR.²⁴⁶ LVM par 2024. gadu samaksāja 111,0 milj. EUR (neskaitot UIN) dividendēs jeb 74,0% no pārskata gada peļņas.²⁴⁷ Piemērojot faktiski samaksāto 74,0% no pārskata gada peļņas īpatsvaru dažādiem mežizstrādes apjomu scenārijiem, lēšams, ka bāzes scenārijā LVM samaksātu 100,1 milj. EUR dividendēs. Samazinājuma scenārijā dividenžu apjoms samazinātos par 26,5% jeb sasniegtu 73,5 milj. EUR., savukārt pieauguma scenārijā tas sasniegtu 118,1 milj. EUR (18,0% pieaugums). Kritiskā samazinājuma scenārijā LVM valsts pamatbudžeta ieņēmumos ieskaitīto dividenžu apjoms samazinātos līdz 55,0 milj. EUR.

Analizējot LVM nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas valsts mērogā, **bāzes scenārijā LVM kopā nodrošinātu 4,3 tūkst. darbvietas, samazinājuma scenārijā LVM nodrošinātu 3,2 tūkst. darbvietas** (par 6,7% mazāk), bet **pieauguma scenārijā 5,1 tūkst. darbvietas** Latvijā (par 9,0% vairāk nekā bāzes scenārijā) (skatīt 55. Attēlu).

²⁴⁶ Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam: [Saite](#)

²⁴⁷ Latvijas valsts meži – Darbības pārskats par 2024. gadu: [Saite](#)

55. Attēls: AS "Latvijas valsts meži" nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas Latvijā dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Secināms, ka mežizstrādes apjomu samazinājums par 50% LVM ne tikai negatīvi ietekmētu uzņēmuma tiešo darbību un tā netiešo un saistīto ietekmi, bet arī būtu galvenais iemesls uz meža nozari attiecināmajiem tiešajiem, netiešajiem un saistītajiem zaudējumiem nodokļos, pievienotajā vērtībā, darbvietās un atalgojumā, ņemot vērā, ka LVM ir nozīmīgs Latvijas meža nozares resursu nodrošinātājs. LVM mežizstrādes ierobežošana ierobežotu arī meža nozari un, tādējādi, valsts ekonomiku. Tādēļ politikas veidotājiem ir jābūt piesardzīgiem ar pārmērīgu ierobežojumu piemērošanu.

5.5. Jūtīguma analīze

Jūtīguma analīzes ietvaros vērtēts kā meža nozares tiešais, kā arī tiešais, netiešais un saistītais sociālekonomiskais devums gan Latvijā, gan Latvijā un ārzemēs mainītos pie 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņām.

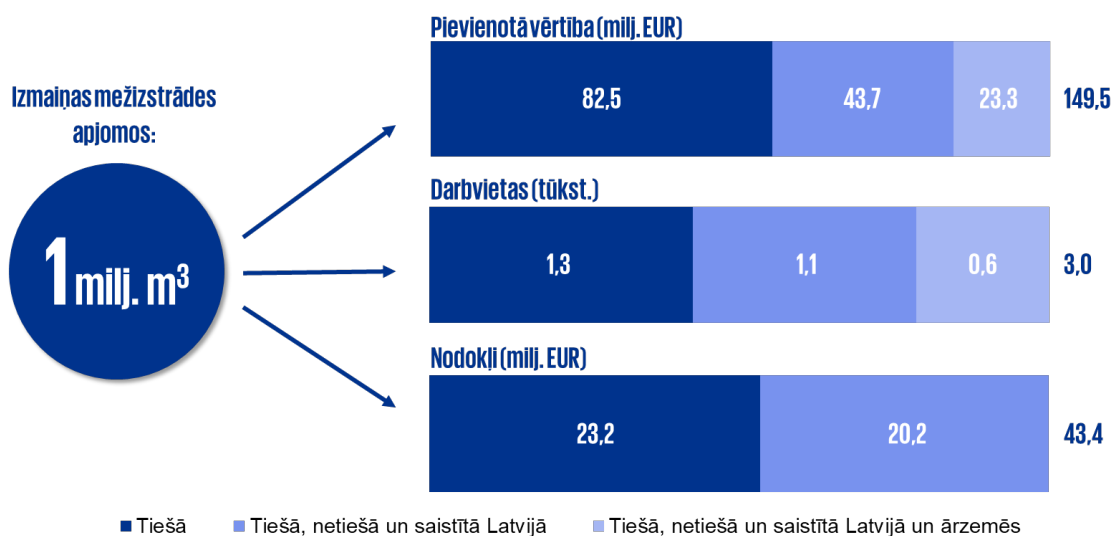
Balstoties uz veikto analīzi, 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņas Latvijas ekonomikā dod vai atņem 82,5 milj. EUR meža nozares tiešajā pievienotajā vērtībā un par 43,7 milj. EUR vairāk jeb 126,2 milj. EUR tiešajā, netiešajā un saistītajā pievienotajā vērtībā Latvijā. Ietverot radīto netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību arī ārzemēs, 1. milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņu kopējā ietekme uz radīto bruto pievienoto vērtību ir 149,5 milj. EUR Latvijā un ārzemēs (skatīt 56. Attēlu).

Vērtējot ietekmi uz radītajām darbvietām, 1 milj. m³ izmaiņas Latvijai pienes vai atņem 1,3 tūkst. meža nozares tiešās darbvietas, ko papildina 1,1 tūkst. netiešās un saistītās darbvietas, tādējādi izmaiņu **kopējā tiešā, netiešā un saistītā ietekme uz darbvietām valsts mērogā ir 2,3 tūkst. darbvietas**. Ārpus Latvijas tiek nodrošinātas vai atņemtas papildus 0,6 tūkst. darbvietas, tādējādi veidojot 3,0 tūkst. darbvietu kopējo tiešo, netiešo un saistīto ietekmi Latvijā un ārzemēs (skatīt 56. Attēlu).

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

Meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie nodokļi pie 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņām pieaug vai samazinās par 23,2 milj. EUR, kas kopā ar 20,2 milj. EUR netiešo un saistīto nodokļu papildinājumu veido 43,4 milj. EUR kopējo tiešo, netiešo un saistīto nodokļu pienesumu vai zaudējumu valstij (skatīt 56. Attēlu).

56. Attēls: 1 milj. m³ izmaiņu mežizstrādes apjomos ietekme uz meža nozares radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību, darbvietām un nodokļiem gan Latvijā, gan Latvijā un ārzemēs



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

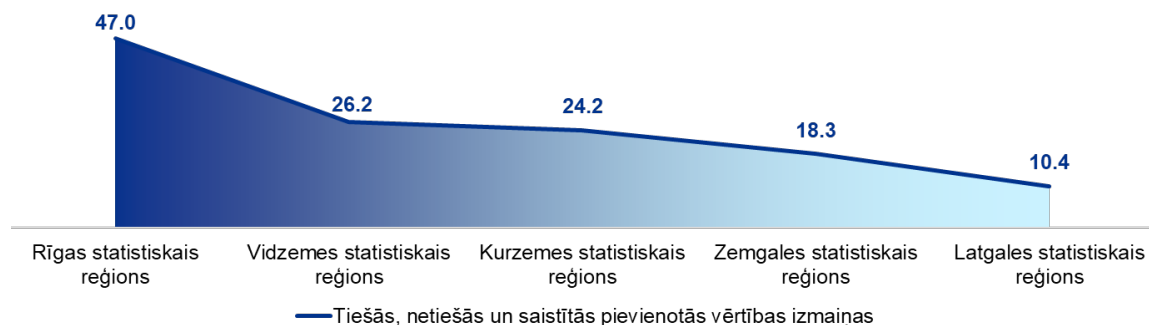
Papildus, secināms, ka 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņas nodrošina vai atņem 22,9 milj. EUR meža nozares tiešajās darbvietās nodarbināto atalgojuma, kopā ar netiešajām un saistītajām darbvietām Latvijā ietekmējot 42,3 milj. EUR iedzīvotāju atalgojuma Latvijā.

Vērtējot 1. milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņu ietekmi Latvijas statistiskajos reģionos, redzams, ka absolūtās vērtībās būtiskākā ietekme ir uz Rīgas statistisko reģionu (47,0 milj. EUR), bet zemākā ietekme ir uz Latgales statistisko reģionu (10,4 milj. EUR) (skatīt 57. Attēlu). Savukārt vērtējot ietekmi kā īpatsvaru no reģiona bruto pievienotās vērtības bāzes scenārijā, lielākā ietekme mežizstrādes apjomu izmaiņām ir uz Latgales statistiskā reģiona bruto pievienoto vērtību, kur reģions zaudē vai iegūst 4,5% no meža nozares radītās tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības bāzes scenārijā, bet

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

zemākais ietekmes īpatsvars ir Rīgas statistiskajā reģionā – 3,4% (Kurzemes statistiskā reģiona īpatsvars ir 4,3%, Vidzemes 4,2% un Zemgales 4,1%).

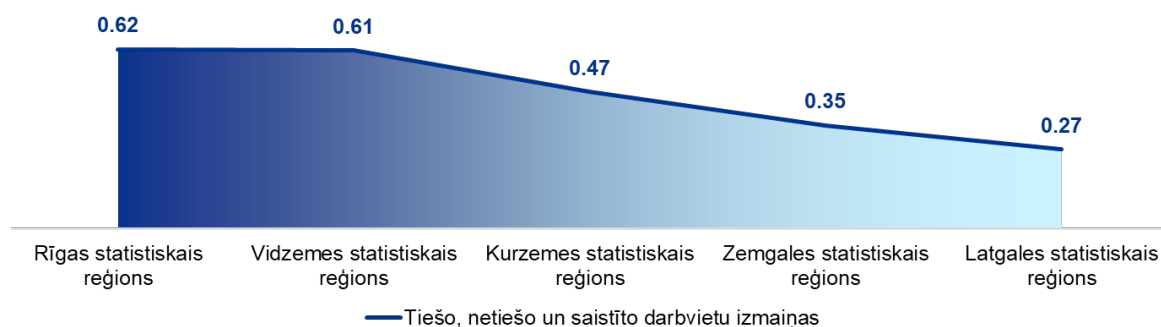
57. Attēls: 1. milj. m³ izmaiņu mežizstrādes apjomos ietekme uz meža nozares radīto tiešo, netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību Latvijas statistiskajos reģionos, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Arī 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņām uz darbvietām absolūtās vērtībās lielākā ietekme ir Rīgas statistiskajā reģionā (0,62 tūkst. tiešo, netiešo un saistīto darbvietu), lai gan gandrīz vienāda ietekme ir Vidzemes statistiskajā reģionā (0,61 tūkst.). Latgales statistiskajā reģionā ir zemākā ietekme absolūtās vērtībās (0,27 tūkst.), bet augstākais ietekmes īpatsvars no bāzes scenārija tiešo, netiešo un saistīto darbvietu skaita (4,0%). Gluži kā bruto pievienotajai vērtībai, arī darbvietām zemākais īpatsvars ir Rīgas statistiskajam reģionam (2,8%) (Kurzemes 3,9%, Vidzemes 3,7% un Zemgales 3,4%) (skatīt 58. Attēlu).

58. Attēls: 1. milj. m³ izmaiņu mežizstrādes apjomos ietekme uz meža nozares nodrošinātajām tiešajām, netiešajām un saistītajām darbvietām Latvijas statistiskajos reģionos, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši H. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Jutīguma analīzes kontekstā jāņem vērā, ka, lai gan norādītā ietekme pie +/-1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņām ir lineāra, mežizstrādes apjomu izmaiņas ārpus vēsturisko tirgus svārstību normām (aptuveni +/-20%, savukārt izmaiņas ārpus normām

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

būtu, piemēram, -30% kritiskā samazinājuma scenārijā) nestu strukturālas pārmaiņas nozarē un kumulatīvās ietekmes dēļ izmaiņu ietekme būtu nelineāra.

6. Sociālekonomiskās analīzes secinājumi un rekomendācijas

Balstoties uz veikto LVM, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējumu, kas ietvēra Latvijas meža un saistīto nozaru vispārīgu aprakstu, Latvijas meža un saistīto nozaru strādājošo uzņēmumu raksturojumu, Latvijas meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes uz valsts ekonomiku vērtējumu, LVM sociālekonomiskās ietekmes uz valsts ekonomiku vērtējumu un meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņu dažādos mežizstrādes apjomu scenārijos analīzi, izstrādāti secinājumi, tostarp ņemot vērā nozares politikas iespējamo attīstību.²⁴⁸ Secinājumi sadalīti atbilstoši to tematikai, sākot ar secinājumiem par Latvijas meža nozares esošo stāvokli un līdzšinējo darbību un turpinot ar rekomendācijām Latvijas meža nozares darbības pilnveidošanas un attīstības iespējām, tostarp norādot ieinteresētās puses, kuru iesaiste būtu nepieciešama rekomendāciju ieviešanai.

6.1. Secinājumi

6.1.1. Meža nozares radītā bruto pievienotā vērtība

Meža nozare ir būtiska Latvijas tautsaimniecības sastāvdaļa

- Balstoties uz aprēķiniem, meža nozares aplēstā **tiešā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā bija 2 184,4 milj. EUR**, veidojot 6,2% no Latvijas 2024. gada kopējās bruto pievienotās vērtības un 5,4% no IKP, un ierindojoties kā Latvijas 6. lielākajai nozarei pēc tiešās bruto pievienotās vērtības.

Meža nozarei ir relatīvi augsta produktivitāte, taču salīdzinājums ar citām nozarēm norāda uz iespējām attīstīt tālākas apstrādes produktu ražošanu un celt nozares radīto bruto pievienoto vērtību

- Nozares darbību raksturo relatīvi augsta produktivitāte, par ko liecina tās **54,8 tūkst. EUR tiešā pievienotā vērtību uz darbvieta**, kas ievērojami pārsniedz valsts vidējos 39,9 tūkst. EUR un citas nozares, taču augstāka tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta 2024. gadā novērojama operācijās ar nekustamo īpašumu (115,5 tūkst. EUR), finanšu un apdrošināšanas darbībās (95,5 tūkst. EUR), enerģētikā (80,0 tūkst. EUR), informācijas un komunikācijas pakalpojumos (61,2 tūkst. EUR) un ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē (60,6 tūkst. EUR), liecinot par **iespējām meža nozarei attīstīt tālākas pārstrādes produktu ražošanu Latvijas mērogā**.

Meža nozarei ir tieša un neatņemama loma reģionu attīstībā un augsta integrācijas pakāpe reģionu ekonomikā, kā arī potenciāls būtiski ietekmēt reģionu izaugsmi

- Vērtējot meža nozares radīto netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību Latvijā, tā 2024. gadā radīja 1 025,9 milj. EUR netiešajā pievienotajā vērtībā un 390,1 milj. EUR

²⁴⁸ Zemkopības ministrija – Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.-2050. gadam projekts (2025. gada 22. septembris): [Saite](#)

saistītajā pievienotajā vērtībā. Tādejādi, balstoties uz aplēsēm, **Latvijas meža nozares kopējais bruto pievienotās vērtības piensums valsts ekonomikai 2024. gadā bija 3 600,5 milj. EUR**, jeb 10,2% no Latvijas 2024. gada bruto pievienotās vērtības un 8,9% no IKP. Augstākais meža nozares kopējās bruto pievienotās vērtības īpatsvars novērojams reģionos ārpus Rīgas, kur Vidzemē tas veido 21,8% no reģiona bruto pievienotās vērtības, Zemgalē 17,3%, Kurzemē 17,1% un Latgalē 10,9%, **apliecinot meža nozares tiešo lomu reģionu attīstībā un tās augsto integrācijas pakāpi reģionu ekonomikā, kā arī potenciālu būtiski ietekmēt reģionu izaugsmi.**

6.1.2. Meža nozares valsts budžetā iemaksātie nodokļi

Meža nozarei ir ievērojama loma valsts budžeta nodokļu ieņēmumu veidošanā, kas nodrošina veselības, izglītības, sociālās aizsardzības, infrastruktūras un transporta attīstību gan valsts, gan reģionālajā līmenī

- Meža nozare Latvijā 2024. gadā **valsts budžetā tiešajos nodokļos kopā samaksāja 552,7 milj. EUR**, sastādot 3,7% no valsts kopējiem kopbudžeta ieņēmumiem 2024. gadā, taču, iekļaujot netiešos un saistītos nodokļus, tās ietekmē iemaksātie 1 162,1 milj. EUR veidoja 7,8% no kopbudžeta ieņēmumiem;
- Secināms, ka meža nozares netiešā un saistītā ietekme dubulto tās radīto piensumu valsts budžetam, kas nozīmē, ka **par katru 1 EUR nozares tiešajos nodokļu maksājumos, tās mijiedarbība ar citām nozarēm rada papildus 1,10 EUR netiešajos un saistītajos nodokļos**, veidojot 2,10 kopējo nodokļu ietekmes koeficientu 2024. gadā;
- Tas apliecina **meža nozares ievērojamo lomu veselības, izglītības, sociālās aizsardzības, infrastruktūras un transporta attīstības veicināšanā ne tikai valsts līmenī, bet arī veicinot nodokļu ieņēmumu līdzsvarošanu un pašvaldību budžetu ieņēmumu stiprināšanu, ar kuru palīdzību iespējams attīstīt reģionālo infrastruktūru un sociālos pakalpojumus.**

6.1.3. Meža nozares nodrošinātās darbvietas

Meža nozare ir starp Latvijas nozīmīgākajiem darba devējiem

- **Meža nozare Latvijā 2024. gadā nodrošināja 39,9 tūkst. tiešās darbvietas**, kas veido 4,5% no valsts kopējā darbvietu skaita. Ietverot meža nozares nodrošinātās netiešās un saistītās darbvietas Latvijā, tā 2024. gadā kopā nodrošināja 74,4 tūkst. darbvietu jeb 8,4% no valsts kopējā darbvietu skaita;
- Meža nozares Latvijā nodrošināto darbvietu ietekmes koeficients 2024. gadā bija 1,86, norādot, ka **par katru meža nozares tiešo darbvietu tiek nodrošinātas papildus 0,86 darbvietas Latvijā**, kas apliecina **meža nozares lomu kā ne tikai**

vienai no galvenajām tiešo darbvietau sniedzējām Latvijā, bet arī kā būtiskai darba iespēju veicinātājai citās valsts nozarēs.

Meža nozare sekmē iedzīvotāju labklājību reģionos, mazinot depopulācijas riskus un veicinot iedzīvotāju palikšanu reģionos un lauku teritorijās

- Līdzīgi kā radītajai bruto pievienotajai vērtībai, meža nozares nodrošinātajām darbvietām ir lielākā nozīme Latvijas reģionos. Būtiskākā ietekme uz darbvietau nodrošināšanu reģionos meža nozarei bija Vidzemes statistiskajā reģionā, kur nodrošinātās 18,2 tūkst. tiešās, netiešās un saistītās darbvietas sastādīja 22,4% no visām reģiona darbvietām, savukārt Zemgales statistiskā reģiona 11,3 tūkst. darbvietas sastādīja 17,3%, Kurzemes statistiskā reģiona 13,5 tūkst. sastādīja 15,5% un Latgales statistiskajā reģiona 7,6 tūkst. sastādīja 11,9%. Augstais nodrošināto darbvietau skaits un īpatsvars reģionos un lauku teritorijās liecina, ka **meža nozare, veicinot iedzīvotāju iekļaušanu sociālās apdrošināšanas sistēmā, mazina depopulācijas riskus un veicina iedzīvotāju palikšanu reģionos un lauku teritorijās pateicoties radītajām darbvietām.**
- Meža nozares ievērojamo pienesumu iedzīvotāju labklājībai apliecina tās nodrošinātais atalgojums tiešajās, netiešajās un saistītajās darbvietās, kur **meža nozare 2024. gadā tiešajās darbvietās kopā nodrošināja 740,0 milj. EUR darbinieku bruto atalgojuma**, papildus netiešajās un saistītajās darbvietās nodrošinot 638,0 milj. EUR atalgojuma, tādējādi veidojot **1 378,0 milj. EUR kopējo pienesumu Latvijas iedzīvotāju atalgojumam, no kā 62,2% tika nodrošināti ārpus Rīgas statistiskā reģiona, apliecinot nozares lomu reģionos.**

6.1.4. Saistīto nozaru devums

Meža un saistītās nozares kopā veido neatņemamu Latvijas tautsaimniecības daļu

- Meža un saistīto nozaru kopējā bruto pievienotās vērtības ietekme Latvijā ir 2 508,3 milj. EUR, veidojot 6,2% no valsts IKP un 7,1% no bruto pievienotās vērtības;
- Meža un saistītās nozares 2024. gadā valsts budžetā iemaksāja 679,5 milj. EUR nodokļos, sastādot 4,6% no kopbudžeta ieņēmumu kopsummas;
- Meža un saistītās nozares 2024. gadā Latvijā nodrošināja 46,3 tūkst. darbvietas (5,3% no valsts kopējā darbvietau skaita).

Ievērojama daļa meža nozares radītās bruto pievienotās vērtības ietekmes veicina citu valstu, nevis Latvijas, saistīto nozaru izaugsmi

- Zems vietējā ķīmisko produktu tirgus attīstības līmenis nozīmē, ka meža nozarei jābalstās uz ārzemju ražotāju precēm. Tādējādi, lēšams, ka aptuveni 91,7% (jeb 98,8 milj. EUR) no meža nozares radītās bruto pievienotās vērtības ķīmisko produktu ražošanas sektorā izplūst ārpus Latvijas ekonomikas;

- Meža nozares kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes koeficients (kopējās bruto pievienotās vērtības ietekmes attiecība pret tiešo bruto pievienoto vērtību), ietverot importa preces un pakalpojumus, 2024. gadā bija 1,99, taču valsts mērogā koeficients bija 1,65. Sektoru griezumā, meža apsaimniekošanas koeficients samazinās no 1,55 uz 1,35, koksnes mehāniskās apstrādes no 2,30 uz 1,86, koksnes ķīmiskās apstrādes no 2,10 uz 1,74 un mēbeļu ražošanas no 2,68 uz 2,00. **Atšķirības koeficientos liecina, ka būtiska daļa meža nozares radītās bruto pievienotās vērtības ietekmes veicina citu valstu, nevis Latvijas, ekonomisko attīstību;**

Pastāv iespējas attīstīt vietējo saistīto nozaru ražošanas kapacitāti meža nozarei nepieciešamo produktu un pakalpojumu nodrošināšanai

- No 1,65 valsts mēroga koeficienta secināms, ka **katrs meža nozares 1 EUR tiešās bruto pievienotās vērtības valsts ekonomikai rada papildus 0,65 EUR caur netiešo un saistīto ietekmi.** Augsti meža nozares valsts mēroga bruto pievienotās vērtības ietekmes koeficienti pārsvarā ir raksturīgi Eiropas lielākajām valstīm (piemēram, Vācija - 2,06, Francija - 2,01, Spānija - 1,99, Norvēģija - 1,98), kuras spēj nodrošināt lielāko daļu no saistītajām nozarēm nepieciešamo izejvielu un tām nav nepieciešams paļauties uz importu no saistītajām nozarēm, lai ražotu koksnes produktus. Tomēr, Igaunijas 2019. gada 1,94 koeficients (A02, C16 un C17 sektoru tvērumā) **liecina par Latvijas neizmantotajām iespējām, tostarp koka būvniecības un ķīmisko produktu ražošanā, vienlaikus attīstot koksnes ķīmiskās apstrādes sektoru;**
- Meža nozares augstais īpatsvars valsts pievienotajā vērtībā sniedz iespējas Latvijā attīstīt saistītas nozares, sniedzot tām attīstītu tirgu produkcijas nodrošināšanai, kā rezultātā tiktu pastiprināta ne tikai meža nozares ietekme uz valsts ekonomiku bet arī tiktu attīstītas citas, tostarp ražošanas, nozares.

6.1.5. LVM sociālekonomiskais devums

LVM ir viens no Latvijas ekonomikai nozīmīgākajiem uzņēmumiem un to raksturo augsta produktivitāte un tehnoloģiskā attīstība

- **LVM 2024. gadā radīja 186,1 milj. EUR tiešās bruto pievienotās vērtības, caur uzņēmuma piegādātājiem citās nozarēs radot papildus 156,5 milj. EUR netiešās bruto pievienotās vērtības pienesumu Latvijas ekonomikai un caur radīto darbvietu darbinieku gala patēriņu radot papildus 24,1 milj. EUR saistīto pienesumu, tādējādi veidojot 366,7 milj. EUR kopējo bruto pievienotās vērtības ietekmi Latvijā. Uzņēmuma pienesums veido 1,1% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības un apliecina LVM lomu kā vienam no Latvijas ekonomikai nozīmīgākajiem uzņēmumiem (LVM lomu pamato arī 6. augstākais EBITDA rādītājs starp Latvijas uzņēmumiem 2024. gadā,²⁴⁹ kam ir augsta korelācija ar radīto bruto pievienoto vērtību);**

²⁴⁹ Top101 – Top 101 – 2025: Latvijas vērtīgākie uzņēmumi: [Saite](#)

- LVM radītās bruto pievienotās vērtības kopējās valsts mēroga ietekmes koeficients 2024. gadā bija 1,97, ievērojami pārsniedzot meža apsaimniekošanas sektorā identificēto 1,35 koeficientu valsts mērogā. Koeficienta vērtība nozīmē, ka **par katru uzņēmuma tiešā darbībā radīto 1 EUR, valsts ekonomikai tiek pienesti papildus 0,97 EUR;**
- Augstā bruto pievienotā vērtība ir indikācija **LVM produktivitātei un tehnoloģiskajai attīstībai, sasniedzot augstāku tiešo bruto pievienoto vērtību uz darbvieta** (124,4 tūkst. EUR 2024. gadā) nekā valstī vidēji (39,9 tūkst. EUR), meža nozarē (54,8 tūkst. EUR) un Latvijas nozarē ar augstāko bruto pievienoto vērtību uz vienu darbvieta (operācijas ar nekustamo īpašumu – 115,5 tūkst. EUR).

LVM ir būtiska loma publiskajiem pakalpojumiem, infrastruktūrai un sociālajai apdrošināšanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanā, kā arī iedzīvotāju labklājības veicināšanā un reģionālajā attīstībā

- **LVM 2024. gadā valsts budžetā iemaksāja 105,7 milj. EUR tiešajos, netiešajos un saistītajos nodokļos**, tostarp 34,8 milj. EUR netiešajos nodokļos un 6,5 milj. EUR saistītajos nodokļos, tādējādi veidojot 0,71% no valsts kopbudžeta ieņēmumiem. LVM valsts budžetā iemaksāto nodokļu kopējās ietekmes koeficients 2024. gadā bija 1,64 EUR, **par katru LVM iemaksāto 1 EUR uzņēmuma ietekmei veicinot papildus 0,64 EUR pienesumu valsts budžetam;**
- Papildus, LVM 2024. gadā par 2023. pārskata gadu valsts pamatbudžetā iemaksāja 141,4 milj. EUR²⁵⁰ (neskaitot UIN) dividendēs, tādējādi kopā ar tiešajiem, netiešajiem un saistītajiem nodokļiem **LVM 2024. gada kopējais pienesums valsts budžetam bija 247,1 milj. EUR**, kas atbilst 1,7% no VID administrētajiem valsts kopbudžeta ieņēmumiem. Viena uzņēmuma kopējā pienesuma īpatsvars 1,7% apmērā ir ievērojams un norāda uz **LVM būtisko lomu publiskajiem pakalpojumiem, infrastruktūrai un sociālajai apdrošināšanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanā, kā arī iedzīvotāju labklājības veicināšanā un reģionālajā attīstībā, ņemot vērā LVM darbību Latvijas reģionos.**

LVM veicina reģionālo nodarbinātību un vietējo uzņēmējdarbību

- **LVM 2024. gadā Latvijā nodrošināja 4 770 tiešās, netiešās un saistītās darbvieta**s, tostarp 2 659 netiešās darbvieta un 615 saistītās darbvieta, veidojot 0,5% no valsts kopējā darbvieta skaita. LVM nodrošināto darbvieta kopējās ietekmes koeficients valsts mērogā bija 3,19, **uzņēmumam par katru darbvieta veicinot papildus 2,19 darbvieta nodrošināšanu Latvijā.** Tostarp 71,4% no darbvieta nodrošinātas ārpus Rīgas statistiskā reģiona, kas norāda uz **uzņēmuma būtisko lomu reģionālās nodarbinātības un vietējās uzņēmējdarbības veicināšanā.**

²⁵⁰ Latvijas valsts meži – LVM lgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

6.1.6. Meža nozares sociālekonomiskā devuma izmaiņas dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos

6.1.6.1. Bāzes scenārijs

Bāzes scenārijā rastos bruto pievienotās vērtības, valsts budžeta ieņēmumu un darbvietau zaudējumi attiecībā pret 2024. gada faktisko situāciju, potenciāli uzlabojot klimatneitralitātes mērķu sasniegšanas sniegumu, bet neveicinot nozares piesaistīto investīciju izaugsmi

- Bāzes scenārijā (13,1 milj. m³) meža nozares radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība Latvijā veidotu 9,2% no valsts kopējās bruto pievienotās vērtības jeb 8,0% no IKP;
- Meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi bāzes scenārijā būtu 1 035,1 milj. EUR (7,0% no valsts kopējiem nodokļu ieņēmumiem);
- Bāzes scenārijā meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietaas veidotu 7,7% no Latvijas 2024. gada kopējā darbvietau skaita – 67,6 tūkst. darbvietau.

6.1.6.2. Pieauguma scenārijs

Mežizstrādes apjomu palielināšana par +20% veicinātu investīciju piesaisti un nozares radītās bruto pievienotās vērtības, valsts budžetā iemaksāto nodokļu un nodrošināto darbvietau izaugsmi, tādējādi veicinot valsts ekonomisko izaugsmi un iedzīvotāju labklājību, it īpaši reģionos, kur meža nozarei ir nozīmīga loma vietējās uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšanā

- Mežizstrādes apjomu pieauguma scenārijs (+20% **pieaugums** pret bāzes scenāriju jeb līdz 15,7 milj. m³) nodrošinātu, ka meža nozares radītais sociālekonomiskais pienesums būtu pielīdzināms 2024. gada faktiskajai situācijai;
- Mežizstrādes apjomu pieauguma scenārijā (+20% **pieaugums** pret bāzes scenāriju) kopējā bruto pievienotā vērtība aptuveni atbilstu 2024. gada meža nozares kopējai bruto pievienotajai vērtībai, pieauguma scenārija kopējai ietekmei veidojot 10,1% no valsts bruto pievienotās vērtības (8,8% no Latvijas 2024. gada IKP);
- 20% mežizstrādes apjomu pieauguma rezultātā tiktu sniegti papildus 113,6 milj. EUR nodokļu, tādējādi meža nozares valsts budžetā iemaksājamiem tiešajiem, netiešajiem un saistītajiem nodokļiem veidojot 7,7% no valsts kopējiem nodokļu ieņēmumiem jeb 1 148,7 milj. EUR;
- Mežizstrādes apjomiem pieaugot par 20%, meža nozare nodrošinātu papildus 6,1 tūkst. tiešās, netiešās un saistītās darbvietaas Latvijā, tā rezultātā veidojot 8,4% no valsts kopējā darbvietau skaita jeb 73,6 tūkst. darbvietau;

- Nozīmīgs aspekts investoru interesei un piesaistei ir resursu pieejamība, lai nodrošinātu uzņēmumu attīstībai draudzīgu vidi un sniegtu iespējas paplašināt ražošanas kapacitāti. Ja mežizstrādes apjomi tiktu būtiski ierobežoti (piemēram, kritiskā samazinājuma scenārijā pie -30%), tiktu ierobežotas ne tikai esošo uzņēmumu ražošanas jaudas, bet arī ražošanas nākotnes attīstības potenciāls, savukārt ilgtspējīga un mežsaimnieciski pamatota mežizstrādes apjomu palielināšana (piemēram, pieauguma scenārijā pie +20%) sniegtu vietējās ražošanas attīstībai nepieciešamos resursus un ļautu attīstīt meža nozares uzņēmumu jaudas, kā arī samazinātu uzņēmējdarbībai nelabvēlīgu kokmateriālu cenu kāpuma riskus.

6.1.6.3. Samazinājuma scenārijs

Mežizstrādes apjomu samazinājums par -15% neradītu strukturālas pārmaiņas meža nozarē un tā ietekme iekļautos tirgus svārstību ietvaros, taču tiktu negatīvi ietekmēti valsts budžeta ieņēmumi, ekonomiskā aktivitāte reģionos un sabiedrības labklājība. Mežizstrādes apjomu samazinājums negatīvi ietekmētu nozares spējas piesaistīt investīcijas, ņemot vērā ierobežojumus ražošanai nepieciešamo resursu apjomos

- Samazinot mežizstrādes apjomus līdz 11,1 milj. m³ gadā (-15% pret bāzes scenāriju), meža nozares radītās tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no valsts bruto pievienotās vērtības būtu 8,5% un 7,4% no valsts IKP;
- 15% mežizstrādes apjomu samazinājums nozīmētu 85,2 milj. EUR nodokļu ieņēmumu zaudējumu valstij, meža nozares tiešajiem, netiešajiem un saistītajiem valsts budžetā iemaksātajiem nodokļiem veidojot 6,4% no valsts kopējiem nodokļu ieņēmumiem jeb 949,9 milj. EUR;
- 15% samazinājums mežizstrādes apjomos rezultētos 4,6 tūkst. zaudētās darbvietās, meža nozares nodrošinātajām tiešajām, netiešajām un saistītajām darbvietām sastādot 7,2% no valsts darbvietu skaita jeb 63,0 tūkst. darbvietu.

6.1.6.4. Kritiskā samazinājuma scenārijs

-30% mežizstrādes apjomu samazinājums, tostarp -50% samazinājums LVM, radītu strukturālas pārmaiņas meža nozarē, kā rezultātā rastos būtiska negatīva ietekme uz valsts budžetu un iedzīvotājiem pieejamajiem publiskajiem pakalpojumiem un nodarbinātību un labklājību reģionos, tostarp Rīgas statistiskajā reģionā, kā arī tiktu ierobežotas meža nozares nākotnes attīstības iespējas

Strukturālu pārmaiņu ietvaros daļa no uzņēmumiem nespētu nodrošināt darbības rentabilitāti un uzsāktu maksātnespējas procesu, tiktu ierobežota jaunu uzņēmumu ienākšana nozarē un investīciju piesaiste, kā arī rastos ievērojami bruto pievienotās vērtības, nodokļu un darbvietu zaudējumi valstij, kā rezultātā

nozares darbība un piensums tiktu negatīvi ietekmēts gan īstermiņā, gan ilgtermiņā

LVM mežizstrādes apjomu samazinājums par -50% ne tikai negatīvi ietekmētu uzņēmuma tiešo darbību un tā netiešo un saistīto ietekmi, bet arī būtu galvenais iemesls uz meža nozari attiecināmajiem tiešajiem, netiešajiem un saistītajiem zaudējumiem nodokļos, pievienotajā vērtībā, darbvietās un atalgojumā, ņemot vērā, ka LVM ir Latvijas meža nozares resursu galvenais nodrošinātājs. LVM mežizstrādes ierobežošana ierobežotu arī meža nozari un, tādējādi, valsts ekonomiku. Tādēļ politikas veidotājiem ir jābūt piesardzīgiem ar pārmērīgu ierobežojumu piemērošanu

Secināms, ka potenciālie ilgtspējas un vides aspektu ieguvumi no mežizstrādes apjomu samazinājuma nebūtu samērīgi ar ievērojamajām negatīvajām sekām uz Latvijas tautsaimniecību, sabiedrību un valsts budžetu

- Kritiskā mežizstrādes apjomu samazinājuma scenārijā nozares tiešā bruto pievienotā vērtība veidotu 3,4% no Latvijas 2024. gada bruto pievienotās vērtības un kopējā ietekme sastādītu tikai 5,7%. Ja 2024. gadā meža nozare bija Latvijas 6. lielākā nozare pēc radītās tiešās bruto pievienotās vērtības, tad **samazinot mežizstrādes apjomus par 30% meža nozare būtu tikai 12. lielākā nozare;**
- Kritiskā mežizstrādes apjomu samazinājuma scenārijā **meža nozares nodrošinātās tiešās, netiešās un saistītās darbvietas Latvijā veidotu vairs tikai 4,8% no valsts kopējā darbvietu skaita, norādot uz ievērojamā mežizstrādes apjomu samazinājuma negatīvajām sekām uz nodarbinātību – it īpaši reģionos,** kur meža nozare nodrošina ievērojamu daļu no reģionu darbvietām. 2024. gadā meža nozares tiešās, netiešās un saistītās darbvietas Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales reģionos veidoja 17,0% no reģionu kopējā darbvietu skaita, savukārt kritiskā mežizstrādes samazinājuma scenārijā īpatsvars reģionos būtu 9,9%;
- Kritiskā mežizstrādes apjomu samazinājuma scenārijā **valsts zaudētu 406,9 milj. EUR nodokļu ieņēmumos** salīdzinājumā ar bāzes scenāriju (tostarp zaudējums attiecībā pret 2024. gadu būtu 533,9 milj. EUR) un nozares tiešie nodokļi veidotu tikai 2,3% no kopbudžeta ieņēmumiem, savukārt tiešie, netiešie un saistītie nodokļi veidotu tikai 4,2%. Būtisko zaudējumu pie 30% samazinājuma mežizstrādes apjomos rezultātā gan samazinātos valsts budžeta ieņēmumi, gan tiktu negatīvi ietekmētas Latvijas iedzīvotāju iespējas saņemt nepieciešamos publiskos pakalpojumus – it īpaši reģionos, kur meža nozarei ir īpaši svarīga loma pašvaldību budžetu veicināšanā;
- No tā izriet, ka samazinājumam būtu ievērojama negatīva ietekme ne tikai uz meža nozari, bet arī uz Latvijas tautsaimniecību, sabiedrību un valsts budžetu kopumā, tostarp ierobežojot ekonomisko attīstību ilgtermiņā. Zaudētā nozares piensuma rezultātā valstij būtu, potenciāli, jāizvērtē alternatīva finansējuma piesaiste un ieņēmumu rašana, lai, citu starpā, nodrošinātu dažādu publisko pakalpojumu un sociālās aizsardzības pieejamību;

- Mežizstrādes apjomu 30% samazinājumam būtu **būtiska negatīva ietekme arī uz meža nozares spēju piesaistīt vietējās un ārvalstu investīcijas**, kas ierobežotu ne tikai esošo uzņēmumu ražošanas jaudas, bet arī bremsētu ražošanas nākotnes attīstības potenciālu.

6.1.6.5. *Jutīguma analīze*

Mežizstrādes apjomu izmaiņas visbūtiskāk ietekmē reģionus ārpus Rīgas statistiskā reģiona un tās var veicināt vai ierobežot reģionu attīstību un to iedzīvotāju labklājības izaugsmi

- **1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņas Latvijas ekonomikai pienes vai atņem 82,5 milj. EUR meža nozares tiešajā pievienotajā vērtībā** un par 43,7 milj. EUR vairāk jeb 126,2 milj. EUR tiešajā, netiešajā un saistītajā pievienotajā vērtībā. Ietverot radīto netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību arī ārzemēs, 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņu kopējā ietekme uz radīto bruto pievienoto vērtību ir 149,5 milj. EUR Latvijā un ārzemēs;
- **1 milj. m³ izmaiņas Latvijai pienes vai atņem 1,3 tūkst. meža nozares tiešās darbvietas**, ko papildina 1,1 tūkst. netiešās un saistītās darbvietas, tādējādi izmaiņu kopējā tiešā, netiešā un saistītā ietekme uz darbvietaš valsts mērogā ir 2,3 tūkst. darbvietas. Ārpus Latvijas tiek radītas vai atņemtas papildus 0,6 tūkst. darbvietas, tādējādi veidojot 3,0 tūkst. darbvietaš kopējo tiešo, netiešo un saistīto ietekmi Latvijā un ārzemēs;
- **Meža nozares valsts budžetā iemaksātie tiešie nodokļi pie 1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņām pieaug vai samazinās par 18,3 milj. EUR**, kas kopā ar 14,3 milj. EUR netiešo un saistīto nodokļu papildinājumu veido 32,6 milj. EUR kopējo tiešo, netiešo un saistīto nodokļu pienesumu vai zaudējumu valstij;
- **1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņas nodrošina vai atņem 22,9 milj. EUR meža nozares tiešajās darbvietaš nodarbināto atalgojuma**, kopā ar netiešajām un saistītajām darbvietaš Latvijā ietekmējot 42,3 milj. EUR iedzīvotāju atalgojuma Latvijā;
- Jutīguma analīzes kontekstā jāņem vērā, ka, lai gan norādītā ietekme pie +/-1 milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņām ir lineāra, mežizstrādes apjomu izmaiņas ārpus vēsturisko tirgus svārstību normām (aptuveni +/-20%, savukārt izmaiņas ārpus normām būtu, piemēram, -30% kritiskā samazinājuma scenārijā) nestu strukturālas pārmaiņas nozarē un kumulatīvās ietekmes dēļ izmaiņu ietekme būtu nelineāra;
- Secināms, ka izmaiņas mežizstrādes apjomos visbūtiskāk ietekmē reģionus ārpus Rīgas statistiskā reģiona, kur izmaiņām pievienotajā vērtībā, darbvietaš un atalgojumā ir augstāks īpatsvars reģionu līmenī. Tā rezultātā, nepieciešams veidot politiku, kas nosaka ne tikai ilgtspējīgus, bet arī sociālekonomiski pamatojamus mežizstrādes apjomus, ņemot vērā to izmaiņu potenciālu veicināt vai ierobežot reģionu attīstību un to iedzīvotāju labklājības izaugsmi.

6.1.7. Vides rādītāji

Analīze rāda, ka paredzamās izmaiņas meža apsaimniekošanā un ar vidi saistītie ierobežojumi ietekmēs gan nozares ekonomisko darbību, gan nodarbinātību atsevišķos reģionos, vienlaikus veicinot klimata mērķu sasniegšanu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Ietekme uz ekonomiskajiem un sociālajiem rādītājiem būs atšķirīga pa teritorijām un nozares segmentiem. Līdzsvara nodrošināšanai nepieciešama mērķēta teritoriju plānošana un papildu pielāgošanās pasākumi.

Meža nozare nodrošina ievērojamu neto oglekļa piesaisti

- Dabisko traucējumu un antropogēnās ietekmes rezultātā meži atsevišķos pēdējos gados ir neto siltumnīcefekta gāzu emisiju avots (2022. gadā meža zemes kategorijā reģistrētas neto emisijas +1 303,4 kt CO₂ ekv. un 2023. gadā +677,97 kt CO₂ ekv.). Savukārt koksnes produktu kategorijas neto piesaiste 2023. gadā sasniedza 2 300 kt CO₂ ekv., kļūstot par vienu no nozīmīgākajiem piesaistes avotiem. Tā rezultātā meža nozare kopā turpina nodrošināt neto oglekļa piesaisti;
- Piesaistes pieaugumu koksnes produktu kategorijā nosaka modernizēta kokrūpniecība un ilgliegtam koksnes produktu īpatsvara pieaugums.

Īstenojot NEKP plānotos pasākumus, ir iespējams kāpināt oglekļa piesaisti un nozares devumu klimata pārmaiņu mazināšanā

- Saskaņā ar NEKP noteiktajiem pasākumiem, pastāv potenciāls palielināt oglekļa piesaisti un meža nozares devumu klimata pārmaiņu mazināšanā. Šī potenciāla realizācija ir saistīta ar politikas instrumentu kopumu, tostarp normatīvā regulējuma, administratīvo procedūru un finansējuma mehānismu pilnveidi. Šajā kontekstā būtiski ir stiprināt vietējo koksnes produktu un izejmateriālu izmantošanu, veicināt koksnes izmantošanu būvniecībā, attīstīt inovatīvus koksnes produktus un paplašināt pārstrādātas koksnes izmantošanu enerģētikā. Hidroloģisko risinājumu plānošanā uzsvērta nepieciešamība līdzsvarot hidrotehnisko meliorācijas sistēmu uzturēšanu saimnieciskajos mežos ar slapjainu un kūdreņu saglabāšanu, lai uzturētu tiem raksturīgos biotopus un sugu sastāvu.

Nepieciešams nodrošināt savlaicīgu meža atjaunošanu

- Analizētajos politikas dokumentos savlaicīga meža atjaunošana, tostarp selekcionēta meža reproduktīvā materiāla izmantošana, ir minēta kā viens no pasākumiem, kas var veicināt adaptāciju, meža noturību un kāpināt nozares potenciālo devumu klimata pārmaiņu mazināšanā.

Atmirušās koksnes apjoma palielināšanās mežos maina oglekļa uzkrājuma un bioloģiskās daudzveidības dinamiku

- No bioloģiskās daudzveidības viedokļa pētījumi liecina, ka Latvijā atmirušās koksnes apjoms mežos kopumā šobrīd ir sasniedzis līmeni, ko var uzskatīt par pietiekamu orientējošu fonu bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai ainavas mērogā. Sagaidāms, ka audžu novecošanās un dabiskie traucējumi palielinās to teritoriju

daļu, kur atmirušās koksnes ir īpaši daudz, tādējādi radot papildu dzīvotnes sugām, kas ir atkarīgas no šāda veida substrātiem;

- Bioloģiskās daudzveidības elementu uzturēšana saimnieciskajos mežos ir būtiska ekosistēmu noturībai un kopējai bioloģiskajai daudzveidībai. Latvijā ir salīdzinoši daudzveidīga koku sugu struktūra (45% skuju un 55% lapu koku, un tikai neliela daļa audžu ir vienas sugas). Mežsaimniecība pārsvarā notiek ar salīdzinoši nelieliem izcirtumiem, un tiek atstāti ekoloģiskie koki, kas nodrošina mikrodzīvotņu nepārtrauktību. Šo elementu izmaiņas ir jāvērtē balstoties uz monitoringa datiem.

Stratifikācijas principu piemērošana meža platībām varētu veicināt samērīgu sociālekonomisko un vides mērķu īstenošanu

- Pašreizējais meža apsaimniekošanas regulējums tikai daļēji izmanto mežu potenciālu klimata mērķu sasniegšanai un pielāgošanās pasākumu īstenošanai, jo lielā daļā teritoriju vienlaikus tiek mēģināts sasniegt vairākus mērķus ar atšķirīgām prasībām. Stratifikācijas pieeja – skaidrāks meža platību sadalījums atbilstoši primārajam apsaimniekošanas mērķim (koksnes ražošana, bioloģiskā daudzveidība, rekreācija u.tml.) – varētu palielināt pārvaldības efektivitāti un prognozējamību;
- Modeļos un scenāriju analīzē bieži tiek vērtēta pieeja, kur daļa meža zemju tiek definēta galvenokārt bioloģiskās daudzveidības mērķiem (piemēram, līdz aptuveni 30%, no kuriem vismaz 10% būtu stingri aizsargātas teritorijas), bet pārējā daļa – saimnieciskai izmantošanai (ap 70%). Šāda stratifikācija ļauj kvantitatīvi novērtēt iespējamās sekas oglekļa bilancei, bioloģiskajai daudzveidībai un reģionālajai attīstībai, tomēr konkrētu mērķa proporciju noteikšana ir politikas lēmums, kam jābalstās plašā sabiedriskā diskusijā un papildus izvērtējumā.

NEKP nenosaka mežizstrādes apjomu samazināšanu kā instrumentu ZIZIMM mērķu sasniegšanai, un šos mērķus varētu uzlabot, attīstot koksnes produktu tālāku pārstrādi Latvijā

- Mežizstrādes apjomu samazināšana var īstermiņā uzlabot ZIZIMM bilanci, taču vienlaikus rada būtisku sociālekonomisko ietekmi un var samazināt koksnes produktu kategorijas devumu, ja neseko strukturālas izmaiņas produktu portfeli. Klimata mērķu sasniegšanai alternatīvs virziens ir meža ražības un oglekļa piesaistes palielināšana, kā arī koksnes izmantošanas pārorientēšana uz ilglietojamiem produktiem, savukārt bioloģiskās daudzveidības mērķu sasniegšanai – efektīvs aizsargājamo teritoriju tīkls un biotopu kvalitātes uzlabošanas pasākumi;
- NEKP ZIZIMM sektora mērķu sasniegšanai neizvirza tiešu mežizstrādes apjomu samazināšanas mērķi, bet gan paredz līdzsvarošanas pasākumus un rīcībpolitikas virzienus (piemēram, oglekļa piesaistes palielināšanu, organisko augšņu emisiju mazināšanu un koksnes produktu ar augstāku bruto pievienoto vērtību attīstību). Līdz ar to galvenais uzsvars likts uz šo pasākumu pilnvērtīgu īstenošanu un nozares strukturālo priekšrocību izmantošanu;
- Ilgtspējīgai nozares attīstībai nepieciešams balanss starp SEG emisiju bilanci un nozares ekonomisko darbību;

- Mežsaimniecības un kokrūpniecības aprites paātrināšana, tālākas pārstrādes koksnes produktu ražošana Latvijā un nepārstrādātas koksnes eksporta īpatsvara mazināšana varētu palielināt nozares ekonomisko pienesumu un koksnes produktu kategorijas devumu klimata mērķu sasniegšanā. Salīdzinot dažādus politikas scenārijus, ir būtiski izvērtēt, kā mežizstrādes apjomu izmaiņas, strukturālie pasākumi un pārstrādes attīstība kopā ietekmē gan SEG bilanci, gan nodarbinātību un reģionālo attīstību.

6.2. Rekomendācijas

Rekomendācijas izstrādātas, balstoties uz sociālekonomiskās analīzes konstatējumiem un secinājumiem, identificējot meža un saistīto nozaru attīstības tendences un iespējas. Izstrādājot rekomendācijas, analizēta arī ārējās vides, nozares politikas un ieinteresēto pušu loma. Rekomendāciju mērķis ir sniegt priekšlikumus iespējamiem meža un saistīto nozaru izaugsmi veicinošiem soļiem, kas sekmētu nozares uzņēmumu attīstību un izaugsmi, nozares un tās produkcijas konkurētspēju, darbvietu nodrošinājumu un valsts budžeta ieņēmumus. Rekomendācijas sadalītas sešās tematiskajās sadaļās, kurās ietvertajām rekomendācijām norādītas ieinteresētās puses un to loma, kā arī sniegts pamatojums.

6.2.1. Mežsaimniecības normatīvā regulējuma pilnveidošana

6.2.1.1. Meža platību funkcionāla stratifikācija

Lai sabalansētu klimata, bioloģiskās daudzveidības un sociālekonomiskos mērķus, meža politikā ir lietderīgi vērtēt meža platību funkcionālu stratifikāciju. Ieteicams izdalīt teritorijas ar primāro mērķi nodrošināt bioloģisko daudzveidību un teritorijas, kur prioritāte ir saimnieciskā darbība. Viens no analīzē izmantojamajiem scenārijiem ir pieeja, kur aptuveni 30% meža zemes uztur galvenokārt bioloģiskās daudzveidības mērķiem (tai skaitā vismaz 10% stingri aizsargātu teritoriju), savukārt ap 70% platību apsaimnieko kā saimnieciskos mežus ar skaidri definētu ilgtspējīgas resursu izmantošanas mērķi. Šādu scenāriju var modelēt un salīdzināt ar alternatīvām pieejām, vērtējot ietekmi uz SEG bilanci, koksnes krājumu dinamiku, nodarbinātību un reģionālo attīstību.

Ieinteresētās puses:

Rekomendācija īstenojama sadarbībā starp nozares nevalstiskajām organizācijām (piemēram, Latvijas Kokrūpniecības federācija, Latvijas Meža īpašnieku biedrība), vides un dabas aizsardzības organizācijām, pētniecības institūcijām, Meža konsultatīvo padomi, Zemkopības ministriju, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju, kā arī Valsts vides dienestu un Dabas aizsardzības pārvaldi, tostarp iesaistot LVM kā lielāko meža zemes apsaimniekotāju.

Pamatojums:

- Lai sasniegtu klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķus, vienlaikus nodrošinot nozīmīgu ieguldījumu tautsaimniecībā, ir lietderīgi definēt atšķirīgus apsaimniekošanas mērķus dažādās meža teritorijās (piemēram, prioritāri biodaudzveidībai un prioritāri bioekonomikai). Kā viens no analizējamajiem scenārijiem tiek minēta pieeja, kur aptuveni 30% meža zemes primāri kalpo bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai (tostarp vismaz 10% stingri aizsargātu platību), savukārt ap 70% platību tiek apsaimniekotas kā saimnieciskie meži ar ilgtspējīgas resursu izmantošanas mērķi. Šāds scenārijs potenciāli ļautu nodrošināt prognozējamāku plānošanu un mērķu sasniegšanas uzraudzību;
- Saimnieciskajos mežos, kas atbilstoši šādam scenārijam varētu veidot lielāko daļu platību, mežsaimniecības prakses pilnveide (tai skaitā aprites ciklu un ciršanas vecumu optimizēšana, balstoties uz zinātniskiem augšanas modeļiem, riskiem un koksnes kvalitāti) varētu mazināt dabisko traucējumu riskus un uzlabot oglekļa piesaisti ilgtermiņā. Tas nozīmētu, ka apsaimniekošanas cikli atsevišķām sugām var tikt gan saīsināti, gan pagarināti, atkarībā no konkrētā mērķa un riskiem;
- Jebkuras izmaiņas aizsargājamo teritoriju īpatsvarā un saimniecisko mežu struktūrā jāvērtē kompleksi – ņemot vērā ietekmi uz valsts ekonomiku, reģionālo nodarbinātību, bioloģisko daudzveidību un klimata mērķiem –, nevis balstoties tikai uz īstermiņa rādītājiem;
- Kā ārzemju prakses piemēri minama Austrija,²⁵¹ kur saskaņā ar oficiālu novērtējumu aptuveni 42% mežu ir ar aizsargfunkciju, savukārt ap 58% mežu klasificēti kā meži bez primārās aizsargfunkcijas, un šīs platības pamatā tiek izmantotas saimnieciskajai darbībai. Te gan jāņem vērā, ka Austrijā būtisks meža ekosistēmas pakalpojums ir nodrošināšana pret lavīnām un zemes nogruvumiem. Igaunijā²⁵² valdība ir lēmusi noteikt, ka aptuveni 70% mežu tiek klasificēti kā apsaimniekoti meži un 30% kā aizsargājamās teritorijas, turklāt papildu aizsardzības noteikšana vienās platībās paredz aizsardzības prasību mazināšanu citās, saglabājot kopējo 30% aizsargājamo mežu īpatsvaru.

6.2.1.2. Ātrāka apritīgā mežsaimniecība

Mežos, kuros nav noteikti stingri saimnieciskās darbības ierobežojumi, būtu izvērtējama mežsaimniecības regulējuma pilnveide, tai skaitā koku ciršanas vecumu un aprites ciklu pārskatīšana, balstoties uz mūsdienīgiem, Latvijas apstākļos zinātniski pamatotiem koku sugu augšanas modeļiem, koksnes kvalitātes izmaiņām atkarībā no koku vecuma, klimata risku tendencēm un ilgtspējīgas mežsaimniecības principiem. Uz datiem balstīts regulējums ļautu noteikt gan gadījumus, kuros aprites ciklu saīsināšana ir pamatota, gan

²⁵¹ Federal Ministry; Agriculture, Forestry, Regions and Water Management; Republic of Austria – Protective forests in Austria: [Saite](#)

²⁵² ERR News – Government to designate 70% of forests as managed: [Saite](#)

gadījumus, kuros aprites cikls ir saglabājams vai pagarināms, piemēram, koksnes nodrošināšanai.

Vienlaikus būtu lietderīgi identificēt un mazināt tādus administratīvos šķēršļus, kas nerada pievienotu vērtību vides aizsardzības vai uzraudzības kvalitātei, bet palielina izmaksas un neskaidrību apsaimniekotājiem, vienlaikus saglabājot vai stiprinot uzraudzību tajās jomās, kur pastāv augstāki ilgtspējas riski.

leinteresētās puses:

- Nozares nevalstiskās organizācijas (piemēram, Latvijas Kokrūpniecības federācija, Latvijas Meža ģimnāziju biedrība), vides un dabas aizsardzības organizācijas, mežzinātniskās un citas pētniecības institūcijas, Meža konsultatīvā padome, Zemkopības ministrija, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija, Klimata un enerģētikas ministrija, Valsts vides dienests, Dabas aizsardzības pārvalde, Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, kā arī valsts un privātie lielākie meža zemes apsaimniekotāji.

Pamatojums:

- Mežsaimniecības aprites ciklu un ciršanas vecumu optimizēšana, balstoties uz zinātniskiem modeļiem un tirgus pieprasījumu, var palīdzēt labāk līdzsvarot oglekļa piesaisti, koksnes kvalitāti un ekonomisko atdevi, vienlaikus ņemot vērā klimata pārmaiņu un dabisko traucējumu riskus;
- Pārdomāta apsaimniekošanas ciklu plānošana un ražošanas struktūras pielāgošana var veicināt tālākas pārstrādes koksnes produktu ražošanu Latvijā un mazināt zemas kvalitātes enerģētiskās koksnes īpatsvaru, ja to pavada atbilstošas investīcijas pārstrādes jaudās;
- Šādas izmaiņas būtu vērtējamās scenāriju veidā (tostarp ietverot variantus ar atšķirīgiem ciršanas vecumiem un mežizstrādes apjomiem), analizējot to ietekmi uz SEG bilanci, bioloģisko daudzveidību un sociālekonomiskajiem rādītājiem, neuztverot ātrākas aprites mežsaimniecību kā pašmērķi, bet gan kā līdzekli.

6.2.1.3. Meža platību produktivitāte

LU nozares attīstības novērtējums²⁵³ apliecina, ka ekonomiskā produktivitāte būtiski atšķiras starp intensīvi apsaimniekotiem saimnieciskajiem mežiem un teritorijām, kurās primāri tiek īstenoti dabas aizsardzības mērķi, un šīs atšķirības ir viens no faktoriem, kas līdztekus klimata, bioloģiskās daudzveidības un sociālajiem mērķiem jāņem vērā meža politikas veidošanā.

Lēšams, ka viens saimnieciski apsaimniekots meža hektārs Latvijā vidēji rada aptuveni 1 484,6 EUR bruto pievienoto vērtību gadā. Pieņemot lēmumus par meža platību sadalījumu, šis rādītājs raksturo potenciāli zaudēto tirgus bruto pievienoto

²⁵³ Latvijas Universitāte. (2026). [Saite](#).

vērtību gadījumos, kad teritorijas tiek novirzītas citiem izmantošanas veidiem, piemēram, dabas aizsardzībai. Vienlaikus šādos gadījumos jāņem vērā arī ar dabas aizsardzību saistītie ekosistēmu pakalpojumi un sabiedriskie ieguvumi, kas tirgus rādītājos netiek tieši atspoguļoti.

Dažādu sabiedrības mērķu līdzsvarošanai ieteicams īstenot pieeju, kas paredz vienlaikus uzlabot meža ražīgumu un oglekļa piesaisti teritorijās ar saimnieciskās darbības prioritāti, kā arī stiprināt aizsargājamo teritoriju tīklu un ainavu mēroga ekoloģisko plānošanu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai.

6.2.2. Darbības mežizstrādes apjomu samazinājumu gadījumā

Samazinot mežizstrādes apjomus, kritiski ietekmētiem nozares uzņēmumiem varētu būt nepieciešamība pārprofilēties. Tam būtu nepieciešami būtiski finansiālie resursi (piemēram, attīstot koksnes ķīmisko pārstrādi), kuru pieejamībai jābūt skaidrai pirms tiek pieņemti stratēģiski lēmumi par mežizstrādes apjomu samazināšanu.

Lai nodrošinātu vides un sociālekonomiskajos aspektos samērīgu mežizstrādes apjomu politiku vai spētu piemērot atbilstošus atbalsta pasākumus, meža nozares pārstāvjiem ir nepieciešams informēt atbildīgās iestādes par mežizstrādes apjomu samazinājumu ievērojamajām negatīvajām sekām ne tikai uz nozares darbību, bet arī uz valsts ekonomiku, budžeta ieņēmumiem un iedzīvotāju labklājību. Sarunu laikā iespējams uzsvērt, ka potenciālie vides un ilgtspējas aspektu ieguvumi no mežizstrādes apjomu samazinājuma nebūtu samērīgi ar negatīvajām sekām ekonomiskajos un sabiedrības aspektos, it īpaši reģionos. Ņemams vērā, ka potenciāla mežizstrādes apjomu samazinājuma kontekstā nepieciešama atbilstoša valsts reakcija, izvērtējot iespējamo sociālekonomisko ietekmi (ņemot vērā, ka izmaiņas ietekmētu ne tikai meža nozari, bet arī plašāku Latvijas tautsaimniecības un sabiedrības daļu).

Pamatojums un ieinteresētās puses:

- Samazinot mežizstrādes apjomus par, piemēram, -30%, paredzama būtiska negatīva ietekme uz nozares darbību un strukturālas pārmaiņas nozarē, tostarp izaicinājumi daļai uzņēmumu turpināt saimniecisko darbību bez pielāgošanās pasākumiem. Uzņēmumu spējas mainīt savu uzņēmējdarbības modeli, lai pielāgotos samazinātai resursu pieejamībai vai to nepieejamībai, būtu ierobežotas bez mērķēta atbalsta un investīcijām;
- Nozares nevalstiskajām organizācijām, Latvijas Kokrūpniecības federācijai un nozares lielākajiem uzņēmumiem jānodrošina informācijas nodošana valsts pārvaldes iestādēm par nepieciešamību piemērot atbalsta mehānismus nozares uzņēmumiem, kuri spējuši turpināt saimniecisko darbību, lai arī ir būtiski ietekmēti to darbība resursu trūkuma dēļ – augstāk minēto klasteru (skatīt Terminu un saīsinājumu skaidrojums) izveide būtu viens no risinājumiem. Zemkopības ministrijai kā nozares politikas veidotājai jāiesaista arī ietekmētās puses (nozares komersantus

– ražojošos uzņēmumus), lai savlaicīgi konstatētu pieņemto lēmumu ietekmi uz nozari un uzņēmumiem.

6.2.3. Tālākas pārstrādes produktu izstrādes veicināšana

Konteksts:

- Tālākas (dziļākas) pārstrādes produktu izstrādes veicināšanas pamatā ir meža nozares ražošanas sektoru – **koksnes mehāniskā apstrāde, koksnes ķīmiskā apstrāde un mēbeļu ražošana** – attīstības pakāpe un izaugsmes iespējas;
- Salīdzinot ar Lietuvu, Igauniju, Zviedriju un Somiju, ražošanas sektoru īpatsvars Latvijā ir ievērojami zemāks – 2022. gadā ražošanas sektori Lietuvā veidoja 83,7% no meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības, Igaunijā tie bija 77,4%, Zviedrijā 85,7% un Somijā 63,8%, taču Latvijā 62,2% (izmantoti 2022. gada dati, lai nodrošinātu to salīdzināmību starp valstīm, tādējādi bruto pievienotajā vērtībā ietverot arī C32 cita veida ražošanas sektoru).²⁵⁴ Lai gan ražošanas sektoru īpatsvars Somijā 2022. gadā bija līdzīgs Latvijai, tās attīstītais koksnes ķīmiskās apstrādes sektors nodrošina augstas bruto pievienotās vērtības produktu izstrādi. Salīdzinot Latvijas meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības uz darbvieta aplēsi ar pārējo šo valstu meža nozares²⁵⁵ tiešās bruto pievienotās vērtības uz darbvieta aplēsēm 2022. gadā, Latvija izceļas ar augstāko rādītāju Baltijas valstu mērogā (Latvijai 47,8 tūkst. EUR, savukārt Lietuvai 44,1 tūkst. EUR un Igaunijai 45,4 tūkst. EUR), taču Somijas meža nozares tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta ir ievērojami augstāka – 146,8 tūkst. EUR;^{256,257}
- Salīdzinājums ar Lietuvu, Igauniju, Zviedriju un Somiju norāda, ka **koksnes dziļākas pārstrādes veicināšanai Latvijā ir nepieciešams attīstīt vietējo koksnes pārstrādes kapacitāti un iespējas, samazinot nepārstrādātas koksnes eksportu.**

6.2.3.1. Koksnes apstrādes klasteru izveide

Sniegt atbalstu koksnes dziļākas pārstrādes veicināšanai Latvijā, izveidojot koksnes apstrādes klasterus nozares uzņēmumu atbalstam gan specifiskās jomās, gan pilnai nozares produktu ķēdei. Klasteriem jānodrošina atbalsts produktu inovācijām caur sadarbību izpētē un attīstībā, izstrādes risinājumu ieviešanai un digitalizācijai, darbinieku apmācībām un kompetenču celšanai un eksporta tirgu paplašināšanai, ar mērķi veicināt koksnes tālāku pārstrādi.

²⁵⁴ Eurostat – Gross value added and income by detailed industry (NACE Rev.2): [Saite](#)

²⁵⁵ Ietver arī C32 sektoru, taču sektora ietekme ir relatīvi zema

²⁵⁶ Eurostat – Employment by detailed industry (NACE Rev.2) - national accounts: [Saite](#)

²⁵⁷ Eurostat – Gross value added and income by detailed industry (NACE Rev.2): [Saite](#)

leinteresētās puses:

- Klasteru izveides iniciatīvu jāvērza Latvijas Kokrūpniecības federācijai un procesā jāiesaista tās biedri un meža nozares nevalstiskās organizācijas, lai nodrošinātu nozares interešu pārstāvēniecību, tostarp konsultējoties par pieredzi klastera izveidē ar Latvijas koka būvniecības klasteri. Klasteru izveides atbalstam un zināšanu pārnesei iesaistāms LVM. Klasteru izveides atbalstam nepieciešams iesaistīt Ekonomikas ministriju un konsultēties ar Eiropas klasteru sadarbības platformu. Klasteru inovāciju un pētniecības atbalsta pieejas izstrādei un nodrošināšanai iesaistāms LVMI "Silava", Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts un Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts.

Pamatojums:

- Sniedzot atbalstu uzņēmumiem jaunu un/vai dziļākas pārstrādes koksnes produktu izstrādē, tiktu samazināts apaļo kokmateriālu eksports un veicināta koksnes tālāka pārstrāde, kā arī ilglietojamu koksnes produktu ražošana Latvijā. Rezultātā pieaugtu Latvijā saražotu vērtīgāku koksnes produktu apjoms, kas rezultētos pieaugošā devumā valsts ekonomikā, tiktu palielināta CO₂ piesaiste ilglietojamos koksnes produktos, kas arī veicinātu valsts klimata mērķu sasniegšanas saistību izpildi;
- Balstoties uz ārvalstu labo praksi un pieredzi, **efektīvs atbalsta mehānisms nozares uzņēmumu, it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu, attīstībai un tālākas pārstrādes produktu inovācijām ir koksnes apstrādes klasteru izveide** – gan specifiskās jomās, gan aptverot pilnu meža nozares produktu ķēdi.²⁵⁸ Lai gan klasteru mērķi un darbība atšķiras, to galvenie principi ir atbalsta sniegšana produktu inovācijām caur sadarbību izpētē un attīstībā, tostarp piesaistot pētniecības iestādes, atbalsts izstrādes risinājumu ieviešanā un digitalizācijā, darbinieku apmācības un kompetenču celšana un atbalsts eksporta tirgus paplašināšanā. Koksnes apstrādes klasteru darbība Latvijā būtu salīdzināma ar citu valstu praksi, kur, sadarbojoties uzņēmumiem, tiek meklēti risinājumi izmaksu samazināšanai un ražošanas attīstībai. Norādāms, ka klasteri funkcionētu kā bezpeļņas organizācijas, to finansējumu veidojot no biedru iemaksām un, ja piemērojams, valsts un ES atbalsta klasteriem un inovācijām. Klasteru īpašumā nebūtu ražošanas tehnoloģijas, taču to kopīgu izmantošanu un finansēšanu būtu iespējams nodrošināt caur klasteru biedru sadarbību (piemēram, izveidojot atsevišķu uzņēmumu kopīgai ražošanas infrastruktūrai, kurā kapitāla daļas pieder klastera biedriem). Meža nozares klasteru ārvalstu labās prakses piemēri, citu starpā, ietver "TSENTER" Igaunijā,²⁵⁹ "WoodWorks!" Norvēģijā,²⁶⁰ "Paper Province" Zviedrijā²⁶¹ un "Lesarski Grozd" Slovēnijā.²⁶²

²⁵⁸ Ffowcs-Williams, I. & Williams, N. M. (2022). Wood Manufacturing Clusters International Case Studies:

[Saite](#)

²⁵⁹ TSENTER – Services: [Saite](#)

²⁶⁰ WoodWorks! – A cluster for forest and wood-based businesses in Central Norway: [Saite](#)

²⁶¹ Paper Province – What we do: [Saite](#)

²⁶² Lesarski Grozd – Projects: [Saite](#)

6.2.3.2. Meža attīstības fonda tvēruma paplašināšana

Paplašināt Meža attīstības fonda (turpmāk – Fonds) tvērumu atbilstoši nozares attīstības prioritātēm, pamatojoties uz sagaidāmo ekonomisko un valsts budžeta pienesumu no nozares ražošanas kapacitātes attīstības, tostarp tālākas pārstrādes produktu veicināšanas un inovāciju ieviešanas. Mērķis būtu nodrošināt finansējumu tālākas pārstrādes produktu izpētei un izstrādei. Paplašinot Fonda tvērumu, iekļaujams atbalsts koksnes ķīmijas un koka būvniecības produktu pētniecībai.

leinteresētās puses:

- Fonda pārvaldību nodrošina Zemkopības ministrijas izveidotā Fonda padome un konsultatīvā padome ar nozares un ieinteresēto pušu pārstāvjiem.

Pamatojums:

- Meža attīstības fonds nodrošina finansējumu meža nozares atbalsta un attīstību programmu finansēšanai, zinātniskajai izpētei un izglītošanai un apmācībai,²⁶³ kur valsts atbalsta kopējais apmērs 2025. gadā ir 1,3 milj. EUR,²⁶⁴ taču veicināms atbalsts nozares attīstības prioritāšu tēmām. Labās prakses piemērs šāda formāta atbalsta mehānismam ir Austrijas Koksnes Iniciatīva (*Austrian Wood Initiative*), kā ietvaros, cita starpā, sniegts atbalsts inovatīvu koksnes produktu risinājumu izpētei un koksnes izmantošanai būvniecībā.²⁶⁵

6.2.3.3. Potenciālo investoru apzināšana un sarunu iniciēšana

Apzināt potenciālos vietējos un ārvalstu investorus un iniciēt sarunas ar attīstītu ārvalstu koksnes produktu ražošanas tirgu uzņēmumiem (piemēram, Eiropas un Ziemeļamerikas koksnes ķīmijas uzņēmumi) un vietējiem investoriem, apzinot to interesi par Latvijas meža nozares tirgu un potenciālajiem motivējošajiem faktoriem investīciju veikšanai Latvijā, lai veidotu investīcijām draudzīgu uzņēmējdarbības vidi un tam atbilstošu meža nozares politiku.

Mērķis būtu veicināt investoru ienākšanu Latvijā, lai attīstītu koksnes tālākapstrādi un ražošanas kompleksu izveidi Latvijā, mazinot neapstrādātu kokmateriālu un zemākas pievienotās vērtības produktu izvešanu uz ražošanu ārzemēs.

Uzsverams, ka ārvalstu investoru piesaiste būtu atbilstošs risinājums, ja tie spēj nodrošināt jaunu un inovatīvu produktu ražošanu, kas Latvijā šobrīd netiek veikta.

²⁶³ Zemkopības ministrija – Meža attīstības fonds (MAF): [Saite](#)

²⁶⁴ Valsts atbalsta piešķiršanas kārtība meža nozares attīstībai (03.04.2025-... Spēkā esošā redakcija): [Saite](#)

²⁶⁵ Forest Fund Republic of Austria – Austrian Wood Initiative: [Saite](#)

leinteresētās puses:

- Ieteicamais iniciatīvas galvenais virzītājs būtu Latvijas Kokrūpniecības federācija, ņemot vērā, ka tās biedri pārstāv plašas meža nozares intereses un tādējādi neierobežotu atsevišķu nozares sektoru iespējas tikt pārstāvētiem investoru piesaistes procesā. Lai pilnvērtīgi pārstāvētu koksnes ķīmiskās apstrādes sektoru, sarunās iesaistāms arī Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts. Procesā būtu iesaistāms arī LVM, kas ir lielākais Latvijas meža resursu pārvaldītājs. Sarunu pieejas koordinēšanai un investīciju piesaistes stratēģijas attīstībai iesaistāma Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra. Ņemot vērā, ka investīciju piesaistei nepieciešama arī atbilstoša nozares politika, procesā jāiesaista un jākonsultējas ar Zemkopības ministriju un Ekonomikas ministriju.

Pamatojums:

- Lai nodrošinātu ne tikai koksnes tālākas pārstrādes un inovatīvu koksnes produktu izpēti, bet arī attīstītu to realizācijai nepieciešamo ražošanas kapacitāti, kā nozīmīgs mehānisms kalpo investīciju piesaiste – gan investīcijas esošajos uzņēmumos, gan jaunu uzņēmumu ienākšana tirgū. Iespējami motivējošie faktori būtu mežizstrādes apjomu palielināšana, vienlaikus ierobežojot nepārstrādātas koksnes eksportu (kā jau paredzēts plānotajos grozījumos Dabas resursu nodokļa likumā), tādējādi veicinot resursu pieejamību Latvijā un motivējot investorus turpināt koksnes tālāku apstrādi Latvijā. Jāņem vērā, ka mežizstrādes apjomu palielināšanai jābūt samērīgai vides un sociālekonomiskajos aspektos. Paralēli apjomu palielināšanai veicamas darbības, kas ļautu izvairīties no negatīvās ietekmes vides aspektos un radītu pienesumu – būtiski nodrošināt koksnes tālāku pārstrādi Latvijā, izvairoties no nepārstrādātu materiālu eksporta, lai veicinātu oglekļa piesaisti, kā arī ieviest ātrāku apritīgo mežsaimniecību.

Papildus norādītajam pie rekomendācijās ieinteresētajām pusēm, uzsverams, ka neatņemama loma iniciatīvu virzīšanā un ieviešanā ir nozares ietekmīgākajiem uzņēmumiem (LVM, AS "Latvijas Finieris", SIA "Kronospan Riga" un citiem nozares lielajiem un tālākas pārstrādes produktu ražojošajiem uzņēmumiem), kā arī biedrībām un asociācijām. **Meža nozares līderiem un nevalstiskajām organizācijām ir jāiniciē nozares attīstībai nepieciešamo darbību virzība un jāveicina sadarbība ar mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, tostarp nodrošinot zināšanu pārnesi.**

Tālākas pārstrādes produktu izstrādes veicināšanas pasākumi nodrošinātu Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.-2050. gadam projektā izvirzītā 2. Rīcības virziena (Latvijas meža nozares produkcija ir konkurētspējīga, ar augsto bruto pievienoto vērtību un atbilst klienta vajadzībām) uzdevumu – *"veicināt meža nozares eksporta vērtības pieaugumu", "sekmēt Latvijas koksnes produktu piegāžu ķēžu konkurētspēju", un "uzlabot uzņēmējdarbības vidi un mazināt administratīvo slogu, tai skaitā ieviešot IT risinājumus"* – izpildi.²⁶⁶

²⁶⁶ Zemkopības ministrija – Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.-2050. gadam projekts (2025. gada 22. septembris): [Saite](#)

6.2.4. Saistīto nozaru attīstības iespējas

6.2.4.1. Koksnes ķīmiskās apstrādes attīstības iespējas

Veicināt uz koksnes balstītu ķīmisko produktu pētniecību un atbalsta sniegšanu to ražošanai, izveidojot uz koka biomasas balstītu biorafinērijas rūpnīcu un nozares līderiem iniciējot līgumu slēgšanu ar koksnes produktu izstrādē nepieciešamo izejvielu ražotājiem Latvijā.

leinteresētās puses:

- Kopīgu iniciatīvu jāvērza nozares lielajiem uzņēmumiem (LVM, AS "Latvijas Finieris", SIA "Kronospan Riga" un citiem). Atbalstam iesaistāmas nozares nevalstiskās organizācijas, koksnes ķīmijas ekspertīzei iesaistāms Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts un, pēc nepieciešamības, konsultējamas ar investīciju un/vai finansējumu piesaisti un reģionālo attīstību saistītās iestādes (Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija, Ekonomikas ministrija, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra vai citas iestādes).

Pamatojums:

- Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošanai (NACE C20) ir būtiska loma meža nozares ražošanas procesiem nepieciešamo izejvielu – līmju, krāsu, laku, pārklājumu, koksnes konservantu, apstrādes līdzekļu un citu līdzekļu, nodrošināšanā –, taču zems vietējā tirgus attīstības līmenis nozīmē, ka meža nozarei jābalstās uz ārzemju ražotāju precēm, tādējādi, lēšams, ka aptuveni 91,7% (jeb 98,8 milj. EUR) no meža nozares radītās bruto pievienotās vērtības C20 sektorā izplūst ārpus Latvijas ekonomikas.
- **Meža nozarei nepieciešamo ķīmisko vielu un produktu, tostarp līmju, krāsu, laku, pārklājumu, koksnes konservantu, apstrādes līdzekļu un citu līdzekļu, ražošanu Latvijā būtu iespējams attīstīt ar meža nozares iesaisti, veicinot uz koksnes balstītu ķīmisko produktu pētniecību un atbalsta sniegšanu to ražošanai, kā rezultātā tiktu attīstīta gan meža nozare, gan ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana, veicinot ilgtspējīgu produktu izstrādi un pielietošanu. Piemērs uz koksnes balstītu ķīmisko produktu izstrādei ir AS "Latvijas Finieris" izstrādātais "Riga ECOlogical" lignīna saplākšņa līmēšanas risinājums.²⁶⁷ Uz koka biomasas balstītas biorafinērijas rūpnīcas izveide ļautu zemas pievienotās vērtības koksnes produktus, tostarp koksnes blakusproduktus un kokmateriālu atkritumus, pārvērst biopolimēros, lignīnā un celulozē, kas ne tikai veicinātu koksnes ķīmiskās apstrādes izaugsmi, bet arī sniegtu tālākas pārstrādes koksnes produktu izstrādei nepieciešamās izejvielas. Būtiska loma meža nozares vērtību ķēdes attīstībā Latvijā ir meža nozares lielajiem uzņēmumiem, kuri, iniciējot līgumu slēgšanu ar koksnes produktu izstrādē nepieciešamo izejvielu ražotājiem Latvijā, atbalstītu vietējos izejvielu ražotājus un sniegtu tiem iespējas attīstīt produktus un ražošanas kapacitāti.**

²⁶⁷ Latvijas Finieris – Riga ECOlogical: [Saite](#)

6.2.4.2. Koka būvniecības attīstības iespējas

Veicināt koka konstrukciju un būvmateriālu izstrādi, investējot pētniecībā un produktu attīstībā, kā arī produktu ražošanas tehnoloģijās. Veicināt koksnes pielietojumu būvniecībā, pilnveidojot normatīvo regulējumu (ugunsdrošības noteikumi un vispārējie ēku būvnoteikumi), izveidojot un ieviešot koka arhitektūras programmu maģistra studijās, pilnveidojot būvinženieru mācību programmas koka konstrukciju projektēšanā un piemērojot zaļo publisko iepirkumu principus²⁶⁸ būvmateriāliem (piemērojot oglekļa pēdas samazināšanas prasības un kritērijus iepirkumos), izveidojot un ieviešot koka māju būvniecības programmu, kā arī sadarbībā ar Klimata un enerģētikas ministriju (KEM) radīt priekšnosacījumus, lai sadarbībā ar KEM varētu iegūt līdzfinansējumu, piemēram, koka ēku būvniecībai (līdzīgi, kā tiek piešķirtas subsīdijas elektrisko automobiļu iegādei).

leinteresētās puses:

- Iniciatīvu jāvirza Latvijas Kokrūpniecības federācijai un Latvijas koka būvniecības klasterim, iesaistot nozares nevalstiskās organizācijas un politikas procesos konsultējoties ar būvniecības un klimatneitralitātes politikas veidotājiem, tostarp sadarbojoties ar Klimata un enerģētikas ministriju.

Pamatojums:

- Būvniecībā netiek pilnvērtīgi realizēts tās mijiedarbības ar meža nozari potenciāls, būvniecības nozarei 2024. gadā iegādājoties 78,2 milj. EUR meža nozares produkcijas. **Lai gan koksnes apstrādes produktu ražošanas attīstība sniegtu koka būvniecībai nepieciešamos produktus, vienlaicīgi paaugstinot meža nozares produktu bruto pievienoto vērtību jeb koksne tiktu pārstrādāta vēl vairāk, nozaru mijiedarbību ir iespējams stiprināt, motivējot un attīstot koka būvmateriālu izmantošanu un veicinot koksnes un tās produktu pieprasījuma pieaugumu.**
- Viens no ārvalstu labās prakses piemēriem ir Somijas Koka Celtniecības Programma, kā ietvaros tika noteikts mērķis sasniegt 45% koksnes pielietojuma īpatsvaru sabiedriskajā būvniecībā līdz 2025. gadam²⁶⁹ un Austrijas Koksnes Iniciatīva, kā ietvaros tika sniegts "CO₂ bonusa" finansējums, kur par katru kg būvniecībā izmantotās ilgtspējīgi iegūtās koksnes tika piešķirts 1 EUR atbalsts.²⁷⁰ Koka būvmateriālu pielietošanas atbalsta iniciatīvas būtu iespējams saistīt ar klimatneitralitātes mērķu sasniegšanu un būvniecības nozares ilgtspējas veicināšanu, ņemot vērā, ka koka būvmateriāli uzkrāj augšanas procesā piesaistīto CO₂ un tie ir ilgtspējīgs alternatīvs citiem būvmateriāliem.

²⁶⁸ Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija – Zaļā publiskā iepirkuma piemērošanas vadlīnijas: [Saite](#)

²⁶⁹ Ministry of Agriculture and Forestry of Finland – Wood Construction and Wood Products: [Saite](#)

²⁷⁰ Forest Fund Republic of Austria – Austrian Wood Initiative: [Saite](#)

Saistīto nozaru attīstības iespēju nodrošināšana gan meža nozarei nepieciešamo preču un pakalpojumu piegādātāju starpā (ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana), gan meža nozares produktu patērētāju starpā (būvniecība) veicinātu Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.-2050. gadam projektā izvirzītā 2. Rīcības virziena (Latvijas meža nozares produkcija ir konkurētspējīga, ar augsto bruto pievienoto vērtību un atbilst klienta vajadzībām) uzdevumu – *"sekmēt Latvijas koksnes produktu piegāžu ķēžu konkurētspēju"* un *"veicināt ilglietojamu koksnes produktu izmantošanu Latvijā, tostarp būvniecībā"* – izpildi.²⁷¹

6.2.5. Atbalsts meža nozares mazajiem uzņēmumiem

Izstrādāt mērķētas grantu programmas meža nozares uzņēmumu ražošanas tehnoloģiju attīstībai un uzņēmumu procesu digitalizācijai.

Nodrošināt investīcijas izglītības sistēmas un materiāli tehniskās bāzes pilnveidei meža nozarei nepieciešamo profesiju apguvei sadarbībā ar izglītības iestādēm.

Kopīgu nozares IKT risinājumu izveide un ieviešana, atbalstot ražošanas procesus un datu pārvaldību piegādes ķēdē, veicinot to caur klasteru izveidi.

leinteresētās puses:

- Grantu programmu izveidi jāvirza nozares nevalstiskajām organizācijām sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru un Attīstības finanšu institūciju Altum, kā arī konsultējoties ar Ekonomikas ministriju un Zemkopības ministriju;
- Izglītības iniciatīvas jāvirza nozares nevalstiskajām organizācijām sadarbībā ar izglītības iestādēm;
- Klasteru izveides iniciatīvu jāvirza Latvijas Kokrūpniecības federācijai un procesā jāiesaista tās biedri un meža nozares nevalstiskās organizācijas, lai nodrošinātu nozares interešu pārstāvēniecību, tostarp konsultējoties par pieredzi klastera izveidē ar Latvijas koka būvniecības klasteri. Klasteru izveides atbalstam un zināšanu pārnesei iesaistāms LVM. Klasteru izveides atbalstam iesaistāma Ekonomikas ministrija un konsultējama Eiropas klasteru sadarbības platforma. Klasteru inovāciju un pētniecības atbalsta pieejas izstrādei un nodrošināšanai iesaistāma LVMI "Silava" un Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts.

Pamatojums:

- Meža nozares 438,9 tūkst EUR tiešā bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu ievērojami pārsniedz valsts vidējos 184,2 tūkst. EUR, kā arī pārsniedz citas nozares, kas liecina, ka meža nozarē dominē lieli uzņēmumi un nozares struktūra ir relatīvi koncentrēta. Starp nozares uzņēmumiem, kuri 2024. gadā radīja pozitīvu tiešo bruto pievienoto vērtību, mediānas tiešā bruto pievienotā vērtība uz darbvieta ir 10,9 tūkst. EUR, norādot uz nelielu uzņēmumu skaitu (aptuveni 150 uzņēmumi) ar ļoti augstu

²⁷¹ Zemkopības ministrija – Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.-2050. gadam projekts (2025. gada 22. septembris): [Saite](#)

bruto pievienoto vērtību (top 5% ar vismaz 93,6 tūkst. EUR bruto pievienoto vērtību uz darbvieta un top 1% ar vismaz 252,2 tūkst. EUR uz darbvieta 2024. gadā) nozīmīgo īpatsvaru visas nozares rādītāju veicināšanā;

- Meža apsaimniekošanas sektorā 5 lielākie uzņēmumi veido 41,3% no visa sektora apgrozījuma, augstajai sektora koncentrācijai liecinot par sektora attīstības un stabilitātes ciešu saistību ar lielo uzņēmumu darbības stratēģijām. Tostarp, sektorā novērojama atalgojuma nevienlīdzība, norādot uz nepieciešamību stiprināt mazo uzņēmumu konkurētspēju. Mēbeļu ražošanas sektorā 3 lielākie uzņēmumi nodrošina 46,3% no visa sektora apgrozījuma Latvijā, kas norāda uz īpaši augstu tirgus koncentrāciju. Tas nozīmē, ka nozares finansiālos rezultātus būtiski ietekmē neliels uzņēmumu skaits, kamēr pārējie uzņēmumi darbojas nišas segmentos vai reģionālajos tirgos. Šāda struktūra var veicināt konkurētspēju, jo lielajiem uzņēmumiem ir pietiekami resursu, lai investētu modernizācijā, inovācijās un eksportā, taču tā rada arī risku: ja viens no šiem uzņēmumiem samazina ražošanu vai saskaras ar ārēju satricinājumu, tas var radīt būtisku triecienu visam sektoram. Tāpēc nozarei un politikas veidotājiem jāņem vērā nepieciešamība pēc diversifikācijas un atbalsta mehānismiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.
- Atbalstu mazajiem uzņēmumiem būtu iespējams sniegt, **izstrādājot mērķētas grantu programmas ražošanas tehnoloģiju attīstībai un uzņēmumu procesu digitalizācijai, ko būtu iespējams modelēt pēc jau esošo uzņēmējdarbības atbalsta programmu pieejas,²⁷² kā arī sniedzot atbalstu darbinieku profesionālajām mācībām prasmju attīstīšanai.** Šo darbību kombinācija ļautu veicināt sektora mazo uzņēmumu produktivitāti, tādējādi ceļot darbinieku kompetences un atalgojumu, kā arī izvairoties no koksnes un tās produktu cenu sadārdzinājuma, veicinot balansētu produktivitātes un atalgojuma izaugsmi (kā rezultātā netiktu negatīvi ietekmēta meža nozares uzņēmumu konkurētspēja);
- Papildus **atbalstu iespējams sniegt ar klasteru izveidi,** kas ļautu mazajiem uzņēmumiem ar ierobežotu pieeju resursiem attīstīt inovatīvus risinājumus un sadarboties tirgus paplašināšanai. Tā ietvaros attīstāma kopīgu nozares IKT risinājumu izveide un ieviešana, kas atbalsta ražošanas procesus un datu pārvaldību piegādes ķēdē (mazie uzņēmumi objektīvi nevar investēt lielās IKT sistēmās kā to var lieli uzņēmumi. Izveidojot kopīgus IKT risinājumus, tos var izmantot arī mazie uzņēmumi, tādējādi saņemot iespēju izmantot lielo IKT risinājumu funkcionalitāti, kas nodrošina darba ražīguma paaugstināšanu un izmaksu pārvaldību;
- **Nepieciešamas investīcijas izglītības sistēmas un materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanā konkrētu profesiju apguvei** (meža mašīnu operatori, kokvedēju vadītāji un citas nozarei nepieciešamas profesijas) sadarbībā ar izglītības iestādēm. Tā ietvaros attīstāmas augstākās izglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas, kurās tiek piedāvāta ar meža nozari saistītu profesiju apguve (tostarp profesionālās pilnveides programmas pieaugušajiem), pilnveidojot mācību programmu saturu un apmācību virzienus.

²⁷² Valsts platforma biznesa attīstībai – Aktuālās atbalsta programmas: [Saite](#)

Klasteru ieviešana kopā ar grantu programmu izstrādi veicinātu Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.-2050. gadam projektā izvirzītā 2. Rīcības virziena (Latvijas meža nozares produkcija ir konkurētspējīga, ar augsto bruto pievienoto vērtību un atbilst klienta vajadzībām) uzdevumu – *"veicināt meža nozares eksporta vērtības pieaugumu", "sekmēt Latvijas koksnes produktu piegāžu ķēžu konkurētspēju", "pilnveidot sociālo garantiju nodrošinājumu un darba drošību meža nozarē strādājošajiem" un "uzlabot uzņēmējdarbības vidi un mazināt administratīvo slogu, tai skaitā ieviešot IT risinājumus"* – izpildi.²⁷³

6.2.6. Meža nozares investīciju programmu izstrāde

Mērķētu investīciju programmu izstrāde Latgales statistiskajam reģionam sadarbībā ar Latgales speciālo ekonomisko zonu un koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoriem.

leinteresētās puses:

- Iniciatīva jāvirza meža nozares nevalstiskajām organizācijām sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Attīstības finanšu institūciju Altum un Latgales speciālo ekonomisko zonu, atbalstam iesaistot Ekonomikas ministriju un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju.

Pamatojums:

- Meža nozares 3,4% piesaistīto ārvalstu investīciju īpatsvars no kopējā piesaistīto investīciju apjoma ir ievērojami zemāks par meža nozares 5,8% tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvaru. Ierobežojumi nozares uzņēmumu spējās piesaistīt nozarei atbilstošu investīciju apjomu un nozarē iesaistītajām pusēm nodrošināt atbilstošus mehānismus investīciju piesaistei rezultējas zaudētās iespējās nozares uzņēmumiem attīstīt uzņēmējdarbību un veicināt produktivitāti ar jaunām tehnoloģijām un zināšanām. Latgales statistiskā reģiona zema ārvalstu investīciju apjoms (1,1 milj. EUR) norāda uz efektīvu investīciju piesaistes iniciatīvu trūkumu meža nozarē reģionā. Arī koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoros, kuru attīstība būtu kritiska meža nozares tālākas pārstrādes produktu ražošanas veicināšanai, novērojams zems ārvalstu investīciju apjoms (attiecīgi 5,8 milj. EUR un 2,8 milj. EUR).
- Lai gan nozares bruto kapitālieguldījumu īpatsvars no valsts kopējā (9,1%) pārsniedz tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvaru (5,8%), ir būtiski stiprināt un attīstīt vietējā kapitāla piesaisti un valsts mēroga investīciju programmas.
- **Mērķētu investīciju (ārvalstu un vietējā kapitāla) piesaistes programmu izstrāde Latgales statistiskajam reģionam (piemēram, stiprinot sadarbību ar Latgales speciālo ekonomisko zonu), koksnes ķīmiskās apstrādes sektoram un mēbeļu ražošanas sektoram iezīmējas kā prioritātes ne tikai meža nozares**

²⁷³ Zemkopības ministrija – Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.-2050. gadam projekts (2025. gada 22. septembris): [Saite](#)

un tās augstas bruto pievienotās vērtības produktu izaugsmei, bet arī reģionālās nevienlīdzības mazināšanai un labklājības veicināšanai Latgalē.

- Papildus, nevienā no meža nozares sektoriem atalgojuma līmenis Latgales statistiskajā reģionā nerasniedz reģiona vidējo atalgojuma līmeni, kas pamato nepieciešamību atbalstīt meža nozares uzņēmumus reģionā un piesaistīt ieguldījumus nozares uzņēmējdarbības veicināšanai, piesaistot investīcijas dziļākas pārstrādes koksnes produktu ražotņu izveidei Latgalē vai piesaistot ieguldījumus meža apsaimniekošanas tehnikas nodrošināšanai. Tas sekmētu augstākas kvalifikācijas (un, atbilstoši tam, arī augstāka atalgojuma) darbvietu izveidi un speciālistu piesaisti, tādējādi veicinot ne tikai meža nozares attīstību reģionā, bet arī reģiona iedzīvotāju labklājības līmeņa izaugsmi un reģionālo attīstību.
- **Mērķētu investīciju programmu izstrāde koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoros stiprinātu gan meža, gan saistīto nozaru attīstību, tostarp reģionos. Interesi starp potenciāliem investoriem veicinātu tendences pārejā uz ilgtspējīgāku resursu izmantošanu ražošanā un apstrādes tehnoloģijās, meža resursu pieejamība Latvijā un attīstīti pētniecības un inovāciju pamati. Vienlaikus, investīciju programmas veicinātu arī tālākas pārstrādes produktu izstrādi. Taču, lai nodrošinātu investīciju programmu efektivitāti, ir jāveido uzņēmējdarbībai atbilstoša vide un nozares politika, kā arī jāveicina vairāku meža nozares attīstības mehānismu (grantu, klasteru, diskusiju ar ārvalstu uzņēmumiem) vienlaicīga attīstība.**

Programmu izstrāde veicinātu Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.-2050. gadam projektā izvirzītā 2. Rīcības virziena (Latvijas meža nozares produkcija ir konkurētspējīga, ar augsto bruto pievienoto vērtību un atbilst klienta vajadzībām) uzdevumu – *“veicināt meža nozares eksporta vērtības pieaugumu”, “sekmēt Latvijas koksnes produktu piegāžu ķēžu konkurētspēju”, “pilnveidot sociālo garantiju nodrošinājumu un darba drošību meža nozarē strādājošajiem” un “uzlabot uzņēmējdarbības vidi un mazināt administratīvo slogu, tai skaitā ieviešot IT risinājumus”* – izpildi.²⁷⁴

²⁷⁴ Zemkopības ministrija – Meža nozares attīstības pamatnostādņu sabiedriskā apspriešana: [Saite](#)

A. Pielikums – Tiešās bruto pievienotās vērtības aplēses metodoloģija

Ņemot vērā, ka oficiāla statistika par meža apsaimniekošanas, koksnes mehāniskās apstrādes, koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoru (un, tādējādi, meža nozares) radīto tiešo bruto pievienoto vērtību 2024. gadā nav publiski pieejama, kā arī uz meža nozarē 2024. gadā iesniegtajiem uzņēmumu gada pārskatiem balstīts aprēķins neatspoguļo pilnu nozares radīto tiešo bruto pievienoto vērtību, veikta 2024. gada meža nozares tiešās bruto pievienotās vērtības aplēse, balstoties uz nozares sektoru tiešo bruto pievienoto vērtību 2023. gadā:

- Meža nozares tiešā bruto pievienotā vērtība 2023. gadā bija 2 222,0 milj. EUR, ko veidoja 936,5 milj. EUR meža apsaimniekošanā, 1 139,2 milj. EUR koksnes mehāniskajā apstrādē, 51,8 milj. EUR koksnes ķīmiskajā apstrādē un 169,2 milj. EUR mēbeļu ražošanā.²⁷⁵ Papildus, zināms, ka meža apsaimniekošanas sektora tiešā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā bija 954,3 milj. EUR, savukārt pārējo sektoru dati par 2024. gadu nav pieejami;²⁷⁶
- Ņemot vērā, ka oficiāla statistika par bruto pievienoto vērtību NACE klasifikācijas burtu līmenī ir pieejama par 2023. gadu, šīs vērtības izmantotas, lai aplēstu potenciālās meža nozares sektoru tendences no 2023. līdz 2024. gadam. To atbilstību tendenču noteikšanai pamato augstais ilgtermiņa korelācijas līmenis starp meža nozares sektoru un attiecīgo NACE klasifikācijas burtu līmeņa nozaru tiešo bruto pievienoto vērtību. No 2000. līdz 2023. gadam A02 un A tiešās bruto pievienotās vērtības korelācija bija 0,97, C16 un C bija 0,97, C17 un C bija 0,93, un C31 un C bija 0,94;
- NACE klasifikācijas C nozares, kas, citu starpā, ietver koksnes mehānisko apstrādi, koksnes ķīmisko apstrādi un mēbeļu ražošanu, tiešā bruto pievienotā vērtība no 2023. līdz 2024. gadam samazinājās par 156,8 milj. EUR;
- Lai aplēstu katra meža nozares sektora radīto tiešo bruto pievienoto vērtību 2024. gadā, aprēķināts katra sektora 2019. līdz 2023. gada vidējais tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no attiecīgās NACE klasifikācijas burtu līmeņa nozares, lai samazinātu īstermiņa tendenču ietekmi. Koksnes mehāniskās apstrādes sektora radītās tiešās bruto pievienotās vērtības īpatsvars no C nozares tiešās bruto pievienotās vērtības bija 25,5%, koksnes ķīmiskās apstrādes no C nozares bija 1,2% un mēbeļu ražošanas no C nozares bija 4,1%;
- Ņemot vērā augstāk norādīto saistību starp nozaru un sektoru tiešo bruto pievienoto vērtību, kā arī aprēķinātos īpatsvarus, lēšams, ka koksnes mehāniskās apstrādes sektora 2024. gada tiešā bruto pievienotā vērtība bija 1 018,2 milj. EUR (25,5% no C nozares 3 991,4 milj. EUR), koksnes ķīmiskās apstrādes sektora 2024. gada tiešā bruto pievienotā vērtība bija 46,7 milj. EUR (1,2% no C nozares 3 991,4 milj. EUR) un mēbeļu ražošanas sektora 2024. gada tiešā bruto pievienotā vērtība bija 165,2 milj. EUR (4,1% no C nozares 3 991,4 milj. EUR);

²⁷⁵ Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#)

²⁷⁶ Oficiālās statistikas portāls – Nacionālo kontu agregāti pa darbības veidiem (NACE 2. red.) (tūkst. eiro) 1995 - 2023: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

- Lai nodrošinātu bruto pievienotās vērtības aplēšu atbilstību reģionos faktiski veiktajai darbībai, 2024. gada aplēses reģionu dalījumā pielāgotas atbilstoši bruto pievienotās vērtības sadalījumam pēc vietējā darbības veida vienībām. 2022. gada vietējā darbības veida vienību tiešās bruto pievienotās vērtības sektoru īpatsvars piemērots aplēstajai 2024. gada tiešajai bruto pievienotajai vērtībai meža nozares sektoros;²⁷⁷

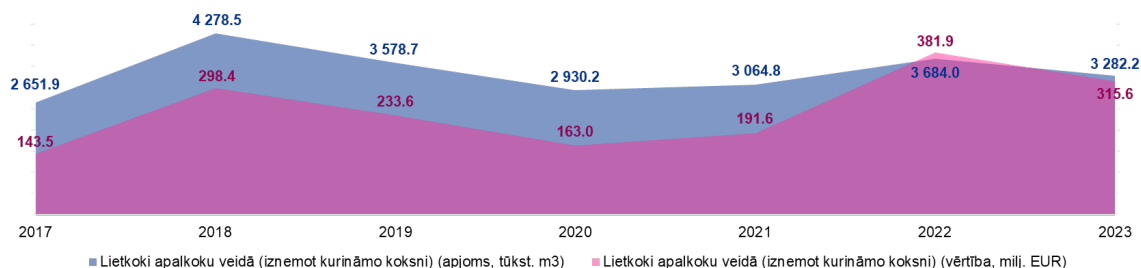
Aplēse veikta, balstoties uz Lursoft IT sniegto informāciju, Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#) un Oficiālās statistikas portāls – Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto un darbvietu skaits, radītā bruto pievienotā vērtība un izlaides vērtība pēc NACE reģionos, novados, pilsētās, pagastos (atbilstoši robežām 2025. gada sākumā), apkaimes un blīvi apdzīvotas teritorijas (eksperimentālā statistika) 2017 - 2022: [Saite](#).

Augstāk aprakstītā metodoloģija piemērota arī saistīto nozaru, kas ietver NACE klasifikācijas C20, D35, H49 un H52, 2024. gada tiešā bruto pievienotās vērtības aprēķinam, nosakot šo sektoru un attiecīgo nozaru (NACE klasifikācijas burtu līmeņa C, D un H) bruto pievienotās vērtības korelāciju un saistību, veicot uz 2023. gada tiešo bruto pievienoto vērtību balstītu aplēsi par 2024. gadu (izņemot enerģētikas nozari, kuras 2024. gada tiešās bruto pievienotās vērtības dati bija pieejami).

²⁷⁷ Oficiālās statistikas portāls – Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto un darbvietu skaits, radītā bruto pievienotā vērtība un izlaides vērtība pēc NACE reģionos, novados, pilsētās, pagastos (atbilstoši robežām 2025. gada sākumā), apkaimes un blīvi apdzīvotas teritorijas (eksperimentālā statistika) 2017 - 2022: [Saite](#)

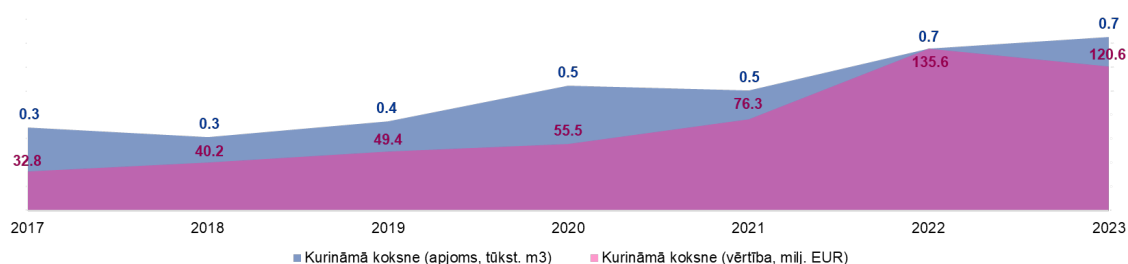
B. Pielikums – Koksnes produktu eksporta apjomi un vērtības

Attēls: Lietkoku apaļkoku veidā (izņemot kurināmo koksni) eksporta apjoms (tūkst. m³) un vērtības (milj. EUR) Latvijā 2017.-2023. gadā



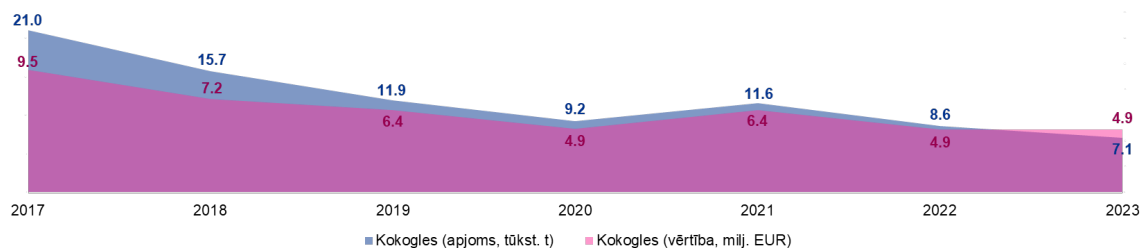
Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu eksporta un importa vērtība (tūkst. eiro) 2017 - 2023: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu ražošanas, eksporta un importa apjomi 2017 - 2023: [Saite](#)

Attēls: Kurināmās koksnes eksporta apjoms (tūkst. m³) un vērtības (milj. EUR) Latvijā 2017.-2023. gadā



Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu eksporta un importa vērtība (tūkst. eiro) 2017 - 2023: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu ražošanas, eksporta un importa apjomi 2017 - 2023: [Saite](#)

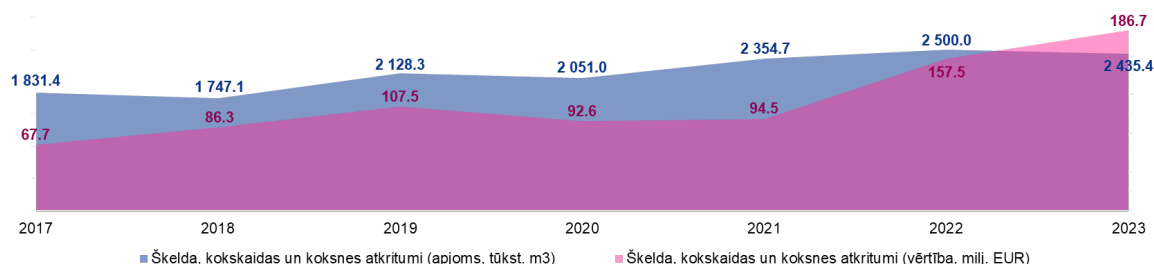
Attēls: Kokogļu eksporta apjoms (tūkst. t) un vērtības (milj. EUR) Latvijā 2017.-2023. gadā



Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu eksporta un importa vērtība (tūkst. eiro) 2017 - 2023: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu ražošanas, eksporta un importa apjomi 2017 - 2023: [Saite](#)

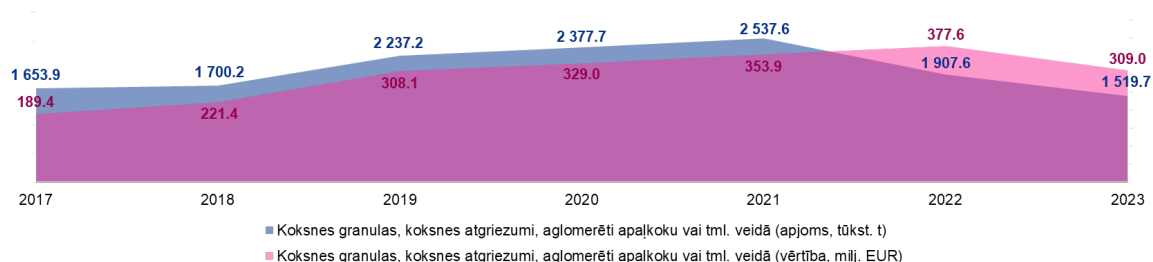
AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

Attēls: Šķeldas, kokskaidas un koksnes atkritumu eksporta apjoms (tūkst. m³) un vērtības (milj. EUR) Latvijā 2017.-2023. gadā



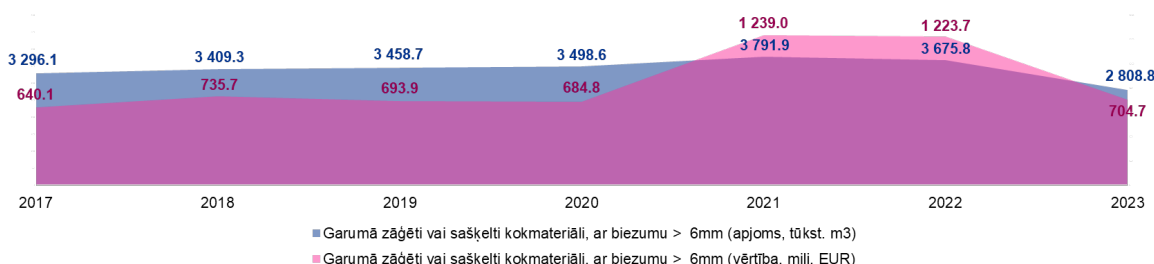
Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu eksporta un importa vērtība (tūkst. eiro) 2017 - 2023: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu ražošanas, eksporta un importa apjomi 2017 - 2023: [Saite](#)

Attēls: Koksnes granulu, koksnes atgriezum, aglomerētu apaļkoku vai tml. veidā eksporta apjoms (tūkst. t) un vērtības (milj. EUR) Latvijā 2017.-2023. gadā



Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu eksporta un importa vērtība (tūkst. eiro) 2017 - 2023: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu ražošanas, eksporta un importa apjomi 2017 - 2023: [Saite](#)

Attēls: Garumā zāģētu vai sašķeltu kokmateriālu, ar biezumu > 6mm eksporta apjoms (tūkst. m³) un vērtības (milj. EUR) Latvijā 2017.-2023. gadā



Avoti: KPMG izstrādāts attēls; Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu eksporta un importa vērtība (tūkst. eiro) 2017 - 2023: [Saite](#); Oficiālās statistikas portāls – Koksnes produktu ražošanas, eksporta un importa apjomi 2017 - 2023: [Saite](#)

C. Pielikums – Meža nozares un tās sektoru tiešā bruto pievienotā vērtība un uzņēmumu un darbvieta skaits Latvijas statistiskajos reģionos

Tabula: Meža nozares un tās sektoru tiešā bruto pievienotā vērtība un uzņēmumu un darbvieta skaits Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā

Meža nozares sektors	Uzņēmumu skaits	Darbvieta skaits	Bruto pievienotā vērtība	Bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu	Bruto pievienotā vērtība uz darbvieta
Rīgas statistiskais reģions					
Meža apsaimniekošana (A02)	386	1 536	€247 298 048,4	€640 668,5	€161 021,2
Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	484	5 485	€401 612 584,3	€829 778,1	€73 217,7
Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)	68	932	€37 783 459,0	€555 639,1	€40 531,9
Mēbeļu ražošana (C31)	479	2 976	€83 360 771,4	€174 030,8	€28 013,3
Meža nozare	1 417	10 929	€770 054 863,1	€543 440,3	€70 460,1
Vidzemes statistiskais reģions					
Meža apsaimniekošana (A02)	832	3 547	€235 550 769,6	€283 113,9	€66 406,0
Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	436	5 930	€215 930 965,1	€495 254,5	€36 411,7
Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)	15	123	€2 037 508,9	€135 833,9	€16 608,3
Mēbeļu ražošana (C31)	129	1 078	€35 591 603,3	€275 903,9	€33 011,0
Meža nozare	1 412	10 678	€489 110 846,9	€346 395,8	€45 804,4
Kurzemes statistiskais reģions					
Meža apsaimniekošana (A02)	501	3 061	€229 848 299,4	€458 779,0	€75 101,0
Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	281	3 504	€162 495 549,1	€578 276,0	€46 378,6
Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)	11	183	€3 993 543,1	€363 049,4	€21 861,2
Mēbeļu ražošana (C31)	93	936	€31 285 712,9	€336 405,5	€33 421,0
Meža nozare	886	7 683	€427 623 104,5	€482 644,6	€55 658,4
Zemgales statistiskais reģions					
Meža apsaimniekošana (A02)	303	1 590	€144 568 861,5	€477 125,0	€90 898,2
Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	205	4 129	€170 584 282,7	€832 118,5	€41 314,0

Meža nozares sektors	Uzņēmumu skaits	Darbvietu skaits	Bruto pievienotā vērtība	Bruto pievienotā vērtība uz uzņēmumu	Bruto pievienotā vērtība uz darbvietu
Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)	10	152	€2 247 334,5	€224 733,5	€14 762,7
Mēbeļu ražošana (C31)	152	563	€11 643 748,4	€76 603,6	€20 674,7
Meža nozare	670	6 435	€329 044 227,2	€491 110,8	€51 134,8
Latgales statistiskais reģions					
Meža apsaimniekošana (A02)	338	1 645	€97 021 021,0	€287 044,4	€58 976,3
Koksnes mehāniskā apstrāde (C16)	186	2 192	€67 606 674,0	€363 476,7	€30 844,0
Koksnes ķīmiskā apstrāde (C17)	6	75	€595 692,4	€99 282,1	€7 919,3
Mēbeļu ražošana (C31)	62	248	€3 344 046,8	€53 936,2	€13 496,7
Meža nozare	592	4 160	€168 567 434,2	€284 742,3	€40 521,3

Avoti: Lursoft IT sniegtā informācija; Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 – 2024: [Saite](#)

D. Pielikums – Netiešās un saistītās ietekmes aprēķina metodoloģija

Netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības aprēķina metodoloģija

Meža nozares un tās sektoru radītās netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības aprēķins veikts, galvenokārt, balstoties uz ielaides-izlaides tabulu aprēķinu metodoloģijā pielietotās Leontjeva inversās matricas²⁷⁸ un kā pamatu izmantojot Sociālekonomiskās analīzes 1. un 2. posma pārskata daļā aplēsto meža nozares tiešo bruto pievienoto vērtību, Oficiālās statistikas portāla piedāvājuma tabulu bāzes cenās par 2022. gadu (turpmāk – IKI010)²⁷⁹ un Oficiālās statistikas portāla izlietojuma tabulu pircēju cenās par 2022. gadu (turpmāk – IKI020).²⁸⁰ Aprēķins balstās uz meža nozares starppatēriņu – citu nozaru piegādātajiem produktiem un pakalpojumiem meža nozarei, kas ir vispārpieņemta prakse.²⁸¹

Kā norādīts Sociālekonomiskās analīzes 1. un 2. posma pārskata daļā, tiešā bruto pievienotā vērtība tiek aprēķināta pēc sekojošās formulas:

$$\text{Uzņēmuma tiešā pievienotā vērtība} = \text{Izlaide} - \text{Starppatēriņš}$$

, kur:

$$\begin{aligned} \text{Izlaide} &= \text{Apgrozījums} \\ &+ \text{Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas} \\ &+ \text{Pārējie ieņēmumi} \end{aligned}$$

$$\text{Starppatēriņš} = \text{Ražošanas pašizmaksa} + \text{Pārējās izmaksas}$$

Aprēķina ietvaros veikti šādi soļi, lai iegūtu netiešo un saistīto bruto pievienoto vērtību Latvijā un ārzemēs, Latvijā, reģionu dalījumā un LVM 2024. gadā (A1. Attēlā ievietots vizuāls piemērs no veiktā netiešās bruto pievienotās vērtības aprēķina):

- Ņemot vērā, ka IKI020 tabula atspoguļo produktu pret nozaru matricu, taču analīzei ir nepieciešama nozaru pret nozaru matrica, tika noteikti ražotāju īpatsvari produktos, dalot katra produkta izlietojumu nozarēs no IKI020 tabulas ar produkta piedāvājuma summu no IKI010 tabulas. Reizinot IKI020 produktu starppatēriņu ar iegūtajiem produktu ražotāju īpatsvaram, tika iegūta nozaru pret nozaru starppatēriņa matrica (skatīt A1. Attēla 2. soli);
- Balstoties uz katras nozares izlaidi un tiešo bruto pievienoto vērtību IKI020 tabulā, tika aprēķināts katras nozares bruto pievienotās vērtības koeficients (nozares bruto

²⁷⁸ Eurostat – Methodology - ESA supply, use and input-output tables: [Saite](#)

²⁷⁹ Oficiālās statistikas portāls – Piedāvājuma tabula bāzes cenās, ieskaitot pārveidošanu pircēju cenās (faktiskajās cenās, milj. eiro) 2010 - 2022: [Saite](#)

²⁸⁰ Oficiālās statistikas portāls – Izlietojuma tabula pircēju cenās (faktiskajās cenās, milj. eiro) 2010 - 2022: [Saite](#)

²⁸¹ Eurostat – Methodology - ESA supply, use and input-output tables: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

pievienotā vērtība dalīta ar izlaidi) un atalgojuma koeficients (nozares atalgojums dalīts ar izlaidi) (skatīt A1. Attēla 1. soli);

- Lai noteiktu katras nozares 1 EUR izlaides radīšanai nepieciešamā pirmās kārtas starppatēriņa katrā nozarē koeficientu A , tika dalīts katras nozares starppatēriņš katrā nozarē ar nozares izlaidi (skatīt A1. Attēla 3. soli);
- Lai iekļautu arī otrās un tālāku kārtu starppatēriņu, tika izveidota Ļeontjeva inversā matrica: $L = (I - A)^{-1}$, kur I matricā ir 1 vienādām nozarēm (piemēram, C20 pret C20) un 0 citur, tādējādi veidojot nozaru tiešo starppatēriņu un bruto pievienoto vērtību, A ir iepriekš noteiktie pirmās kārtas ietekmes koeficienti un L apzīmē pašu Ļeontjeva inverso matricu. Ļeontjeva inversās matricas mērķis ir noteikt koeficientus, kuri norāda uz sākotnēja ražošanas pieauguma kādā nozarē secīgo ietekmi uz starppatēriņu citās nozarēs²⁸² (skatīt A1. Attēla 4. un 5. soli);
- Tika noteikts katra produkta kopējais tiešais starppatēriņš no IKI020 tabulas, atsevišķi izceļot katra meža nozares sektora produktu kopējo tiešo starppatēriņu (kur kolonnā norādīts katra meža nozares sektora starppatēriņš un citur 0) (skatīt A1. Attēla 6. soli);
- Izmantojot Ļeontjeva inversajā matricā noteiktos nozaru starppatēriņa koeficientus, tika noteikta katras nozares kopējā nepieciešamā izlaide, lai nodrošinātu meža nozares sektoru tiešo starppatēriņu. Aprēķins veikts, reizinot matricu ar meža nozares sektoru kopējo tiešo starppatēriņu (skatīt A1. Attēla 7. soli);
- Aprēķinātajai nozaru izlaidei piemērots iepriekš aprēķinātie bruto pievienotās vērtības koeficienti (bruto pievienotā vērtība pret izlaidi), tādējādi iegūstot 2022. gada netiešo bruto pievienoto vērtību pircēju cenās, kas nozarēs radīta, lai nodrošinātu meža nozares sektoru tiešo starppatēriņu (skatīt A1. Attēla 8. soli);
- Lai noteiktu saistīto ietekmi, katras nozares atalgojuma koeficients reizināts ar iepriekš noteikti nepieciešamo izlaidi katra meža nozares sektora starppatēriņa sasniegšanai. Meža nozares sektoru nozarēs radītā atalgojuma summa, piemērojot tai mājssaimniecību patēriņa daļas no ienākumiem koeficientu (kas tika noteikts 72,57% apmērā), tika izdalīta starp nozarēm, balstoties uz to īpatsvaru mājssaimniecību gala patēriņā. Tam piemēroti nozaru bruto pievienotās vērtības koeficienti, iegūstot 2022. gada saistīto bruto pievienoto vērtību pircēju cenās;
- Ņemot vērā, ka IKI020 norādītais starppatēriņš ir pircēju cenās, bet bruto pievienotā vērtība tiek uzskaitīta bāzes cenās, iegūtajām netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības apjomi koriģēti, vadoties pēc Oficiālās statistikas portāla norādītās meža nozares sektoru tiešās bruto pievienotās vērtības. Noteikta aprēķina ietvaros iegūta meža nozares sektoru tiešā bruto pievienotā vērtība un, izdalot faktisko tiešo bruto pievienoto vērtību ar aprēķinātajām vērtībām, iegūtie koeficienti piemēroti aprēķinātajām vērtībām, tādējādi iegūstot bruto pievienoto vērtību bāzes cenās (skatīt A1. Attēla 9. soli);

²⁸² Eustat – Leontief Inverse Matrix: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

- Tā kā izlietojuma un piedāvājuma tabulās mēbeļu ražošanas sektora vērtības tiek norādītas tikai kopā ar C32 sektoru, aprēķinos iegūtajām C31 un C32 kombinētajām vērtībām piemēroti 73,22% (kas balstās uz mēbeļu ražošanas 2022. gada tiešo bruto pievienoto vērtību dalījumā pret C31 un C32 apvienoto tiešo bruto pievienoto vērtību), lai atdalītu mēbeļu ražošanas sektora daļu (skatīt A1. Attēla 9. soli);
- Ņemot vērā, ka IKI020 dati attiecas uz 2022. gadu, katra sektora iegūtajai tiešajai, netiešajai un saistītajai bruto pievienotajai vērtībai piemērota attiecīgā sektora procentuālā tiešās bruto pievienotās vērtības izaugsme 2023. un 2024. gadā (skatīt A1. Attēla 10. soli);
- Ņemot vērā, ka IKI020 tabulas starppatēriņš ietver gan Latvijas, gan importa preces un pakalpojumus, aprēķināta netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība valsts mērogā. Izmantojot simetrisko ielaides-izlaides tabulu bāzes cenās par 2020. un 2015. gadu,²⁸³ noteikts katra produkta iekšzemes īpatsvars no kopējā iekšzemes un importa patēriņa, 2020. un 2015. gada svērtos īpatsvarus (izmantotas gan 2020., gan 2015. gada vērtības 2020. gadā netradicionālo tirgus apstākļu dēļ vairākās nozarēs, kas ierobežojusi importa preču un pakalpojumu pieejamību (2020. gadam piemērojot 75% svaru un 2015. gadam 25% svaru)) piemērojot aprēķinātajai netiešajai un saistītajai bruto pievienotajai vērtībai. Veikta diferenciācija starp netiešajai un saistītajai ietekmei piemērojamajiem īpatsvariem, netiešās ietekmes īpatsvaru aprēķinā izmantojot produktu kopējā starppatēriņa iekšzemes īpatsvaru un saistītajai ietekmei izmantojot gala patēriņa īpatsvaru;
- Reģionu sadalījuma noteikšanai izmantota meža nozares sektoru reģionos radītās tiešās bruto pievienotās vērtības sadalījuma un nozaru reģionos radītās tiešās bruto pievienotās vērtības sadalījuma vidējā vērtība;
- LVM 2024. gada netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības aprēķinam pielietota līdzīga metodoloģija, kā pamatu izmantojot meža apsaimniekošanas sektoru un sektora kopējā starppatēriņa vietā izmantojot LVM 2024. gada starppatēriņu²⁸⁴ un nepiemērojot pārrēķinam uz 2024. gadu nepieciešamās korekcijas.

²⁸³ Oficiālās statistikas portāls – Simetriskā ielaides-izlaides tabula bāzes cenās (produkts pret produktu) (faktiskajās cenās, milj. eiro) 2010 - 2020: [Saite](#)

²⁸⁴ Latvijas valsts meži – LVM Ilgtspējas ziņojums par 2024. gadu: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

A1. Attēls: Meža nozares radītās netiešās bruto pievienotās vērtības Latvijā un ārzemēs aplēses metodoloģijas piemērs (piemērs ietver augkopības un lopkopības, medniecības un saistīto palīgdarbību (A01) un meža apsaimniekošanas (A02) sektorus)

	A01	A02	Citas nozares	Kopā	Mājsaimniecību gala patēriņš	Cits gala patēriņš	Cits patēriņš	Gala izlietojums pircēju cenās	Izlietojums pircēju cenās
CPA_A01	459.3	0.3	776.2	1235.8	861.1	0.3	1869.6	2731.0	3966.8
CPA_A02	12.9	1019.8	1143.3	2176.0	183.2	16.3	425.0	624.6	2800.6
Citas preces	1112.2	389.6	36459.8	37961.6	20107.4	8057.9	33661.5	61826.8	99788.4
Kopējais starppatēriņš pircēju cenās	1584.4	1409.7	38379.3	41373.4	21151.7	8074.5	35956.1	65182.4	106555.8
Darba ņēmēju atalgojums	266.1	256.6	17349.5	17872.2					
Citi ražošanas nodokļi minus citas ražošanas subsīdijas	-334.3	16.6	69.8	-247.9					
Pamatkapitāla patēriņš	300.4	128.4	6016.0	6444.8					
Ienesa un iauktais ienākums	669.4	461.2	6332.5	7463.1					
Bruto pievienotā vērtība	901.6	862.9	29767.8	31532.3					
Izlaide	2486.0	2272.7	68147.1	72905.8					

1. Pievienotās vērtības koeficients	0.36	0.38	0.44
Atalgojuma koeficients	0.11	0.11	0.25

2.	A01	A02	Citas nozares
A01	446.5	0.4	796.3
A02	12.6	968.7	1123.5
Citas nozares	1125.3	440.6	36548.9

3.	A01	A02	Citas nozares (vidēji)
A01	0.1796	0.0002	0.0070
A02	0.0051	0.4262	0.0056
Citas nozares (vidēji)	0.0074	0.1939	0.0087

4.	A01	A02	Citas nozares
A01	0.8204	-0.0002	N/A
A02	-0.0051	0.5738	N/A
Citas nozares	N/A	N/A	N/A

5.	A01	A02	Citas nozares
A01	1.3288	0.0181	N/A
A02	0.0336	1.8049	N/A
Citas nozares	N/A	N/A	N/A

6.	Kopējais starppatēriņš pircēju cenās			
	A02	C16	C17	C31_32
A01	0.0	0.0	0.0	0.0
A02	1409.7	0.0	0.0	0.0
Citas nozares	0.0	0.0	0.0	0.0
C16	0.0	3143.9	0.0	0.0
C17	0.0	0.0	140.9	0.0
Citas nozares	0.0	0.0	0.0	0.0
C31_32	0.0	0.0	0.0	437.0
Citas nozares	0.0	0.0	0.0	0.0

7.	Izlaide			
	A02	C16	C17	C31_32
A01	25.6	99.4	5.7	17.4
A02	2544.5	N/A	N/A	N/A
Citas nozares	1070.7	3517.5	174.0	619.2

8.	Netiešā pievienotā vērtība (2022; Latvijā un ārzemēs; pircēju cenās)			
	A02	C16	C17	C31_32
	9.3	36.0	2.1	6.3
	966.1 (tiešā)	N/A	N/A	N/A
	375.2	1148.8	58.1	198.6

9.	Netiešā pievienotā vērtība (2022; Latvijā un ārzemēs; bāzes cenās)			
	A02	C16	C17	C31
	8.3	33.7	1.3	6.4
	864.4 (tiešā)	N/A	N/A	N/A
	335.7	1073.7	35.6	200.8

10.	Netiešā pievienotā vērtība (2024; Latvijā un ārzemēs; bāzes cenās)			
	A02	C16	C17	C31
	9.2	30.1	1.3	6.1
	954.3 (tiešā)	N/A	N/A	N/A
	370.6	959.8	35.6	193.0

Avoti: KPMG izstrādāts attēls, balstoties uz D. Pielikumā norādīto metodoloģiju

2024. gada meža nozares starppatēriņa aprēķina metodoloģija

Meža nozares 2024. gada starppatēriņa (no citām nozarēm iegādātās preces un pakalpojumi) aprēķins balstīts uz IKI020 tabulas datiem un iepriekš aprēķinātajiem iekšzemes īpatsvara koeficientiem. Aprēķina ietvaros veikti sekojošie soļi:

- Meža nozares sektoru 2022. gada starppatēriņa datiem piemērota nozares sektoru 2022. līdz 2024. gada procentuālā izaugsme, iegūstot 2024. gada starppatēriņa aplēses;
- 2024. gada starppatēriņa aplēsēm piemēroti iepriekš noteiktie uz starppatēriņu balstītie nozaru iekšzemes īpatsvara koeficienti, iegūstot meža nozares iegādātās preces un pakalpojumus no citām nozarēm Latvijā 2024. gadā.

Meža nozares 2024. gadā pārdoto preču un pakalpojumu citām nozarēm vērtības noteiktas, Latvijas Kokrūpniecības federācijas datiem par 10 nozarēm ar augstāko iegādāto preču un pakalpojumu vērtību 2022. gadā piemērojot meža nozares bruto pievienotās vērtības 2022. līdz 2024. gada procentuālās izmaiņas, iegūstot 2024. gada vērtību aplēses.

Netiešo un saistīto valsts budžetā iemaksāto nodokļu aprēķina metodoloģija

Meža nozares valsts budžetā iemaksāto netiešo un saistīto nodokļu aprēķins balstīts uz iepriekš aprēķināto bruto pievienotās vērtības ietekmi, Oficiālās statistikas portāla datiem par nozaru tiešo bruto pievienoto vērtību 2022. gadā²⁸⁵ un VID datiem par nozaru kopējiem maksājumiem valsts budžetā 2022. gadā.²⁸⁶ Aprēķina ietvaros veikti sekojošie soļi:

- Izmantojot datus par nozaru 2022. gadā radīto tiešo bruto pievienoto vērtību un kopējiem maksājumiem valsts budžetā, noteikts katras nozares uz 1 EUR radītās tiešās bruto pievienotās vērtības iemaksāto tiešo nodokļu apjoms EUR;
- Aprēķinātie iemaksāto nodokļu uz bruto pievienoto vērtību koeficienti piemēroti iepriekš aprēķinātajai meža nozares radītajai netiešajai un saistītajai bruto pievienotajai vērtībai nozarēs 2024. gadā, iegūstot valsts budžetā iemaksātos netiešos un saistītos nodokļus 2024. gadā.

Netiešo un saistīto darbvietu aprēķina metodoloģija

Meža nozares radīto netiešo un saistīto darbvietu aprēķins balstīts uz iepriekš aprēķināto bruto pievienotās vērtības ietekmi, Oficiālās statistikas portāla datiem par nozaru tiešo bruto pievienoto vērtību 2022. gadā, Oficiālās statistikas portāla datiem par aizņemtajām darbvietām pa darbības veidiem 2022. gadā un Oficiālās statistikas portāla datiem par

²⁸⁵ Oficiālās statistikas portāls – Bruto pievienotās vērtības sadalījums pa darbības veidiem (NACE 2. red.) 1995 - 2024: [Saite](#)

²⁸⁶ Valsts ieņēmumu dienests – VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2024: [Saite](#)

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

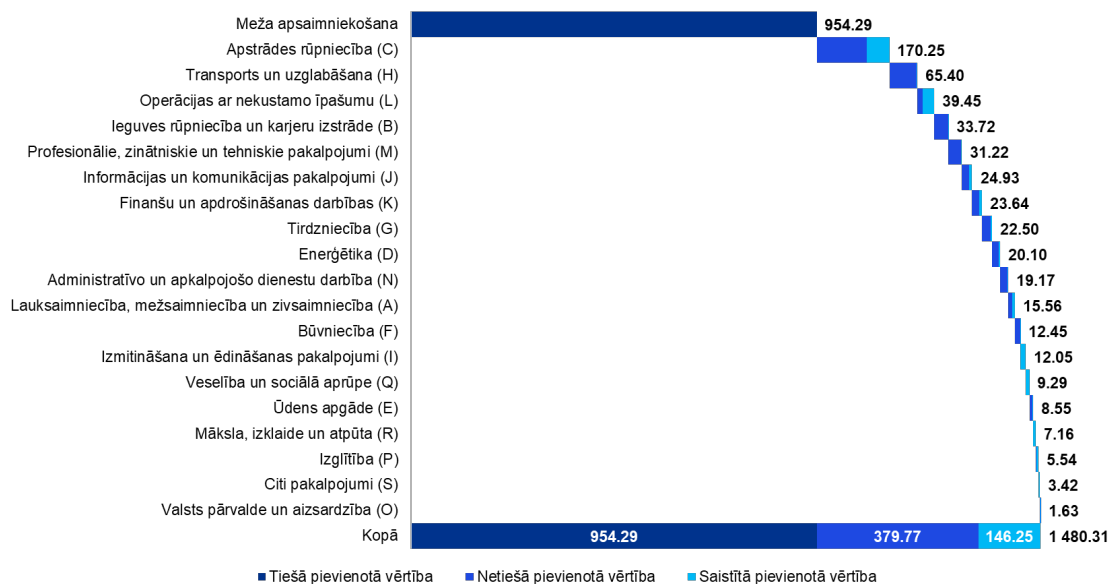
vietējā darbības veida darbvietu skaitu reģionos pēc nozares 2022. gadā.²⁸⁷ Aprēķina ietvaros veikti sekojošie soļi:

- Izmantojot datus par nozaru 2022. gadā radīto tiešo bruto pievienoto vērtību un aizņemto darbvietu skaitu, noteikta katras nozares uz 1 EUR radītās tiešās bruto pievienotās vērtības aizņemto tiešo darbvietu skaits;
- Aprēķinātie darbvietu uz 1 EUR bruto pievienotās vērtības koeficienti piemēroti iepriekš aprēķinātajai meža nozares radītajai netiešajai un saistītajai bruto pievienotajai vērtībai nozarēs 2024. gadā, iegūstot radītās netiešās un saistītās darbvietas 2024. gadā;
- Reģionu sadalījuma noteikšanai izmantota meža nozares sektoru reģionos radīto tiešo darbvietu sadalījuma un nozaru reģionos radīto darbvietu sadalījuma svērtā vērtība.

²⁸⁷ Oficiālās statistikas portāls – Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto un darbvietu skaits, radītā pievienotā un izlaides vērtība pēc NACE reģionos, novados, pilsētās, pagastos (atbilstoši robežām 2025. gada sākumā), apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās (eksperimentālā statistika) 2017 - 2022: [Saite](#)

E. Pielikums – Meža nozares sektoru radītā bruto pievienotā vērtība

Attēls: Latvijas meža apsaimniekošanas Latvijā un ārzemēs radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Attēls: Latvijas meža apsaimniekošanas Latvijā radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR

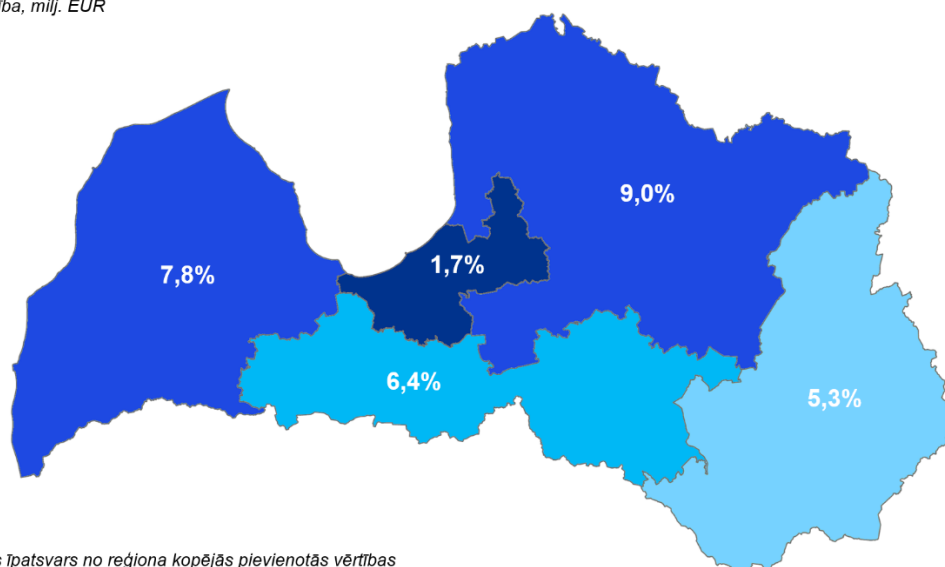


Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

Attēls: Latvijas meža apsaimniekošanas 2024. gadā radītās tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotā vērtības sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos, milj. EUR un % no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības

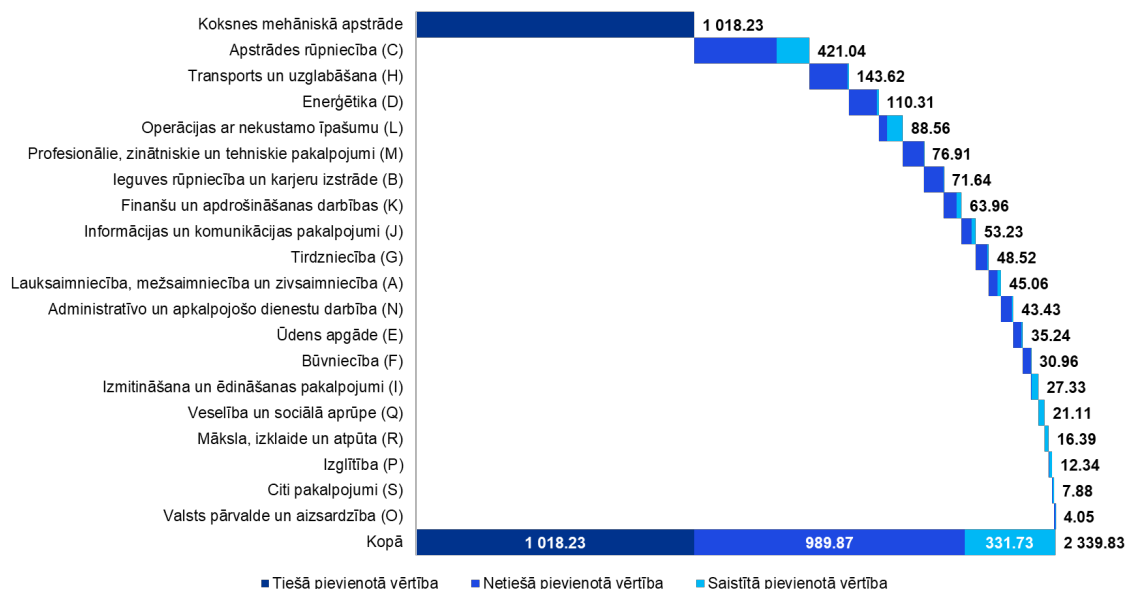
Bruto pievienotā vērtība, milj. EUR



% – sektora ietekmes īpatsvars no reģiona kopējās pievienotās vērtības

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

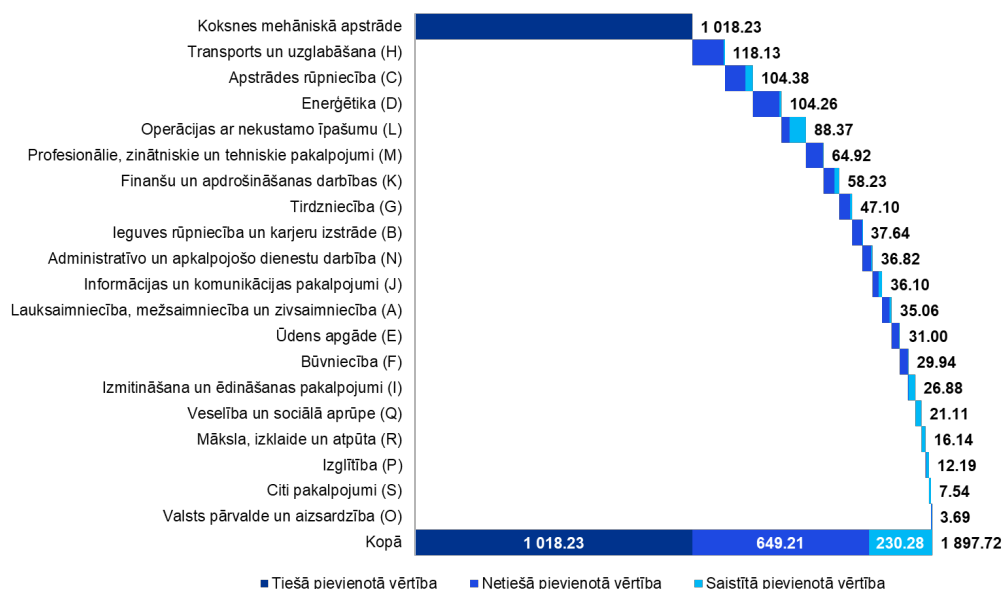
Attēls: Latvijas koksnes mehāniskās apstrādes Latvijā un ārvalstīs radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



* Ietver importēto starppatēriņa produkciju un/vai pakalpojumus, tādējādi atspoguļojot ietekmi arī uz ārvalstu nozarēm
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

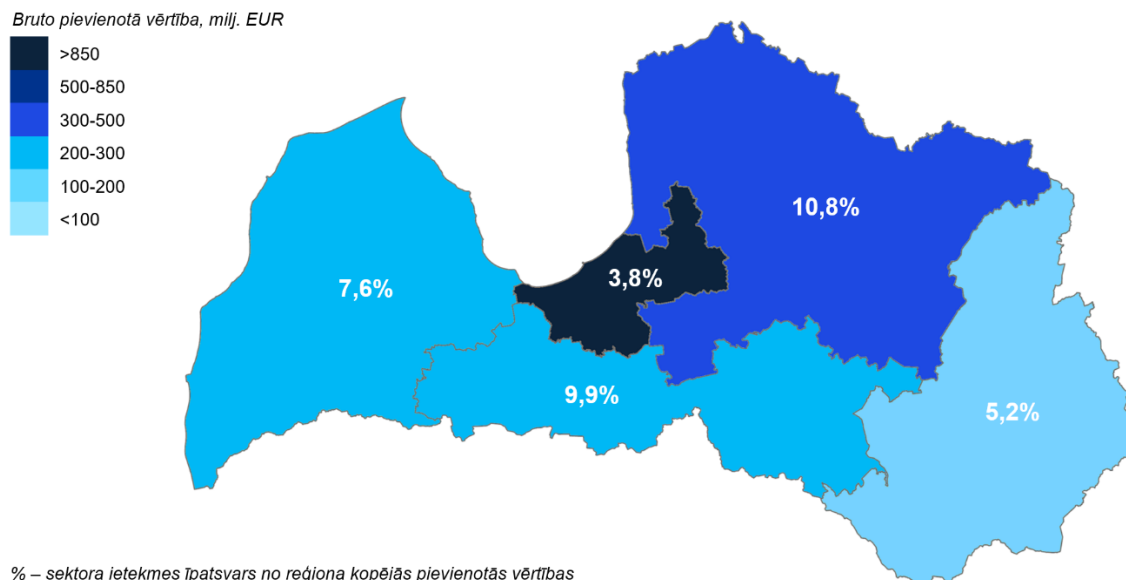
AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

Attēls: Latvijas koksnes mehāniskās apstrādes radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

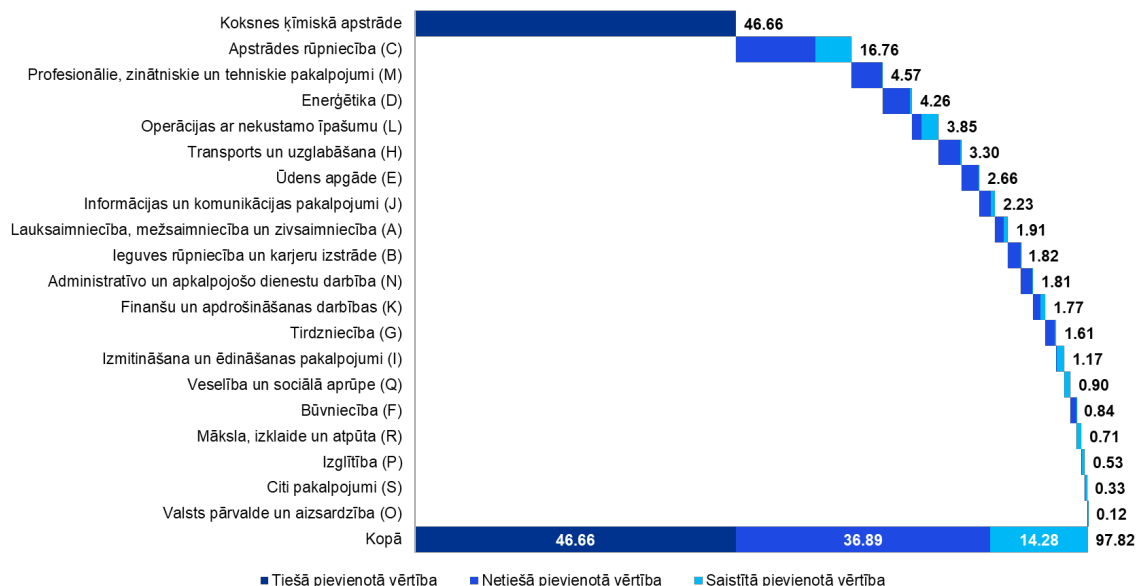
Attēls: Latvijas koksnes mehāniskās apstrādes 2024. gadā radītās tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos, milj. EUR un % no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

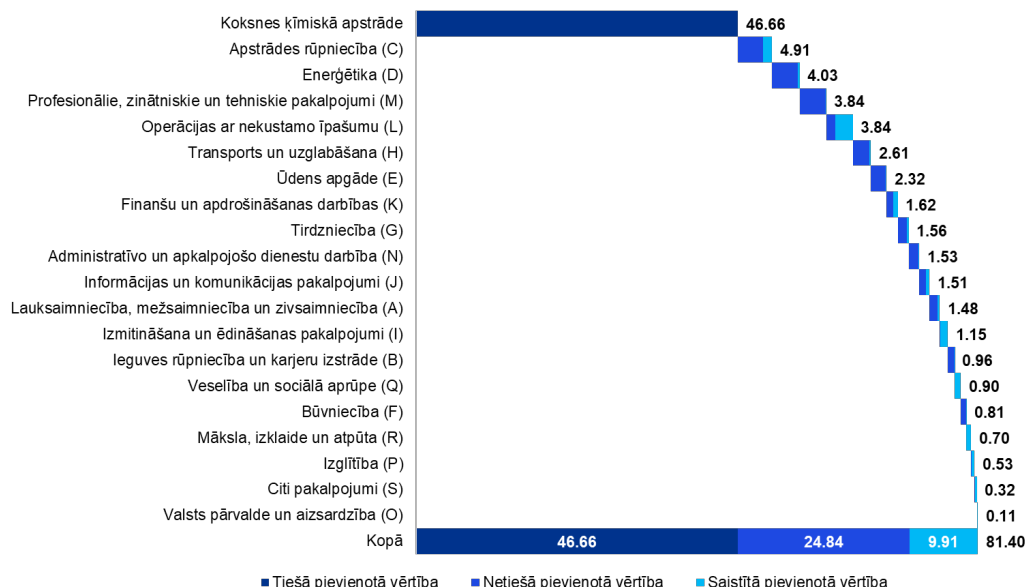
AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS “Latvijas valsts meži”
2026. gada februāris

Attēls: Latvijas koksnes ķīmiskās apstrādes Latvijā un ārzemēs radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

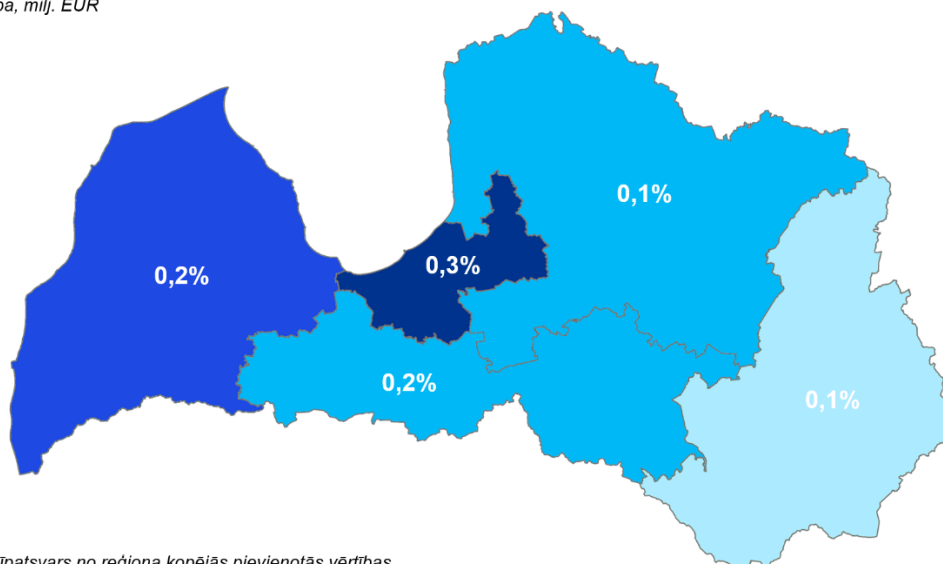
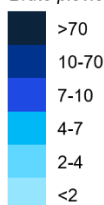
Attēls: Latvijas koksnes ķīmiskās apstrādes Latvijā radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Attēls: Latvijas koksnes ķīmiskās apstrādes 2024. gadā radītās tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotā vērtības sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos, milj. EUR un % no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības

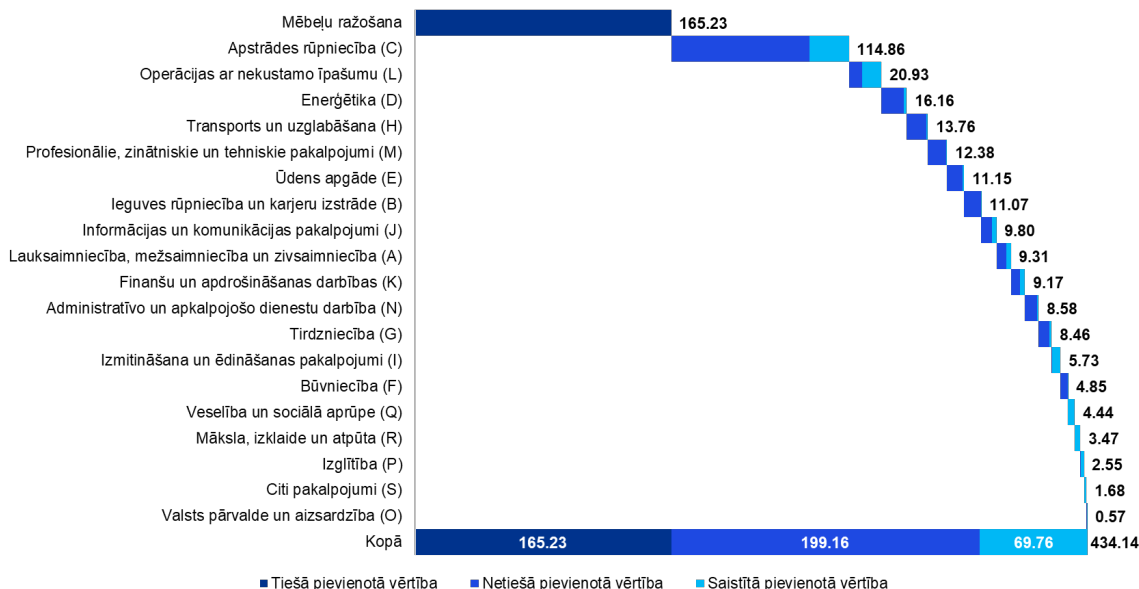
Bruto pievienotā vērtība, milj. EUR



% – sektora ietekmes īpatsvars no reģiona kopējās pievienotās vērtības

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

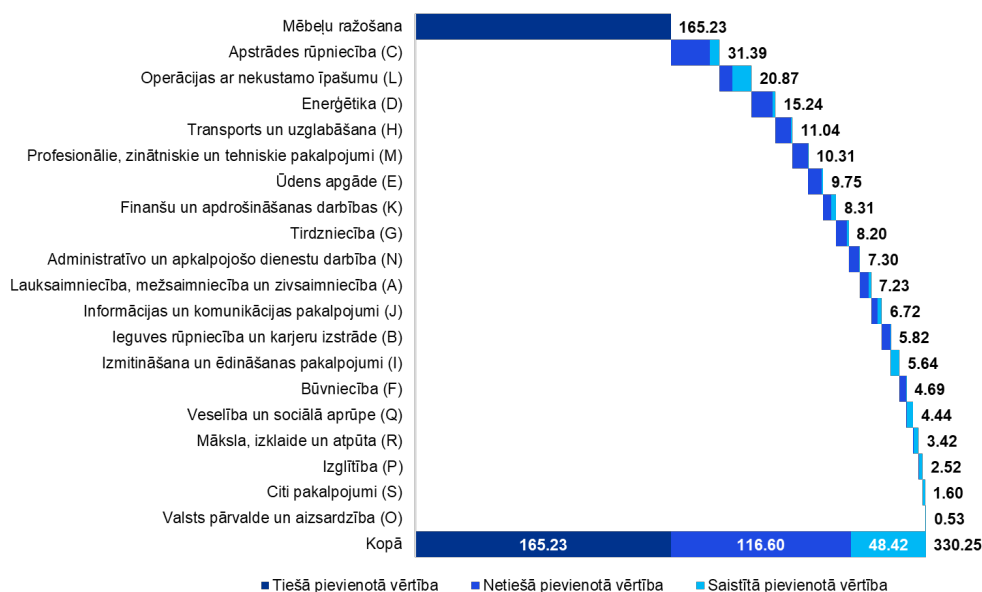
Attēls: Latvijas mēbeļu ražošanas Latvijā un ārzemēs radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

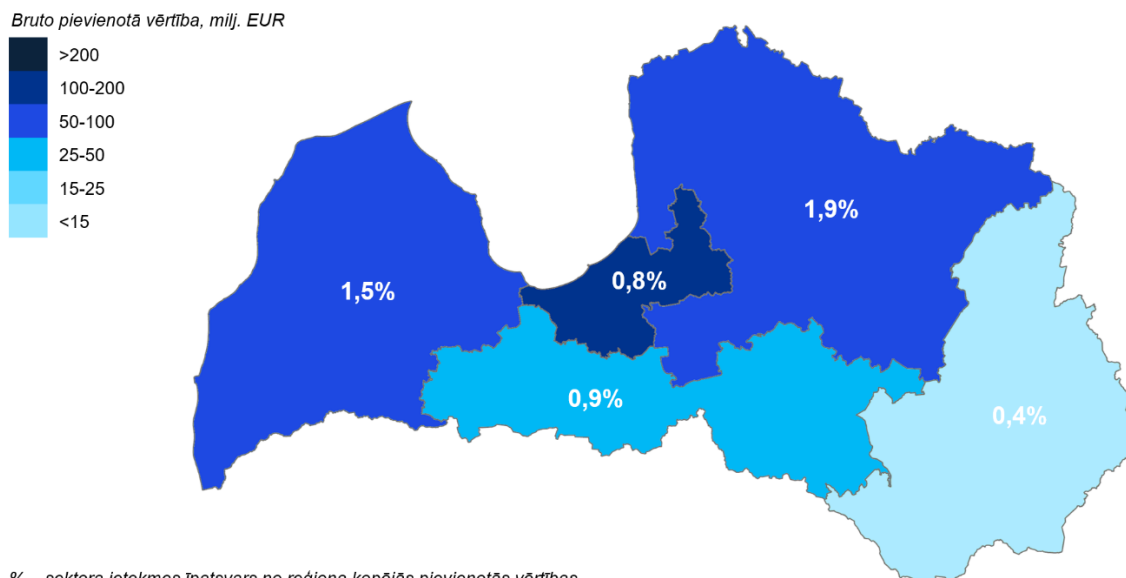
AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS "Latvijas valsts meži"
 2026. gada februāris

Attēls: Latvijas mēbeļu ražošanas Latvijā radītā tiešā, netiešā un saistītā bruto pievienotā vērtība 2024. gadā, milj. EUR



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Attēls: Latvijas mēbeļu ražošanas 2024. gadā radītās tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos, milj. EUR un % no reģiona kopējās bruto pievienotās vērtības



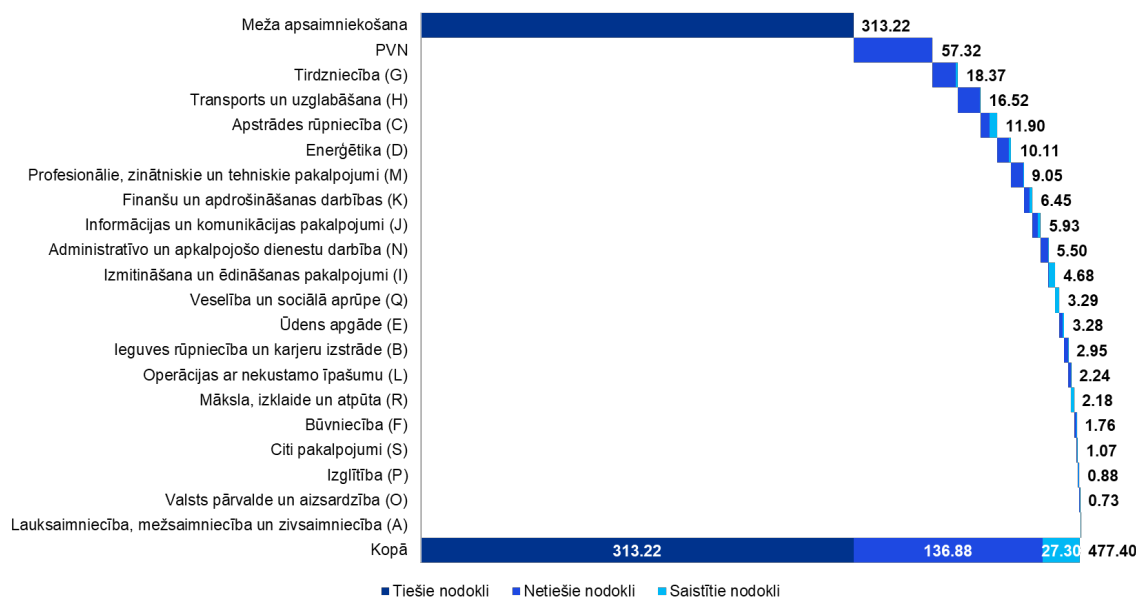
% – sektora ietekmes īpatsvars no reģiona kopējās pievienotās vērtības

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS “Latvijas valsts meži”
2026. gada februāris

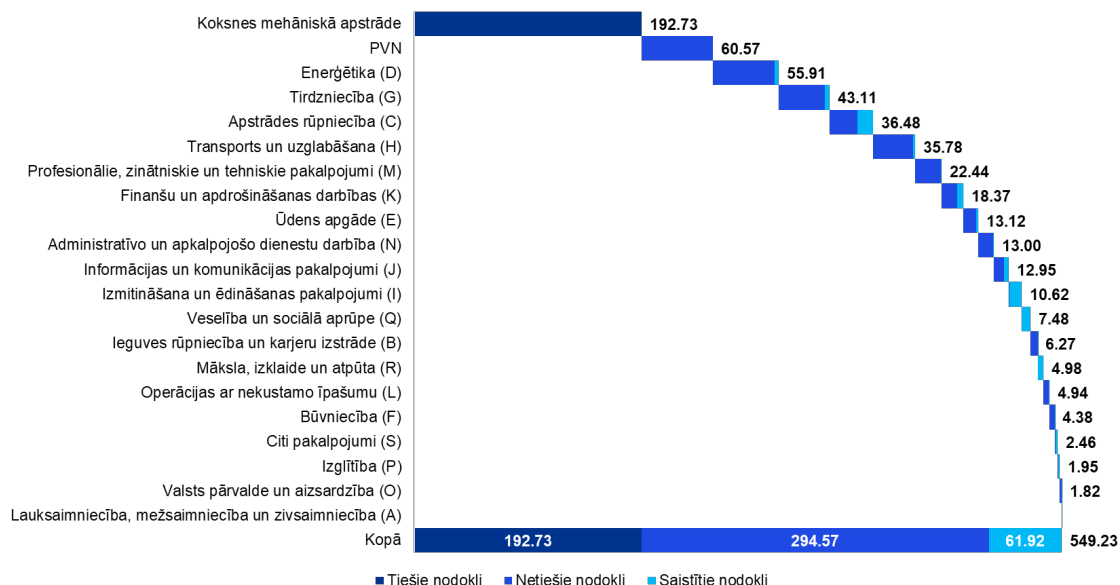
F. Pielikums – Meža nozares sektoru iemaksātie nodokļi

Attēls: Meža apsaimniekošanas valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā Latvijā, milj. EUR



Piezīme: Neietver sektora degvielas akcīzes nodokļa netiešo pienesumu
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

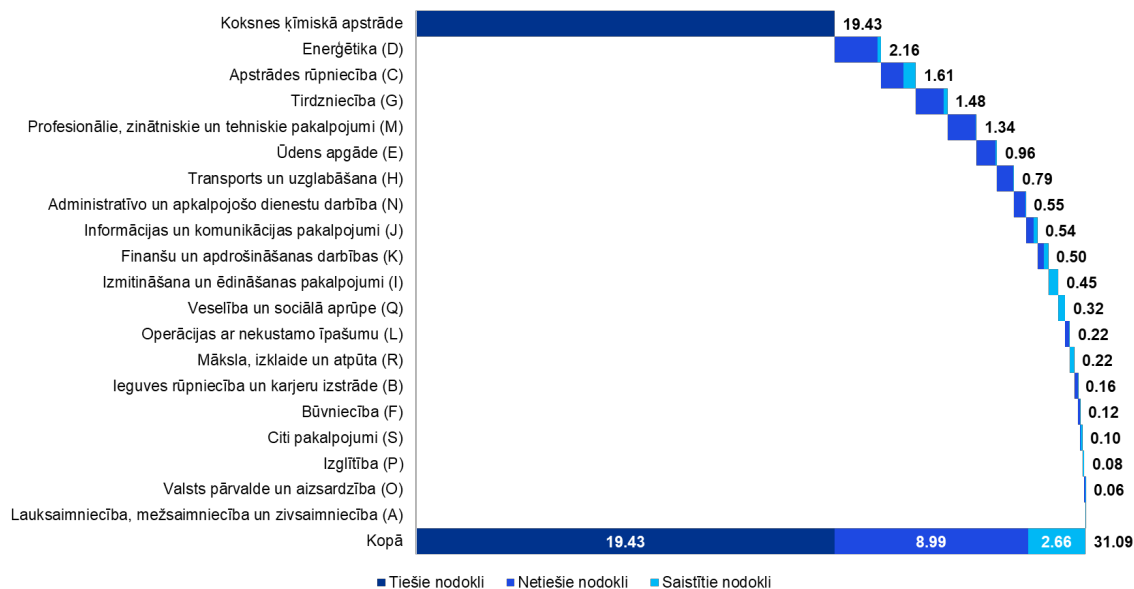
Attēls: Koksnes mehāniskās apstrādes valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā Latvijā, milj. EUR



Piezīme: Neietver sektora degvielas akcīzes nodokļa netiešo pienesumu
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

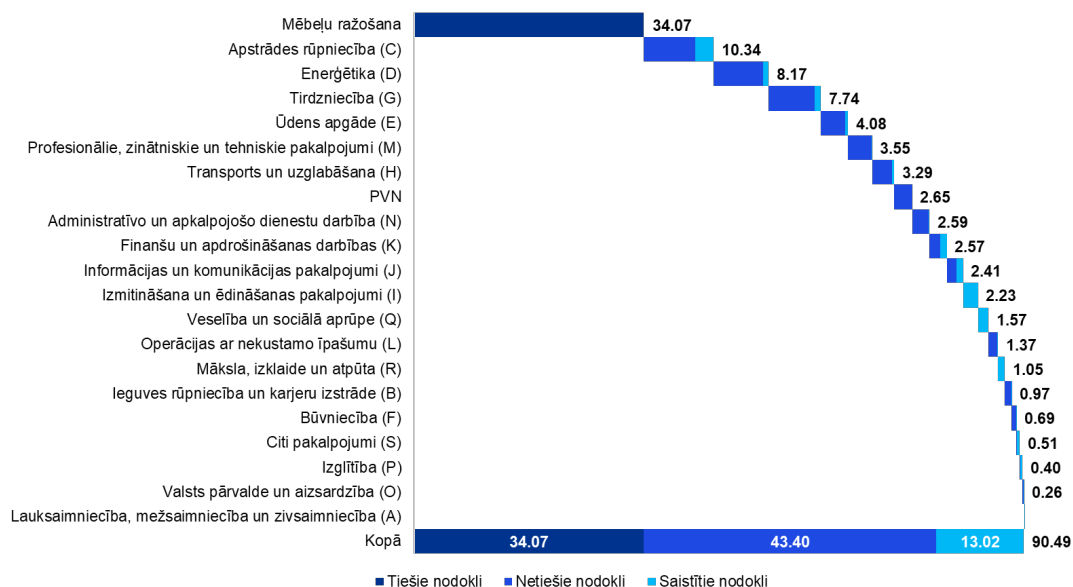
AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

Attēls: Koksnes ķīmiskās apstrādes valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā Latvijā, milj. EUR



Piezīme: Neietver sektora degvielas akcīzes nodokļa netiešo pienesumu un PVN ir iekļauts sektora tiešajā pienesumā
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

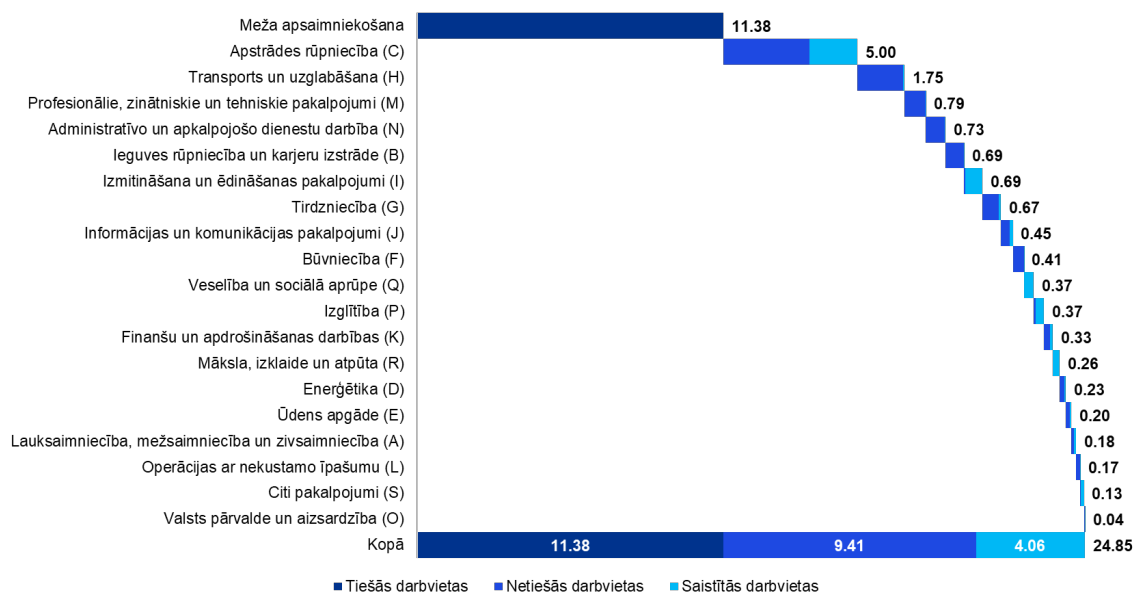
Attēls: Mēbeļu ražošanas valsts budžetā iemaksātie tiešie, netiešie un saistītie nodokļi 2024. gadā Latvijā, milj. EUR



Piezīme: Neietver sektora degvielas akcīzes nodokļa netiešo pienesumu
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

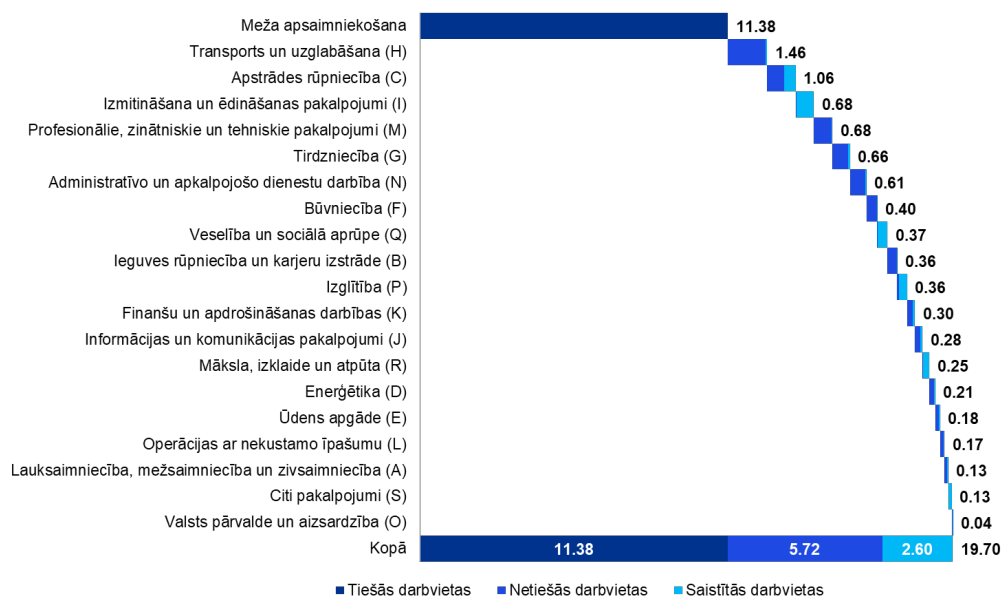
G.Pielikums – Meža nozares sektoru nodrošinātās darbvietas

Attēls: Latvijas meža apsaimniekošanas Latvijā un ārzemēs nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvietu skaits 2024. gadā, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

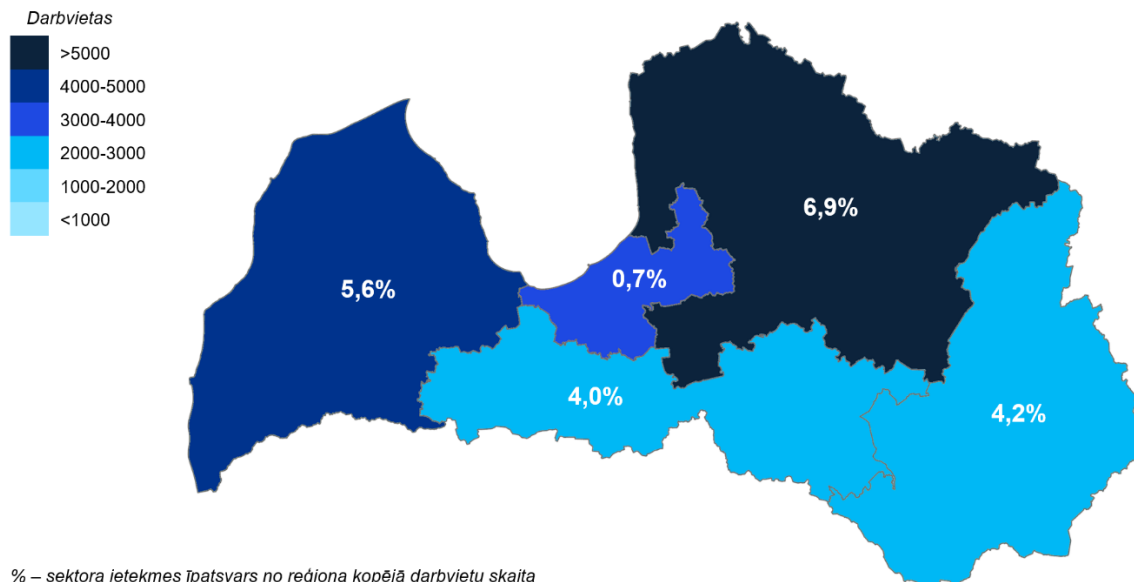
Attēls: Latvijas meža apsaimniekošanas Latvijā nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvietu skaits 2024. gadā, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

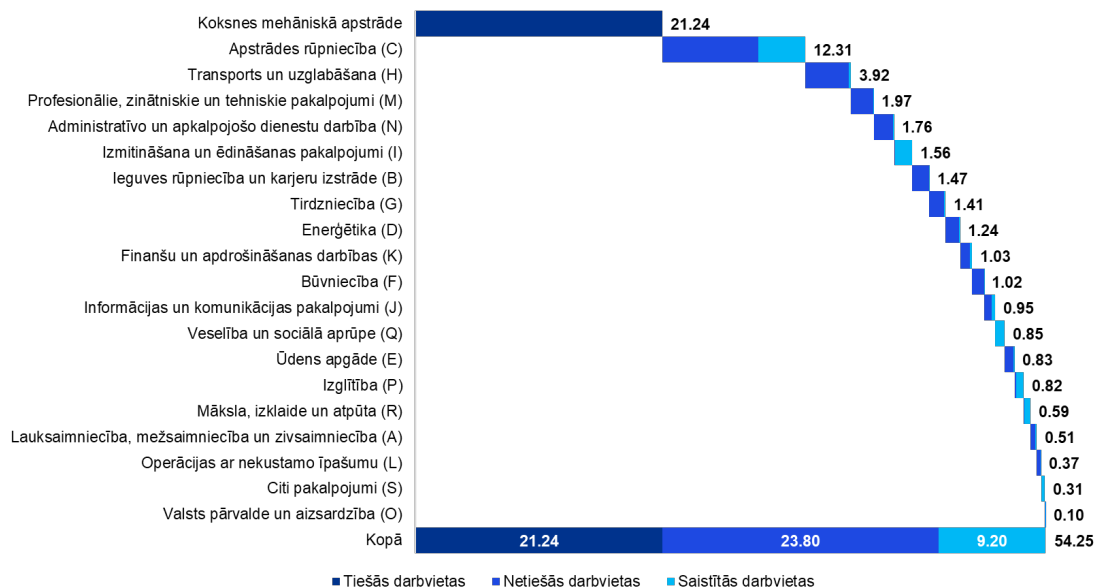
Attēls: Latvijas meža apsaimniekošanas nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvieta skaita sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, skaits un % no reģiona kopējā darbvieta skaita



% – sektora ietekmes īpatsvars no reģiona kopējā darbvieta skaita

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

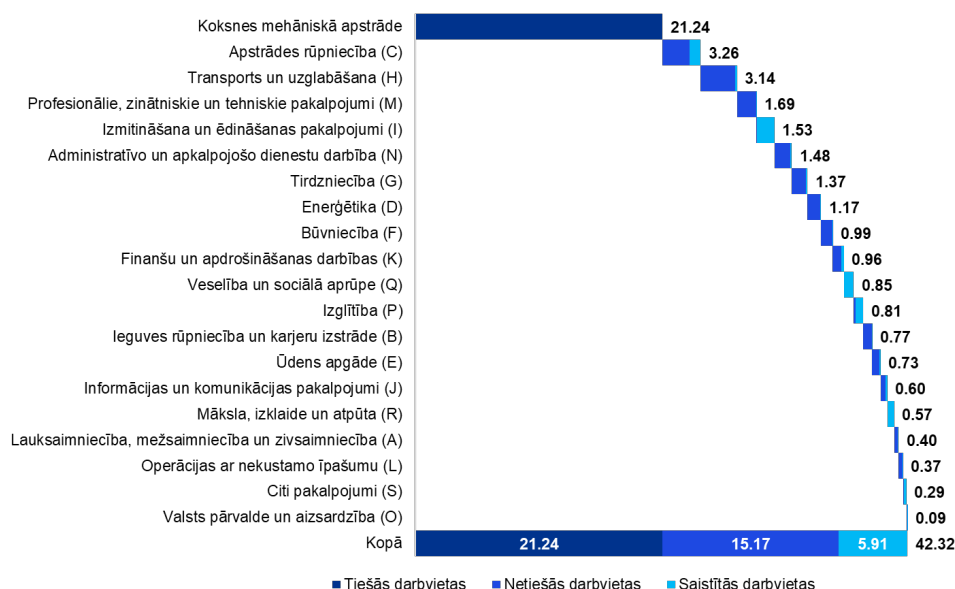
Attēls: Latvijas koksnes mehāniskās apstrādes Latvijā un ārzemēs nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbvieta skaits 2024. gadā, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

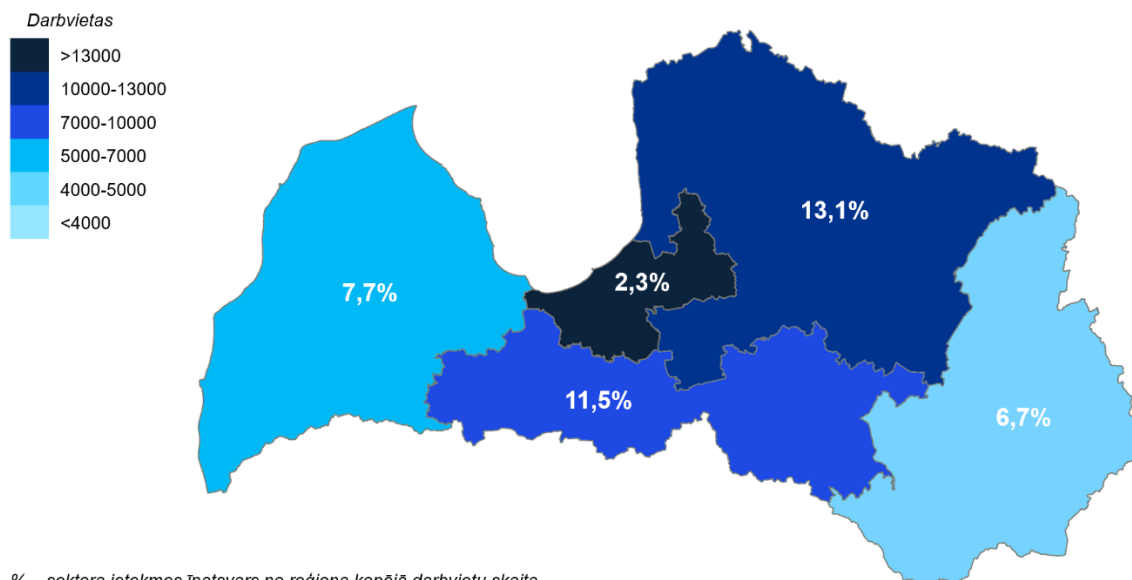
AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS "Latvijas valsts meži"
2026. gada februāris

Attēls: Latvijas koksnes mehāniskās apstrādes Latvijā nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbviētu skaits 2024. gadā, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Attēls: Latvijas koksnes mehāniskās apstrādes nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbviētu skaita sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, skaits un % no reģiona kopējā darbviētu skaita

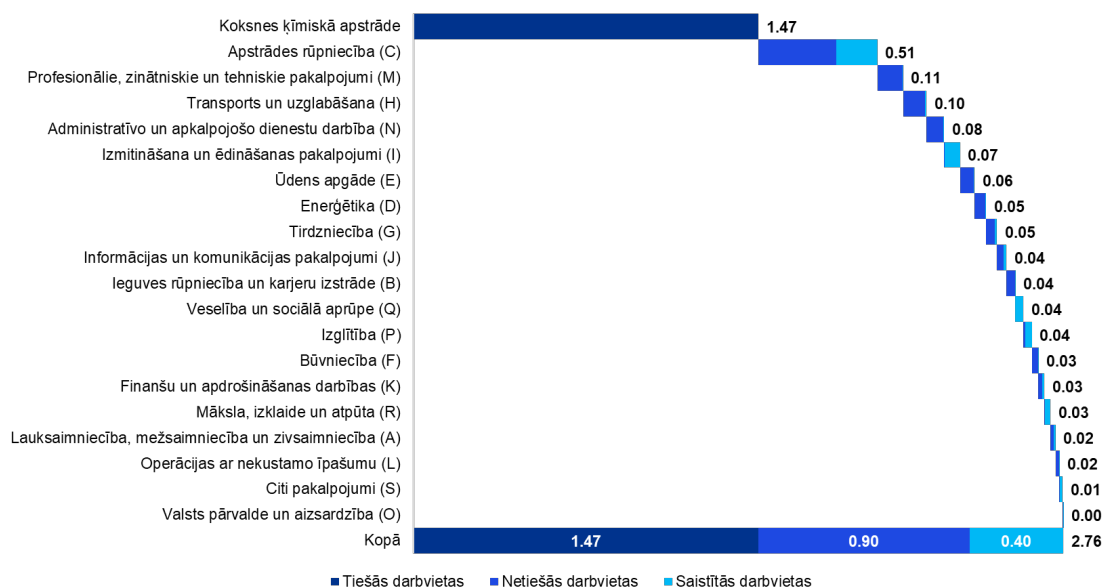


% – sektora ietekmes īpatsvars no reģiona kopējā darbviētu skaita

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

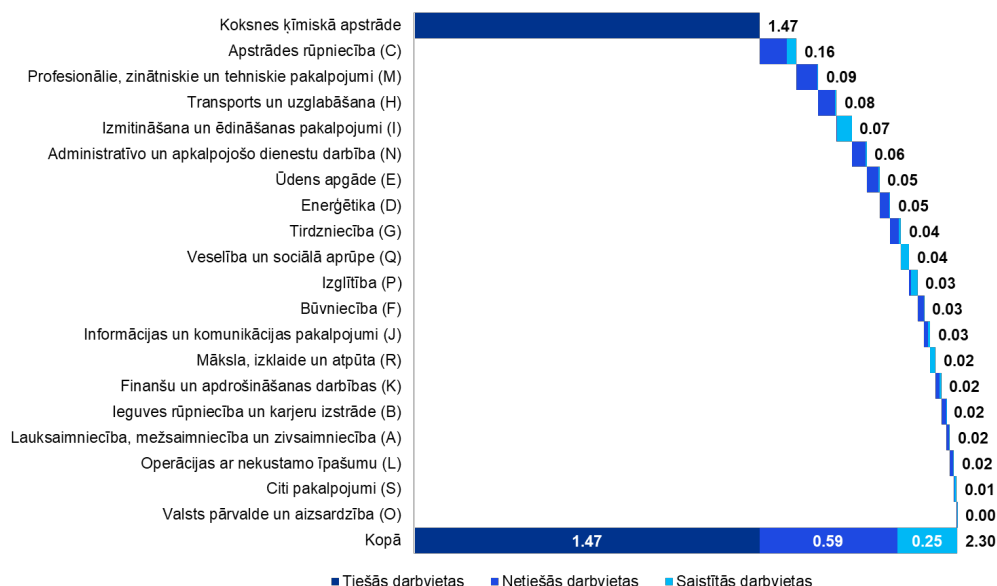
AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS “Latvijas valsts meži”
2026. gada februāris

Attēls: Latvijas koksnes ķīmiskās apstrādes Latvijā un ārzemēs nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbviētu skaits 2024. gadā, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

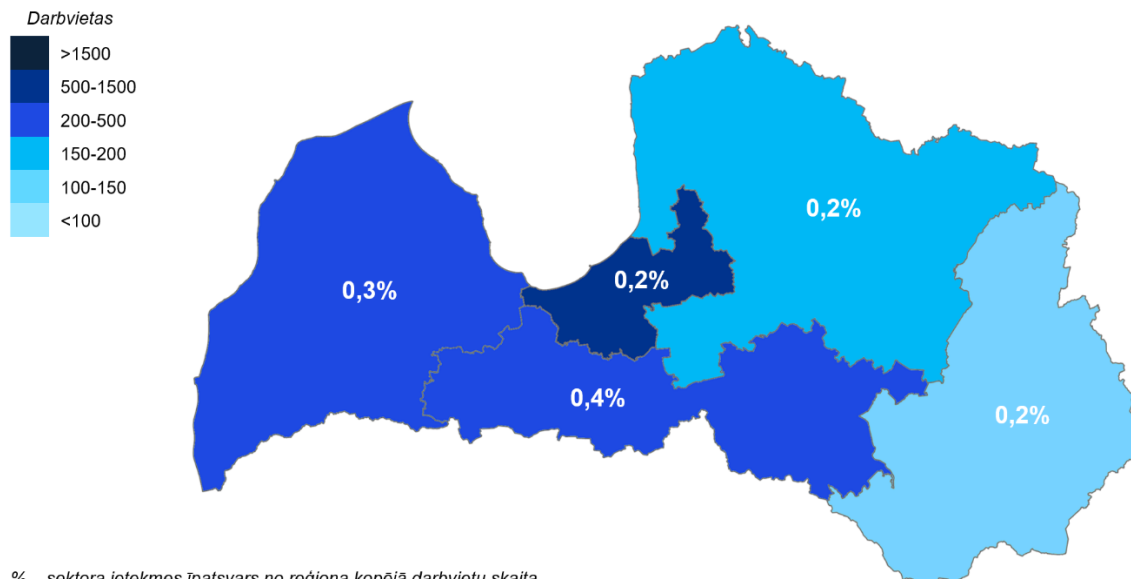
Attēls: Latvijas koksnes ķīmiskās apstrādes Latvijā nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbviētu skaits 2024. gadā, tūkst.



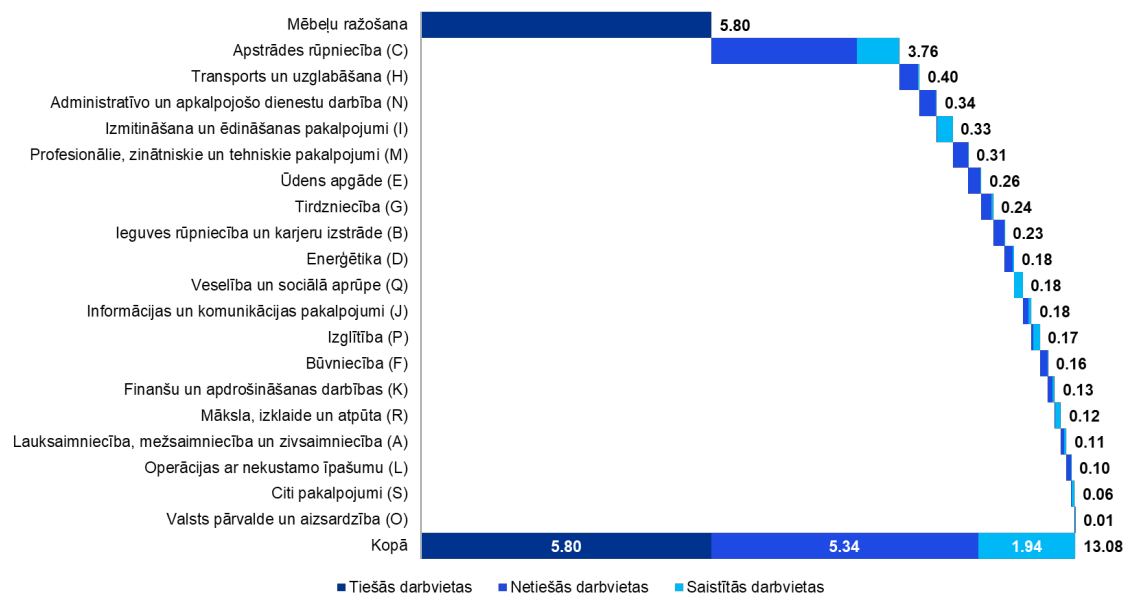
Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
 AS “Latvijas valsts meži”
 2026. gada februāris

Attēls: Latvijas koksnes ķīmiskās apstrādes nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbviētu skaita sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, skaits un % no reģiona kopējā darbviētu skaita

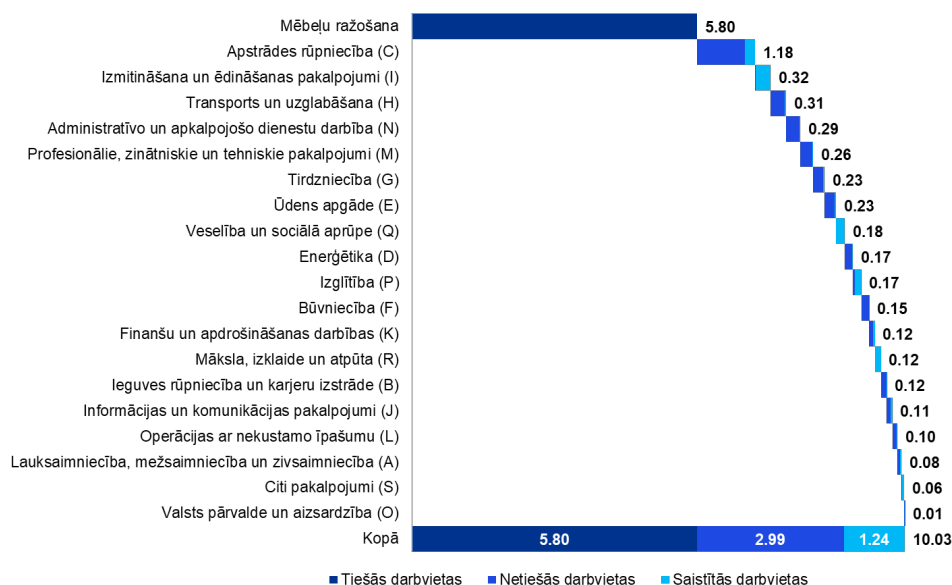


Attēls: Latvijas mēbeļu ražošanas Latvijā un ārzemēs nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbviētu skaits 2024. gadā, tūkst.



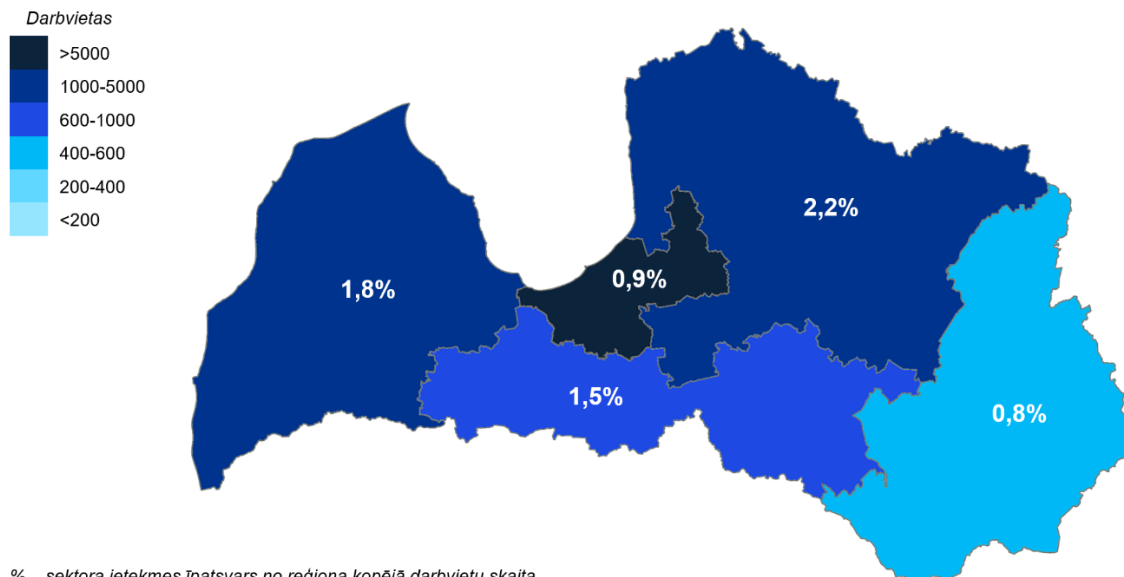
AS “Latvijas valsts meži”, meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums
AS “Latvijas valsts meži”
2026. gada februāris

Attēls: Latvijas mēbeļu ražošanas Latvijā nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbviētu skaits 2024. gadā, tūkst.



Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

Attēls: Latvijas mēbeļu ražošanas nodrošināto tiešo, netiešo un saistīto darbviētu skaita sadalījums Latvijas statistiskajos reģionos 2024. gadā, skaits un % no reģiona kopējā darbviētu skaita



% – sektora ietekmes īpatsvars no reģiona kopējā darbviētu skaita

Avoti: KPMG analīze, atbilstoši D. Pielikumā norādītajai metodoloģijai

H. Pielikums – Sociālekonomiskā devuma izmaiņu dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos aprēķina metodoloģija

Meža un saistīto nozaru sociālekonomiskā devuma izmaiņu dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos aprēķins veikts, balstoties uz Sociālekonomiskās analīzes 3. un 4. posma pārskata daļā izstrādāto netiešās un saistītās ietekmes aprēķina metodoloģiju un kā pamatu izmantojot aprēķināto meža nozares 2024. gada sociālekonomisko devumu. Aprēķins balstīts uz 3 mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijiem: bāzes scenārijs, kur mežizstrādes apjomi balstīti uz 2018.-2022. gada vidējo apjomu (13,1 milj. m³); pieauguma scenārijs, kur bāzes scenārija mežizstrādes apjomi pieaug par 20% (15,7 milj. m³); un samazinājuma scenārijs, kur bāzes scenārija mežizstrādes apjomi samazinās par 15% (11,1 milj. m³). Aprēķina ietvaros veikti šādi soļi, lai iegūtu sociālekonomisko devumu dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos:

- Balstoties uz meža apsaimniekošanas sektora pēdējo 10 gadu (2015.-2024.) tiešās bruto pievienotās vērtības korelāciju ar kopējiem mežizstrādes apjomiem un to izmaiņām, kā arī meža apsaimniekošanas sektora produktu plūsmu koksnes mehāniskās apstrādes, koksnes ķīmiskās apstrādes un mēbeļu ražošanas sektoros caur starppatēriņu, scenāriju analīzē izmantots pieņēmums, ka Latvijas mežizstrādes apjomu izmaiņu ietekme uz meža apsaimniekošanas sektoru un LVM ir piemērojama 91,0% līmenī (piemēram, 10% mežizstrādes apjomu izmaiņu rezultātā meža apsaimniekošanas sektora tiešā bruto pievienotā vērtība mainīsies par 9,1%), uz koksnes mehāniskās apstrādes sektoru 42,0% līmenī, uz koksnes ķīmiskās apstrādes sektoru 1,0% līmenī un uz mēbeļu ražošanas sektoru 14,0% līmenī;
- Ņemot vērā, ka pamatā izmantots aprēķins par meža nozares sociālekonomisko devumu 2024. gadā, 3 scenāriju izmaiņas attiecinātas pret 2024. gada 16,0 milj. m³ mežizstrādes apjomu. Lai noteiktu devuma izmaiņas katrā sektorā, sektoru izmaiņu līmeņa koeficienti reizināti ar mežizstrādes apjomu izmaiņām pret 2024. gada apjomu katrā scenārijā;

Tabula: Mežizstrādes apjomu izmaiņu ietekme uz katru meža nozares sektoru katrā scenārijā attiecībā pret 2024. gadu, %

Scenārijs	Meža apsaimniekošana	Koksnes mehāniskā apstrāde	Koksnes ķīmiskā apstrāde	Mēbeļu ražošana
2024. gads	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Bāzes scenārijs	-16,6%	-7,7%	-0,2%	-2,6%
Pieauguma scenārijs	-1,8%	-0,8%	-0,0%	-0,3%
Samazinājuma scenārijs	-27,8%	-12,8%	-0,3%	-4,3%

Avoti: KPMG analīze

- Mežizstrādes apjomu izmaiņu ietekmes koeficienti piemēroti meža nozares radītajai tiešajai, netiešajai un saistītajai bruto pievienotajai vērtībai, nodokļiem, darbvietai un atalgojumam, tostarp reģionos un saistītajās nozarēs, tādējādi iegūstot sociālekonomisko devumu dažādos mežizstrādes apjomu izmaiņu scenārijos;
- Papildus veikta jutīguma analīze, kur augstāk aprakstītā pieeja piemērota bāzes scenārija mežizstrādes apjomiem (13,1 milj. m³), 14,1 milj. m³ un 12,1 milj. m³, nodrošinot 1. milj. m³ mežizstrādes apjomu izmaiņu analīzi;

Kritiskā samazinājuma scenārijā aprēķini attiecībā uz koksnes mehāniskās apstrādes sektoru modelēti izmantojot sekojošos pieņēmumus par 30% mežizstrādes apjomu samazinājuma ietekmi uz sektora uzņēmumu apgrozījumu:

- Zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana (NACE C16.1) piedzīvotu 50% kritumu uzņēmumu apgrozījumā;
- Finiera lokšņu un koksnes plātņu ražošanā (NACE C16.21) 60% no uzņēmumiem piedzīvotu 50% kritumu apgrozījumā, taču pārējie 40% netiktu ietekmēti;
- Parketa grīdu paneļu ražošana (NACE C16.22) un citu namdaru un galdniecības izstrādājumu ražošana (NACE C16.23) netiktu ietekmēta;
- Koka taras ražošana (NACE C16.24) piedzīvotu 45% kritumu uzņēmumu apgrozījumā;
- Koka durvju un logu ražošana (NACE C16.25), cietā kurināmā ražošana no augu biomasas (NACE C16.26), koka izstrādājumu apdare (NACE C16.27) un citu koka izstrādājumu ražošana; korķa, salmu un pīto izstrādājumu ražošana (NACE C16.28 un NACE C16.29) netiktu ietekmēta.

Attiecībā uz meža apsaimniekošanas sektoru, papildus 30% mežizstrādes apjomu samazinājumam, piemērots pieņēmums, ka 10% sektora uzņēmumu nespētu turpināt saimniecisko darbību, tādējādi radot tiešās, netiešās un saistītās bruto pievienotās vērtības zaudējumus 10,6% apmērā (īpatsvars noteikts balstoties uz uzņēmumu apgrozījuma īpatsvaru no sektora apgrozījuma), tiešo darbvietai zaudējumus 14,9% apmērā (noteikts balstoties uz uzņēmumu darbvietai īpatsvaru no sektora tiešo darbvietai skaita), 7,6% zaudējumus tiešajiem nodokļiem (noteikts pēc uzņēmumu iemaksāto nodokļu īpatsvara no sektora nodokļiem) un 10,6% zaudējumus netiešajām un saistītajām darbvietai un nodokļiem (noteikts pēc apgrozījuma).

Nemot vērā Latvijas mežizstrādes apjomu nebūtisko ietekmi uz koksnes ķīmiskās apstrādes sektoru, tam nav piemēroti papildus pieņēmumi.

Mēbeļu ražošanas sektoram piemērots tiešās, netiešās un saistītās ietekmes samazinājums 7% apmērā no sākotnēji aprēķinātajām kritiskā samazinājuma scenārija vērtībām (īpatsvars noteikts balstoties uz koksnes mehāniskās apstrādes produktu īpatsvaru mēbeļu ražošanas starppatēriņā (aptuveni 14%) un paredzamo mežizstrādes



AS "Latvijas valsts meži", meža un saistīto nozaru sociālekonomiskās ietekmes izvērtējums

AS "Latvijas valsts meži"

2026. gada februāris

apjomu samazinājuma ietekmi uz koksnes mehāniskās apstrādes sektoru (aptuveni 50%, kā rezultātā iegūstot 7%)).



Sazinieties ar mums

Artūrs Petrovs

Partneris, Darījumu konsultācijas

T +371 29947696

E apetrovs@kpmg.com

Kristaps Kovaļevskis

Direktors, Vadības konsultācijas

T +371 28447273

E kkovalevskis@kpmg.com

Atsevišķus vai visus šajā dokumentā aprakstītos pakalpojumus varēt nebūt atļauts sniegt KPMG revīzijas klientiem un to saistītām pusēm.

www.kpmg.com/lv

© 2026 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmā. Visas tiesības aizsargātas.

Šajā dokumentā apkopotā informācija ir vispārīga un nav paredzēta kādas konkrētas fiziskas vai juridiskas personas situācijas apskatam. Lai arī mūsu mērķis ir sniegt precīzu un savlaicīgu informāciju, nav iespējams garantēt, ka informācijas saņemšanas brīdī tā vēl arvien būs precīza vai ka tā būs precīza nākotnē. Nevienam savā rīcībā nevajadzētu paļauties uz šo informāciju bez atbilstošas profesionālas konsultācijas, rūpīgi izpētot konkrēto situāciju.

KPMG nosaukums un logo ir preču zīmes, kuras KPMG globālās organizācijas neatkarīgās dalībfirmas izmanto saskaņā ar licences noteikumiem.